

سنت لوقا

رو لیکل پریو یسوع ری باری ۾

پوئتر شاستر

1 ① مانوازا تیوفلس،

1 جگو واتین آسان وت پورین تئین آهین، اوتان نا لکن ری گهٿان ماڙهوتان ڪوشش ڪري آهي. ② او واتین آپان نا اوتان ماڙهوتان پڄائین، جکان شروع سین لی سپ ڪجهه آپری انکیان سین ڏنین آن ایشور رو وچن سکاڻ واڙا ٿي گیا. ③ ایٿی ڪری مین پڻ این نیڪ سمجهیو آهي ته هون اوهان سارون او واتین ترتیبوار لکان، ڪی ته مین شروع سین لی اوتان سڃیان واتیان ری پوری خبر سٺی نمونی لٿی آهي. ④ هون ایٿی سارون لکان پیو ته اوهان نا پڪی خاطری ٿی، ته جگو واتین ماڙهوتان اوهان نا سڪائین آهین، او سڃین ٿی سڃین آهین.

یوحنا آن یسوع رو جنم آن ٻاڙاپڻ

یوحنا ری جنم ری اگکٿی

⑤ یهودیه ملڪ ری راجا هیرودیس ری ڏینھان ۾ هیڪ پوجاری رھتو، جڪی رو نان زڪریاه هتو. او آبیاه پوجاریان ری ٽولی مان هتو.

اُوئي ري گهر واڙي رو نان اَلِشبع هتو، آن او پوجاري هارون ري اولاد مان هتي. ⑥ او ٻئي ايشور ري نظر ۾ نيڪ هتا، آن پريو ايشور را سجا حڪم آن قانون پوري نموني مڃتا. ⑦ اَلِشبع وانجهياڻي هتي، ايئي ڪري اوٿان نا اولاد ڪو هتو، آن هي او ٻئي پوڙها ٿي گيا تا. ⑧ هيڪ ڏينھ زڪرياه آڀري ٿولي ري واري تي وڏي مندر ۾ شيوا پي ڪري. ⑨ پوجاريان ري پاگ آزماڻ ري ريت ۾ زڪرياه رو نان نسيو ته جين او پريو ايشور ري وڏي مندر ري پويتر جگها ۾ جائي لوٻاڻ رو ڏونپ ڪري.

⑩ ڏونپ ڪرڻ ري ٿاڻي سجان ماڙهوٿان ٻاهر دُعا پي منگي. ⑪ تڏهين پريو ايشور ري هيڪي فرشتي آئي لوٻاڻ ٻاڙڻ ري جگها ري سبتي پاسي پيچي زڪرياه نا درشن ڏنو. ⑫ زڪرياه اُوئي نا ڏيڪي واڙو ٿيو، آن گهڻو پيهاجي گيو. ⑬ پڻ فرشتي اُوئي نا ڪهيو ته، زڪرياه، پيهاج م، ڪي ته تاهجو عرض اگهاڻو آهي، آن تاهجي گهر واڙي نا ڏڪرو جاپسي. اُوئي رو نان ٿون يوحنا رڪي. ⑭ تنا گهڻي خوشي آن سڪ جڙسي، آن گهڻا ماڙهو اُوئي ري جنم تي خوش ٿيسين، ⑮ ڪي ته پريو ايشور ري نظر ۾ او وڏو ماڙهو ٿيسي. اُوئي نا ڪڏهي پڻ انگوران رو رس يا شراب پيئڻ نه ڪي، آن او ما ري پيٽا ئي پويتر آتما سين پريل هوسي. ⑯ او اسرائيلي قوم ري گهڻان ماڙهوٿان نا پريو سمهان ڦيرسي، جڪو اوٿان رو ايشور آهي. ⑰ او ايلياه ري جين آتما آن طاقت سين پريو ايشور ري آڻ سين اگ ۾ ايئي سارون هلسي ته جين ٻاپان نا ڏڪران سين سرچائي، آن جڪو ايشور ري واتيان تي ڪو تا هلين، اوٿان نا پچا سچان ماڙهوٿان ري رستي تي لي آئي. ايهڙي نموني او پريو ايشور سارون هيڪ قوم تيار ڪرسي.

⑱ تڏهين زڪرياه فرشتي نا ڪهيو ته، 'منا ايئي وات ري پڪ ڪين ٿيسي؟ ڪي ته هون آپ پوڙهو آهان، آن مانهجي گهر واڙي پڻ وڏي عمر ري آهي.'

⑲ تڏهين فرشتي وڙتي ڏني ته، 'مانهجو نان جبرائيل آهي، آن هون ايشور وٽ پيٽل هوٿان تو. اوئي منا ايئي سارون ميلهيو آهي ته هون تين سين واتين ڪران آن تنا اي خوشي ري خبر سنپڙائون. ⑳ پڻ تين مانهجي وات تي اعتبار ڪو ڪريو آهي، جڪو آپري وقت تي سچي ٿيسي. ايئي ڪري تون گونگو ٿي جائيس، آن جتي تائين اي واتين پورين نه ٿيسين، اتي تائين تون ٻولي ڪنهي سگهين.'

㉑ اوئي ٿاڻي ماڙهوٿان زڪرياه ري وات پي جوئي، آن حيران هتا ته اوئي پويتر جگها ۾ اتي دير ڪي ري ڪري لگائي آهي. ㉒ جڏهين او ٻاهر آيو، تڏهين اوٿان سين ٻولي ڪو تي سگهيو. ايئي تي ماڙهوٿان اين سمجهيو ته اوئي نا پويتر جگها ۾ ڪو درشن ٿيو آهي. زڪرياه اوٿان نا هٿان را اشارا پي ڪريا، آن ٻولي ڪو تي سگهيو.

㉓ جڏهين اوئي ري شيوا ڪرڻ را ڏينھ پورا ٿيا، تڏهين او پڇو آپري گهري گيو.

㉔ ڪينهڪ ڏينھان سين پڇي زڪرياه ري گهر واڙي اُميد سين ٿي، آن او پنج مهينا گهر سين ٻاهر ڪو نِسري. اوئي اين سوچيو ته، ㉕ ايٿان ڏينھان ۾ پريو ايشور مين تي ديا ڪري منا اولاد ڏنو آهي. ايهڙي نموني اوئي ماڙهوٿان ري ميهٿان سين مانهجي جند ڇڏائي آهي.'

يسوع ري جنم ري اڳڪڻي

26 جڏهين ايشبع ري اُميد ٿيڻ رو ڇهون مهينو پي هليو، تڏهين ايشور آڀرو فرشتو جبرائيل گليل صوبي ري ناصرت شهر ۾ 27 هيڪي ڪونٽاري نينگري وٽ ميلهيو. اُوئي نينگري رو نان مريم هتو. اُوئي رو ويهان هيڪي چوڪري سين ڪريل هتو، جڪي رو نان يوسف هتو. او راجا دائود ري پيڙهي مان هتو.

28 فرشتي مريم نا آئي ڪهيو ته، 'نمسڪار. ايشور تين تي وڏي ڪرپا ڪري آهي، آن او تين پيڙو آهي.'

29 مريم فرشتي ري ايئي وات تي ڏاڍي پريشان ٿي گئي، آن سوچڻ لڳي ته ايئي رو مطلب ڪي آهي. 30 فرشتي ڪهيو ته، 'مريم، پيهاج م. ايشور تين تي وڏي ڪرپا ڪري آهي. 31 وات سنڀرو. تنا

أُمید تِسی، آن تاهجو ڏڪرو جاپسي. تون اوئي رو نان يسوع رکي. (32) او وڏو ماڙهو تِسی، آن پرمیشور رو پتر سڏيو جاسي. پريو ايشور اوئي نا آپري ڏاڏي دائود رو راج ڏیسی، (33) آن او یعقوب ري اولاد تي هميشه راج ڪرسي. اوئي رو راج ڪڏهي پڻ ختم ڪنهي تي.

(34) ايئي تي مريم فرشتي نا ڪهيو ته، 'هون ته ڪونئاري آهان، پچي اين ڪين ٿي سگهي تو؟'

(35) فرشتي وڙتي ڏني ته، 'پويترا آتما تين تي اترسي آن پرمیشور ري طاقت تين تي چانه ڪرسي. ايئي ڪري جڪو پويترا ٻاڙيو جاپسي او ايشور رو پتر سڏيو جاسي. (36) آن جو، تاهجي عزيز ايشبع، او پوڙهي آهي، اوئي نا پڻ ٻاڙيو ٿيڻ وازو آهي. ماڙهو اوئي نا وانجهياڻي ڪهتا، پڻ اوئي نا جهان مهينان ري اُمید آهي، (37) ڪي ته ڪوئي ڪم ايشور ري طاقت سين ٻاهر ڪو آهي.'

(38) مريم ڪهيو ته، 'هون پريو ايشور ري ٻانهي آهان. پلين منا اين ٿي، جين آوهان ڪهيو آهي.'
پچي فرشتو اوئي وٽا هليو گيو.

مريم رو ايشبع ري گهري جاڻ

(39) اوئي سين ٿوڙها ئيج ڏينه پچي مريم سنبري چيڪي چيڪي يهوديه ملڪ ري جابلو علائقي ري هيڪي شهر گئي. (40) اوئي اُت زڪرياه ري گهري جائي ايشبع نا نمسڪار ڪريو.

(41) جڏهين ايشبع مريم رو نمسڪار سنڀريو، تڏهين ڪي ٿيو ته ٻاڙيو اوئي ري پيت ۾ ڪڏڻ لگو. ايشبع پويترا آتما سين پرچي گئي، (42) آن وڏي آواز سين ڪهڻ لگي ته، 'ايشور تنا سڄيان ٻيان سين گهڻي آسيس ڏني آهي، آن اوئي ٻاڙيئي نا پڻ آسيس

ڏني آهي جيڪي نا تون جنم ڏيئيس. (43) مين تي اينهري ديا ڪين
 ٿئي آهي، جيڪو مانهجي پريو ري ما مين آپ وت هلي آئي آهي؟
 (44) جو، جڏهن تاهجي نمسڪار رو آواز مانهجي ڪنان تي پيو،
 تڏهن مانهجي پيت ۾ ٻاريو خوشي سين ڪڏڻ لگو. (45) تون ڪڏي
 پاگواري آهين، جيڪي پريو ايشور تي ويساه رکيو آهي. ڪي ته
 جيڪو واتين پريو ايشور ري طرف سين تنا سنپڙائين گئين آهين، او
 پورين ٿيسين.

مريم رو ايشور رو پجن گان

(46) پچي مريم ڪهيو ته،

'مانهجو من پريو ايشور ري واکاڻ ڪري تو،

(47) آن مانهجو جيو ايئي وات ۾ خوش ٿيو آهي

ته ايشور مانهجو بچاڻ واڙو آهي.

(48) ڪي ته اوئي آپري پانهي ري غريب حالت رو خيال

رکيو آهي.

آج سين لي سجان زمانان را ماڙهو

منا پاگواري ڪهسين،

(49) ڪي ته طاقت واڙي ايشور

مين سارون وڏا وڏا ڪم ڪريا آهين.

اوئي رو نان پويتر آهي،

(50) آن اوئي ري ديا پيڙهي پڻ پيڙهي اوتان تي آهي

جيڪو اوئي نا سچي دل سين مچين تا.

(51) اوئي آپري وڏي طاقت ڏيڪاري آهي.

او جيڪو آپري دل ۾ آپ نا وڏا سمجهتا،

اُوٺان نا اُوئي پڄائي ڇڏيا.

52) اُوئي وڏا راجا گاديان سين هيٺا اُتاري ڇڏيا،

آن غريبان نا مٿي ڪري ڇڏيا.

53) اُوئي بُڪيان نا سُنيان شئيان سين ڍاپائي ڇڏيا،

آن شاهوڪاران نا نلي هٿي روانا ڪري ڇڏيا.

54-55) آن اُوئي آپري شيوا ڪرڻ واري

اسرائيلي قوم ري مدد ڪري آهي.

ايهڙي نموني اُوئي آپرو اي وچن پورو ڪريو آهي،

جڪو اُوئي آڀڻي ڏاڏان سين ڪريو تو،

ته او ابراهيم آن اُوئي ري اولاد تي

هميشه سارون ديا ڪري.

56) مريم ايشبع پيڙي اٽڪل ٽن مهينا رهي، آن پڄي آپري گهري

وڙي آئي.

يوحنا رو جنم

57) جڏهن ايشبع ري ٻار جڻڻ رو ٿاڻو آيو، تڏهن اُوئي رو هيڪ

ڏڪرو جايو. 58) اُوئي ري پاڙي وازان آن عزيزان جڏهن سنڀريو ته

پريو ايشور اُوئي تي وڏي ديا ڪري آهي، تڏهن او پڻ اُوئي پيڙي

خوشي ڪرڻ لگا.

59) ائين ڏينھ پاڙي وازا آن عزيز پاڙي ري طهر ري رسم ڪرڻ

سارون آيا. او باپ ري نان پنيا اُوئي پاڙي رو نان پڻ زڪرياه رڪڻ

وازا هتا. 60) پڻ پاڙي ري ما ڪهيو ته، 'نه، ايئي رو نان يوحنا

رڪڻو آهي.'

61) تڏهن اُوٺان ڪهيو ته، 'ايئي نان سين اوهانجو ته ڪوئي عزيز

ڪو آهي. ⑥2 تو اُوٿان ٻاڙيئي ري ٻاپ نا اِشاران ۾ پُچيو ته، 'ايئي رو نان رڪڻ ري باري ۾ اوهانجي ڪيهڙي مرضي آهي؟'
 ⑥3 تڏهين زڪرياه تختي منگائي اُوئي تي لکيو ته، 'ايئي رو نان يوحنا آهي.' ايئي تي سجا ئي ماڙهو عجب ۾ پئي ڳيا.
 ⑥4 اُوئي ئيج ٿاڻي زڪرياه ري زبان کلي گئي، آن ايشور ري واکاڻ ڪرتو ٻولڻ لڳو.

⑥5 آسي پاسي ۾ جڪو ماڙهو رهتا، او حيران ٿي ڳيا، آن ماڙهو اي واتين يهوديه ملڪ ري سجي جابلو علائقي ۾ ڪرتا رهيا.
 ⑥6 جڪان پڻ اي واتين سنڀرين، او دل ۾ ويچار ڪري ڪهڻ لڳا ته، 'اي ٻاڙيو ڪي ٿيسي؟' او اين ڪهڻ لڳا ڪي ته اُوئي تي پريو ايشور رو هت هتو.

زڪرياه رو ايشور رو نياپو ڏيڻ

⑥7 پچي يوحنا رو ٻاپ زڪرياه پويتر آتما سين پر جي ڳيو، آن ايشور رو نياپو اين ڏيڻ لڳو ته،
 ⑥8 'پريو ري واکاڻ ٿي،

جڪو اسرائيلي قوم رو ايشور آهي،
 ڪي ته اُوئي آپري چنڊيل قوم رو خيال رکي
 اُوئي نا چڏائي آهي.

⑥9 اُوئي آپري شيواڌاري دائود ري پيڙهي مان
 آپان سارون هيڪ وڏو بچاڻ واڙو ميلهيو آهي.

⑦0 اي وات اُوئي آپري پويتر نياپو ڏيڻ واڙان پيڙي
 گهڻا سال اڳي اين سنڀرائي تي

⑦1 ته او آپان نا آپئي دشمنان سين بچاسي،

- آن آڀان سين وير رڪڻ واڙان سجان ري قبضي سين چڏاسي.
- 72) ايهڙي نموني اوئي آڀان ڏاڏان سين ڪريل
 آڀرو ديا ڪرڻ رو واعِدو پاڙيو آهي،
 آن آڀرو ڪريل پويتر پڪو وچن پورو ڪريو آهي.
- 73) اي وچن اوئي آڀي ڏاڏي ابراهيم وٽ
 قسم کڻي ڪريو تو
- 74) ته او آڀان نا آڀي دشمنان ري قبضي سين چڏاسي،
 آن آڀان نا بنا ڪيھي پيھ ري آڀري شيوا ڪرڻ ڏيسي،
- 75) آن آڀان نا سجي حياتي
 آڀ سمھان پويتر آن سچا رھڻ ڏيسي.
- 76) اي مانھجا ڏڪرا،
 تون پرميشور رو نياپو ڏيڻ واڙو سڏيو جائيس،
 ڪي ته تون پڙيو ري آگ ۾ هلي
 اوئي سارون رستو تيار ڪريس،
- 77) آن تون اوئي ري چنڊيل قوم نا اي خبر ڏيئيس
 ته ايشور ماڙھوٽان را پاپ معاف ڪري
 اوٽان نا بچاسي،
- 78) ڪي ته اسانجو ايشور ديا آن ڪرپا ڪرڻ واڙو آهي.
 او آڪاس سين پريات ري روشني اسان تي چمڪاسي،
- 79) آن او روشني اوٽان نا سوجهرو ڏيسي
 جڪو انڌاري ۾ موت ري مونھ ۾ پينا آھين،
 آن آڀان نا سڪي ٿيڻ ري وات تي هلڻ رو ڏس ڏيسي.
- 80) او چوڪرو يوحنا وڏو ٿيتو گيو، آن اوئي ري سمجھ وڌتي
 گئي. آن جتي تائين او اسرائيلي قوم وٽ کلي نموني پڌرو نه ٿيو،

اُتي تائين بيابان ۾ رهيو.

يسوع رو جنم

(متي 1:18-24، لُوقا 2:1-7)

2 ① اوثان ڏينهان ۾ ڪي ٿيو ته راجا قيصر اوگسٽس هيڪ حڪم ڏنو ته رومي راج را سجا ئي ماڙهو آپرا آپرا نان لڪائين. ② اي پهلي آدمشماري هتي جڪو شام صوبي تي راج ڪرڻ واري ڪورنيس ري ڏينهان ۾ ٿي ٿي. ③ ائي ڪري سجا ئي ماڙهو آپرو نان لڪاڻ سارون آپري آپري شهر ڳيا.

④-⑤ يوسف پڻ گليل صوبي ري شهر ناصرت سين نسري يهوديه صوبي ري هيڪي شهر ۾ آپري منگ مريم پيڙو آپرو نان لڪاڻ سارون ڳيو. اوي شهر رو نان بيت لحم هتو. يوسف اٺ ائي ڪري ڳيو جو او شهر اڳي راجا دائود رو هتو، آن يوسف دائود ري پيڙهي آن ذات مان هتو. اوثان ڏينهان ۾ مريم اُميد سين هتي.

⑥ جڏهين او بيت لحم شهر ۾ هتا، تڏهين مريم رو پاڙ جڻڻ رو تائو آئي گيو. ⑦ اوئي آپري مويي ڏکري نا جنم ڏنو، آن اوئي نا پوتڙان ۾ ويڙهي آهوري ۾ سوڙايانتي، ڪي ته اوڻان سارون هوڻل ۾ جگها ڪو هتي.

فرشتي رو ريداران نا درشن ڏين

⑧ اوئي علائقي ۾ ڪينهڪ ريدار هتا، جڪو جهنگ ۾ رهتا. رات رو اوڻان آپري ريدان ري ولر تي چوڪي پي ڏني. ⑨ تڏهين ڪي ٿيو ته اوڻان ري اگيا پرپو ايشور رو هيڪ فرشتو آئي پيتو، آن هر پاسي پرپو ايشور ري روشني پڪڙجي گئي. اوئي نا ڏيکي او ڏاڍا پيهاجي گيا. ⑩ پڻ فرشتي اوڻان نا ڪهيو ته، 'پيهاجو م، ڪي ته هون اوهان سارون هيڪ وڏي خوشي ري خبر لي آيو اهان، جڪي

سين سجا ئي ماڙهو خوش ٿيسين. ⑪ اڄوڪي ڏينھ دائود ري شهر ۾ اوهان سارون هيڪي بچاڻ واڙي جنم ليو آهي، جڪو ايشور رو چنڊيل مسيح آهي، ان پريو ايشور آپ پڻ آهي. ⑫ اوتئي نا اوڙڪڻ ري اوهان سارون اي نشاني آهي ته اوهين هيڪ باڙيو پوتڙان ۾ ويڙهيل آهوري ۾ ستل ڏيڪسو.

⑬ اوچتو اوتئي فرشتي پيڙو فرشتان ري لشڪر رو هيڪ وڏو ٽولو ڏيڪڻ ۾ آيو. اوتان ايشور ري واکاڻ ڪرتي اين پي ڪهيو ته، ⑭ 'آڪاس تي ايشور ري واکاڻ ٿي، ان ڌرتي تي اوتان ماڙهوٽان نا سڪ جڙي، جڪان تي ايشور خوش آهي.'

⑮ جڏهين فرشتا اوتان وٽا ٿي پچا آڪاس سمهان هليا گيا، تڏهين ريڍار هيڪي پيڄي نا ڪهن لگا ته، 'هلو ته بيت لحم شهر هلان. اي وات جڪو ٿئي آهي، جڪي ري خبر آپان نا پريو ايشور ڏني آهي، او هلي جوٽان.'

①6 این ڪهي او چيڪا چيڪا اُتُ گيا ته مريم، يوسف آن آهوري
 ۾ پيل ٻاڙيئي نا ڏٺانتي. ①7 اي ڏيڪي جڪو وات ٻاڙيئي ري باري ۾
 فرشتي ريداران نا سنڙائي تي، اوٺان او وات ماڙهوٺان نا سنڙائي.
 ①8 ريداران رين واتين سنڙي سجا ئي ماڙهو عجب ۾ پئي گيا. ①9 پڻ
 مريم اي واتين آپري من ۾ ياد رڪي اوٺان تي ويچار ڪرڻ لڳي.
 ②0 پچي ريداران جڪين سنڙيو آن ڏٺو تو، اوئي تي ايشور ري
 وڏائي آن واکاڻ ڪرتا پچا وڙيا، ڪي ته جين اوٺان نا فرشتي
 سنڙايو تو، او اين رو اين هتو.

ٻاڙيئي رو نان يسوع رڪڻ

②1 ائين ڏينه جڏهن ٻاڙيئي ري طهر ڪرڻ رو ٿاڻو آيو، تڏهن
 اوٺان اوئي رو نان يسوع رڪيو، ڪي ته اي نان مريم نا اُميد ٿيڻ
 سين آگ ۾ فرشتي ڪهيو تو.

چاليسين ڏينه يسوع نا وڏي مندر ۾ لي جان

②2 پچي او ٿاڻو آيو جڏهن موسيٰ ري لڪيل حڪمان موجب
 يوسف آن مريم نا ٻاڙيئي ري جنم سين پچي صاف ٿيڻ ري ريت
 ڪرڻي هتي. تڏهن او ٻاڙيئي نا پريو ايشور وٽ حاضر ڪرڻ سارون
 يروشلم شهر تيڙي گيا، ڪي ②3 ته پريو ايشور ري حڪمان ۾
 اين لڪيل آهي ته، 'هر مويي ڏڪرو پريو ايشور ري نان تي ڪريو
 جائي.' * ②4 او ايئي سارون پڻ اُتُ گيا ته هولان ري جوڙي يا پارپان
 را به پچا قرباني چاڙهين، ڪي ته صاف ٿيڻ سارون پريو ايشور رو

او لڪيل حڪم هتو.*

25) اُت يروشلم شهر ۾ هيڪ ماڙهو رهتو، جيڪي رو نان شمعون هتو. او نيڪ آن ڌرمي ماڙهو هتو، آن اسرائيلي قوم نا دلداري ڏيڻ واري ري واٽ پي جويانتي. پويتر آتما اوئي پيڙو هتو، 26) جيڪي اگي اوئي نا سنڀڙايو تو ته 'ئون پريو ايشور ري چنڊيل مسيح نا ڏيڪڻ سين اگ ۾ ڪنهي مريين.'

27) تو پويتر آتما ري ڪهن تي شمعون وڏي مندر ۾ آيو. جڏهين يسوع را ما باپ ايشور ري حڪمان موجب ٻاڙيئي يسوع نا ايشور ري نان تي ڪرڻ سارون وڏي مندر ۾ لي آيا، 28) تڏهين شمعون اوئي نا هنج ڪريو، آن ايشور ري واکاڻ ڪري ڪهن لگو ته،

29) 'اي مالڪ، جيهڙي نموني تين واعدو ڪريو تو، ايهڙي نموني تون آپري شيواڌاري نا هي سڪ سين موڪل ڏيئين تو،

30) ڪي ته مين آپري انڪيان سين

تاهجو ميلهيل چوٽڪارو ڏيڻ وارو ڏنو آهي.

31) ايئي نا تين سڃيان قومان سارون پڌرو ڪريو آهي،

32) ته جين او ڌاريان قومان سارون سمجه ڏيڻ وارو

سوجهرو ٿي،

آن تاهجي چنڊيل اسرائيلي قوم سارون واکاڻ ٿي.

33) تڏهين يسوع را ما باپ اوئي ري باري ۾ اي واتين سنڀڙي

گهڻا حيران ٿيا.

34) پچي شمعون اوٿان سارون آسيس منگي، آن ٻاڙيئي ري ما

مريم نا ڪهيانتي ته، 'وات سنڀڙ. اي ٻاڙيو ايئي سارون چنڊيل آهي

ته ايئي ري ڪري اسرائيلي قوم را گهڻا ماڙهو ڪرين ان گهڻا ماڙهو چڙهين. اي ٻاڙيو ايشور ري طرف سين هيڪ ايهڙو نشان پڻ هوسي، جيڪي ري خلاف ماڙهو ٿي جاسين. (35) ايهڙي نموني گهڻان ماڙهوٿان ري دل را خيال پڌرا ٿيسين. پڻ ٿنا اٿو ڏک ٿيسي جيهڙو تاهجي دل ۾ تلوار لڳي گئي هئي.

(36) اوٿان ڏينهان ۾ ايشور رو نياپو ڏيڻ واري هيڪ ڏوڪري هتي. اوئي رو نان حنا هتو، ان او آشر ذات مان هتي. اوئي ري ٻاپ رو نان فنوئيل هتو. او ڏوڪري وڏي عمر ري هتي. پرٿجن سين پچي او ست سال آڀري ڏي پيڙي رهي تي، (37) ان پچي رنڊول ٿي گئي. اوئي ري عمر چورياسي سال هتي. او ڪڏهي پڻ وڏي مندر سين ٻاهر پگ ڪو رکتي، ان ڏينھ رات ورت رڪي دُعا منگي ايشور ري پگتي ڪرتي.

(38) او پڻ اوئي ٿاڻي آئي ايشور را ٿورا مڃڻ لڳي، ان جڪان ماڙهوٿان اي وات پي جوئي ته ايشور يروشلم شهر نا آزاد ڪري، او اوٿان سجان سين ٻاڙيئي ري باري ۾ واتين ڪرڻ لڳي.

يوسف رو پڇو ناصرت شهر ان

(39) جڏهن يوسف ان مريم پڙيو ايشور ري حڪمان موجب سجين ريتان پورين ڪري رهيا، تڏهن پڇا آڀري شهر ناصرت آيا، جڪو گليل صوبي ۾ هتو.

(40) ٻاڙيو يسوع وڏو ٿيتو گيو، عقل سين پرچتو گيو ان اوئي ري طاقت وڌتي گئي. اوئي تي ايشور ري ڪرپا هتي.

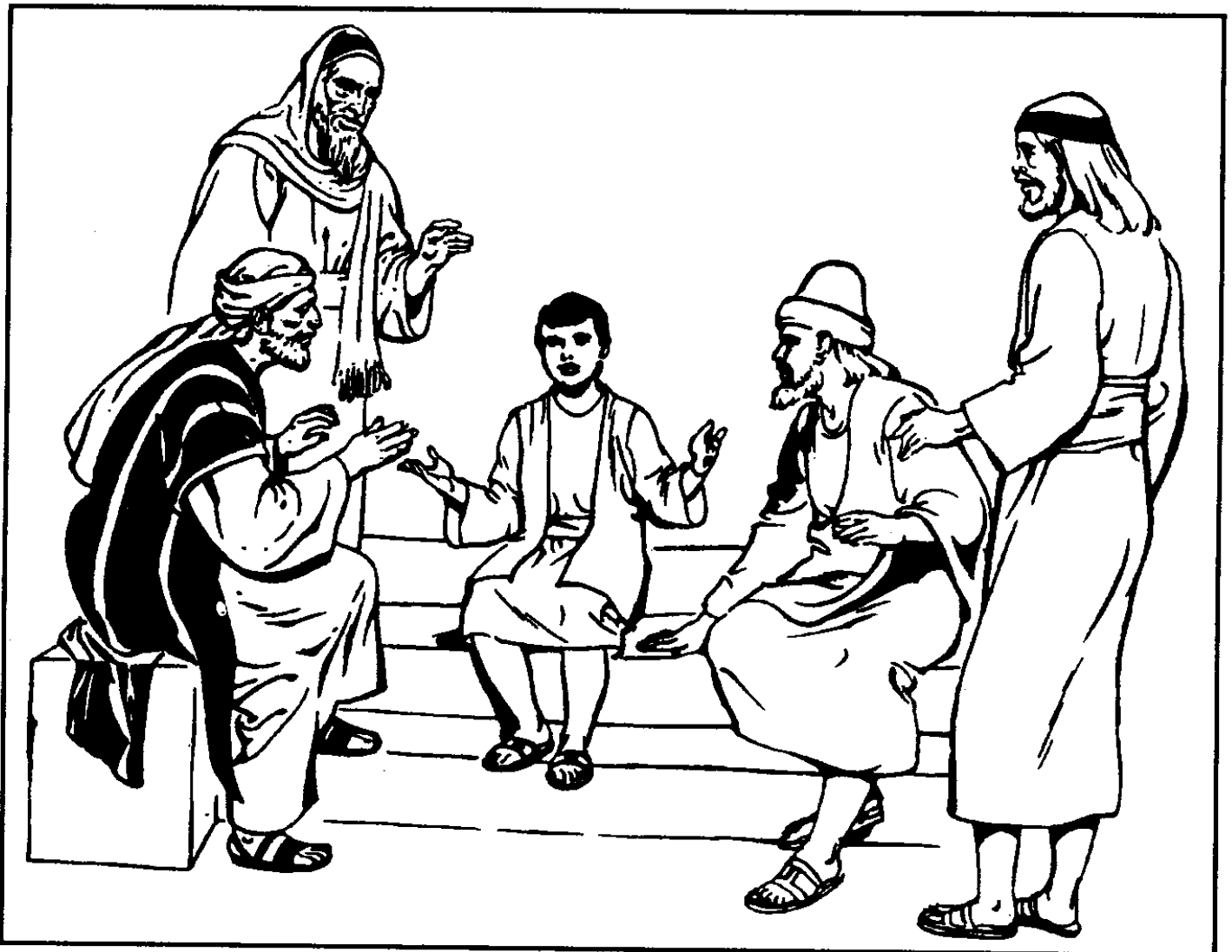
ٻارھان سالن ري عمر ۾ يسوع رو وڏي مندر ۾ جان

(41) يسوع را ما ٻاپ هر سال پاسڪا پرڀ تي يروشلم شهر جاتا.

④2 جڏهين يسوع ٻارهان سالان رو ٿيو، تڏهين او سجا ئي پرپ ري ريت موجب اُت گيا.

④3 پڇي جڏهين او پرپ ملهائي پڇا وڙيا، تڏهين چوڪرو يسوع يروشلم ۾ رهيو. پڻ ايئي وات ري اوئي ري ما ٻاپ نا خبر ئي ڪو رهي. ④4 اوٿان اين سمجهيو ته يسوع ايئي لڏي ۾ هوسي. ايئي ڪري اوٿان هيڪي ڏينه رو پند ڪري پڇي اوئي نا آپري عزيزان آن اوڙڪاڻ واڙان ۾ جوڻ شروع ڪريو. ④5 جڏهين او ڪو جڙيو، تڏهين جوتا جوتا پڇا يروشلم شهر آيا.

④6 پڇي ڪي ٿيو ته ٿيڃي ڏينه اوٿان يسوع نا وڏي مندر ۾ ڏٺو. اوئي پندتان وت پيسي اوٿان رين واتين پي سنڀڙين آن سوال پي پڇيا. ④7 جتان ماڙهوٿان اوئي رين واتين پي سنڀڙين، او سجا ئي اوئي ري عقل واڙيان وڙتيان تي حيران هتا.

④8 جڏهين يسوع ري ما باپ اُوئي نا ڏٺو، تڏهين گهڻا حيران ٿي ڳيا. اُوئي ري ما اُوئي نا ڪهيو ته، 'ڏڪرا، تين اسان سين اي ڪي ڪريو آهي؟ هون ان تاهجو باپ تنا جوئي جوئي گڏي ۾ پئي ڳيا آهن.'

④9 پڻ يسوع اُوٿان نا ڪهيو ته، 'اوهان منا ڪي ري ڪري پي جويو؟ ڪي اوهان نا خبر ڪو هتي ته منا آپري پتا ري گهر ۾ هون ڪي؟' ⑤0 پڻ اُوٿان ايئي ري وات ڪو سمجھي.

⑤1 پڇي يسوع اُوٿان پيڙو ٿي نصرت شهر آيو، ان اُت آئي اُوٿان ري ڪهڻ ۾ رهيو. اُوئي ري ما اي سجين واتين آپري من ۾ ساندي رکين.

⑤2 يسوع وڏو ٿيو، ان اُوئي ري سمجھ وڌي گئي. ايشور ان ماڙهو اُوئي تي خوش رهتا.

يُوحنا پَوِيتر سِنان ڏين وارو پريو يسوع ري ان سارون ماڙهوٿان نا تيار ڪري تو

(متي 12-1:3، مرقس 1:1-8، لُوقا 1:3-18، يُوحنا 1:19-28)

3 ① راجا تيريس قيصر ري راج رو پنڌرهون سال هتو. اُوٿان ڏينهان ۾ يهوديه صوبي تي پينطس پيلاطس راج ڪرتو، گليل علائقي تي هيروديس راج ڪرتو، اٿوريه ان ترخونيتس علائقي تي هيروديس رو پائي فلپس راج ڪرتو، ان ابليني علائقي تي لسانياس راج ڪرتو. ② حناه ان ڪائفا مُڪ پوجاري هتا.

اُوٿان ئيج ڏينهان ۾ ايشور زڪرياه ري ڏڪري يُوحنا نا بيابان ۾ آيو نياپو ڏنو. ③ تڏهين يُوحنا يردن دريا ري آسي پاسي ري

سجان علائقان ۾ آئي ماڙهوٿان نا سنپڙاڻ لگو ته، 'اوهين آڀري پاپان سين توپان ڪرو آن پويتر سين ليو، تو ايشور اوهانجا پاپ معاف ڪرسي.' ④ اي وات اين ٿي جين ايشور رو نياپو ڏين واري يسعياه ري ڪتاب ۾ لکيل آهي ته،

'بيابان ۾ ڪوئي وڏي آواز سين ڪهي تو ته

پريو سارون وڍو تيار ڪرو.

اوئي سارون رستو سڌو ڪرو.

⑤ هر ڪڏو پريو جاسي،

آن هر جبل آن تڪر ڊاهيو جاسي.

آنتا رستا سڌا ٿيسين،

آن ڪڏان واڙا رستا سريڪا ڪريا جاسين.

⑥ پچي دنيا را سجا ئي ماڙهو ايشور رو چوٽڪارو

ڏيڪسين.*

⑦ جڏهين گهڻا ماڙهو يوحنا وٽ بيابان ۾ پويتر سنان ليڻ آيا، تڏهين اُوئي ڪهيو ته، 'اي خراب من وازان، اوهان نا ڪيهي پڻ اين ڪو ڪهيو آهي ته اوهين ايشور ري آڻ واري سزا سين بچي سگهو تا. ⑧ پڻ اوهين ايها ڪم ڪرو جڪان سين خبر پئي ته اوهان سچي توپان ڪري آهي. اين مَ سمجهو ته اسين ابراهيم رو اولاد آهان. هون اوهان نا ڪهان تو ته ايشور ايئن پٿران مان پڻ ابراهيم سارون پوترا ناهي سگهي تو. ⑨ پڻ هي ڪوهاڙي وٿان ري پاڙان نا گودا وڍڻ واري آهي. جڪي وڻ ۾ سٺو ميوو ڪو تو ٿي، اُوئي نا وڍي جوت ۾ ڦگايو جاسي.'

⑩ تڏهين اُوٿان سجان ماڙهوٿان يوحنا نا پُچيو، 'تو پچي آسان نا ڪي ڪرڻ ڪي؟'

⑪ يوحنا اُوٿان نا ڪهيو ته، 'جڪي وٽ به وگا هوئين، اُوٿان مان هيڪ اُوئي نا ڏي، جڪي وٽ ڪو آهي. آن جڪي وٽ ڪاڌو هوئي، او اين رو اين وڙهائي ڏي.'

⑫ اُوئي وٽ ڪينھڪ ناڪو ليڻ وازا پڻ پويتر سنان ليڻ آيا، آن اُوئي نا پُچيانتا ته، 'گرو جي، آسان نا ڪي ڪرڻ ڪي؟'

⑬ اُوئي اُوٿان نا ڪهيو ته، 'جتو اگھ لڪيل آهي، اُوئي سين وڌيڪ مَ ليو.'

⑭ ڪينھڪ فوجيان پڻ اُوئي نا پُچيو ته، 'پلا آسان نا ڪي ڪرڻ ڪي؟'

اُوئي وڙتي ڏني ته، 'ڪيهي نا پيهاري يا ڪوڙو ڏوه لگائي پئسا مَ ليو. آن اوهان نا جتو پگهار جڙي تو، اُوئي تي خوش رهو.'

⑮ تو ماڙهو ائيئي وات تي اُميد رکي هيڪي پيجي نا يوحنا ري باري ۾ ڪهتا ته، 'اي ايشور رو چُنڊيل مسيح آهي يا نه؟'

①6 تڏهين يوحنا اوتان نا ڪهيو ته، 'هون ته اوهان نا رگو پاڻي سين پويتر سنان ڏيئان تو. پڻ مين سين وڏي طاقت واڙو آئي پيو. هون ته ائي ري لائق پڻ ڪو اهان جو اوتئي ري جتي را ڪسا ڪولان. او اوهان نا پويتر آتما آن جوت سين پويتر سنان ڏيسي. ①7 اوتئي ري هت ۾ آپري اوندڻن واڙي تنگري آهي، جڪي سين او ڌان اچو ڪري آپري ڪوٺيان ۾ رکسي. پڻ بوھ نا ايهڙي جوت ۾ ٻاڙسي جڪو ڪڏهي پڻ ڪنهي اونهاجي.'

①8 ايهڙي نموني يوحنا گهڻين پيڄين واتين پڻ ماڙهوٺان نا سمجھائي خوشخبري ڏيتو رهيو.

①9 پڻ يوحنا راج ڪرڻ واڙي هيروديس تي اي ڏوه ڏنو ته اوتئي آپري پاڻي ري گهر واڙي هيرودياس نا آپري گهر ۾ رکي تي، آن اوتئي پيڄا گهڻا بچڙا ڪم پڻ ڪريا تا. ②0 تو هيروديس اوتان سجان ڏوهان سين وڏو ڏوه اي ڪريو ته اوتئي يوحنا نا جيل ۾ هڻي ڇڏيو.

يسوع رو پويتر سنان لين آن شيطان رو اوتئي نا ايشور ري مرضي سين ڦيرڻ ري ڪوشش ڪرڻ

يسوع رو پويتر سنان لين

(متي 3:13-17، مرقس 1:9-11، لُوقا 3:21-22)

②1 جڏهين سجان ماڙهوٺان پويتر سنان ليو پي، تڏهين يسوع پڻ پويتر سنان ليو. پچي ڪي ٿيو ته جين ئي اوتئي دعا پي منگي، ته آڪاس کلي ڪيو، ②2 آن پويتر آتما پارپي ري روپ ۾ اوتئي تي اٿريو. پچي آڪاس سين اي آواز سنڀڙڻ ۾ آيو ته، 'تون مانھجو

پريمي پتر آهين. هون تين تي گهڻو خوش آهان.

پسوع ري پيڙهي را نان

(متي 1:1-17، لوقا 23:3-38)

②3 جڏهين يسوع آڀرو ڪم شروع ڪريو، تڏهين او اٽڪل ٽيسان سالن رو هتو.

ماڙهو اين سمجھتا ته او يوسف رو ڏڪرو آهي. يوسف عيلي رو ڏڪرو هتو، ②4 عيلي متات رو، متات لاوي رو، لاوي ملڪي رو، ملڪي ڀنا رو، ڀنا يوسف رو، ②5 يوسف متتياھ رو، متتياھ عاموس رو، عاموس ناخوم رو، ناخوم اسلياھ رو، اسلياھ نوگه رو، ②6 نوگه ماعت رو، ماعت متتياھ رو، متتياھ شمعي رو، شمعي يوسينخ رو، يوسينخ يوداه رو، ②7 يوداه يوحنا رو، يوحنا ريسا رو، ريسا زربابل رو، زربابل سيالتي ايل رو، سيالتي ايل نيري رو، ②8 نيري ملڪي رو،

ملڪي ادي رو، ادي قوسام رو، قوسام المودام رو، المودام عير رو،
 ②9 عير يشوع رو، يشوع اليعزر رو، اليعزر يوريم رو، يوريم متات
 رو، متات لاوي رو، ③0 لاوي شمعون رو، شمعون يهوداه رو، يهوداه
 يوسف رو، يوسف يونان رو، يونان الياقيم رو، ③1 الياقيم ملي آه رو،
 ملي آه مناه رو، مناه متاه رو، متاه ناتن رو، ناتن دائود رو، ③2 دائود
 يسي رو، يسي عوبيد رو، عوبيد بوعز رو، بوعز سلمون رو، سلمون
 نحسون رو، ③3 نحسون عمينداب رو، عمينداب ادمن رو، ادمن ارنبي
 رو، ارنبي حصرون رو، حصرون فارص رو، فارص يهوداه رو، ③4 يهوداه
 يعقوب رو، يعقوب اضرحاق رو، اضرحاق ابراهيم رو، ابراهيم تاره رو،
 تاره نحور رو، ③5 نحور سروج رو، سروج رعو رو، رعو فلج رو، فلج
 عبر رو، عبر سيلح رو، ③6 سيلح قينان رو، قينان ارفكسد رو، ارفكسد
 سم رو، سم نوح رو، نوح لمك رو، ③7 لمك متوسلح رو، متوسلح
 حنوك رو، حنوك يارد رو، يارد مهلل ايل رو، مهلل ايل قينان رو،
 ③8 قينان انوس رو، انوس سيت رو، سيت آدم رو، آن آدم ايشور رو.

ايشور ري دشمن شيطان رو يسوع نا آزمان

(متي 1:4-11، مرقس 1:12-13، لوقا 1:4-13)

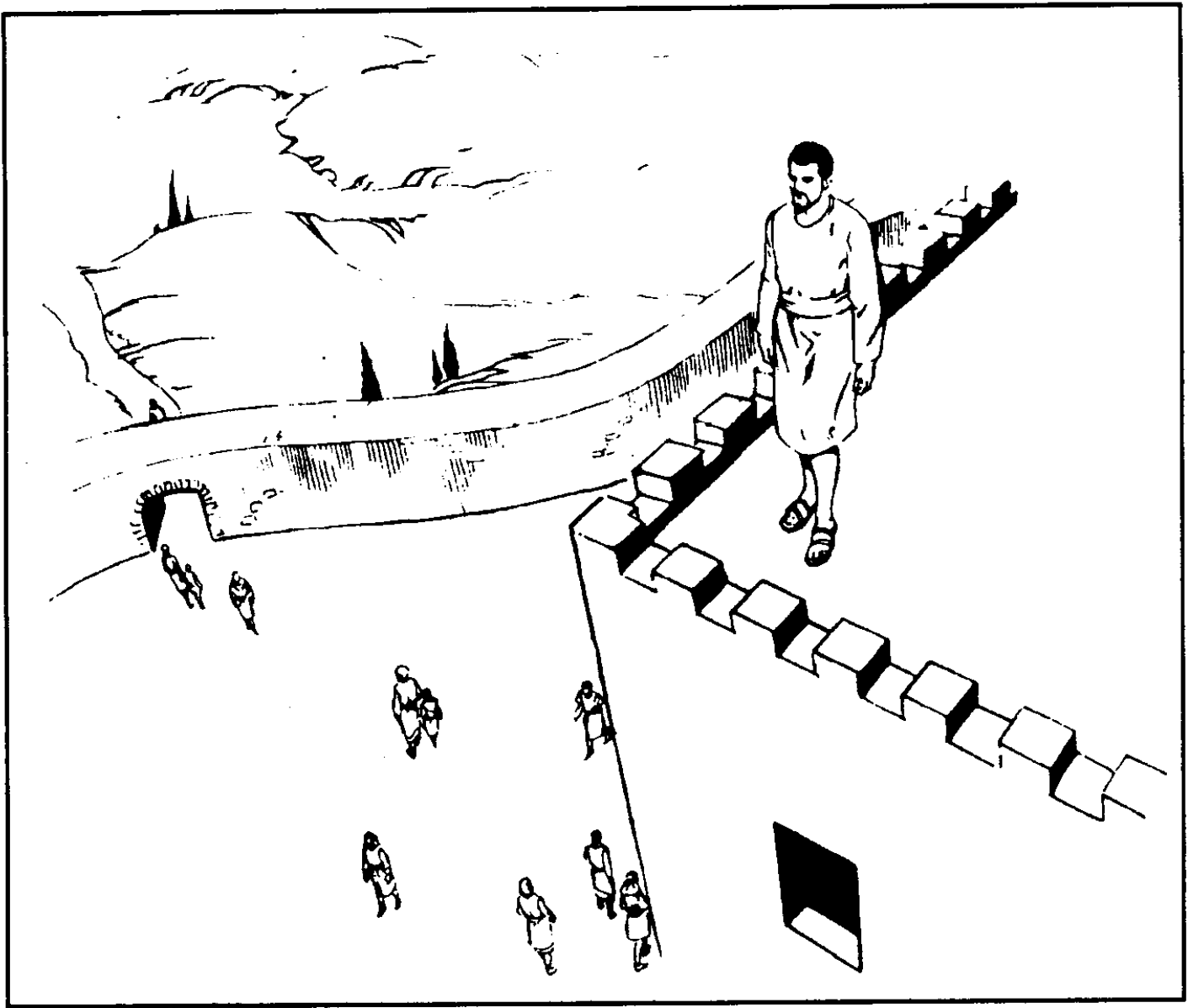
4 ① پچي يسوع پويتر آتما سين پر جي يردن دريا سين پچو آيو،
 آن پويتر آتما ري كهڻ تي چاليس ڏينهان تائين بيابان ۾ ڦرتو
 رهيو، ② جت شيطان اوئي نا آزماتو رهيو. اوتان ڏينهان ۾ يسوع
 ڪينه ڪو ڪاڌو تو. پچي جڏهين او ڏينه پورا ٿيا، تڏهين اوئي ري
 بڪ تمام گهڻي وڌي گئي تي.
 ③ تو شيطان اوئي نا ڪهيو ته، 'جي تون ايشور رو پتر آهين،
 تو ايئي پتر نا ڪه ته روئي ٿي جائي.'

- ④ پڻ يسوع ورتي ڏني ته، 'شاستر ۾ لڪيل آهي ته ماڙهو رڱو کاڌي سين جيتو ڪو تو رهي.'*
- ⑤ پڇي شيطان يسوع نا هيڪي اونچي جگها مٿي لي گيو، آن اوئي نا جهت ۾ دنيا را سجا ئي ملڪ ڏيڪاريانتي. ⑥ اوئي ڪهيو ته، 'ايئن سجان ملڪان رو راج آن مان هون تنا ڏيئيس، ڪي ته ايئن رو راج منا ڏنل آهي، آن جڪي نا مانهجي دل ڪهي، اوئي نا هون ڏيئان. ⑦ ايئي ڪري جي تون مانهجي آگيا سيس نمائين، تو اي سجو ئي راج تاهجو ٿيسي.'
- ⑧ پڻ يسوع ورتي ڏني ته، 'شاستر ۾ لڪيل آهي ته پريو تاهجي ايشور ري آگيا سيس نما، آن رڱو اوئي ري شيوا ڪر.'**
- ⑨ اوئي سين پڇي شيطان يسوع نا يروشلم شهر ۾ تيڙي گيو،

* استشنا 3:8 پڙهو

** استشنا 13:6 پڙهو

آن اُوئي نا وڏي مندر ري چوٽي تي پيچاري ڪهيانتي ته، 'جي تون ايشور رو پتر آهن، تو ايها هينو ٿيو ڏي، ⑩ ڪي ته شاستر ۾ لڪيل آهي ته ايشور آڀري فرشتان نا تاهجي سنپال ڪرڻ سارون حڪم ڏيسي، ⑪ آن او تينا آڀري هٿان ۾ ڪٽي ليسان، جين تاهجو پگ پڻ پتر نا نه لگي.*

⑫ پڻ يسوع وڙتي ڏني ته، 'شاستر اين ڪهي تو ته پرڻو ايشور نا م آزما جڪو تاهجو ايشور آهي.**'

⑬ پڇي جڏهين شيطان سجان نمونان را آزمتا لي رهيو، تڏهين او ڪينهڪ وقت تائين يسوع وٽا هليو گيو.

* زبور 12-11:91 پڙهو

** استشنا 16:6 پڙهو

يسوع رو گليل صوبي ۾ ايشور رو ڪم ڪرڻ

يسوع رو سڪاڻ شروع ڪرڻ

(متي 4:12-17، مرقس 1:14-15، لُوقا 4:14-15)

⑭ پڇي يسوع پويتر آتما ري طاقت سين پريل پڇو گليل صوبي ۾ آيو، آن سجي علائقي ۾ اوئي ري خبر پڪرڃي گئي. ⑮ اُت يسوع مندران ۾ ماڙهوٿان نا سڪاڻ لگو، جڪي تي سجا ئي اوئي ري واکاڻ ڪرتا.

يسوع نا ناصرت شهر سين باهر ڪڍڻ

(متي 13:53-58، مرقس 6:1-6، لُوقا 4:16-30)

⑯ اوئي سين پڇي يسوع ناصرت شهر ۾ آيو، جت او ننڍو وڏو ٿيو تو. اُت او اڳي ري جين پويتر ڏينھ رو مندر ۾ گيو، آن اُئي شاستر پڙهڻ سارون پيتو. ⑰ تڏھين اوئي نا ايشور رو نياپو ڏيڻ واري يسعياه رو لڪيل ڪتاب ڏنو گيو. ڪتاب کولي يسوع جوئي جوئي اي اکر پڙهيا:

⑱ 'پريو ايشور رو ميلهيل آتما مين پيڙو آهي،

ڪي ته غريبان نا خوشخبري ڏيڻ سارون

ايشور منا چنڊيو آهي.

اوئي منا ايئي سارون ميلهيو آهي،

ته هون غلامان نا چٽڻ ري خبر

آن انڌان نا سجا ٿيڻ ري خبر سنپرائون،

آن ڏڪان ۾ پيل ماڙهوٿان نا چڏائون،

①9 آن اي وات پڻ سنڀرائون ته او تائو آئي گيو آهي

جڏهن ايشور ماڙهوٿان تي وڏي مهرباني ڪري. *

②0 پڇي اوئي ڪتاب بند ڪري شيواڌاري نا ڏي چڏيو، آن آپ

بيسي رهيو. مندر ۾ سجان ئي ماڙهوٿان اوئي سمهون ڏيان سين

جويو پي.

②1 تڏهن يسوع اوٿان نا ڪهن لگو ته، 'اي شاستر ري لڪيل وات

آج اوهانجي روبرو پوري ٿي گئي آهي.' ②2 تڏهن سجا ئي ماڙهو

اوئي ري واکاڻ ڪرڻ لگا آن ايئي وات تي حيران ٿي گيا ته اي

ڪيهر تو سٺو ٿو ٻولي.

پڇي او ڪهن لگا ته، 'اي ته يوسف رو ڏڪرو آهي.'

②3 تڏهن يسوع اوٿان نا ڪهيو ته، 'اوهين ضرور اي پهاڪو منا

ڪهسو ته، 'اي ڊاڪٽر، آپرو آپ نا ته سجو ڪر. ايئي ڪري تاهجا

ڪفرنحوم شهر ۾ ڪريل ڪم جڪان ري باري ۾ اسان سنڀريو آهي،

او آپري وطن ۾ پڻ ڪري ڏيکار.

②4 پڇي يسوع اگتي ڪهيو ته، 'هون اوهان نا سچ تو ڪهان

ته ڪهي پڻ ايشور ري نياپو ڏيڻ واري نا آپري وطن ۾ قبول

ڪو تا ڪرين. ②5 هون اوهان نا سچ تو ڪهان ته ايشور ري نياپو

ڏيڻ واري ايلياه ري ڏينهان ۾ جڏهن ساڍا ٽن سال ميو سفا ڪو

وسيو، آن سجي ملڪ ۾ ڏاڍو ڏڪار پيو تو، تڏهن اسرائيل ملڪ ۾

گهڻين رنڊول ڏوسين هتين. ②6 پڻ ايشور ايلياه نا اوٿان سجان مان

ڪهي وٽ مدد ڏيڻ سارون ڪو ميلهيو، پڻ رگو صيدا علائقي ري

صارت شهر ۾ هيڪي رنڊول ڏوسي وٽ ميلهياتي.

27) ساگي نموني ايشور ري نياپو ڏيڻ واڙي ايشع ري ڏينهان ۾ اسرائيل ۾ گهڻا ئي ڪوڙهيل ماڙهو هئا. پڻ ايشور اوثان سجان مان ڪيهي نا سجو ڪو ڪريو، پڻ رگو سورياني قوم ري هيڪي نعمان نان ري ماڙهو نا سجو ڪريانتي.

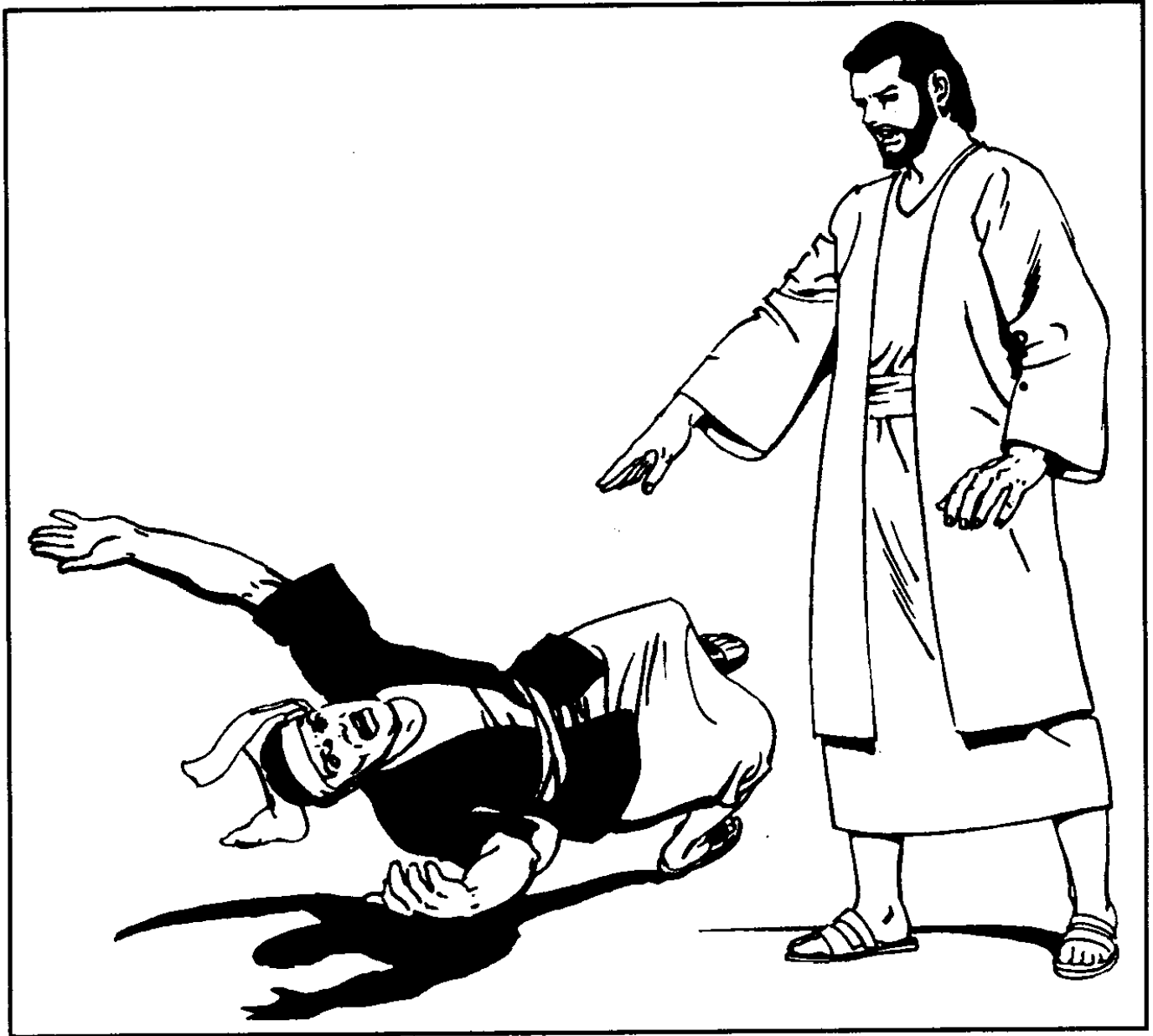
28) اي واٽين سنڀڙي جتا ئي ماڙهو مندر ۾ پينا تا، او سجا ئي ڪاوڙ سين پر جي گيا. 29) اوثان ائي يسوع نا ڏکا ڏي شهر سين ٻاهر ڪڍيو، آن جي جبل تي اوثان رو شهر هتو، اوئي ري چوڻي تي لي آيا ته جيئن مٿا ڪري هيٺو ڦگائي ڇڏين. 30) پڻ يسوع اوثان وچيا نسري هليو گيو.

يسوع رو هيڪي ماڙهو مان پوت ڪيڻ

(مرقس 1:21-28، لُوقا 4:31-37)

31) پڇي يسوع ڪفرنحوم شهر ۾ آيو، جڪو گليل صوبي ۾ آهي. اُت پويتر ڏينھ رو ماڙهو اوثان نا سڪاڻ لگو. 32) او ماڙهو ايئي ري وچن تي عجب ۾ پئي گيا، ڪي ته او آڀرو حق سمجھي ٻوليو پي. 33) اُت پگتي ري گهر ۾ هيڪ ماڙهو هتو، جيڪي نا پوت لگل هتو. اوئي رڙ ڪري ڪهيو ته، 34) اي يسوع ناصرت شهر واڙا، تاهجو اسان سين ڪهڙو واسطو؟ ڪي تون اسان نا ناس ڪرڻ آيو آهين؟ منا خبر آهي ته تون ڪوڻ آهين. تون ايشور رو ميلهيل پويتر آهين.

35) تڏهين يسوع پوت نا حڪم ڏنو ته، 'ماڻ ڪر. ايئي ماڙهو مان نسري جا.' تڏهين پوت اوئي ماڙهو نا سجان ري اگ ۾ ڦگايو، آن اوئي مان نسري گيو. پڻ اوئي نا ڪوئي نقصان ڪو ڏنائتي. 36) ايئي تي سجا ئي ماڙهو حيران ٿي گيا، آن هيڪي پيچي نا

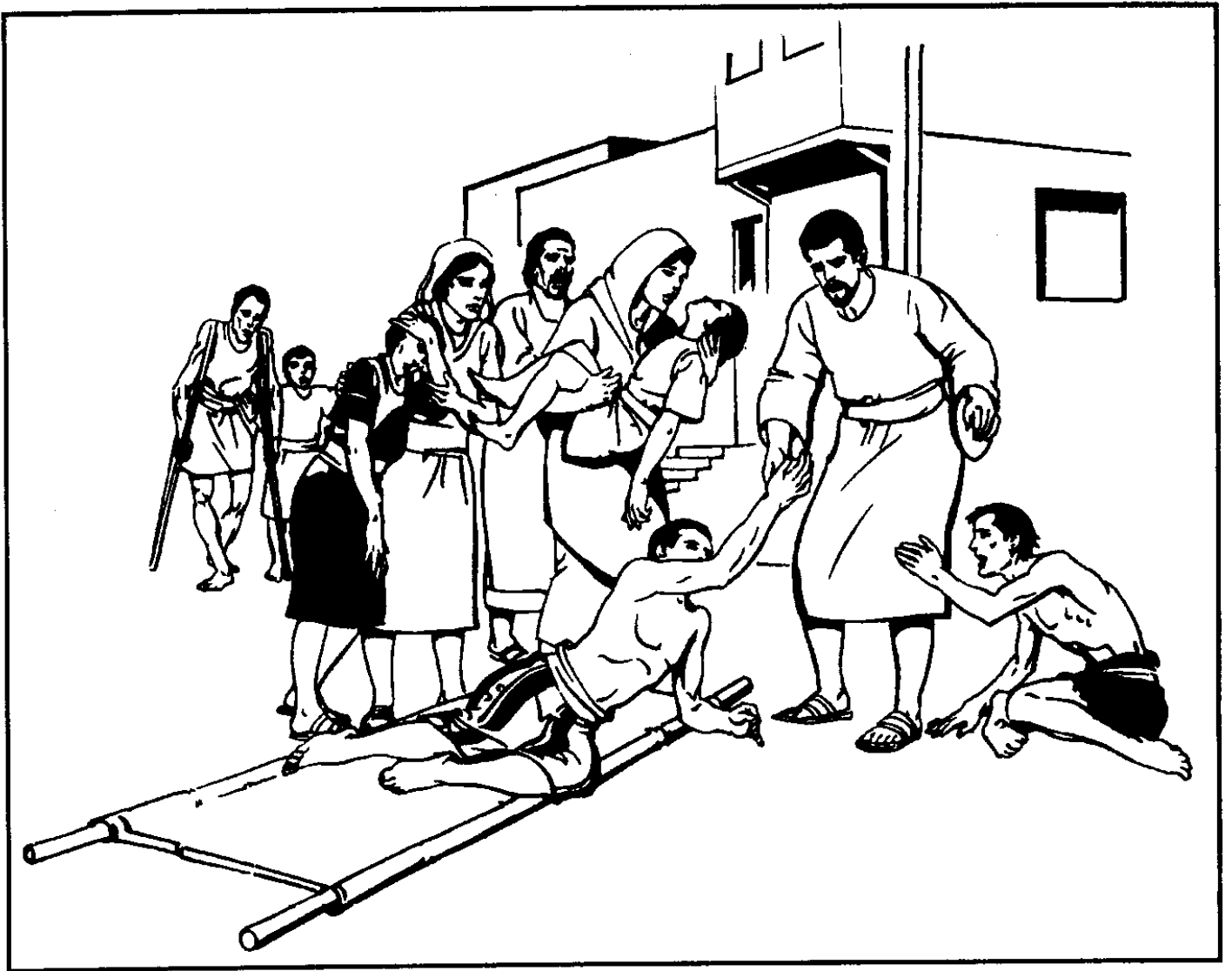

ڪهن لگا ته، 'ايئي رو وچن ڪيهڙو آهي؟ جڪو او آڀرو حق سمجھي
طاقت سين پوتان نا حڪم تو ڏي، آن او ٻاهر نِسري تا جائين.'
37) پڇي پاسي واڙان سجان علائقن ۾ يسوع ري هاڪ ٿي گئي.

يسوع رو آڀري چيلي شمعون ري ساسو نا سجي ڪرڻ

(متي 17-14:8، مرقس 1:29-34، لُوقا 4:38-41)

38) پڇي يسوع مندر مان نِسري شمعون ري گهري آيو. اُت
شمعون ري ساسو گهڻي تپيل هتي. تو ماڙهوٿان يسوع نا عرض
ڪريو ته، 'ايئي نا سجي ڪرو.' 39) تڏهين يسوع آئي اوئي متي
پيچي تپ نا چڙي جاڻ رو حڪم ڏنو، آن تپ چڙي گيو. او يڪدم
اُٺي، آن اوٿان ري شيوا ڪرڻ لڳي.

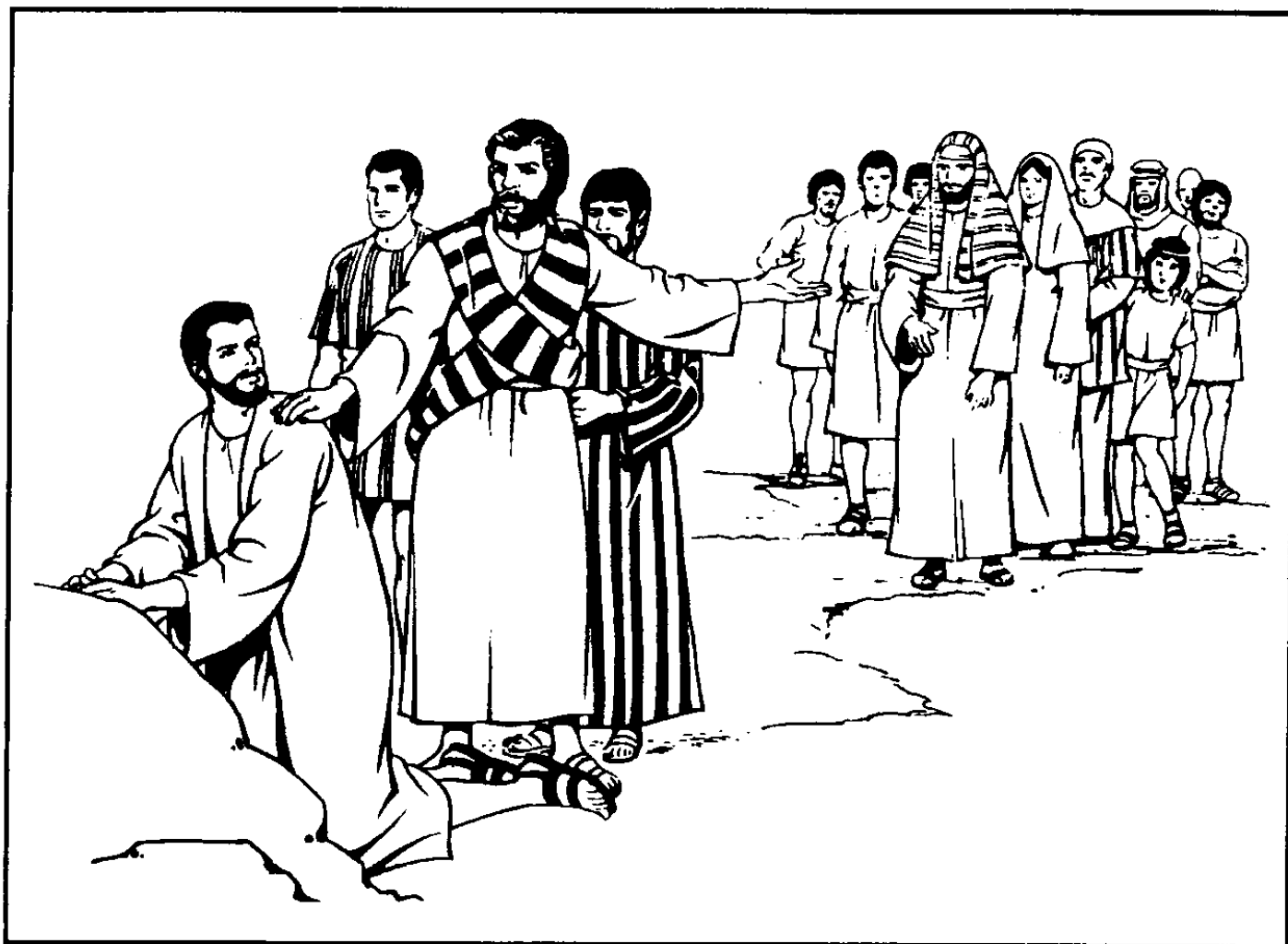

④0 ڏينھ آنتوڻ ري ٿاڻي سجا ٿي ماڙھو آڀري آڀري بيماران نا يسوع وٽ تيڙي آيا، جڪان نا نموني نموني رين بيمارين لگل هتين. يسوع هيڪوڪي مٿي هٿ رکي سجان نا نيك ڪرتو ڪيو. ④1 گهٽان ماڙهوٿان مان پوت پڻ رڙين ڪري نِسرتا ڪيا آڻ ڪهتا ڪيا ته، ’تون ايشور رو ڏڪرو آهين.‘ پڻ يسوع پوتان نا دڙڪو ڏي ٻولڻ ڪو ڏنو، ڪي ته اوٿان نا خبر هتي ته او ايشور رو چُنڊيل مسيح آهي.

يسوع رو سجي ملڪ ۾ ايشور رو نياپو ڏين سارون جان

(مرقس 1:35-39، لُوقا 4:42-44)

④2 جڏهين ڏينھ اُگو، تڏهين يسوع شهر ڇڏي بيابان ۾ ڪيو. گهٽا ماڙهو اوڻي نا جوڻ لگا، آڻ جوڻي لپڻ سين پڇي اوٿان اوڻي نا روڪڻ

ري ڪوشش ڪري ته اسان وٽا مَ ڄاڻو. ④③ پڻ يسوع اُوٿان نا ڪهيو ته، 'منا ايشور ري راج ري خوشخبري پيجان شهران ۾ پڻ سنڀراڻي آهي، ڪي ته ايشور منا ايئي سارون ميلهيو آهي.' ④④ ايهڙي نموني يسوع يهوديه ملڪ ري مندران ۾ ايشور رو نياپو سنڀراتو رهيو.

يسوع را پهلڪا چيلا

(متي 4:18-22، مرقس 1:16-20، لوقا 5:1-11)

5 ① هيڪ ڏينھ يسوع گنيسرت ڍنڍ ري ڪپ تي پيتو تو. اُت ايشور رو وچن سنڀڙڻ سارون اِتا ماڙهو آئي پيڙا ٿيا تا جڪو يسوع سوڙ ۾ آئي گيو. ② تڏهين يسوع ڍنڍ ري ڪپ تي ٻه پيڙين پيٽل ڏنين. مچين مارڻ وازان پيڙين چڙي آپرا جاز پي ڏويا. ③ اُوٿان پيڙيان مان هيڪ شمعون ري پيڙي هتي. يسوع اوئي ۾ چڙهي

شمعونَ نا كهيو ته، 'ايئي نا ڪپ سين توڙهي اگهي لي هل.'
پڇي يسوع پيڙي ۾ پيسي ماڙهوٿان نا ايشور رو وچن سنپراڻ
لگو.

④ جڏهين اوئي وچن پورو ڪريو، تڏهين شمعونَ نا كهيانتي ته،
'هي پيڙي نا اونڌي پاڻي ۾ لي هل. پڇي تون آن تاهجا ساڻي مڇيان
سارون آپرا جاز پاڻي ۾ هڻو.'

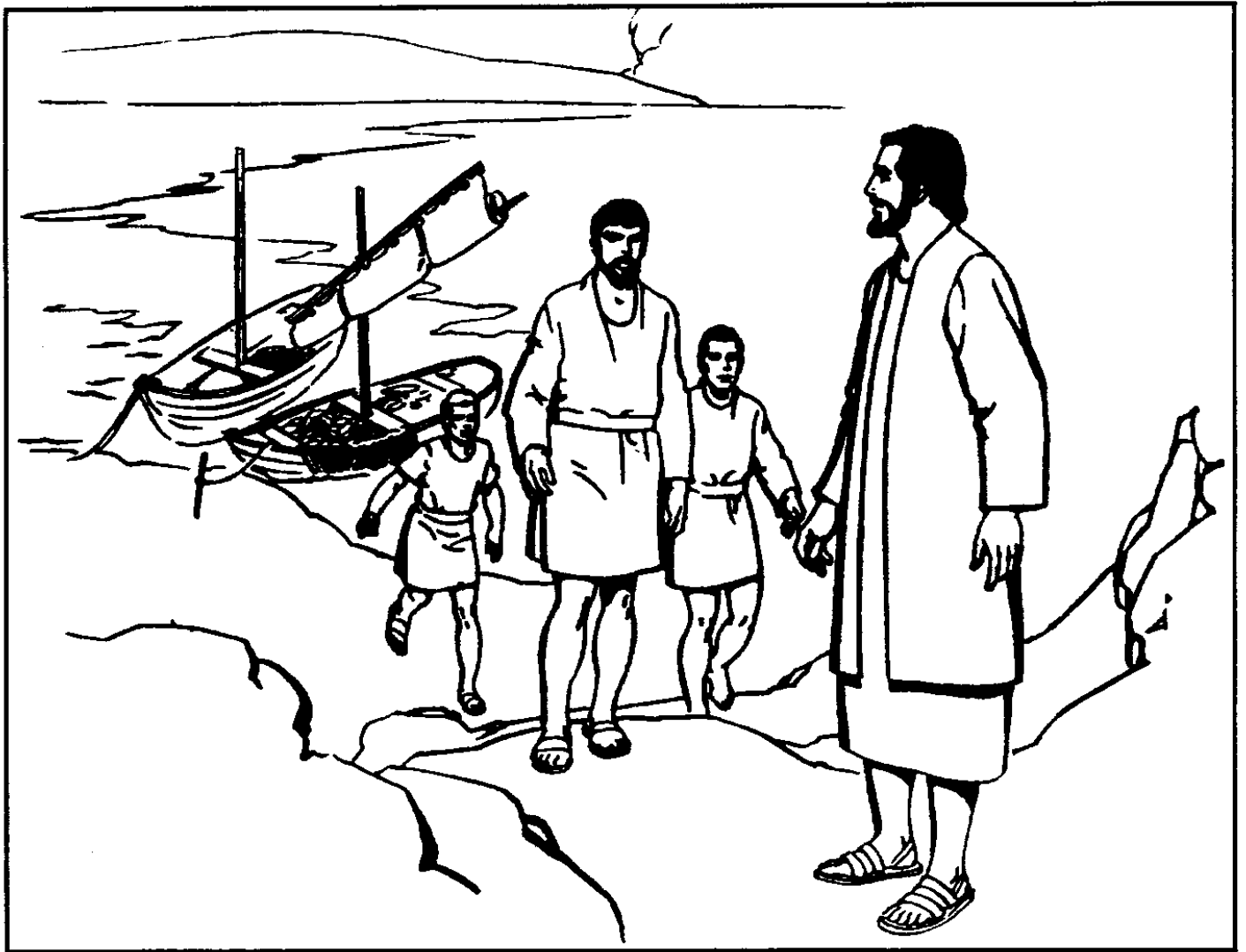
⑤ تڏهين شمعونَ كهيو ته، 'گرو جي، اسان سڄي رات جاز
هڻيا آهن، پڻ هت ڪينه ڪو آيو. پڻ اوهانجي ڪهڻ تي هون جاز
هٿان تو.'

⑥ تڏهين اوٿان جاز هڻيا، آن ائين مڇين ڦاٿين جو جاز ٿڻ لگا.
⑦ تو جڪو پڇي پيڙي ۾ اوٿان را ساڻي هتا، اوٿان نا مدد سارون
هوڙو ڪريانتي. او آيا، آن پيڙا ٿي ٻئي پيڙين مڇيان سين ايهڙين
پريانتي جو ٻڏڻ لگين.

⑧ اي رنگ ڏيکي شمعونَ، جڪي نا يسوع پطرس پڻ ڪهتو،
اوئي يسوع ري پگان تي ڪري كهيو ته، 'اي پريو، اٿ م پيچو،

ڪي ته هُون ڀاڻي ڀاڻي آهان. ⑨ اُوئي اِيئي ڪري اِن ڪهيو، ڪي ته او آن اُوئي را ساڻي اِئين مڇين ڏيڪي حيران ٿي ڪيا تا. ⑩ زبدي را ڏڪرا يعقوب آن يوحنا، جڪو شمعون پيڙا مڇين جهلتا، او پڻ عجب ۾ پئي ڪيا تا.

اِيئي تي يسوع شمعون نا ڪهيو ته، 'پهاج م. آج سين پڇي تون ماڙهوٿان نا هت ڪري مانها چيلا ناهيس.' ⑪ پڇي او پيڙين لي ڪپ تي ڪيا، آن سڀ ڪجهه ڇڏي يسوع پُنيا هلڻ لگا.

يسوع رو هيڪي ڪوڙهيل ماڙهو نا سڄو ڪرن

(متي 4-1:8، مرقس 40:1-45، لُوقا 12:5-16)

⑫ هيڪي گهوئي يسوع هيڪي شهر ۾ هتو. اُت هيڪ ماڙهو هتو

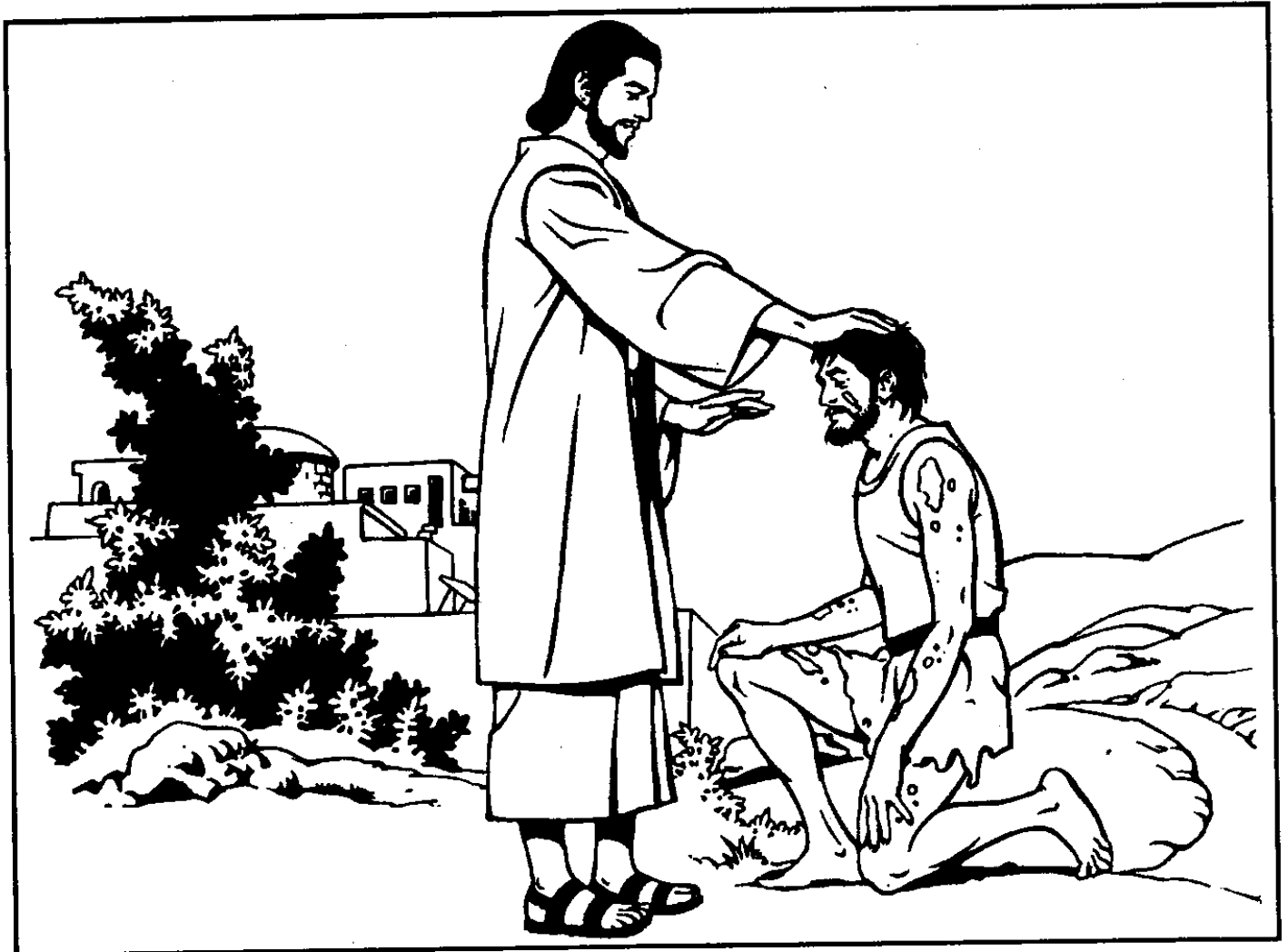

جڪو ڪوڙھ ۾ گزريل هتو. جڏهين اُوئي يسوع نا ڏٺو، تڏهين آئي پگان تي ڪري منٿ ڪري ڪهيانتي ته، 'ساڏو جي، جي اوهانجي مرضي هونئي، تو اوهين مينا نِيڪ ڪري صاف ڪري سگهو تا.'

⑬ تڏهين يسوع هت ڊِگهو ڪري اُوئي نا لگايو، آن ڪهيانتي ته، 'هونئي، اي مانهجي مرضي آهي. تون صاف ٿي جا.' يڪدم اُوئي نا ڪوڙھ ڇڏي گئي.

⑭ پڇي يسوع اُوئي نا حُڪم ڏنو ته، 'اي وات ڪهي نا متان سنڀرائي. پڻ جائي آپري طبيعت پوجاري نا ڏيکار. پڇي جين موسي شاستر ۾ حُڪم ڏنو آهي، تين جائي قرباني چاڙھ، ته ماڙهوٺان نا پڪ ٿي، ته تون صاف ٿي گيو آهين.'

⑮ پڻ يسوع ري باري ۾ اي وات پهلڪي سين گهڻي پڪڙي گئي، آن گهڻا ماڙهو اُوئي رين واتين سنڀڙن آن آپري بيماريان سين نِيڪ ٿين سارون آئي پيڙا ٿيتا رهيا. ⑯ پڻ يسوع آپ بيابان ۾ جائي

دُعا منگتو رهيو.

يسوع رو هيڪي اُترنگ ري بيمار ماڙهو نا سجو ڪرڻ

(متي 9:1-8، مرقس 1:2-12، لُوقا 17:5-26)

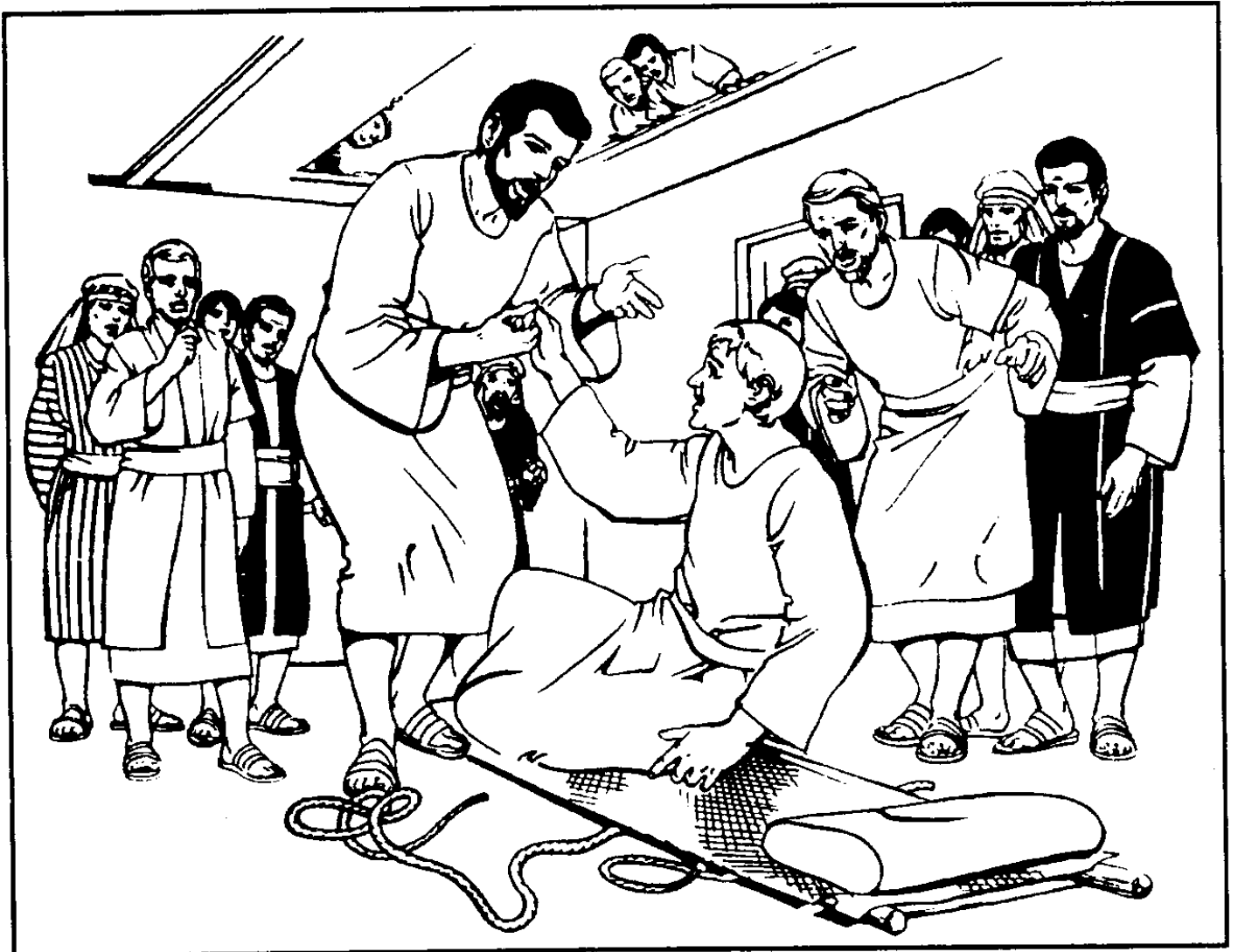
①7 هيڪ ڏينھن يسوع ماڙهوٿان نا سڪايو پي. فريسي تولي را ماڙهو آن پنڊت پڻ اُت پيئا تا، جڪو گليل آن يهوديه صوبان ري هر گان آن يروشلم شهر سين آيل هتا. يسوع ۾ بيماران نا سجا ڪرڻ سارون پريو ايشور ري طاقت هتي.

①8 اوئي ٿاڻي ڪينھڪ ماڙهو هيڪي اُترنگ ري بيمار ماڙهو نا جهوڙي ۾ ڪڍي آيا. او ڪوشش ڪرڻ لگا ته اسين ايئي نا گهر مهين لي جائي يسوع ري آگ ۾ رکان. ①9 پڻ ماڙهو تمام گهڻا هوڻ ري ڪري اوٿان نا مهين جاڻ ري گهڻي ڪو جڙي. تو اوٿان چت

مٿي چڙهي اُوئي را چونڪا ڪوليا، آن اُوئي گهٽي وچيا اڌرنگ واڙي نا جهوڙي سميت هيٺو اُتاري ماڙهوٺان ري وچ ۾ يسوع ري آگ ۾ رکيائڻي. (20) جڏهين يسوع اُوٺان ماڙهوٺان رو آپ تي اتو ويساه ڏٺو، تڏهين اُوئي اڌرنگ واڙي نا ڪهيو ته، 'پاڻي، تاهجا پاپ معاف ٿي ڪيا آهن.' (21) ايئي تي فريسي آن پنبت دل ۾ ڪهن لگا ته، 'اي ڪوڻ آهي؟ جڪو آپ نا ايشور تو سمجھي. ايشور سوا ڪوئي ڪو آهي جڪو پاپ معاف ڪري سگهي تو.'

(22) پڻ يسوع اُوٺان ري من رين واتين سمجھي ڪيو، آن ڪهياڻي ته، 'اوهين ايهڙين واتين ڪي تا سوچو؟ (23) مينا سنپڙائو ته ڪي سولو آهي؟ اين ڪهن سولو آهي ته 'تاهجا پاپ معاف ٿي ڪيا آهن؟' يا اين ڪهن ته 'اُئي گهم ڦر؟' (24) هون اوهان نا هيٺا ثابت ڪري ڏيکاريس ته دنيا ۾ منس پتر نا پاپ معاف ڪرڻ رو حق آهي. اين

ڪهي يسوع اڌرنگ واري نا ڪهيو ته، 'هُون تِنَا ڪهان تو ته اُونچو اُئي، آن آپري جهوڙي ڪٿي گهري هليو جا.' (25) يڪدم او ماڙهو اُوٿان سجان ري آگ ۾ اُئي پيٽو، آن جڪي جهوڙي مٿي آگي سٽو تو، اُوئي نا ڪٿيانتِي، آن ايشور ري واکاڻ ڪرتو آپري گهري گيو.

(26) ايئي تي سجا ئي ماڙهو تمام گهڻي عجب ۾ پئي ڳيا، آن حيران ٿي ايشور ري واکاڻ ڪرتا اين ڪهن لگا ته، 'آج آسان عجب رنگ ڏٺو آهي.'

لاوي رو يسوع رو چيلو ٿين

(متي 9:9-13، مرقس 2:13-17، لوقا 5:27-32)

(27) اُوئي سين پڇي يسوع اُوها ٻاهر نِسيو، تو اُوئي هيڪ ناڪو ليٺ واڙو ڏنو جڪو ناڪي تي پيٽو تو. اُوئي رو نان لاوي هتو. يسوع اُوئي نا جوئي ڪهيو ته، 'مين پُنيا هل.' (28) تو لاوي اُنيو آن سڀ ڪُجه چڏي اُوئي پُنيا هلڻ لگو.

(29) پڇي لاوي آپري گهري يسوع ري هيڪ وڏي دعوت ڪري. اُوئي دعوت ۾ ناڪي ليٺ واڙا گهڻا هتا. آن پيجا ماڙهو پڻ پيڙا هتا.

(30) پڇي جڪو فريسي ٽولي را ماڙهو آن اُوٿان را پنڊت اُت هتا، اُوٿان يسوع ري چيلان نا اعتراض ڪري ڪهيو ته، 'اوهين ناڪي ليٺ واڙان آن پاپيان پيڙا ڪي تا ڪائو؟'

(31) تڏهين يسوع اُوٿان نا وڙتي ڏني ته، 'جڪو سجا سارا هوئين تا، اُوٿان نا ڊاڪٽر ري ضرورت ڪو تي هوئي، پڻ رگو پيماران نا هوئي تي.' (32) هون ڌرمي ماڙهوٿان نا نه، پڻ پاپي ماڙهوٿان نا توپان ڪرڻ رو ڪهن سارون آيو آهان.'

ورت ري باري ۾ سوال

(متي 9:14-17، مرقس 2:18-22، لوقا 5:33-39)

33) پڇي ڪينھڪ ماڙھوٿان يسوع نا ڪھيو ته، 'يوحنا را چيلا ته گھڻا ورت رڪين تا آن ڏاڍين دُعائين منگين تا. فريسان را چيلا پڻ اين رو اين ڪرين تا. پڻ اوهانجا چيلا ڪي ري ڪري ڪائين پيئين تا؟'

34) تڏھين يسوع اوتان نا ڪھيو ته، 'جڏھين ته لاڏو جان پيڙو آھي، تڏھين پڻ اوهين جانيان نا ورت رڪائي سگھسو ڪي؟' 35) پڻ ايهڙا ڏينھ آسين جڏھين لاڏو اوتان سين ڌار ڪريو جاسي. اوتان ڏينھان ۾ جاني پڻ ورت رڪسين.'

36) پڇي يسوع اوتان نا وڙي اي مثال ڏنو ته، 'ڪوئي پڻ ماڙھو نوي گيي مان ٽڪر ڦاڙي پراڻي نا ڪاري ڪنھي ڏي. جي اين ڪرسي، تو نوو گيو قاتل هوسي، آن او ٽڪر پراڻي گيي ۾ سٺو پڻ ڪنھي لگي.'

37) ساگي نموني ڪوئي ماڙھو انگور رو تازو رس پراڻيان ڏيڙيان ۾ ڪنھي رڪي، ڪي ته جي اين ڪرسي، تو تازو رس ڏيڙيان نا ڦاڙي چڏسي. پڇي رس اڙي جاسي، آن ڏيڙين پڻ ڪيھي ڪم رين ڪنھي ٿيئين. 38) پڻ تازو رس نويان ڏيڙيان ۾ رڪڻ ڪي.

39) پيڄو ته جڪي ماڙھو رو پراڻو رس پيٽل آھي، او تازو رس پيئڻ ڪو. تو چاهي، ڪي ته او ڪھسي ته جڪو پراڻو آھي او سٺو آھي.'

يسوع پويتر ڏينھ رو مالڪ آھي

(متي 8:1-12، مرقس 23:2-28، لُوقا 5:1-6)

- 6 ① ھيڪي پويتر ڏينھ يسوع آپري چيلان پيڙو ڪيتران مان گيو پي. اُوئي را چيلا سِرا جهوري مسڙي کاتا پي گيا.
- ② تڏھين فريسي ٽولي ري ڪينهڪ ماڙھوٿان چيلان سين پُچيو ته، 'اوهين آج اي ڪم ڪي ري ڪري ڪرو پيا؟ پويتر ڏينھ تي شاستر ري جين اين ڪرڻ نه ڪپي.'
- ③ يسوع اوتان نا وڙتي ڏني ته، 'ڪي اوهان ڪڏھي شاستر ۾ ڪو پڙھيو آھي ته دائود آن اُوئي را ماڙھو جڏھين بکيا هتا، تڏھين دائود ڪي ڪريو؟' ④ او وڏي مندر ۾ گيو، آن جڪو روتين ايشور ري نان تي ڏنل هتين، او ڪٿي ڪاڏين آن آپري ماڙھوٿان نا پڻ ڏنين. پڻ شاستر ري جين پوجاريان سوا پيچو ڪوئي او روتين ڪائي ڪو تو سگھي.'
- ⑤ پچي يسوع اوتان نا ڪھيو ته، 'منش پتر پويتر ڏينھ رو مالڪ آھي.'

يسوع رو پويتر ڏينھ تي ھيڪي ماڙھو نا سجو ڪرڻ

(متي 9:12-14، مرقس 3:1-6، لُوقا 6:6-11)

- ⑥ پچي ڪيھي پويتر ڏينھ تي يسوع ھيڪي مندر ۾ جائي ماڙھوٿان نا سڪاڻ لگو. اُت ھيڪ ماڙھو هتو جڪي رو سبتو هت سڪل هتو. ⑦ تو ڪينهڪ پنڊت آن فريسي ٽولي را ماڙھو يسوع نا چٽائي جوئي دل ۾ ڪھڻ لگا ته، 'اي پويتر ڏينھ تي ڪيھي نا سجو ڪرسي ڪي؟' اوتان ائي تي پويتر ڏينھ ري ڪم ڪرڻ رو

ڏوه لگاڻ چاهيو تي.

⑧ پڻ يسوع نا اوٿان ري من ري وات ري خبر هتي. تو اوئي سڪل هت واري نا كهيو ته، 'اونچو ائي، آن وچ ۾ ائي پيچ.' او ائي وچ ۾ ائي پيتو.

⑨ پچي يسوع اوٿان نا كهيو ته، 'هون اوهان نا اي پڇان تو ته شاستر ري جين پويتر ڏينه رو پلائي ڪرڻ نڪ اهي يا برائي ڪرڻ؟ حياتي بچاڻ يا ناس ڪرڻ؟' ⑩ پچي سجان سمهون جوئي يسوع سڪل هت واري نا كهيو ته، 'تاهجو هت ڊگهو ڪر.' اوئي اين رو اين ڪريو، آن هت سجو ٿي گيو.

⑪ پڻ او ماڙهو ڪاوڙ مان پرچي گيا، آن آيت ۾ ڪهڻ لگا ته، 'هي يسوع سين ڪي ڪرڻ ڪي؟'

يسوع رو آپري چيلان مان ٻارهي خاص چيلا چنڊن

(متي 10:1-4، مرقس 3:13-19، لوقا 6:12-16)

⑫ پچي اوٿان ڏينهان ۾ ڪي ٿيو ته يسوع جبل مٿي دُعا منگڻ سارون گيو، آن سڄي رات ايشور وٽا دُعا منگتو رهيو.

⑬ جڏهن ڏينه اُگو، تڏهن اوئي آپري چيلان نا آپ وٽ سڏ ڪريو. پچي اوٿان مان ٻارهي جڻا چنڊي لياتي، آن اوٿان نا آپرا خاص چيلا ناهيانتا. ⑭ اوٿان را نان اي آهن:

شمعون، جڪي رو يسوع پيچو نان پطرس رکيو،

اوئي رو پائي اندرياس،

يعقوب،

يوحنا،

فيلس،

برٿلمائي،

⑮ متي،

توما،

حلفي رو ڏڪرو يعقوب،

شمعون، جڪي نا وطن دوست ڪهتا،

⑯ يعقوب رو ڏڪرو يهوداه،

آن يهوداه اسڪريوتي، جڪي پڇي يسوع نا جهلايو.

يسوع رو گهٽان ماڙهوٿان نا سڪاڻ آن نيك ڪرڻ

(متي 23:4-25، لُوقا 6:17-19)

⑰ پڇي يسوع اوٿان چيلان پيڙو جبل تا هيٺو اُتري هيڪي پوٺي تي آئي پيٽو. اُت اوئي ري چيلان رو هيڪ وڏو ٽولو هتو، آن پيجا تمام گهٽا ماڙهو آيل هتا. او سجي يهوديه ملڪ، يروشلم شهر، آن صور شهر آن صيدا شهر ري سامونڊي ڪپ سين آيا تا. او ماڙهو ايئي سارون اُت آيا تا ته يسوع رين واتين سنڀرين آن آپري پيماريان سين سجا ٿيئن. ⑱ پيجو ته جڪان نا پوت لگل هتا، او پڻ نيك ٿيٽا ڳيا. ⑲ سجان ئي ماڙهوٿان يسوع نا هت لگاڻ ري ڪوشش پي ڪري، ڪي ته ايشور ري طاقت اوئي مان نسري سجان نا نيك پي ڪريانتي.

سپاگان آن نياگان ري اوڙڪاڻ

(متي 5:3-12، لُوقا 6:20-23)

⑳ پڇي يسوع آپري چيلان سمهون جوئي ڪهن لگو ته،
'پاگواڙا اوھين اھو جڪو غريب اھو،

ڪي ته ايشور رو راج اوهان تي آهي.

21) پاگوارا اوهين آهو جڪو هيٺا بڪيا آهو،

ڪي ته اوهين ڀاڻسو.

پاگوارا اوهين آهو جڪو هيٺا روئو تا،

ڪي ته اوهين خوش ٿي هسسو.

22) پاگوارا اوهين هوسو، جڏهين ماڙهو اوهان سين منش پتر را

چيلا هوڻ ري ڪري وير رکسين، اوهان سين ناتا ٽوڙسين، اوهانجي

بي عزتي ڪرسين، آن اوهان نا برا سمجهي ڇڏي ڏيسين.

23) اوئي ڏينه اوهين خوش ٿيا آن خوشي ۾ نچيا، ڪي ته آڪاس

۾ اوهانجو اُجورو گهڻو آهي. ايشور رو نياپو ڏيڻ وازان سين پڻ

اوٽان را پاپ ڏاڏا اين رو اين ڪرتا.

24) پڻ ڏک آهي اوهان سارون جڪو هيٺا شاهوڪار آهو،

ڪي ته اوهان موج ڪري لئي آهي.

25) ڏک آهي اوهان سارون جِڪو هيٺا ڍاڀيل آهو،

ڪي ته اوهين بک مرسو.

ڏک آهي اوهان سارون جِڪو هيٺا خوشي ۾ هسو تا،

ڪي ته اوهين مٿو ڪٽي روسو.

26) ڏک آهي اوهان سارون جڏهين سجا ئي ماڙهو

اوهانجي واکاڻ ڪرين تا،

ڪي ته ايشور ري ڪوڙان نياپو ڏيڻ واران سين پڻ

اوتان را پاپ ڏاڏا اين رو اين ڪرتا.

دُشمنان سين پريم رکڻ

(متي 5:38-48، 7:12، لُوقا 6:27-36)

27) پڻ اوهين جِڪو مانهجين واتين سنپڙو پيا، هون اوهان نا

ڪهان تو ته آپري دُشمنان سين پريم رکو. جِڪو ماڙهو اوهان سين

وير رکي تو، اُوئي سين پلائي ڪرو. 28) جِڪو اوهان نا پٽي تو، اوهين

اُوئي سارون آسيس منگو، آن جِڪو اوهانجي بي عزتي ڪري تو، اُوئي

سارون دُعا منگو. 29) جِڪو اوهانجي هيڪي گل تي چنبو هڻي تو،

اُوئي نا پيجو گل پڻ ڦيري ڏيو. آن جِڪو اوهانجي شال ڦڙي لي تو،

اُوئي نا آپري ڪميس پڻ ڏي ڇڏو. 30) جِڪو اوهان وٽا منگي تو،

اُوئي نا ڏيو. آن جِڪو اوهانجين شين ڪٿي جائي تو، اُوئي وٽا پچين

مَ منگو.

31) جيهڙي نموني اوهانجي مرضي آهي ته ماڙهو اوهان سين

هلين، ايهڙي نموني اوهين پڻ اوتان سين هلو.

32) جي اوهين رُگو اوتان سين پريم رکو تا جِڪو اوهان سين پڻ پريم

رکين تا، تو اوهين ڪيهڙي مهرباني تا ڪرو؟ ڪي ته پاپي پڻ آپ

سين پريم ڪرڻ وازان سين پريم ڪرين تا. (33) جي اوهين رگو اوتان سين پلائي ڪرو تا جڪو اوهان سين پڻ پلائي ڪرين تا، تو پچي اوهين ڪيهڙي مهرباني تا ڪرو؟ ڪي ته پاپي پڻ اين رو اين ڪرين تا. (34) جي اوهين رگو اوتان نا اڌارو تا ڏيو جڪان وٽا پچو جڙڻ رو آسرو آهي، تو پچي اوهين ڪيهڙي مهرباني تا ڪرو؟ ڪي ته پاپي پڻ پاپيان نا اڌارو ڏيئين تا، ته جين او سجو ئي پچو لي سگهين.

(35) پڻ اوهين آپري دشمنان سين پريم ڪرو، آن اوتان سين پلائي ڪرو. اوتان نا اڌارو ڏيو، پڻ پچو ليڻ رو آسرو م رڪو. پچي اوهان نا گهڻو اجورو جڙسي، آن اوهين پرميشور را باڙيا هوسو، ڪي ته او ٿورا نه مچڻ وازان تي آن بران ماڙهوٿان تي پڻ مهرباني ڪري تو. (36) جين اوهانجو آڪاسي پتا قياس ڪرڻ وازو آهي، تين اوهين پڻ قياس ڪرڻ وازا ٿيو.

پيجان تي ڏوه نه ڏيڻ

(متي 1:7-5، لُوقا 37:6-42)

(37) اوهين پيجان تي ڏوه م ڏيو، تو اوهان تي پڻ ڏوه ڪنهي ڏنو جائي. پيجان ري گلا م ڪرو، تو اوهانجي گلا پڻ ڪنهي ڪري جائي. پيجان نا معافي ڏيو، تو اوهان نا پڻ معافي ڏني جاسي. (38) پيجان نا ڏيو، تو اوهان نا پڻ ڏنو جاسي. ماڙهوٿان م ڏپي ڏندوٿي چلائي اوهانجي جهوڙي م تمام گهڻو گهٽسين. ڪي ته جڪي ماپ سين اوهين ڏيو تا، اوهان نا پڻ اوي ٿيڃ ماپ ري جين ڏنو جاسي.

(39) پچي يسوع اوتان نا اي مثال سنڀرايو ته، ڪي هيڪ اٺو پچي اٺي نا رستو ڏيڪاري سگهي تو؟ اين ڪرڻ سين ٻئي جئا

کڏ ۾ جائي کرسين. ④① ڪوئي چيلو آڀري گرو سين وڏو ڪو آهي. پڻ جڏهين هر چيلو سجين واتين سڳي جاسي، تڏهين آڀري گرو جيهڙو ٿي جاسي.

④① اوهين آڀري ڀائي ري انڪ ۾ جڪو ڪڪ پيو آهي، او ڪي تا جوڻو؟ پڻ اوهانجي آڀري انڪ ۾ جڪو لڪڙ پيو آهي، اوڻي رو اوهان نا ڪوئي خيال ڪو آهي. ④② جڏهين اوهين آڀري انڪ ۾ لڪڙ ڪو تا ڏيکو، تو پڇي آڀري ڀائي نا اي وات اوهين ڪين تا ڪهي سگهو؟ ته، 'ڀائي پيچ. تاهجي انڪ مان ڪڪ ڪيان.' اي ڪوڙان ماڙهوڻان، پهڪيا آڀري انڪ مان لڪڙ ڪيو، پڇي آڀري ڀائي ري انڪ مان ڪڪ سڻي نموني جوڻي ڪڍي سگهسو.

جيهڙو وڻ تيهڙو ميوو

(متي 7:16-20، 12:33-35، لُوقا 6:43-45)

④③ ڪوئي سڻو وڻ خراب ميوو ڪو تو ڏي، نڪو ٿي خراب وڻ

سُنو ميوو ڏي. ④4 هر هيڪ وڻ آپري آپري ميوي سين اوڙڪجي تو،
ڪي ته ماڙهو نڪو ڪيجڙي مان انجير رو ميوو تا توڙين، نڪو ئي
ڪانديران مان انگور.

④5 ايهڙي نموني سُنو ماڙهو آپري دل ۾ جڪو سُنين واتين رڪيل
اهين، اوڻان مان سُنين واتين ٻاهر ڪڍسي. ان بچڙو ماڙهو آپري دل
۾ رڪيل بچڙيان واتيان مان بچڙين واتين ٻاهر ڪڍسي. ڪي ته جڪي
سين ماڙهو رو من پريل آهي، او ايهڙين واتين ڪرسي.

ٻه گهر ٺاهڻ وازان رو مثال

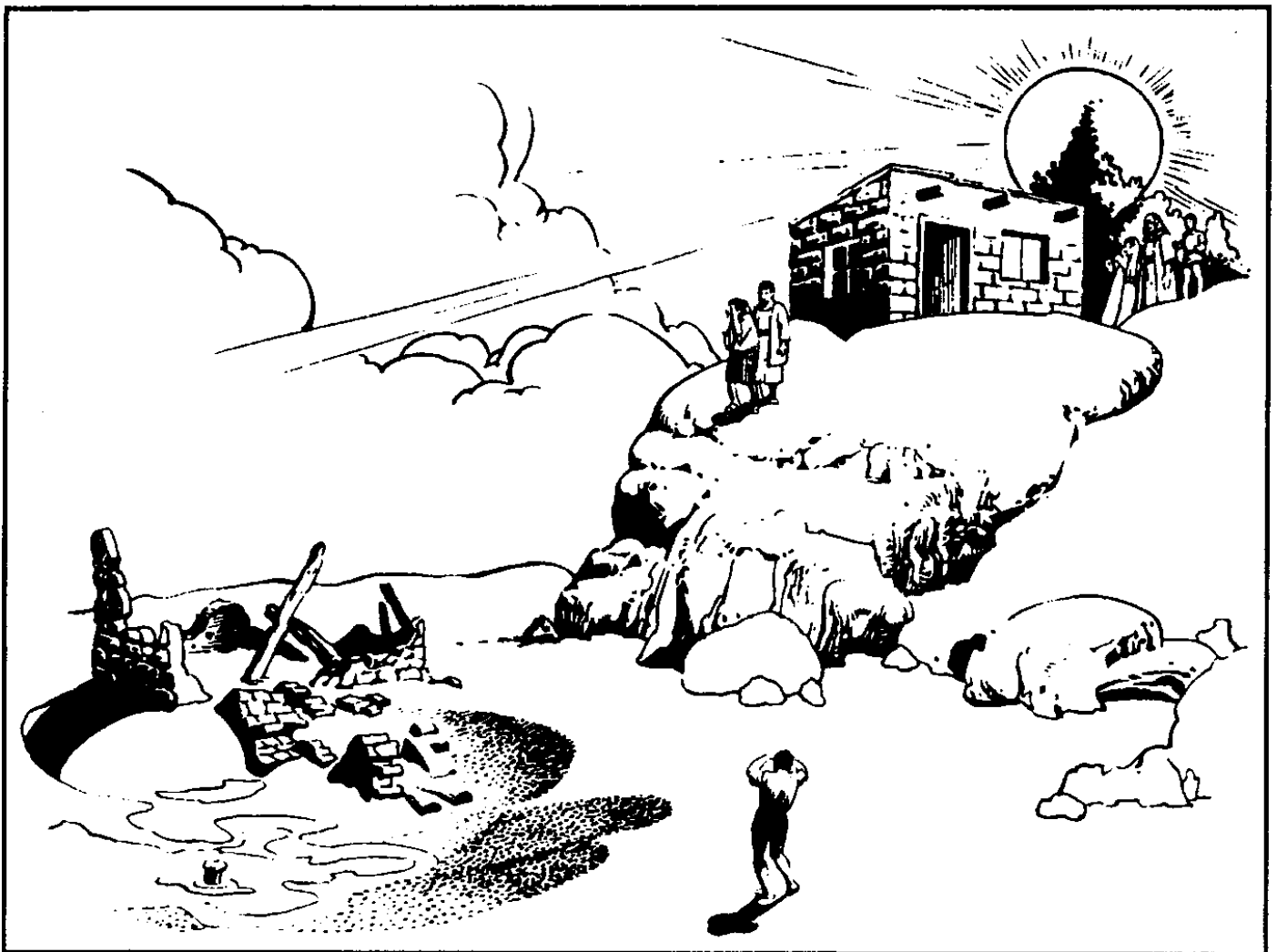
(متي 24:7-27، لُوقا 46:6-49)

④6 'اوهين مينا پريو پريو ته ڪهو تا، تو پچي مانهجي ڪهيل
واتيان تي ڪي ڪو تا هلو؟

47) جِڪو پڻ ماڙهو مين وٽ آئي تو، آن مانهجين واتين سنيڙي اوٿان تي هلي تو، هون اوهان نا سنيڙائون تو ته او ماڙهو ڪي جيھڙو آهي. 48) او ماڙهو ايئي جيھڙو آهي، جڪي آڀرو گھر ٺاهيو. گھر ٺاهتي اوئي رو بُنياد اونڌو ڪوتري پٿر تي رڪيائتي. پڇي جڏهين دريا ري ٻوڏ آئي، تڏهين ٻوڏ رو پاڻي اوئي گھر نا زور سين لگو، پڻ لوڏي ڪو سگهيو، ڪي ته او مضبوط اڏيل هتو.

49) پڻ جڪو ماڙهو مانهجين واتين سنيڙي اوٿان تي ڪو تو هلي، او ماڙهو ايئي جيھڙو آهي، جڪي آڀرو گھر ڪڇي زمين تي بنا بُنياد ٺاهيو. پڇي جڏهين ٻوڏ رو پاڻي آئي اوئي نا زور سين لگو، تڏهين او يڪدم ڪري بلڪل ناس ٿي گيو.

هيكِ رُومي فوج ري آفيسر رو يسوع تي ويساه

(متي 5:8-13، لُوقا 1:7-10)

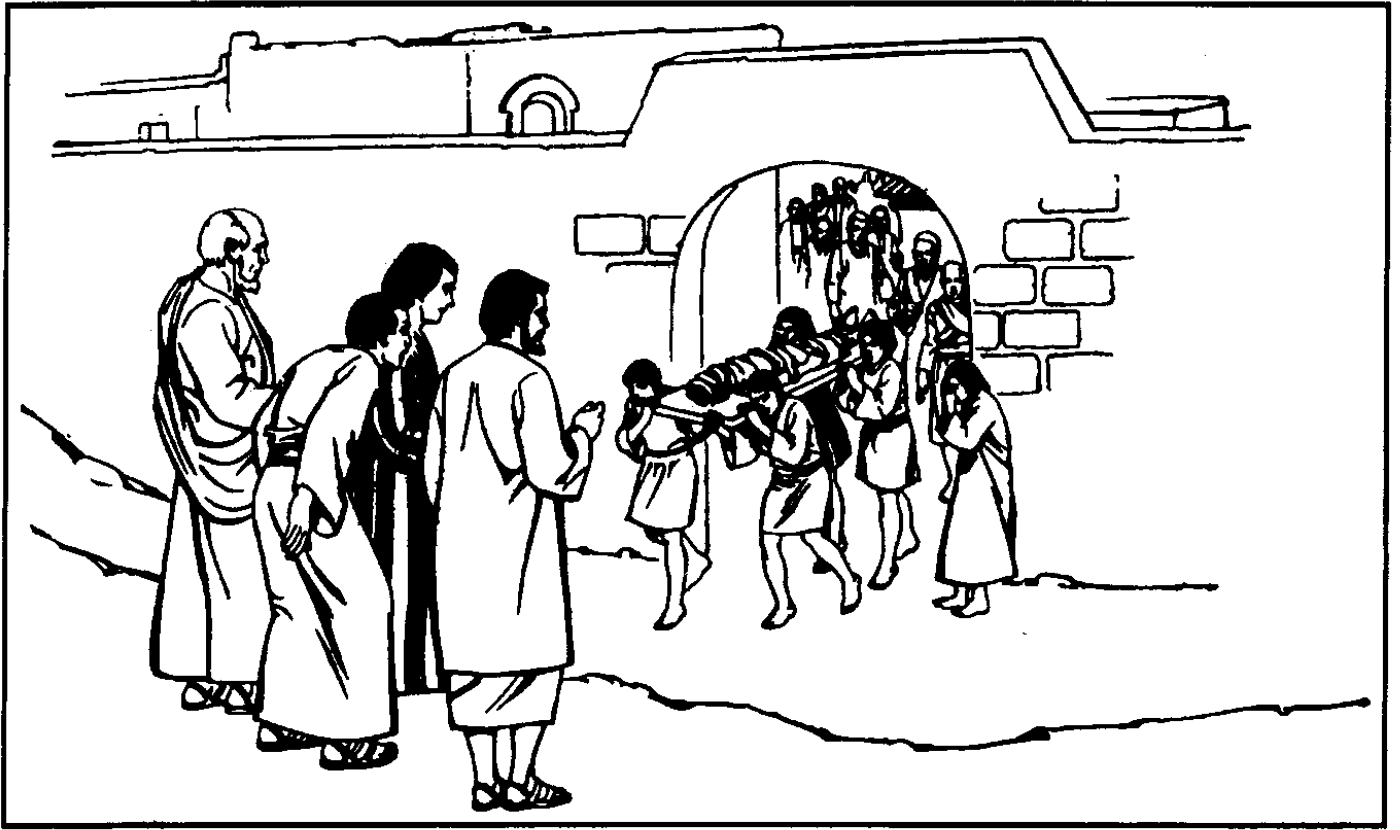
7 ① جڏهين يسوع ماڙهوٿان نا آپرين سجين واتين سنڀڙائي پورين
 ڪرين، تڏهين او ڪفرنحوم شهر ۾ آيو. ② اُت هيك فوج رو
 آفيسر هتو. اوئي رو هيك نوڪر هتو جڪي ري او گهڻي عزت ڪرتو.
 او نوڪر بيمار هوڻ ري ڪري مرڻ واڙو هتو.
 ③ جڏهين آفيسر يسوع ري باري ۾ سنڀڙيو، تڏهين اوئي يهوديان
 را ڪينهڪ اڳواڻ يسوع وٽ منت ڪرڻ سارون ميلهيا ته، اوهين آئي
 مانهجي نوڪر ري حياتي بچائو. ④ اوٿان يسوع وٽ آئي هت ٻڌي
 منت ڪري ته، او آفيسر پلو ماڙهو آهي. اوئي ري مدد ڪرو. ⑤ او
 آڀڻي قوم سين گهڻو پريم ڪري تو، ان اوئي آپ اسان نا هيك مندر
 ٺاهرائي ڏنو آهي. ⑥ تو يسوع اوٿان ماڙهوٿان پيڙو هليو گيو.

جڏهن يسوع آفيسر ري گهر نا نيڙو آيو، تڏهن آفيسر آپري
 دوستان نا ڪهي ميلهيا ته، 'سادو جي، اوهين تڪليف م ڪرو. هون
 ايئي ري لائق ڪو اهان جو اوهين مانهجي گهري آئو. ⑦ ايئي ڪري
 مين آپ نا ايئي لائق ڪو سمجهيو ته هون اوهان وٽ آئون. پڻ اوهين
 رگو حڪم ڏيو، تو مانهجو نوڪر سجو ٿي جاسي. ⑧ اي منا خبر
 آهي، ڪي ته هون پڻ پيجان ري هت هيٺ اهان، آن مانهجي هت هيٺ
 فوجي آهن. جي هون ڪهي نا ڪهان تو ته، 'جا، تو او جاسي،
 پيجي نا ڪهان تو ته، 'ارهو آ، تو او آسي، آن جي هون نوڪر نا
 ڪهان تو ته، 'اي ڪم ڪر، تو او ڪري.'
 ⑨ اي وات سنڙي يسوع حيران ٿي گيو، آن جڪو ماڙهو پنيا آيا
 پي، اوتان سمهون مونھ ڦيري ڪهيانتي ته، 'وات سنڙو. مين ايهڙو
 ويساه يهودي قوم ۾ پڻ ڪڏهي ڪو ڏنو.'
 ⑩ پچي ميلهيل ماڙهوٺان پچا آفيسر ري گهري جائي جويو ته
 نوڪر سجو ٿي گيو آهي.

يسوع رو هيڪي رنڌول ڏوسي ري ڏڪري نا جيتو ڪرڻ

⑪ اوتئي سين پچي يسوع نائين شهر گيو. اوتئي پيرا آپرا چيلا
 آن پيجا گهڻا ماڙهو هتا.
 ⑫ جڏهن او شهر ري دروازي نا نيڙو آيو، تڏهن اوتئي ڪي ڏنو
 ته ماڙهو هيڪ لاش ڪڍي آئين پيا. جڪي رو لاش هتو، او آپري ما
 رو هيڪ ئيج ڏڪرو هتو، آن اوتئي ري ما رنڌول هتي. اوتئي ڏوسي پيرا
 شهر را گهڻا ماڙهو ڪانڊيا ٿي آيا پي.
 ⑬ جڏهن پريو يسوع ڏوسي نا ڏني، تڏهن اوتئي نا قياس آيو،
 آن ڪهيانتي ته، 'م رو.' ⑭ پچي اوتئي اگهو جائي منجن نا هت

لگايو، تو ڪانڊيا پيچي رهيا. اُوئي ڪهيو ته، 'اي چوڪرا، هُون تِنَا ڪهان تو ته اُئي.' (15) اِيئي تي مُئل چوڪرو جيتو ٿي اُئي پيئو آن ٻولڻ لڳو. پچي يسوع اُوئي نا آپري ما ري حوالي ڪريو.

(16) تڏهين سجا ئي ماڙهو ڏاڍا حيران ٿي ڳيا، آن ايشور ري واکاڻ ڪرتي ڪهيانتي ته، 'هڪ وڏو ايشور رو نياپو ڏيڻ واڙو آسان ۾ پڌرو ٿيو آهي. ايشور آپري قوم تي ڪرپا ڪري آهي.' (17) يسوع ري باري ۾ اي وات يهوديه ري سجي مُلڪ آن پاسي واڙان سجان مُلڪان ۾ پڪڙي گئي.

يُوحنا رو آپري چيلان نا يسوع وت ميلهن

(متي 11:2-6، لُوقا 7:18-23)

(18) يُوحنا ري چيلان يسوع رين سجين واتين يُوحنا نا سنپڙائين.

(19) تو يُوحنا آپري چيلان مان پيان جڻان نا منگائي اُوٿان نا پريو يسوع وت اي پُچڻ ميلهيا ته، 'ڪي اوهين او آهو جڪو اڻ واڙا هتا، يا اسين پيچي ڪيهي ري وات جوٿان؟'

②0 تڏهين اوتان پيان جتان يسوع وٽ آئي ڪهيو ته، 'يوحنا پويتر سنان ڏيڻ واري اسان نا اوهان وٽ اي پڇڻ ميلهيا آهن ته، ڪي اوهين او اهو جڪو ان وارا هتا، يا اسين پيچي ڪيهي ري وات جوٺان؟'

②1 اوتئي ئيج تائي يسوع گهٺان ماڙهوٺان نا پيماريان ان تڪليفان سين نيڪ ڪريا، گهٺان ماڙهوٺان مان پوت ڪديانتي، ان گهٺان انڌان نا سجا ڪريانتي. ②2 پچي يسوع يوحنا ري ميلهيل چيلان نا ڪهيو ته، 'جين اوهين ڏيکو ان سنپرو پيا، اين يوحنا نا جائي سنپرايا ته انڌا ڏيڪين تا، پنگرا هلين تا، ڪوڙهيل ماڙهو صاف ٿئين تا، پوڙا سنپرين تا، مئل ماڙهو جيتا ٿئين تا، ان غريبان نا خوشخبري سنپرائي جائي تي. ②3 او ڪتا ئي پاگوارا آهن، جڪو مين تي شڪ ڪو تا ڪرين.'

يسوع رو ماڙهوٺان نا يوحنا ري باري ۾ سنپراڻ

(متي 11:7-19، لوقا 7:24-35)

②4 جڏهين يوحنا را ميلهيل چيلا پچا ڪيا، تڏهين يسوع سجان ماڙهوٺان نا يوحنا ري باري ۾ ڪهن لگو ته، 'اوهين بيابان ۾ ڪي جوڻ ڪيا تا؟ هوا ۾ لڏڻ واري سر نا جوڻ ڪيا تا ڪي؟ ②5 جي نه، تو اوهين ڪي سارون ڪيا تا؟ ڪيهي سنا ڪيا پهريل ماڙهو نا جوڻ ڪيا تا ڪي؟ نه. او جڪو اونچي ۾ اونچا ڪيا پهرين تا، ان سک ان موج ۾ رهين تا، او ته راجان ري موحلاتان ۾ هوئين تا. ②6 تو پچي اوهين ڪي جوڻ ڪيا تا؟ ڪي هيڪي ايشور رو نياپو ڏيڻ واري نا؟ بلڪل هوئي. يوحنا هيڪي ايشور رو نياپو ڏيڻ واري سين وڏو آهي. ②7 يوحنا او آهي جڪي ري باري ۾ شاستر ۾ اين لڪيل آهي ته،

'جو، هُون آڀرو نياڀو ڏيڻ واڙو تين سين آگ ۾ ميلهان تو،
جڪو تاهجي آڻ سين آگ ۾ تين سارون رستو تيار ڪرسي.*'
28 هُون اوهان نا سنڀڙائون تو ته سڄي دنيا ري ماڙهونان ۾ يوحنا
سين وڏو ڪوئي ڪو آهي. توئي پڻ ايشور ري راج ۾ جڪو سجان
سين ننڍو آهي، او پڻ يوحنا سين وڏو آهي.'

29 سجان ماڙهونان آن ناڪو ليڻ واڙان پڻ جڏهين يوحنا رين
واتين آگي سنڀڙين تين، تڏهين اوئي وٽا پويتر سنان لي ايشور ري
وات سڄي ڏيڪاري تي. 30 پڻ فريسي ٽولي واڙان آن پندتان يوحنا
وٽا پويتر سنان ڪو ليو تو، آن ايهڙي نموني اوٿان آپ سارون ايشور
رو مقصد رد ڪريو تو.

31 پڇي يسوع ڪهيو ته، 'هي هُون ايئي زماني ري ماڙهونان ري
ڪي سين پيت ڪران؟ اي ڪي جيهرآ آهن؟ 32 اي ماڙهو ته اوٿان
ٻاڙيان ري جين آهن جڪو شهر ري ميدان ۾ پيسي پيجان ٻاڙيان نا
سڏ ڪري اين ڪهين تا ته،

'اسان اوهان سارون بانسلي وڃائي، پڻ اوهين ته نچيا ئي ڪو.
اسين پار ڪئي روي، پڻ اوهين ته روي ئي ڪو.'
33 اوهين اوٿان ٻاڙيان ري جين آهو، ڪي ته يوحنا پويتر سنان
ڏيڻ واڙو آيو آهي، او ورت رڪي تو، آن انگوران رو رس ڪو تو
پيئي. پڻ اوهين ڪهو تا ته 'ايئي نا پوت لگل آهي.' 34 پڻ منش
پتر ته آيو آهي، جڪو ورت ڪو تو رڪي، آن انگور رو رس پيئي
تو. توئي پڻ اوهين ڪهو تا ته، 'ايئي نا جوئو. اي گهڻو ڪاڻ واڙو
آن شرابي آهي. اي ته ناڪو ليڻ واڙان آن ايهڙان پاپي ماڙهونان
رو سنگتي آهي.'

③5 تُوئي پڻ جِڪان ماڙهوٿان ايشور ري عقل ري وات مِچي تي،
اُوٿان سجان او وات سچي ثابت ڪري ڏيکاري آهي.

هيڪي ڏوسي رو برو ڪم چڙي يسوع وٽ اٿ

③6 هيڪي گهوئي فريسي ٽولي ري هيڪي ماڙهو يسوع نا آپري
گهري روٽي ري دعوت ڏني. تڏهين يسوع اُوئي ري گهري گيو، آن
روٽي کان سارون رواج موجب ارڪي کوئي تڪ ڏي پيو.

③7 اُوئي ئيج شهر ۾ هيڪ ڏوسي رهتي جڪو برو ڪم ڪرتي.
جڏهين اُوئي نا خبر پئي ته يسوع اُوئي فريسي ري گهري روٽي پيو
کائي، تڏهين او سنگ مرمر ري نهيل عنطر ري شيشي کڻي اٿ
آئي. ③8 او يسوع پُنيا پگان وٽ پيچي روڻ لڳي، تو يسوع را پگ
اُوئي ري لڙڪان سين پنجن لگا. پچي ڏوسي آپري مٿوآزان سين پگ
لوهيا، آن اُوٿان تي چمي ڏي عنطر هٿيانتِي.

③9 تڏهين جڪي فريسي يسوع نا دعوت ڏني تي، او اي ڏيڪي
سوچڻ لگو ته، 'جي اي ماڙهو ايشور رو نياپو ڏين وازو هونت، تو
اي ڏوسي جڪو اُوئي نا هت لگائي پئي، ايئي نا ضرور اوڙڪي هونت
ته اي ڪيهرتي نموني ري ڏوسي آهي، جڪو هيڪ پاپڻ آهي.'

④0 تو يسوع فريسي نا ڪهيو ته، 'شمعون، منا تين سين هيڪ
وات ڪرڻي آهي.'

فريسي ڪهيو ته، 'گرو جي، پلين ڪهو.'

④1 تڏهين يسوع ڪهيو ته، 'هيڪي ماڙهو را به قرضي هتا.
هيڪي تي پنج سو چاندي را سڪا* قرض هتو، آن پيچي تي پنجاه
سڪا. ④2 پڻ اُوٿان بيان وٽ پئيسا پچا ڏين سارون ڪينه ڪو هتو.

* هيڪ چاندي رو سڪو هيڪي ڏينه ري مزوري هتي.

ايئي ڪري قرض منگڻ واري اوثان نا قرض معاف ڪري ڇڏيو. تو پڇي ايئن بيان مان اوتئي رو تورو ڪوڻ وڌيڪ محسوس؟
 (43) شمعون ورتي ڏني ته، 'مانهجي سمجهه ۾ اوتئي جيڪي نا گهڻو قرض معاف ڪريو.'

تو يسوع ڪهيو ته، 'بلڪل صحيح.' (44) پڇي اوتئي ڏوسي سمهون ڪري يسوع وري شمعون نا ڪهيو ته، 'ايئي ٻائي نا جو. هون تاهجي گهري آيو اهان آن تين منا پگ ڏوڻ سارون پاڻي پڻ ڪو ڏنو. پڻ ايئي ٻائي مانهجا پگ آپري لڙڪان سين ڏويا آن آپري متوازن سين لوهيا آهن. (45) تين منا چمي پڻ ڪو ڏني. پڻ جڏهين هون اٺ پگو اهان، اوتئي سين پڇي ايئي مانهجي پگان تي چمين ڏين بند ئي ڪو ڪرين آهن. (46) تين مانهجي مٿي ۾ تيل پڻ ڪو گهتيو. پڻ ايئي ٻائي ته مانهجي پگان تي عنطر هڻيو آهي. (47) ايئن واتيان ري ڪري هون تينا سنڀرائون تو ته ايئي جيڪي گهڻا پاپ ڪريا آهن، او سجا ئي پاپ معاف ٿي ڪيا، ايئي ڪري ايئي گهڻو پريم ڪريو آهي. پڻ جيڪي را توڙها پاپ معاف ٿين ٿا، او توڙهو پريم ڪري تو.'

(48) پڇي يسوع اوتئي ڏوسي نا ڪهيو ته، 'تاهجا پاپ معاف ٿي ڪيا.'

(49) تڏهين جڪان ماڙهوٿان اوتئي دعوت ۾ يسوع پيڙي روٽي کاڌي پي، او سوچڻ لگا ته، 'اي ڪوڻ آهي؟ جيڪو پاپ معاف ڪري تو.'

(50) پڻ يسوع اوتئي ڏوسي نا ڪهيو ته، 'تاهجي وشواس تينا بچايو آهي. پلين جا، ايشور تينا سڪي رکي.'

کینهک ڏوسیان رو یسوع پیڙو جان

8 ① اُوئي سين پڇي یسوع شهر شهر آن گان گان پنڌ ڪري ایشور ري راج ري خوشخبري سنڀراتو رهيو. اُوئي را چُنڊیل ٻارهي چيلا آپ پيڙا هتا. ② کينهک ڏوسين پڻ هتين، جگان نا یسوع بیماریان آن پوتان سين چڏائين تين. اُوٿان ۾ مریم هتي جيڪي نا مگدلينی ڪهتا. اُوئي مان یسوع ست پوت ڪڍيا تا. ③ یوٿانه پڻ هتي، جيڪي رو ڏٺي خوزه هيروديس ري موحلات ۾ وڏو مُنچي هتو. اُوئي سوا سوسناه آن پيجين پڻ گهڻين ڏوسين هتين، جيڪو آپري ڏن مال سين یسوع آن اُوئي ري چيلان ري شيوا ڪرتين.

بِجِ چِنڊڻ واري رو مثال

(متي 9-1:13، مرقس 9-1:4، لُوقا 8-4:8)

④ جڏهن شهر شهر سين تمام گهڻا ماڙهو يسوع وٽ آئي پيڙا
 ٿيا پي، تڏهن يسوع اي مثال ڏي ڪهيو ته، ⑤ هيڪ هاڙي بيج
 چنڊڻ گيو. بيج چنڊتي ڪينھڪ ڪڻ وچ وڊي ڪريا، آن ماڙهو اوٿان
 نا لتاڙي گيا آن پڪي ڪائي گيا. ⑥ ڪينھڪ ڪڻ پٿريلي زمين تي
 جائي ڪريا، جڪي ۾ ريج نه هون ري ڪري او اڱڻ سين پچي چيڪا
 سڪي گيا. ⑦ پيجا ڪڻ ڪانڊيران ۾ جائي ڪريا. ڪانڊيرا اوٿان پيڙا
 اڱا، آن سلان نا وڌڻ ڪو ڏنو. ⑧ پڻ ڪينھڪ ڪڻ پلي زمين ۾ جائي
 ڪريا، آن اڱي هر هيڪ ڪڻ مان سو سو ڪڻ ٿيا.
 يسوع اي وات ڪري وڏي سڏا ڪهيو ته، 'جي ايشور اوهان نا

ڪن ڏنا آهن، تو سنڀرو.

مثالان رو مطلب

(متي 10:13-17، مرقس 10:4-12، لوقا 8:9-10)

⑨ پڇي يسوع ري چيلان اوئي نا پڇيو، 'ايئي مثال رو مطلب ڪي آهي؟'

⑩ تڏهين يسوع ڪهيو ته، 'اوهان نا ايشور ري راج ري لڪيل واتيان ري سمجه ڏنل آهي. پڻ هون پيجان نا مثالان سين سنڀرائون تو، ته جين او ڏيڪتي ئي نه ڏيڪين، ان سنڀرتي ئي نه سمجهين.'

يسوع بچ چنڊن واڙي رو مثال سمجھائي تو

(متي 13:18-23، مرقس 4:13-20، لوقا 8:11-15)

⑪ هي ايئي مثال رو مطلب اي آهي ته بچ ايشور رو وچن آهي. ⑫ جڪو ڪڻ وچ وڍي ڪريا، اوٿان رو مطلب ايهڙا ماڙهو آهن جڪو ايشور رو وچن سنڀرين تا. پڇي شيطان آئي اوٿان ري دل مان وچن ڪڍي تو ڇڏي، متان او ويساه نه رکين، ان اوٿان نا چوٽڪارو نه جڙي. ⑬ جڪو ڪڻ پٿريلِي زمين تي ڪريا، اوٿان رو مطلب ايهڙا ماڙهو آهن جڪو وچن سنڀري خوشي سين مڃين تا. پڻ دل ۾ اوئي وچن ري ڪوئي پاڙ ڪو تي هون. او توڙهي تائين ويساه رکين تا، پڻ آزمتي ري ٿاڻي ڦري جائين تا. ⑭ جڪو ڪڻ ڪانڊيران ۾ ڪريا، اوٿان رو مطلب ايهڙا ماڙهو آهن جڪو وچن سنڀرين تا، پڻ هلتي هلتي حياتي ري گتتيان، دن مال ان عيش آرام ۾ قاسجي جائين تا، ان اوٿان رو ميوو ڪو تو پڇي. ⑮ پڻ جڪو ڪڻ پلي زمين تي ڪريا، اوٿان رو مطلب ايهڙا ماڙهو آهن جڪو وچن سنڀرين تا، اوئي

نا سچي آن سُنِي دِل سين ساندي رکين تا، آن همت نه هاري ميوو جهلين تا.

ڏيئو نان سين يڪن

(مرقس 4:21-25، لُوقا 8:16-18)

①6 'ڪوئي ماڙهو ايهڙو ڪو آهي جڪو ڏيئو ٻاڙي اوئي نا ڪيهي نان سين ڍڪي ڇڏي، يا ڪت هيٺيا رکي ڇڏي. پڻ او اوئي ڏيئي نا اونچو رکسي، ته جين جڪو ماڙهو گهر ۾ آئين تا، اوٿان سارون ساهو ٿي. ①7 ڪي ته هر شئي جڪو لڪيل آهي او پڌري ٿيسي، آن هر وات جڪو لڪيل آهي اوئي ري خبر پئي جاسي آن پڌري ٿيسي. ①8 ايئي ڪري هوشيار رهو ته اوهين ڪيهڙي نموني سنڀرو تا. ڪي ته جڪي وت ڪينھڪ آهي، اوئي نا وڌيڪ ڏنو جاسي. پڻ جڪي وت ڪينھڪو آهي، اوئي وتا او پڻ ليو جاسي جڪي نا او آڀرو سمجهي تو.'

يسوع ري ما آن اوئي را پائي

(متي 12:46-50، مرقس 3:31-35، لُوقا 8:19-21)

①9 هيڪ ڏينھ يسوع ري ما آن اوئي را پائي اوئي وت آيا، پڻ گهڻا ماڙهو هوڻ ري ڪري اوئي تائين پڄي ڪو سگهيا. ②0 ايئي تي ڪينھڪ ماڙهوٿان يسوع نا ڪهيو ته، 'اوهانجي ما آن اوهانجا پائي ٻاهر پيٽا آهن. او اوهان سين ملڻ چاهين تا.' ②1 پڻ يسوع اوٿان نا ڪهيو ته، 'مانهجي ما آن مانهجا پائي او آهن جڪو ايشور رو وچن سنڀرين تا آن اوئي تي هلين تا.'

يسوع رو طوفان نا بند ڪرڻ

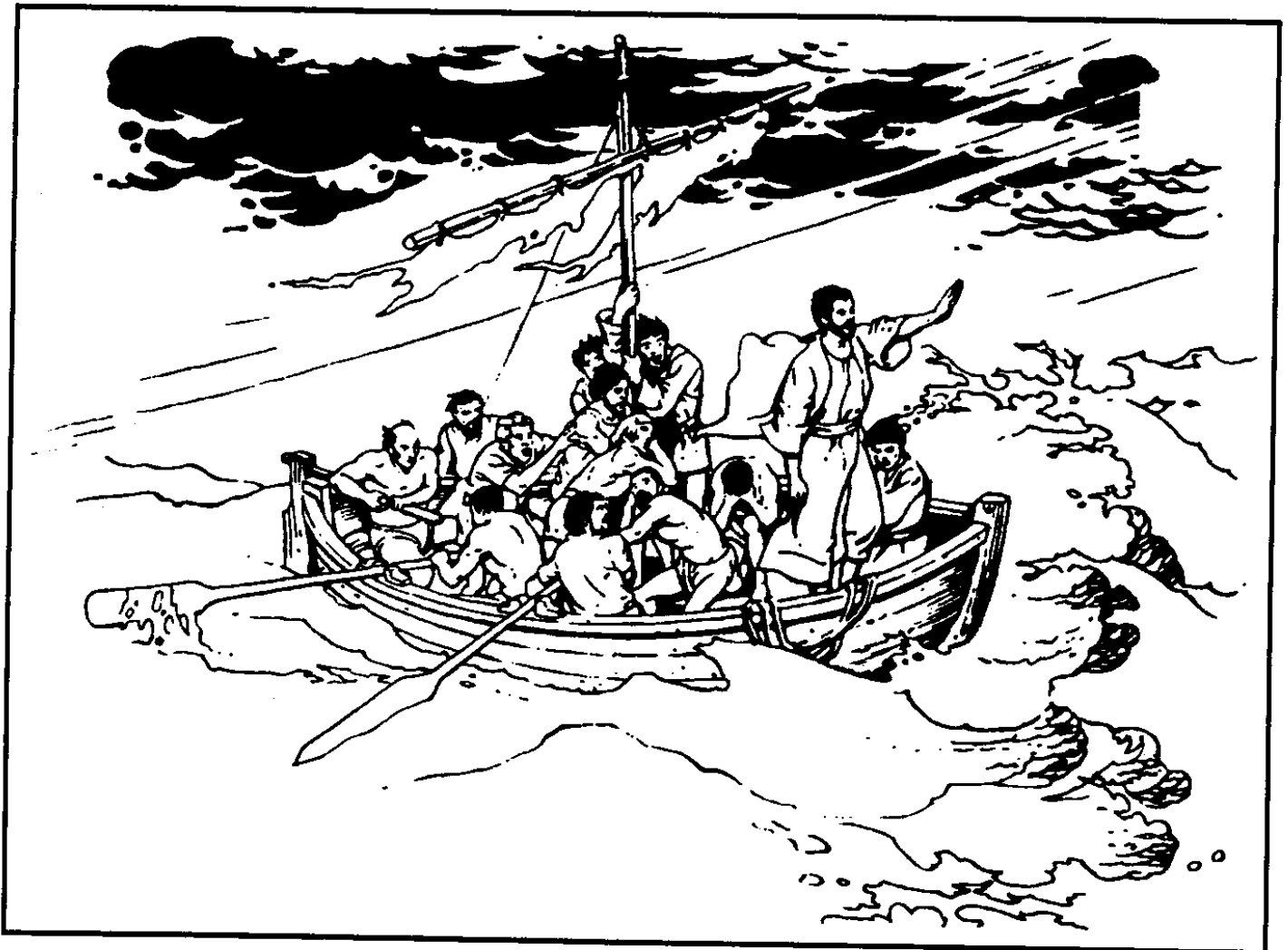
(متي 27-23:8، مرقس 4:35-41، لُوقا 25-22:8)

22) هڪ ڏينھن يسوع آپري چيلان پيڙو پيڙي ۾ چڙهيو، آن اوٿان نا ڪهيانتي ته، 'هلو آپين ڍنڍ ري پيڄي ڪپ تي هلان.' تڏهين او روانا ٿيا.

23) جاتي جاتي يسوع نا اُونگهه آئي گئي. تڏهين ڍنڍ ۾ هڪ ايهڙو طوفان آيو جڪو پيڙي پاڻي سين ڀرجڻ لڳي، آن اوٿان ري حياتي خطري ۾ پئي گئي. 24) تو چيلان يسوع نا جاگائي ڪهيو ته، 'گرو جي، گرو جي، آپين ته ٻڌان تا.'

ايئي تي يسوع اٿيو، آن هوا آن چوليان نا حڪم ڏنائتي ته، 'بند ٿيو.' تڏهين او بند ٿي گئين، آن مانو ماٺ ٿي گئي.

25) پيڄي يسوع چيلان نا ڪهيو ته، 'اوهانجو ويساه ڪٿ آهي؟'

پڻ او پيهاجي حيران ٿي ٿي، ان آيت ۾ ڪهڻ لڳا ته، 'اي ڪيهڙو ماڙهو آهي؟ جڪو هوا ان پاڻي نا حڪم ڏي تو، ان او مڃين تا.'

يسوع رو هيڪي ماڙهو مان گهڻا پوت ڪيڻ

(متي 28:8-34، مرقس 1:5-20، لُوقا 26:8-39)

26) پڇي يسوع ان اوئي را چيلا پيڙي ۾ چڙهي گراسينيان ري علائقي ۾ جائي پڳا، جڪو ڍنڍ ري پيڇي ڪپ تي گليل صوبي نا سمهون آهي. 27) جڏهين يسوع ڍنڍ ري ڪپ تي اُتريو، تڏهين اوئي نا اوئي شهر رو هيڪ ماڙهو پيڙو ٿيو جڪي نا پوت لڳل هتا. او ماڙهو گهڻان ڏينهان سين نڪو ڪيا پهرتو، نڪو ئي گهري رهتو، پڻ مقامان ۾ رهتو.

28) اوئي جڏهين يسوع نا ڏنو، تڏهين رڙ ڪري اوئي ري پگان تي

کريو، آن وڏي سڏا ڪهيانتي ته، 'اي يسوع، اي پرميشور را پُتر، تون مانهجي وچ ۾ ڪي پيو آهين؟ هون تينا منٿ تو ڪران، مينا سوز مَ ڏي.' (29) اُوئي ايئي ڪري اين ڪهيو ڪي ته يسوع اڳي پوت نا اُوئي ماڙهو مان نسري جاڻ رو حڪم ڏنو تو.

ڪتا ئي دفعا پوت اُوئي نا قابو ڪرتو رهيو. ماڙهو اُوئي را هٿ پگ سنڪران سين ٻڌي قابو ڪرتا. پڻ او سنڪران توڙائي جاتو، آن پوت اُوئي نا بيابان سمهون گينسلي جاتو.

(30) تو يسوع اُوئي نا پُچيو ته، 'تاهجو نان ڪي آهي؟' اُوئي ڪهيو ته، 'لشڪر.' اُوئي ايئي ڪري لشڪر ڪهيو جو اُوئي نا گهڻا پوت لگل هتا.

(31) تڏهين او پوت يسوع نا منٿ ڪري ڪهن لگا ته، 'اسان نا نرگ ۾ مَ ميله.'

(32) اُت جبل مٿي سوئران رو هيڪ وڏو ولر پي چريو. تو اوٿان پوتان يسوع نا منٿ ڪري ڪهيو ته، 'اسان نا اوٿان سوئران ۾ جاڻ ري موڪل ڏي.' تڏهين اُوئي موڪل ڏني. (33) تو او پوت ماڙهو نا چڏي جائي سوئران نا لگا، آن سجو ولر جبل ري پاساڙي مان ڊوڙتو جائي ڍنڍ ۾ ڪريو آن ٻڏي مري گيو.

(34) سوئر چارڻ واڙان جڏهين اي ڏنو، تڏهين پگا جائي شهر آن ٻاهراڙي ۾ اي وات سنڀرايانتي. (35) پچي ماڙهو اي رنگ ڏيڪڻ سارون ٻاهر نسري آيا. اوٿان يسوع وت آئي اُوئي ماڙهو نا ڏنو جڪي مان پوت نسري گيا تا. او گيا پهري آپري صحيح دماغ سين يسوع ري پگان وت پيئو تو. اي ڏيڪي او سجا ئي پيهاجي گيا. (36) پچي جڪان اي رنگ ڏنو تو، اوٿان آيل ماڙهوٿان نا سنڀرايو ته پوت واڙو ماڙهو ڪين سجو ٿيو آهي.

37) تڏهين گراسينيان ري علائقي ري سجان ماڙهوٿان يسوع نا منٽ ڪري ڪهيو ته، 'ايها هليو جا.' اُوٿان ايئي ڪري اين ڪهيو ڪي ته اُوٿان نا گهڻو پيه هتو. ايئي تي يسوع ٻيڙي ۾ چڙهي پڇو روانو ٿيو.

38) پڻ جڪي ماڙهو مان پوت نسري گيا تا، او يسوع نا منٽ ڪري ڪهڻ لگو ته، 'منا اوهان پيڙو تيڙي هلو.'
 پڻ يسوع اُوئي نا اين ڪهي پڇو ميلهيو ته، 39) 'تون پڇو آپري گهري جا، آن جائي ماڙهوٿان نا سنڀڙا ته ايشور تين تي ڪڍي وڏي پلائي ڪري آهي.' تڏهين اُوئي پڇو جائي سجي شهر ۾ سنڀڙايو ته يسوع مين تي ڪڍي وڏي پلائي ڪري آهي.

يسوع رو هيڪي نينگري نا جيتي ڪرڻ

آن هيڪي ڏوسي نا سجي ڪرڻ

(متي 9:18-26، مرقس 5:21-43، لوقا 8:40-56)

40) جڏهين يسوع وڙي پڇو آيو، تڏهين گهڻا ماڙهو اُوئي نا ڏيڪي ڏاڍا خوش ٿيا، ڪي ته اُوٿان ايئي ري واٽ پي جوئي.

41) اُت هيڪ ماڙهو هتو جڪي رو نان يائير هتو. او اٿلي مندر رو اگواڻ هتو. او آئي يسوع ري پگي پيو، آن اُوئي نا آپري گهري تيڙي جاڻ ري منٽ ڪريانتي، 42) ڪي ته اُوئي ري هيڪ ئيج نينگري، جڪو اٽڪل ٻارهان سالن ري هتي، او مرڻ تي هتي. تو يسوع اگواڻ ري گهران سمهون روانو ٿيو. جاتي جاتي يسوع ري چاري پاسي ماڙهوٿان رو ميڙ اُوئي را پگ ڪچرتو پي آيو.

43) اُوٿان ماڙهوٿان ۾ هيڪ ڏوسي هتي، جڪي نا ٻارهان سالن سين زناني پيماري هتي. اُوئي وٽ جڪين هتو، او ڊاڪٽران نا

ڏي ڇڏيائڻي، پڻ اُوئي نا ڪوئي سڄي ڪري ڪو سگهيو. (44) تو او ڏوسي يسوع پُنيا آئي، آن اُوئي ري لوئي ري پلي نا هت لڳايو. هت لڳاڻ سين او يڪدم سڄي ٿي گئي.

(45) ايئي تي يسوع ڪهيو ته، 'منا هت ڪي لڳايو؟'

پڻ سجان ڪهيو ته، 'اسان ڪو لڳايو.'

پطرس آن اُوئي ري ساڻيان ڪهيو ته، 'گرو جي، اوهانجي چاري

پاسي گهاتا ماڙهو آهن، آن اوهان مٿي چڙهتا پيا آهن.'

(46) پڻ يسوع ڪهيو ته، 'ڪي هتي ته منا هت لڳايو، ڪي ته

اُوئي ئيج ٿاڻي منا خبر پئي ته ايشور ري طاقت مين مان نسري گئي آهي.'

(47) جڏهن ڏوسي ڏٺو ته هي هون لڪي ڪنهي سگهان، تڏهن او

ڏٺي ڏٺي آئي يسوع ري پگان تي ڪري پئي، آن سجان ري روبرو

اُوئي نا ڪهيائڻي ته مين ڪي ري ڪري هت لڳايو، آن هون ڪين

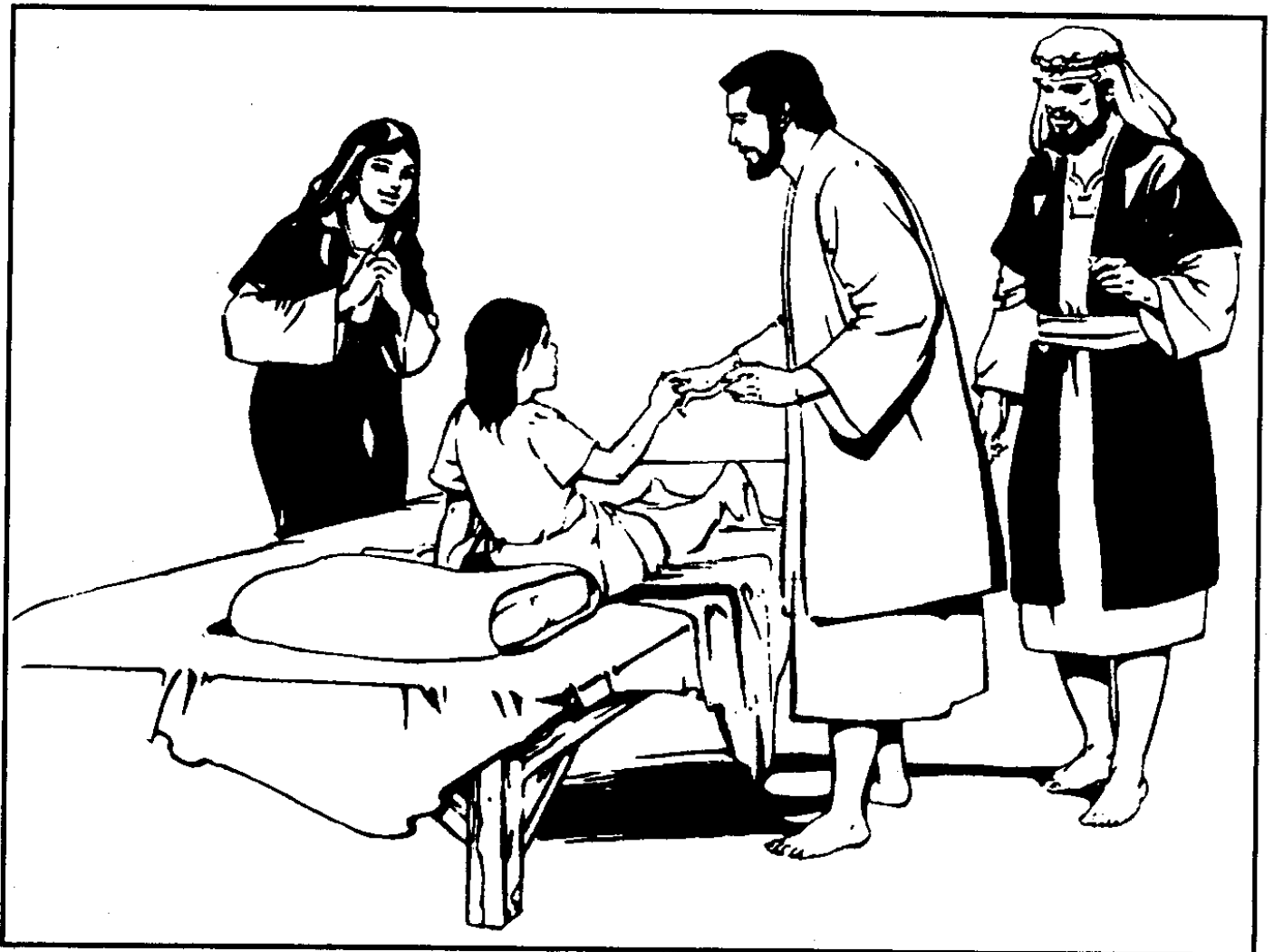
يڪدم سڄي ٿي گئي آهان.

48) تڏهين يسوع اُٺي نا ڪهيو ته، 'اما، تاهجي ويساه تِنا سجي ڪري آهي. هي پلين جا. ايشور تِنا سڪي رکي.'

49) اڃان يسوع اين ڪهيو پي، تو هيڪي ماڙهو اڳواڻ ري گهرا آئي اڳواڻ نا ڪهيو ته، 'اوهانجي نينگري مري گئي آهي. هي گرو جي نا تڪليف م ڏيو.'

50) پڻ يسوع اي وات سنڀري اڳواڻ نا ڪهيو ته، 'پهاجو م. رگو ويساه رکو، تو نينگري جيتي ٿي جاسي.'

51) جڏهين يسوع اڳواڻ ري گهري پگو، تڏهين اُٺي پطرس، يوحنا، يعقوب آن نينگري ري ما پاپ سوا پيجان ماڙهوٿان نا آپ پيڙا مهين آن ڪو ڏنو. 52) تو اُت سجا ئي ماڙهو نينگري را پار ڪئي روي پي. تڏهين يسوع ڪهيو ته، 'روئو م. نينگري مري ڪو گئي آهي، پڻ اُونگه ڀر آهي.' 53) اي سنڀري سجا ئي اُٺي تي ٺولين ڪرڻ لگا، ڪي ته اُٿان نا خبر هتي ته نينگري ته مري گئي آهي.

54) پڻ يسوع جائي نينگري نا هت مان جهلي سڌ ڪريو ته، 'اي نينگري، اونچي اُئي.' 55) تڏهين اُوئي نينگري رو ساس وڙي آيو، آن او اُئي پيٽي. پچي يسوع ڪهيو ته، 'ايئي نا ڪينهڪ ڏيو ته ڪائي.' 56) اُوئي را ما ٻاپ حيران ٿي ڪيا. پڻ يسوع اُوٿان نا گهڻو ڪهيو ته، 'ڪيهي نا پڻ متان ڪهيا ته ڪي ٿيو آهي.'

يسوع رو آپري ٻارهان چيلان نا ڪم تي ميلهڻ

(متي 10:5-15، مرقس 7:6-13، لُوقا 9:1-6)

9 ① پچي يسوع آپري ٻارهان چُنڊيل چيلان نا سڌ ڪري پيڙا ڪريا، آن اُوٿان نا بيمارين چڏاڻ آن پُوت ڪيڻ ري طاقت آن حق ڏنائتي. ② پچي يسوع اُوٿان نا ميلهيا ته جين او جائي ايشور ري راج ري باري ۾ سنڀرائين آن ماڙهوٿان نا سجا ڪرين، ③ آن اُوٿان نا ميلهڻ ري ٿاڻي اين ڪهيانتي ته، 'پنڌ سارون ڪوئي شئي م ڪڻو، نڪو گيڏي، نڪو جهوڙي، نڪو روٽي، نڪو پئيسا آن نڪو ئي پيجو وگو. ④ جڪي ري گهري اوهين آگ ۾ جائي ٿڪو، جتي تائين اُوئي شهر مان روانا نه ٿيو، اُتي تائين اُوئي ئيچ گهر ۾ ٿڪيا. ⑤ پڻ جڪي شهر ۾ ماڙهو اوهان نا اڻ نه ڏيئين، اُوئي شهر سين ٻاهر نسري آپري پگان ري ڏوڙ پڻ چنڊيا، ته او اُوٿان سارون نشاني ٿي.' ⑥ پچي او چيلا روانا ٿيا، آن گان گان جائي خوشخبري سنڀراتا آن بيماران نا سجا ڪرتا ڪيا.

راج ڪرڻ واڙي هيروديس رو وائڙو ٿيڻ

(متي 14:1-12، مرقس 6:14-29، لُوقا 9:7-9)

⑦ جڏهين راج ڪرڻ واڙي هيروديس اي سجين واتين سنڀرين،

تڏهين او وائڙو ٿي گيو، ڪي ته ڪينهڪ ماڙهوٿان اين پي ڪهيو ته، 'يُوحنا مُٺلان مان جيتو ٿي اُٺيو آهي'، ⑧ ڪينهڪ ماڙهوٿان ڪهيو پي ته، 'ايلياه وڙي پڌرو ٿيو آهي'، آن پيجان وڙي ڪهيو پي ته، 'اگلان ايشور رو نياپو ڏيڻ واران مان ڪوئي جيتو ٿي اُٺيو آهي'. ⑨ ائڙي تي هيروديس ڪهيو ته، 'يُوحنا رو ته مين ڪنڌ وڍائي ڇڏيو تو. پڇي اي وڙي ڪوڻ آهي؟ جڪي رين ايهڙين واتين هون سنڀران پيو.' آن او يسوع سين ملڻ ري ڪوشش ڪرتو رهيو.

يسوع رو پنج هزار ماڙهوٿان نا روٽي ڪاران

(متي 14:13-21، مرقس 6:30-44، لُوقا 9:10-17، يُوحنا 6:1-13)

⑩ جڏهين خاص چيلا پڇا وڙي آيا، تڏهين جڪين اُٺان ڪريو تو، او سڄو ئي يسوع نا ائي سنڀرايانتي. پڇي يسوع اُٺان نا آپ پيڙا بيت صيدا شهر سمهان هيڪلائي ۾ تيڙي گيو. ⑪ پڻ ماڙهوٿان را جڪو ميڙ هتا، اُٺان نا جڏهين ائڙي وات ري خبر پئي، تڏهين او

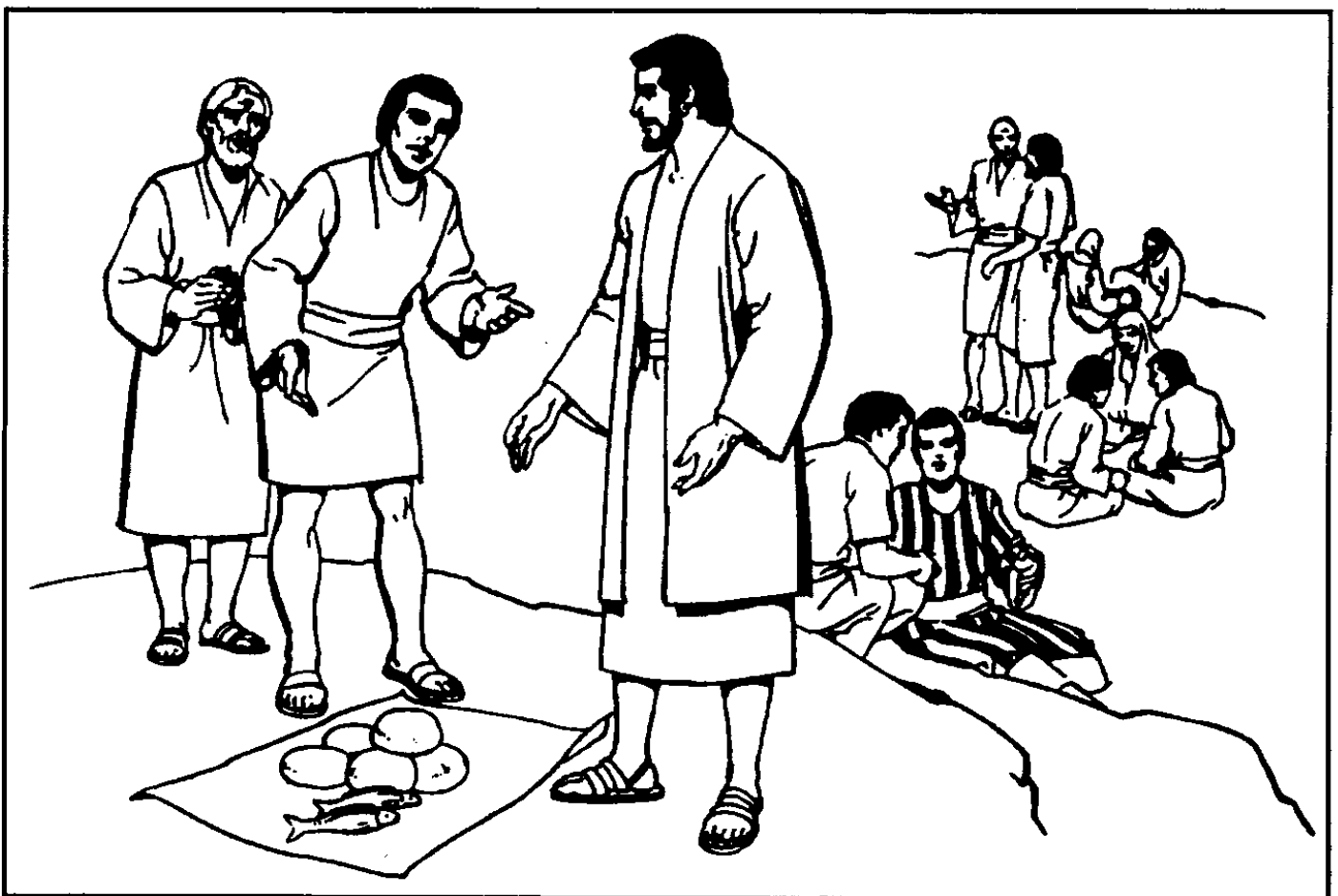

پڻ يسوع پڻيا ڪيا. يسوع اوتان سين خوشي سين مليو ان اوتان نا ايشور ري راج رين واتين سنيڙاڻ لگو، ان جگو بيمار هتا، اوتان نا سجا ڪريانتي.

⑫ جڏهن ڏينھ آنتوڻ واڙو هتو، تڏهن ٻارھان ئي چيلان يسوع نا ائي ڪھيو ته، 'اٺ آپين بيابان ۾ پينا آھان. ايئي ڪري ماڙھوٽان نا موڪل ڏيو ته آسي پاسي واڙان گامان ان ڍاڻيان ۾ جائي آپري ڪاڻ پيئڻ ان رهڻ رو بندوبست ڪرين.'

⑬ پڻ يسوع آپري چيلان نا ڪھيو ته، 'ايٺان نا اوهين ڪارائو.' تڏهن اوتان ڪھيو ته، 'اسان وٽ رگو پنج روئين ان ٻه مچين آھين. پيجو ڪينھ ڪو آھي. جي اوهين ڪھو، تو پچي ايٺان سجان سارون ڪاڏو ناڻي رو لي آئون.' ⑭ اوتان ايئي ڪري اين ڪھيو، ڪي ته اٺ پنج هزار کن رگو مرد هتا.

تو يسوع چيلان نا ڪھيو ته، 'ايٺان نا پنجاھ پنجاھ ري ٽولي ۾ پيسارو.' ⑮ تڏهن چيلان جين يسوع ڪھيو تو، اين رو اين ماڙھوٽان

نا پيسازيا. ①6 پچي يسوع پنج روئين آن به مچين کٽي آکاس سمهون جوئي اوتان سارون ايشور را تورا مچيا. پچي او جهوري آپري چيلان نا ڏيتو گيو، آن او ماڙهوئن ري آگ ۾ رکتا گيا. ①7 سجا ئي ماڙهو کائي ڍاپيا، آن جڪو ٽڪر بچيا تا، اوتان سين ٻارهي کارا پراڻا.

پطرس رو يسوع تي ويساه ري پٿرائي ڪرڻ آن يسوع رو آپري موت ري باري ۾ سنڀڙاڻ

(متي 13:16-23، مرقس 8:27-33، لُوقا 9:18-22)

①8 هيڪ ڏينھ يسوع هيڪلي دُعا پي منگي، آن اوئي را چيلا اوئي ري پاسي ۾ پينا تا. دُعا ڪرڻ سين پچي يسوع اوتان وٽا پُچيو ته، 'ماڙهو مانهجي باري ۾ ڪي تا ڪهين ته هون ڪوڻ آهان؟'
①9 تڏهين چيلان وڙتي ڏني ته، 'ڪي ماڙهو اين ڪهين تا ته اوهين يوحنا پويتر سنان ڏيڻ وارا آهو، ڪي ماڙهو اين ڪهين تا ته اوهين ايلياه آهو، آن ڪي ماڙهو وڙي اين ڪهين تا ته اگلان ايشور رو نياپو ڏيڻ واران مان ڪوئي جيتو ٿيو آهي.'
②0 يسوع وڙي پُچيو، 'پڻ اوهين ڪي تا ڪهو ته هون ڪوڻ آهان؟'

تڏهين پطرس ڪهيو ته، 'اوهين ايشور را چُنڊيل مسيح آهو.'
②1 تو يسوع اوتان نا تمام گهڻو ڪهيو ته، 'اي وات ڪيهي نا متان ڪهيا،' ②2 آن وڙي ڪهيانتي ته، 'اين ٿيڻ ڪپي ته منش پتر گهڻا ڏک سهي. پيجو ته آڀي قوم را آگوان، وڏا پوجاري آن پنڊت اوئي نا رد ڪري مارائي چڏين، آن پچي ٿيجي ڏينھ او جيتو ٿي اٿي.'

چيلو ٽين رو شرط

(متي 24:16-28، مرقس 8:34-9:1، لُوقا 9:23-27)

23) پڇي يسوع سجان نا ڪهڻ لگو ته، 'جي ڪوئي مين پُنيا هلڻ چاهي تو، او آڀرو آپ نا وساري، هر روز آڀري سُولي ڪڍي، آن مين پُنيا آئي. 24) ڪي ته جِڪو آڀري حَيَاتِي بچاڻ چاهي تو، او اُوئي نا گونسي. پڻ جِڪو مين سارون آڀري حَيَاتِي گونسي تو، او اُوئي نا بچاسي. 25) جي ڪوئي ماڙهو دُنيا ري سجين شئين هت ڪري، پڻ آڀري جِيو نا گونسي چڙي، آن سزا ڪائي، تو اُوئي نا ڪيهڙو فائدو؟ 26) جي ڪيهي نا مين آن مانهجي واتيان سين ڦڪائي ٿي ٿي، تو مين مُنش پُتر نا پڻ اُوئي ٿاڻي اُوئي سين ڦڪائي ٿيسي جڏهين هون آڀري آن آڀري پتا آن پويتر فرشتان ري روشني ۾ آئيس.

27) پڻ هون اوهان نا سچ تو ڪهان ته اِٺ پينل ماڙهوٿان ۾ ڪي ايهڙا آهن، جِڪو جتي تائين ايشور رو راج نه ڏيڪسين، اُتي تائين ڪنهي مرين.

يسوع رو سوجهرو پڌرو ٿيڻ

(متي 1:17-8، مرقس 9:2-8، لُوقا 9:28-36)

28) ايٿان واتيان نا هفتو ڪن ٿي گيو، تو يسوع آپ پيڙا پطرس، يوحنا آن يعقوب نا تيڙي جبل متي دُعا منگڻ سارون گيو. 29) جڏهين يسوع دُعا پي منگي، تڏهين اُوئي ري شڪل بدلجي گئي، آن اُوئي را گيا ڪوڻ ري جين چمڪڻ لگا. 30) پڇي ڪي ٿيو ته به ماڙهو يسوع سين واتين ڪرڻ لگا، جِڪو موسيٰ آن ايليا هتا.

31) اُوٿان روشني ۾ درشن ڏي يسوع ري موت ري باري ۾ واتين پي ڪرين، جڪو يروشلم شهر ۾ ٿيو هتو.

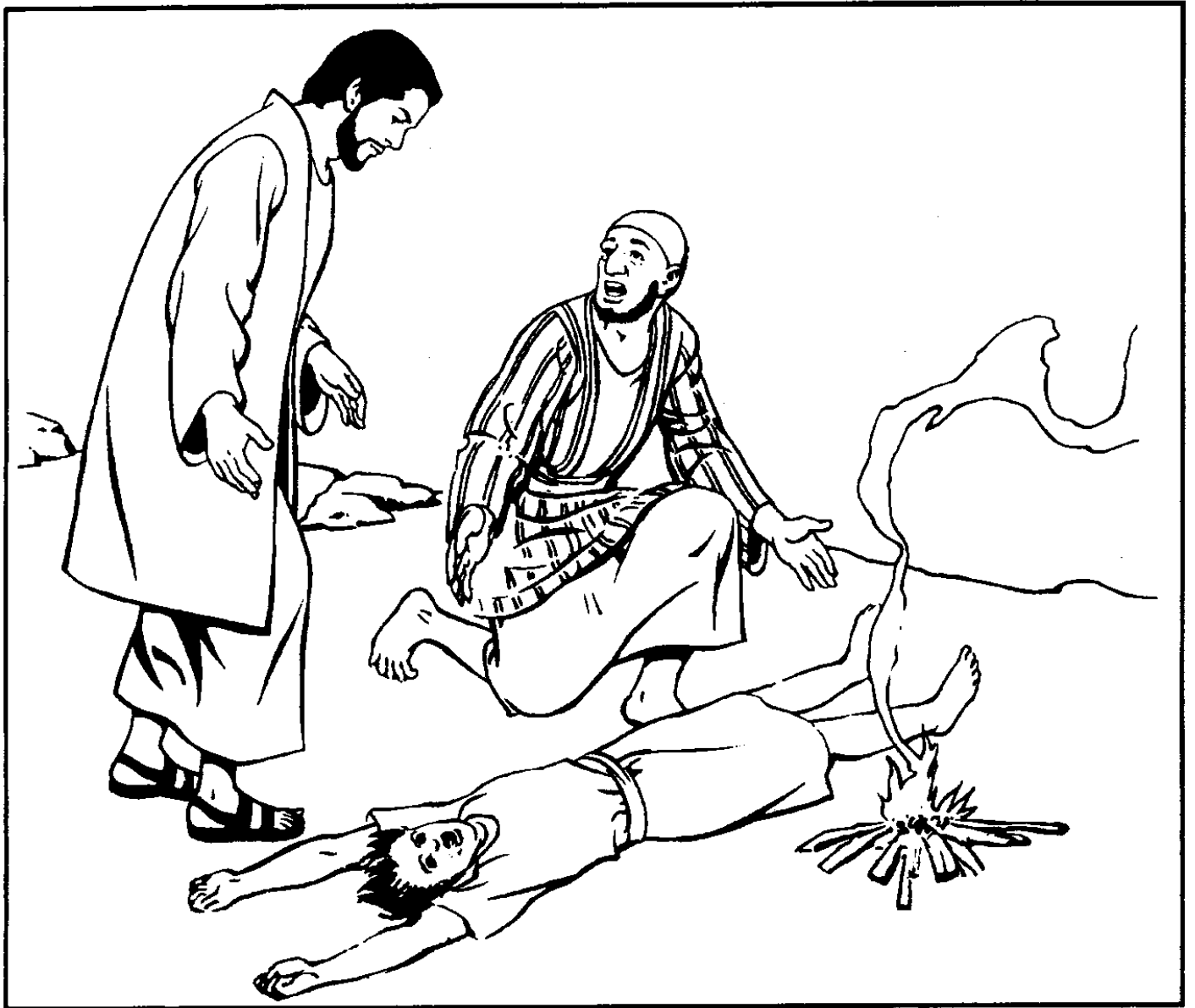
32) اُوئي ٿاڻي پطرس آن اُوئي را ساڻي گهڻي اُونگه ۾ هتا. جڏهين اُوٿان نا سار ٿئي، تڏهين اُوٿان يسوع رو سوجهرو ڏنو، آن او به ماڙهو پڻ پيڙا پيٽل ڏنائتي. 33) پڇي جڏهين موسيٰ آن ايلياه يسوع وٽا جاڻ لگا، تڏهين پطرس يسوع نا ڪهيو ته، 'گرو جي، پلا پاگ اسانجا جڪو اسين اٿ اهان. هي اسين اٿ ئي ٿن پونگين ٺاهون، هيڪ اوهان سارون، هيڪ موسيٰ سارون آن هيڪ ايلياه سارون.' پڻ اُوئي آپ نا اي خبر ڪو پئي ته هون ڪي پيو ڪهان.

34) اُجان پطرس اين ڪهيو پي ته هيڪي ڪڪر آئي اُوٿان مٿي چانه ڪري. جڏهين او ڪڪر سين ڍڪجي گيا تڏهين چيلا پيهاجڻ لگا، 35) آن ڪڪر مان هيڪ آواز سنڀڙڻ ۾ آيو ته، 'اي مانهجو پتر آهي، مين ايئي نا چنڊيو آهي. اوهين ايئي رين واتين مچو.' 36) اي آواز اڻ سين پڇي اُوٿان نا يسوع هيڪلو ڏيڪڻ ۾ آيو. پڇي چيلان اي واقعو آپري دل ۾ رکيو، آن جڪين اُوٿان ڏنو تو، او اُوٿان ڏينهان ۾ ڪهي نا پڻ ڪو سنڀڙايانتي.

يسوع رو هيڪي چوڪري مان پوت ڪيڻ

(مٿي 17:14-21، مرقس 9:14-27، لُوقا 9:37-43)

37) پڇي ڏينه جڏهين يسوع آن او ٿن چيلا جبل سين هينا اُتريا، تڏهين يسوع نا تمام گهڻا ماڙهو پيڙا ٿيا. 38) اُوٿان مان هيڪي جڻي رڙ ڪري ڪهيو ته، 'گرو جي، هون اوهان نا منٿ تو ڪران ته اي مانهجو سڪيلتو ڏڪرو جڪو آهي، ايئي نا جوئو. 39) هيڪ پوت ايئي نا قابو ڪري تو، اوچتين رڙين ڪرائي چرڪان ڪارائي تو، آن ايئي ري

مُونه مان گوگهي وهي تي. پچي او تمام گهڻا سُوڙ ڏي مس مس چڙي تو. ④0 مين اوهانجي چيلان نا پُوت ڪيڻ سارون منٿ ڪري، پڻ او ڪي ڪو سگهيا.

④1 تڏهين يسوع ڪهيو ته، اوهين ايئي زماني را ماڙهو ڪتا بي اعتبار آن پتڪيل آهو. منا اوهان پيڙو ڪتا ڏيند رهڻو پاسي؟ آن ڪتا ڏيند اوهانجين واتين سهڻين پاسين؟ تاهجي ڏڪري نا اُرهو تيڙي آ.

④2 اڃان او چوڪرو آيو پي، تو پُوت اُوئي نا هيئو ڪيرائي چڙڪان ڪاراڻ لگو. تڏهين يسوع پُوت نا نِسڙڻ رو حُڪم ڏنو، آن چوڪري نا سجو ڪري آپري ٻاپ ري حوالي ڪريانتي. ④3 سجا ئي ماڙهو ايشور ري ايهڙي طاقت ڏيڪي حيران ٿي گيا.

پِسُوعُ رُو پِيجِي گَهوئي آپري موت ري باري مِ سَنِيژان

(متي 23-22:17، مرقس 30-32:9، لُوقا 43-45:9)

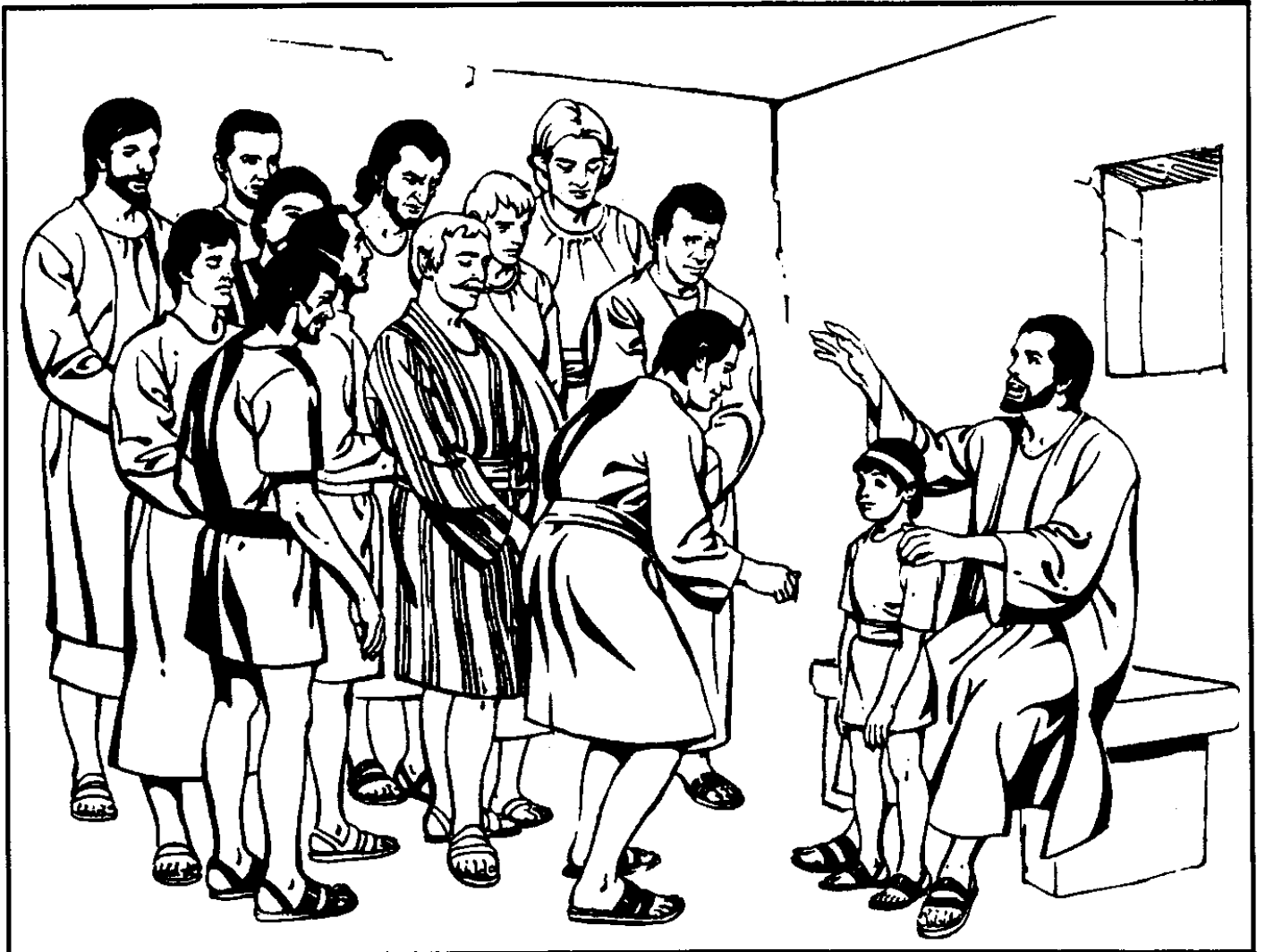
اِجان سجا ئي ماڙهو پِسُوعُ ري سجان ڪمان تي حيران هتا، تو پِسُوعُ آپري چيلان نا ڪهيو ته، ④④ 'اوهين مانهجي اي وات دل مِ رکيا ته مُنش پُتر نا ماڙهوئان ري حوالي ڪريو جاسي.'

④⑤ پڻ چيلا اي وات سمجهيا ئي ڪو. وات اوئان سين لڪائي گئي تي، ته جين او نه سمجهين. آن اِيئي ري باري مِ او پِسُوعُ وٽا پُچڻ سين پهاجتا پي.

سجان سين وڏو چيلو ڪون آهي؟

(متي 18:1-5، مرقس 33-37:9، لُوقا 46:9-48)

④⑥ پچي چيلا آيت مِ بحث ڪرڻ لگا ته، 'آپان مان وڏو

ڪوڻ آهي؟

④7 پڻ يسوع اوتان ري دل را خيال سمجھي گيو، تو اوئي هيڪ
ننڍيو ٻاڙيو تيڙي آپري پاسي ۾ پيچاڙيو، ④8 آن چيلان نا ڪهيانتي
ته، 'جڪو مانھجي نان ري ڪري ايئي ٻاڙيئي نا قبول تو ڪري، اين
سمجھو ته او مينا قبول ڪري تو. آن جي ڪوئي مينا قبول تو ڪري،
اين سمجھو ته او اوئي نا قبول تو ڪري جڪي مينا ميلھيو آهي.
ڪي ته جڪو اوهان سجان ۾ ننڍو آهي، او ئيج وڏو آهي.'

جڪو اوهانجي خلاف ڪو آهي، او اوهانجي پاسي آهي

(مرقس 9:38-40، لُوقا 9:49-50)

④9 پچي يوحنا يسوع نا ڪھيو ته، 'گرو جي، اسان هيڪي ماڙھو
نا اوهانجي نان سين پوت ڪڍتي ڏٺو، آن اسان اوئي نا منع ڪري،
ڪي ته او اسان پيڙو اوهان پٺيا ڪو تو هلي.'
⑤0 پڻ يسوع اوئي نا ڪھيو ته، 'اوئي نا هي منع متان ڪريا،
ڪي ته جڪو اوهانجي خلاف ڪو آهي، او اوهانجي پاسي آهي.'

**يسوع رو گليل صوبي سين
يروشلم شهر سمھون جاڻ**

يسوع رو سفر شروع ڪرڻ

⑤1 جڏھين يسوع رو آڪاس تي ڪجڻ را ڏينھ نيڙا آيا، تڏھين
اوئي يروشلم شهر سمھون جاڻ رو پڪو فيصلو ڪريو. ⑤2 اوئي آپ
سين اگ ماڙھو ميلھيا، آن او يسوع ري ٽڪڻ ري تيارِي ڪرڻ سارون
سامري قوم ري هيڪي گان ۾ آيا. ⑤3 پڻ اٿلان ماڙھوٿان يسوع نا

تڪڻ ڪو ڏنو، ڪي ته او يروشلم سمهون گيو پي.
 54) اي ڏيڪي يسوع ري چيلان يعقوب آن يوحنا اوئي نا ڪهيو ته،
 'پريو، جي اوهانجي مرضي هوئي، تو اسين حڪم ڏيئان ته آڪاس
 سين جوت اُتري ايئان نا ٻاڙي ناس ڪري ڇڏي، (جين ايلياه ڪريو
 تو).

55) پڻ يسوع اوئان نا دڙڪو ڏنو ته، 'نه. (اوهين سمجهو ڪو
 تا ته ڪيهڙي پاسي سين وات ڪرو پيا، ايشور ري پاسي سين، يا
 شيطان ري پاسي سين. 56) ڪي ته منش پتر ماڙهوئان نا ختم ڪرڻ
 سارون نه، پڻ بچاڻ سارون آيو آهي.)'
 پڇي يسوع آن چيلا پيڇي گان سمهان روانا ٿي گيا.

يسوع را چيلا ڪون آهين؟

(متي 8:19-22، لُوقا 9:57-62)

57) يسوع آن اوئي را چيلا آپري وات ڏي گيا پي، تو هيڪي ماڙهو
 يسوع نا ڪهيو ته، 'اوهين جت پڻ جاسو، هون اوهان پنيا هليس.'
 58) پڻ يسوع اوئي نا ڪهيو ته، 'لونڪريان سارون ڌران آهين، آن
 پڪيان سارون ڪنيل آهين. پڻ منش پتر نا مٿو لڪاڻ سارون ڪوئي
 جگها ڪو تي هوئي.'

59) پڇي يسوع هيڪي پيڇي ماڙهو نا ڪهيو ته، 'مين پنيا آ.'
 پڻ اوئي ڪهيو ته، 'پريو، هيڪاڻي منا موڪل ڏيو ته هون جائِي
 مانهجي ابا نا دفن ڪران.'

60) پڻ يسوع اوئي نا ڪهيو ته، 'مئلان نا ڇڏو ته او آپري مئلان
 نا دفن ڪرين. پڻ ٿون جائِي ايشور ري راج ري باري ۾ سنپڙا.'
 61) پيڇي پڻ هيڪي ماڙهو يسوع نا ڪهيو ته، 'پريو، هون اوهان

پُنیا هلیس. پڻ هڪاڻي مِنا موڪل ڏيو ته آپري گهر واڙان وٽا
جائي موڪلائي آئون.

⑥2 پڻ يسوع اُوئي نا ڪهيو ته، 'جڪو هڙ ۾ جهلي تو، آن پچو
جوئي تو، او ايشور ري راج ري ڪم رو ڪو آهي.'

يسوع رو ستر چيلان نا ڪم تي ميلهڻ

10 ① اُوئي سين پچي يسوع پيجا ستر چيلا آپري ڪم سارون
چُنڊيا. اوٿان مان ٻه ٻه جڻا آپ سين آگ هر اُوئي شهر آن
گان سمهان ميلهيانتي جت آپ جاڻ واڙو هتو. ② اُوئي ڪهيو ته،
'فصل تمام گهڻو آهي، پڻ لڻن واڙا توڙها آهن. ايئي ڪري فصل
ري ڏي نا عرض ڪرو ته لباري سارون لڻن واڙا ميلهي.

③ هي اوهين جائو. هون اوهان ريدان جيهران نا بگهران ۾ ميلهان
پيو. ④ سفر سارون پتون، جهوڙي يا پيجي جتي متان ڪٿيا، نڪو ئي
وات ۾ ڪيهي سين خبرچار پچيا. ⑤ جڪي گهر ۾ اوهين جائو، اُت
پهلڪيا ڪهيا ته، 'اي گهر سڪيو رهي.' ⑥ جي اُت ڪوئي سڪ
شانتي واڙو ماڙهو هوسي، تو اُوئي تي اوهانجي دُعا رهسي، نتاڻي
او دُعا اوهان وٽ پچي وڙي آسي. ⑦ پچي اُوئي ساڳي گهر ۾
ٽڪي رهيا، آن جڪين اوهان نا کاڌي پيتي سارون جڙي، او کايا
پيئا. ڪي ته ڪم ڪرڻ واڙي نا مزوري لڻ رو حق آهي. گهر گهر
متان ٽڪيا.

⑧ جڪي شهر اوهين جائو، آن اٿلا ماڙهو خوشي سين اوهان نا
آن ڏيئين تا، تو جڪين کاڌي سارون ڏيئين، او کايا. ⑨ جڪو اُوئي
شهر ۾ پيمار هوئين، اوٿان نا سجا ڪريا، آن اٿلان ماڙهوٿان نا ڪهيا
ته، 'ايشور رو راج اوهان نا نيڙو آئي پڳو آهي.'

⑩ پڻ جڪي جڪي شهر اوهين جائو، ان ماڙهو اوهان نا آڻ نه ڏيئين، تو اٿليان گهٽيان ۾ جائي اين ڪهيا ته، ⑪ 'اسين اوهانجي شهر ري جڪو ڏوڙ اسانجي پگان نا لگي گئي آهي، او پڻ اوهان سمهين چنڊي تا چڏان. توئي پڻ اوهين سمجهيا ته ايشور رو راج نيڙو آيو آهي.' ⑫ هون اوهان نا ڪهان تو ته اوئي ڏينه جڏهين ايشور نيا ڪرسي، تڏهين سدوم شهر پڻ اوئي شهر سين گهت پوگسي.'

ويساه نه رڪن وازان ماڙهوئن را شهر

(متي 11:20-24، لوقا 10:13-16)

⑬ تڏهين يسوع ڪهيو ته، 'اي خرازين شهر وازان، ڏک آهي اوهان سارون. اي بيت صيدا شهر وازان، ڏک آهي اوهان سارون. ڪي ته جڪو ايشور را وڏا ڪم اوهان ۾ ٿيا تا، او جي صور ان صيدا شهران ۾ ٿيا هونت، تو اٿلا ماڙهو گهڻو وقت اگي جت را گيا پھري رڪ ۾ پيسي آپري پاپان سين توپان ڪري چڏي هونت. ⑭ پڻ اوئي ڏينه جڏهين ايشور نيا ڪرسي، تڏهين صور ان صيدا شهر وازا پڻ اوهان سين گهت پوگسين.'

⑮ اي ڪفرنحوم شهر وازان، ڪي اوهين اين سمجهو تا ته، 'اسين اونچا آڪاس تي ڪٿيا جاسان؟' نه، اوهين نرگ ۾ اچلايا جاسو.'

⑯ پچي يسوع آپري چيلان نا وڙي ڪهيو ته، 'جڪو اوهانجي وات سنڀرين تا، اين سمجهو ته او مانهجي وات پڻ سنڀرين تل. جڪو اوهانجي وات ڪو تا مچين، اين سمجهو ته او مانهجي وات پڻ ڪو تا مچين. ان جڪو مانهجي وات ڪو تا مچين، اين سمجهو ته او اوئي ري وات ڪو تا مچين جڪي منا ميلهيو آهي.'

ستر چيلان رو پڇو وڙي آن

①7 پڇي او ستر چيلا خوشي سين پر جي پڇا يسوع وت آيا، آن آئي اوئي نا كهيانتي ته، 'پريو، اوهانجي نان سين پوت پڻ اسانجو حڪم مڃين تا.'

①8 تڏهين يسوع اوتان نا كهيو ته، 'مين شيطان نا اين ڪرتي ڏنو اهي جين آڪاس مان ڪوڻ ڪري ٿي. ①9 جوڻو، مين اوهان نا ايهڙي طاقت ڏني اهي جيڪي سين اوهين نانگ آن وڇوڻان نا لتاڙي سگهو، آن دشمن شيطان وٽا سڄي طاقت کڻي ڄائو. اوهان نا ڪوئي پڻ شئي نقصان ڪنهي ڏي. ②0 توئي پڻ ائيني وات تي خوش م ٿيو ته پوت اوهانجو ڪهڻ مڃين تا. پڻ ائيني وات تي خوش ٿيو ته اوهانجا نان آڪاس ۾ لڪيل آهن.'

يسوع رو خوش ٿين

(متي 25:11-27، 16:13-17، لُوقا 10:21-24)

②1 اوئي ئيج ٿاڻي يسوع پويتر آتما ري ڪري گهڻو خوش ٿيو، آن كهيانتي ته، 'اي پتا، ڌرتي آن آڪاس را مالڪ، هون تاهجا ٿورا مڃان تو ته تين اي واتين سمجهو آن عقل واڙان وٽا لڪائي رکين آهن، آن جڪان نا سمجه ڪو اهي، اوتان وت پڌرين ڪرين آهن. هوئي پتا، اي سڄو ئي تين آپري مرضي آن خوشي سين ڪريو اهي. ②2 مانهجي پتا سڄو ئي مانهجي وس ۾ ڏنو اهي. پيڄو ڪوئي ڪو تو اوڙڪي ته پتر ڪوڻ اهي، رگو پتا اوڙڪي تو. پيڄو ڪوئي ڪو تو اوڙڪي ته پتا ڪوڻ اهي، رگو پتر اوڙڪي تو، آن او پڻ اوڙڪي تو جيڪي وت پتر پتا نا پڌرو ڪرڻ چاهي تو.'

②③ پڇي يسوع چيلان سمهون ڦري رڳو اوتان نا كهيو ته،
 'پاگوازا اوهين آهو، جو اي واتين انڪيان سين ڏيکو تا. ②④ ڪي ته
 هون اوهان نا سنپڙائون تو ته جڪو واتين اوهين ڏيکو تا، او واتين
 ڏيڪن سارون گهڻا ايشور رو نياپو ڏين وازا ان راجا سڪتا رهيا،
 پڻ اوتان ڪو ڏين. ان جڪو واتين اوهين سنپڙو تا، او واتين سنپڙو
 سارون پڻ او سڪتا رهيا، پڻ اوتان ڪو سنپڙين.'

نيڪ سامري رو مثال

②⑤ اوتني سين پڇي هيڪي پنڊت اتي يسوع نا آزماڻ سارون كهيو
 ته، 'گرو جي، هون ڪي ڪران جو منا هميشه رو جيون جڙي؟'
 ②⑥ ايتي تي يسوع كهيو ته، 'شاستر ۾ ڪي لڪيل آهي؟ او
 پڙهڻ سين اوهين ڪي تا سمجهو؟'
 ②⑦ تڏهين اوتني وڙتي ڏني ته، 'تون پريو آپري ايشور سين آپري
 پوري دل، آپري پوري جان، آپري پوري طاقت ان آپري پوري عقل
 سين پريم ڪر،* ان آپري پاڙي وازان سين اتو پريم ڪر جتو تون
 آپ سين ڪرين تو.**'

②⑧ ايتي تي يسوع كهيو ته، 'اوهان بلڪل صحيح كهيو. اين ئيج
 ڪرو، تو هميشه رو جيون جڙسي.'

②⑨ پڻ اوتني آپ نا سچو ثابت ڪرڻ سارون يسوع نا كهيو، 'تو
 پڇي مانهجو پاڙي وارو ڪوڻ آهي؟'

③⑩ تڏهين يسوع وڙتي ڏني ته، 'هيڪ ماڙهو هتو. او يروشلم
 شهر سين يريخو شهر سمهون گيو پي. رستي ۾ اوتني نا ڌاڙيل

* استشنا 5:6 پڙهو

** آچار 18:19 پڙهو

قري آيا. اوتان اوئي را گيا اُتاري ليا، آن ڏاڍو ڪُئي اڌ مٿو ڪري
چڙي پرها گيا.

31 پڇي ڪي ٿيو ته هيڪ پوجاري اوئي وات تا گيو پي. پوجاري
جڏهن اوئي نا ڏٺو، تڏهن پاسو ڏي هليو گيو.

32 ساڳي نموني لاوي ذات رو هيڪ ماڙهو جڏهن اُت آيو، تڏهن
او پڻ اوئي نا ڏيکي پاسو ڏي هليو گيو.

33 پڻ سامري قوم رو هيڪ ماڙهو پنڌ ڪرتي جڏهن اوئي وت
اُتي پڳو، تڏهن اوئي نا ڏيکي قياس آيو. 34 او اوئي وت آيو، آن
اوئي ري قتان تي تيل آن انگوران رو رس مڪي پتي ٻڌيائتي. پڇي
اوئي نا آپري ويهتر تي چاڙهي هيڪي هوٽل ۾ لي گيو، آن اُت اوئي
ري سنپال ڪريائتي. 35 پڇي ڏينھ اوئي چاندي را به سڪا ڪڍي
هوٽل ري ڏئي نا ڏي ڪهيو ته، 'اِئي ري سنپال ڪرتو ره، آن تاهجو
جتو وڌيڪ خرچ لگو، او هون ورتو تِنا ڏي جائيس.'

36 پچي يسوع پندت سين پُچيو ته، 'هي اوهانجو ڪيهڙو خيال آهي ته جڪو ماڙهو ڏاڙيلان وٽ ڦاٿو تو، اُوئي رو ايئن تنهان مان ڪهو پاڙي وارو ٿيو؟'

37 ايئي تي پندت وڙتي ڏني ته، 'او ٿيو جڪي نا اُوئي تي قياس آيو.'

تڏهين يسوع ڪهيو ته، 'اوهين پڻ جائي اين رو اين ڪرو.'

يسوع رو مارتا آن مريم ري گهري جان

38 يسوع آن اُوئي را چيلا وات ڏي گيا پي، تو يسوع هيڪي گان ۾ آيو. اُوئي گان ۾ هيڪ ڏوسي هتي، جڪي رو نان مارتا هتو. اُوئي يسوع نا آپري گهري ٿڪايو. 39 اُوئي ڏوسي ري هيڪ پيهن پڻ هتي، جڪي رو نان مريم هتو. او يسوع ري پگان وٽ پيسي اُوئي رين واتين سنڀڙڻ لڳي.

40 پڻ مارتا سانجڻ رو گهڻو ڪم هوڻ ري ڪري پريشان هتي،

ايئي ڪري يسوع نا آئي ڪهيانتي ته، 'پريو، ڪي اوهان نا ايئي وات رو ڪوئي خيال ڪو تو تي؟ ته مانهجي پيهن منا ڪم ۾ هيڪلي چڏي ڏني آهي. هي ايئي نا مانهجي مدد ڪرڻ رو ڪهو.'

④1 پريو يسوع اوئي نا ڪهيو ته، 'مارتا، تون گهڻيان واتيان ري گهڻيان آن تڪليفان ۾ آهن. ④2 پڻ رگو هيڪي وات ري ضرورت آهي. مريم اي سني وات چنڊي لئي آهي، جڪو ڪڏهي پڻ ايئي وٽا ڪسي ڪنهي جائي.'

يسوع رو آپري چيلان نا دُعا سِڪاڻ

(متي 9:6-13، 7:7-11، لُوقا 1:11-13)

① هيڪ ڏينھ يسوع هيڪي هند دُعا منگي پي. جڏهين او
11 دُعا منگي رهيو، تڏهين آپري چيلان مان هيڪي جڻي اوئي
 نا ڪهيو ته، 'پريو، جين يوحنا آپري چيلان نا دُعا منگڻ سِڪايا تا،

ٽين اوهين پڻ اسان نا سڪائو.

② تو يسوع چيلان نا كهيو ته، 'جڏهين اوهين دُعا منگو، تڏهين

اين كهيا:

'اي پتا، تاهجو نان پويتر مچيو جائِي.

تاهجو راج آئي.

③ اسانجي روز ري روٽي هر روز اسان نا ڏي.

④ اسانجا ڏوه اسان نا معاف ڪر،

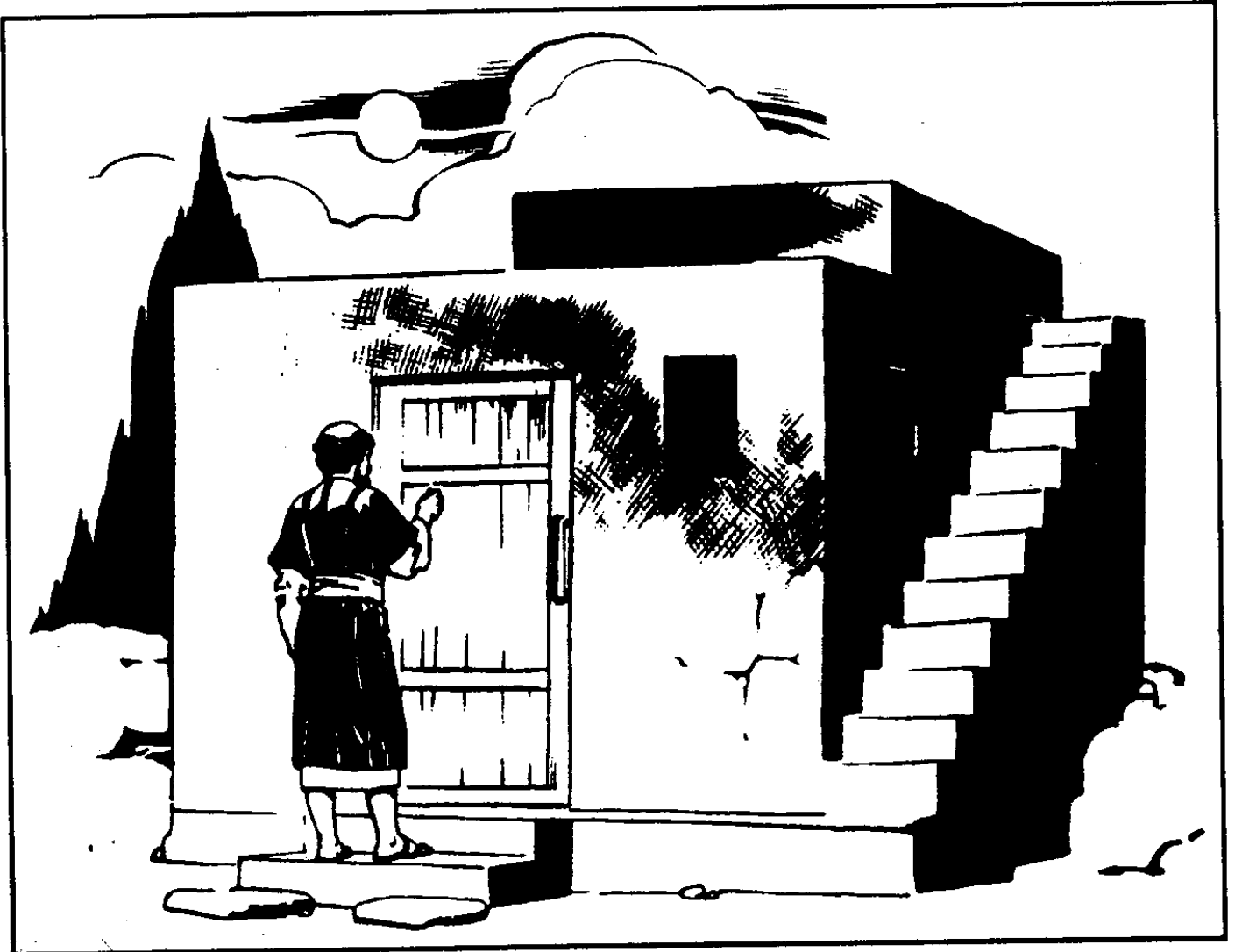
ڪي ته اسين آپ پڻ آپري سجان ڏوهاريان نا

معاف تا ڪران.

آن اسانجو آزمتمو مَ لي.

⑤ پچي يسوع چيلان نا كهيو ته، 'فرض ڪرو ته اوهانجو هيڪ

دوست هوئي، آن آڏي رات رو اوهين اوئي ري گهري جائِي ڪهو

٦٠، 'پاڻي، مِنا تِن روتين اُڌارين ڏي، ڪي تِه مين وٽ اَڙگي پنڌ سين هيڪ مهمان آيو آهي، ان مين وٽ اوئي نا ڪاراڻ سارون ڪينه ڪو آهي.'

٦١ فرض ڪرو ته اوهانجو دوست پتريا اين تو ڪهي ته، 'مِنا تنگ مَ ڪر. هيٺا در بند پيو آهي، ان مانهجا ٻاڙيا مين پيڙا سٽل آهين. هون اُئي تِنا ڪينه ڪو تو ڏي سگهان.'

٦٢ هون اوهان نا ڪهان تو ته اوهانجي دوستي هوتي پڻ او اُئي اوهان نا ڪينه ڪنهي ڏي. پڻ جڏهين اوهين منگڻ بند نه ڪرسو، تو نيٺ او اُنسي، ان جڪين اوهان نا ڪپي تو، او ڏيسي.

٦٣ تو هون اوهان نا ڪهان تو ته منگو، ته اوهان نا ڏنو جاسي، جوئو، ته اوهين لپسو، در ڪڙڪائو، ته او اوهان سارون کليو جاسي. ٦٤ ڪي ته جڪو پڻ منگسي، اوئي نا جڙسي، جڪو پڻ جوسي، او لپسي، ان جڪو پڻ در ڪڙڪاسي، اوئي سارون کوليو جاسي.

٦٥ اوهان ۾ ايهڙو ڪوئي ٻاپ آهي ڪي؟ (جڪي وٽا ڏڪرو روتي منگي، پڻ ٻاپ اوئي نا روتي ري بدلي پٿر ڏي.) يا ڏڪرو مچي منگي، پڻ ٻاپ اوئي نا مچي ري بدلي نانگ ڏي. ٦٦ يا ڏڪرو ايندو منگي، ان ٻاپ اوئي نا وچون ڏي؟ ٦٧ اوهين خراب آهو، توئي پڻ آپري ٻاڙيان نا سئين شئين ڏي سگهو تا. تو پچي اوهانجو آڪاسي پتا اوتان نا ضرور پويتر آتما ڏيسي، جڪو اوئي وٽا منگين تا.

يسوع رو آپري دشمن شيطان ري راج نا آپ سين هيٺ رڪڻ

(متي 22:12-30، مرقس 20:3-27، لوقا 11:14-23)

⑭ هيڪي گهوئي يسوع هيڪي ايهڙي ماڙهو مان پوت ڪڍيو جڪي نا پوت گونگو ڪري ڇڏيو تو. جڏهن پوت نسري گيو، تڏهن گونگو ماڙهو ٻولڻ لگو. ائي تي اٺ جڪو گهڻا ماڙهو هئا، او حيران ٿي گيا.

⑮ پڻ اوتان ماڙهوٺان مان ڪينھڪ جتان ڪهيو ته، اي ماڙهو پوتان ري اگوان بعلزبول ري طاقت سين پوت ڪڍي تو. ⑯ آن پيجان يسوع نا آزماڻ سارون ڪهيو ته، اسان نا ايشور ري طرف سين ڪوئي نشاني ڏيکارو.

⑰ پڻ يسوع اوتان رو خيال سمجھي ڪهيو ته، جڪي راج ري ماڙهوٺان ۾ قوت پئي جائي تي، او راج ختم ٿي جاسي، آن جڪي گهر ۾ ڪروڌ هوسي، او ناس ٿي جاسي. ⑱ ساڳي نموني جي شيطان ري راج ۾ پڻ قوت هوسي، تو او ڪين رهي سگهي تو؟ توئي پڻ اوهين ڪهو پيا ته هون بعلزبول ري طاقت سين پوت تو ڪيان.

⑲ جي هون بعلزبول ري طاقت سين پوت تو ڪيان، تو پچي اوهانجا آپرا ماڙهو ڪي ري طاقت سين پوت ڪين تا؟ او آپ اي فيصلو ڪري ڪهين ته اوهين غلط آهو. ⑳ پڻ هون ته ايشور ري طاقت سين پوت ڪيان تو، ائي ڪري اين سمجهو ته ايشور رو راج اوهان ۾ آئي گيو آهي.

㉑ جڏهن هيڪ طاقت وارو ماڙهو آپرا سجا ئي هٿيار ڪئي آپري گهر تي چونڪي ڏي تو، تو اوئي را سجا ئي ٽپڙ ٽاڙي بچيا پيا هوسين. ㉒ پڻ جڏهن اوئي سين گهڻي طاقت وارو اوئي تي آئي

قبضو تو ڪري، تڏهين اُوئي وٽا او هٿيار ڪسي تو لي، جڪان تي اُوئي رو ڀروسو هتو، آن اُوئي را سجا ئي تپڙ تاري وڙهائي تو ڇڏي. (23) جڪو مانهجي پاسي ڪو آهي، او مانهجي خلاف آهي. آن جڪو مين پيڙو ٿي ماڙهو پيڙا ڪو تو ڪري، او پڪيڙي تو.

يوتان رو پڇو آن

(متي 12:43-45، لوقا 11:24-26)

(24) جڏهين ڪيھي ماڙهو مان پوت نِسري جائي تو، تڏهين او بيابان ۾ آڀري آرام ڪرڻ ري جگها جوڻ سارون اين اوڻ ڦرتو رهسي. جي جگها ڪو تي جڙي، تو پوت اين سوچسي ته، 'هون وڙي پڇو اُوئي گهري جائون جڪي سين نِسريو تو.' (25) اُت پڄي او جوئي تو ته گهر صاف آهي، آن سجو ئي سامان نِيڪ پيو آهي. (26) تڏهين او جائي آپ سين پڻ بچڙا پيجا ست پوت تيڙي آئي تو، آن سجا ئي اُوئي ماڙهو نا لگي اُوئي ۾ رهين تا. نيٺ اُوئي ماڙهو ري حالت اگلي سين پڻ وڌيڪ خراب ٿي جائي تي.

پاڳواڙا ماڙهو

(27) جڏهين يسوع او واتين پي ڪرين، تڏهين ماڙهوٿان ري ميڙ مان هيڪي ڏوسي وڏي سڏا ڪهيو ته، 'وڏي پاڳواڙي او آهي جڪي اوهان نا جڻيو آن بُو پيئاڙيو.' (28) ايئي تي يسوع اُوئي نا ڪهيو ته، 'اي ته نِيڪ آهي. پڻ وڌيڪ پاڳواڙا او آهين جڪو ايشور رو وچن سنڀرين تا، آن اُوئي تي هلين تا.'

ماڙهوٿان رو يسوع نا وڏو ڪم ڏيکارڻ رو ڪهن

(متي 12:38-42، لُوقا 11:29-32)

29) جڏهين يسوع ري آڪين پاڪين گهڻا ماڙهو پيڙا ٿيٿا ڪيا، تڏهين يسوع اوٿان نا ڪهن لگو ته، 'ايئي زماني را ماڙهو ڪيهرڙا خراب آهن، ڪي ته او پرچا ڏيڪڻ چاهين تا. پڻ ايٿان نا رگو ايشور رو نياپو ڏيڻ واڙي يوناه ري نشاني ڏيڪاري جاسي، پيڄي ڪوئي پڻ نه. 30) جيهرڙي نموني يوناه نينوه شهر ري ماڙهوٿان سارون نشاني ٿيو تو، ايهڙي نموني منس پتر ايئي زماني ري ماڙهوٿان سارون نشاني ٿيسي.

31) نيا ڪرڻ ري ڏينه ڪاچيلي ملڪ ري راڻي ايئي زماني ري ماڙهوٿان پيڙي ائي پيچسي، آن ايٿان نا ڏوهاري ڪرسي. ڪي ته او آپ سلیمان راجا ري عقل رين واتين سنڀڙڻ سارون گهڻي پنڌ سين آئي تي. پڻ جوئو، اٿ هڪ ايهڙو آهي جڪو سلیمان سين وڏو آهي.

32) نيا ڪرڻ ري ڏينه نينوه شهر را ماڙهو ايئي زماني ري ماڙهوٿان پيڙا ائي پيچسين، آن ايٿان نا ڏوهاري ڪرسي. ڪي ته اوٿان يوناه رو نياپو سنڀڙي آپري پاپان سين توپان ڪري تي. پڻ جوئو، اٿ هڪ ايهڙو آهي جڪو يوناه سين وڏو آهي.

بدن ري روشني

(متي 5:15، 6:22-23، لُوقا 11:33-36)

33) ڪوئي ماڙهو ايهڙو ڪو آهي جڪو ڏيئو ٻاڙي اوئي نا لڪائي، يا ڪيهي نان هيٺا ڍڪي چڙي. پڻ او اونچو رکسي، ته جين اوئي گهر ۾ اڻ واڙان نا ساهو ٿي.

34) اوهانجين اُنڪين اوهانجي بدن سارون ڏيئو آهن. جي او سجين سارين آهن، تو اوهانجو سجو بدن روشني سين پريل هوسي. پڻ جي او خراب آهن، تو اوهانجي بدن ۾ اُندارو ئي اُندارو آهي. 35) ايئي ڪري خيال رکو ته اوهان ۾ جڪو روشني آهي، او اُندارو نه هوي. 36) ايهڙي نموني جي اوهانجو سجو بدن روشني سين پريل هوي، اُن اُوئي ري ڪيهي پڻ حصي ۾ اُندارو نه هوي، تو بدن ۾ ايهڙي روشني ٿيسي جيهڙي روشني ڏيئو اوهان تي چمڪائي تو.

يسوع رو فريسيان اُن پندتان نا ڏوهاري ڪرڻ

(متي 23:1-36، مرقس 12:38-40، لُوقا 11:37-54)

37) جڏهن يسوع واتين ڪري رهيو، تڏهن هيڪي فريسي ٽولي ري ماڙهو اُوئي نا روئي ري دعوت ڏني. تو يسوع اُوئي ري گهري گيو، اُن روئي ڪاڻ پيو. 38) پڻ فريسي اي ڏيڪي حيران ٿي گيو ته يسوع روئي ڪاڻ سين اڱ ۾ ڌرم ري ريت ري جين آڀرا هت ڪو ڌويا.

39) تڏهن پريو يسوع اُوئي نا ڪهيو ته، 'جوئو، اوهين فريسي ماڙهو آڀري پيئالي اُن پليٽ رو ٻاهرلو پاسو ته صاف ڪرو تا، پڻ اوهانجو اندر ته لالچ اُن بُرائي سين پريو پيو آهي. 40) اي بيوقوفان، جڪي ناهن واري بدن رو ٻاهرلو پاسو ناهيو آهي، اُوئي اندرلو پڻ ناهيو آهي. 41) پڻ جڪين اوهان وٽ آهي، او غريبان نا دل سين ڏي ڇڏو، تو اوهان سارون سڀ ڪجهه صاف ٿي جاسي.

42) اي فريسيان، اوهان سارون ڏڪ آهي، ڪي ته اوهين ڦوڏني، سوئان اُن هر هيڪ ايهڙي پاڇي ري فصل مان ڏسون حصو ته ايشور ري نان تي ڏيو تا. پڻ انصاف ڪرڻ اُن ايشور سين پريم ڪرڻ ري ڪوئي پرواه ڪو تا ڪرو. اوهان نا اين انصاف اُن پريم ڪرڻ ڪي،

آن او واتين پڻ ڇڏڻ نه کپين.

43) اي فریسیان، اوهان سارون ڏک آهي، ڪي ته اوهانجو شونق اي آهي ته مندران ۾ اوهين سجان سين سڻي جگها تي پيسو، آن بازاران ۾ ماڙهو اوهان سين عزت سين ملين.

44) اوهان سارون ڏک آهي، ڪي ته اوهين اوتان قبران ري جين اهو جڪو پڌرين ڪو آهين، آن ماڙهو بي خبري ۾ اوتان تي هلين تا.

45) پڇي پنڊتان مان هيڪي جڻي يسوع نا ڪهيو ته، 'گرو جي، اوهانجي واتيان سين اسانجي بي عزتي پئي ٿي.'

46) ايئي تي يسوع ڪهيو ته، 'اي پنڊتان، اوهان سارون پڻ ڏک آهي، ڪي ته اوهين ماڙهوٺان تي پار اٿو ناڪو تا جو او ڪٿي ڪو تا سگهين. پڻ اوهين آپ ته اوتان نا پار ڪٿاڻ سارون هت ئي ڪو تا ڏيو.'

47) اوهان سارون ڏک آهي، ڪي ته اوهين ايشور رو نياپو ڏيڻ واڙان را قبا نهرائو تا، جڪان نا اوهانجي ٻاپ ڏاڏان مارائي ڇڏيا.

48) اين ڪرڻ سين اي وات پڌري ٿي تي ته اوهين مچو تا ته اوهانجي ٻاپ ڏاڏان نيڪ ڪريو تو. ڪي ته اوتان نياپو ڏيڻ واڙان نا مارائي ڇڏيا، آن اوهين اوتان را قبا تا نهرائو. 49) ايئي ڪري ايشور آپري عقل سين ڪهيو آهي ته، 'هون مانهجا نياپو ڏيڻ واڙا آن خاص چيلا اوتان وٽ ميلهيس. اوتان مان ڪينهڪ او ماري ڇڏسين، آن ڪينهڪ تنگ ڪرسين.'

50) ايئي ڪري دنيا ري شروعات سين لي جڪو ايشور رو نياپو ڏيڻ واڙان را خون ٿيا آهين، اوتان سجان ري خون رو حساب ايئي زماني ري ماڙهوٺان وٽا ليو جاسي. 51) هون اوهان نا ڪهان تو ته هابل سين لي زڪرياه تائين، جڪي نا وڏي مندر ۾ قرباني چاڙهن

ري جگها آن پويتر جگها ري وچ ۾ مارائي چڏيو، اُوٿان سجان ري خونَ رو حساب ايئي زماني ري ماڙهوٿان وٽا ليو جاسي.

⑤2 اوهان پنڊتان سارون ڏک آهي، ڪي ته اوهان علم ري چاڀي ته ڪسي لئي آهي، پڻ اوهين آپ اندر ڪو ڪيا، آن جڪو ڪيا پي، اُوٿان نا پڻ اوهان روڪي چڏيا.

⑤3 جڏهين يسوع اوهان روانو ٿيو، تو اُوئي ٿاڻي سين لي پنڊتان آن فريسيان اُوئي سين وير رڪڻ شروع ڪريو، آن اُوئي وٽا گهڻين واتين پڇڻ لگا. ⑤4 اُوٿان اي وجه پي جو يو ته يسوع ڪو ايهڙي وات ڪري، جڪي ۾ اُوئي نا ڦاسائون.

فريسيان ري نڪي سين پاسو ڏيا

(متي 26:10-27، لُوقا 1:12-3)

12 ① اتي ۾ هزارين ماڙهو آئي پيڙا ٿيا، جڪو هيڪي پيڄي مٿي پي ڪريا. تڏهين يسوع پهڪيا آپري چيلان نا ڪهڻ لگو ته، 'فريسيان ري نڪي سين هوشيار رهو، جڪو گوھيل ڪتي اتي ري جين آهي. ② جڪو پڻ شئي ڍڪيل آهي، او پڌري ٿيسي، آن جڪو پڻ وات لڪيل آهي، اُوئي ري خبر پئي جاسي. ③ ايئي ڪري جڪو واتين اوهان انڌاري ۾ ڪرين هوسين، او ساھي ۾ سنپڙاجسين. آن جڪو واتين اوهان بند ڪوٺيان ۾ ماڙهوٿان ري ڪنان ۾ ڪهين هوسين، او سجان نا ڪڏان ري چت مٿا وڏي آواز سين سنپڙائين جاسين.'

ماڙهوٿان سين متان پهاجيا

(متي 10:28-31، لُوقا 4:12-7)

④ 'اي مانھجان دوستان، هون اوهان نا ڪهان تو ته اُوٿان سين

متان پيهاجيا جِڪو اوهانجو بدن ناس ڪري سگهين تا، پڻ اُوئي سين پڇي پيجو ڪينھ ڪو تا ڪري سگهين. ⑤ پڻ هُون اوهان نا سنڀرائُون تو ته ڪي سين پيهاجڻ ڪپي. رُگو اُوئي سين پيهاجو جِڪي نا مارڻ سين پڇي نرگ ۾ ناڪڻ ري طاقت آهي. هوئي، هُون اوهان نا ڪهان تو ته اُوئي سين پيهاجو.

⑥ اوهان نا خبر آهي ته جِڪو چڙڪين آهين، او پيان رُوپيان رين پنج پين جڙين. پڻ اُوٿان مان ڪيھي نا پڻ ايشور ڪو تو وساري. ⑦ اوهانجي ته مٿي را متواڙ پڻ ايشور را ساريل آهين. ايئي ڪري پيهاجو م، ڪي ته اوهانجي قيمت گهٽيان چڙڪيان سين گهٽي مٿي آهي.

آپ نا يسوع رو چيلو ڪهن سين متان پيهاجيا

(مٿي 33-32:10، 32:12، 20-19:10، لُوقا 12-8:12)

⑧ هُون اوهان نا ڪهان تو ته جِڪو ماڙهوٿان ري روبرو اين ڪهي تو ته او مين تي وشواس رکي تو، هُون مُنش پُتر پڻ ايشور ري فرشتان ري روبرو اين رو اين ڪهيس ته او وشواس رکي تو. ⑨ پڻ جِڪو ماڙهوٿان ري روبرو اين ڪهي تو ته او مين تي وشواس ڪو تو رکي، تو ايشور ري فرشتان ري روبرو اين رو اين ڪهيو جاسي ته او وشواس ڪو تو رکي.

⑩ جِڪو ماڙهو مين مُنش پُتر ري خلاف ڪينھ ڪهي تو، اُوئي نا معافي جڙسي. پڻ جِڪو پويتر آتما ري خلاف بچڙو تو ٻولي، اُوئي نا معافي ڪنهي جڙي.

⑪ جڏهين ماڙهو اوهان نا مندران ۾ پنچائتان وت، اگواٿان وت يا ڪورٿان ۾ تيڙي جائين، تو اوهين اي گتتي متان ڪريا ته اسپين

ڪيهرِي وَرَتِي ڏيئان آن ڪي ڪهان. ⑫ ڪي ته اُوئي ئيچ ٿاڻي پَوِيتَر
آتما اوهان نا او سجين ئي واتين سِڪاسي جِڪو اوهان نا ڪهڻين
هوسين.

بي عقل زميندار رو مثال

⑬ پچي اُوٿان گهٽان ماڙهوٿان مان هيڪي جڻي يسوع نا ڪهيو
ته، 'گرو جي، مانهجي پائي نا ڪهو ته جِڪو آسانجي ابا ري
ملڪيت آهي، اُوئي مان مانهجو حصو مِنا وِڙهائي ڏي.'

⑭ پڻ يسوع ڪهيو ته، 'پائي، مِنا اوهانجو فيصلو ڪرڻ واڙو آن
حصو وِڙهان واڙو ڪي چنڊيو آهي؟ اي ته مانهجو ڪم ڪو آهي.'

⑮ تڏهين يسوع اُوٿان سجان نا ڪهيو ته، 'هوشيار ٿيو. آپ نا هر
لالچ سين بچائو، ڪي ته گهڻي مال ملڪيت سين ماڙهو ري حياتي
ڪو تي نهي.'

⑯ پچي يسوع اُوٿان نا هيڪ مثال ڏنو. 'هيڪ شاهوڪار ماڙهو
هتو. اُوئي ري زمين هتي جڪي ۾ تمام سٺو فصل ٿيو تو. ⑰ تڏهين

او سوچڻ لگو ته، 'مين وٽ ايئي فصل رکڻ ري گهڻي ئي ڪو آهي.
هي هون ڪي ڪران؟' ⑱ نيٺ اُوئي سوچيو ته، 'هون اين ڪران،

مانهجا گدام ڪولائي وڏا ٺاهرائون. پچي اُوٿان ۾ هون مانهجو سجو
ئي فصل رکان. ⑲ پچي هون آپ نا اين ڪهيس ته، 'تين وٽ اتو

فصل پيڙو ڪريل آهي، جِڪو گهڻا سال ڪنهي ڪٿي. تون آپري حياتي
آرام سين گذار. ڪا پي، آن موج ڪر.'

⑳ پڻ ايشور اُوئي نا ڪهيو ته، 'اي بيوقوف، تاهجو ته ساس

اجوڪي رات ۾ ڪڍيو جاسي. پچي تين جڪين پيڙو ڪري رکيو آهي،
او ڪي رو ٿيسي؟'

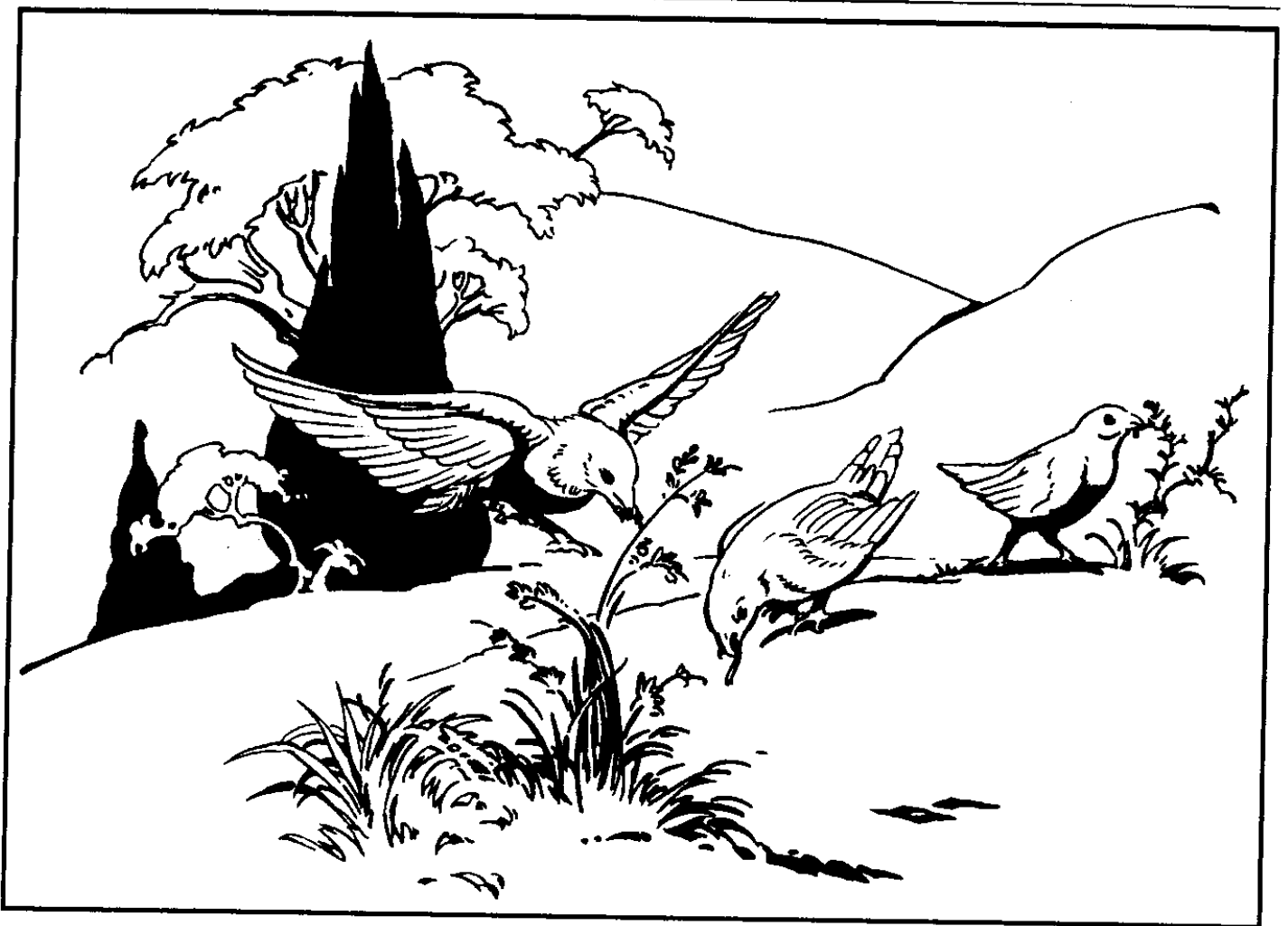
②1 پڇي يسوع اُٿي وات رو اي مطلب ڪڍيو ته، 'او ماڙهو ايهڙو آهي جڪو آپ سارون مال ملڪيت پيڙي ڪري تو، پڻ او ايشور ري نظر ۾ شاهوڪار ڪو آهي.'

ايشور تي ويساه رڪو

(متي 25:6-34، لُوقا 22:12-31)

②2 پڇي يسوع آپري چيلان نا ڪهيو ته، 'ايئي ڪري هون اوهان نا ڪهان تو ته آپري حياتي سارون گڻتي متان ڪريا ته اسپن ڪي ڪاسان؟ نڪو ئي آپري بدن سارون ته اسپن ڪي پهرسان؟' ②3 ڪي ته حياتي ڪاڏي سين وڌيڪ آهي، آن بدن گيان سين وڌيڪ آهي.

②4 هاڏان نا جوئو. او نڪو ڪيڙين تا نڪو ئي لڻين تا. اوتان وت نڪو گڏام آهين نڪو ئي ڪوئين. توئي پڻ ايشور اوتان نا ڪاڏو

ڏي تو. اوهين ته پڪيان سين تمام گهڻا مٿي آهو.

25) اوهان ۾ ايهڙو ڪوڻ آهي؟ جڪو گڻي ڪري آپري حياتي رو هيڪ منٽ پڻ وڌائي سگهي. 26) جي اوهان سين اي ننڍڪي وات پڻ ٿي ڪو ٿي سگهي، تو پچي پيجيان واتيان سارون گڻي ڪي تا ڪرو؟

27) جهنگلي گلان نا جوئو ته او ڪين تا اگين. او نڪو محنت تا ڪرين، نڪو ئي ڪپڙا تا ناهين. پڻ هون اوهان نا ڪهان تو ته راجا سليمان پڻ آپرا اونچي ۾ اونچا ڪيا پھري ايئن گلان جيھڙو سٺو ڪو لگتو. 28) ايشور ايهڙي جهنگلي گاه نا ويس تو پھرائي، جڪو آج پيتو آهي آن سوري چلھي ۾ ناڪيو جاسي. تو پچي اي ٿوڙھو ويساھ رڪڻ واڙان، او اوهان نا پڻ ضرور ويس پھراسي.

29) پيجو ته اوهين اي خيال م ڪرو ته اسين ڪي ڪاسان آن ڪي پيسان، نڪو ئي ايئي سارون اوهان نا گڻي ڪرڻ ڪپي. 30) ڪي ته

دُنيا رين سجين قومان ايٿان واٿيان سارُون خيال ڪرين تين. آن اوهانجي ته پتا نا خبر آهي ته اوهان نا ايٿان شٿيان ري ضرورت آهي. ③1 پڻ اوهين ايشور ري راج ۾ آڀرو جيو لگائو، تو پچي اي سجين ئي شٿين پڻ اوهان نا جڙسين.

آڪاسي ملڪيت

(متي 19:6-21، لُوقا 32:12-34)

③2 'مانهجي ننڍڪي ٽولي، اوهين متان پهاجيا، ڪي ته اوهانجي آڪاسي پتا ري مرضي اي آهي ته او اوهان نا آڀرو راج ڏي. ③3 اوهين آڀرين شٿين ويچي پئيسا ايشور ري نان تي ڏي ڇڏو، آن اوهين آڪاس ۾ آپ سارُون ايهڙا پئون تيار ڪرو جڪو ڪڏهي ڪنهي ٿين، آن اُت ايهڙي ملڪيت پيڙي ڪرو جڪو ڪڏهي ڪنهي ڪٿي. اُت نڪو چور آئي تو، نڪو ئي ڪيڙا خراب تا ڪرين. ③4 اوهين اين ڪرو، ڪي ته جٿ اوهانجي ملڪيت آهي، اُت اوهانجو جيو پڻ هوسي.'

جاگتان نوڪران رو مثال

③5 'اوهين شيوا ڪرڻ سارُون آڀرا سندرا ٻڌي تيار ٿي پيچو، آن آڀرا ڏيئا ٻاڙي رڪو. ③6 اوهين آپ نا اوٿان نوڪران ري جين تيار رڪو جڪو آڀري مالڪ ري وات پيا جوئين ته جڏهين او ويهان ري دعوت سين پچو وڙي، آن آئي در ڪڙڪائي، تڏهين او چيڪا آئي در ڪولين. ③7 او نوڪر وڏي پا گواڙا آهين جڪان نا آڀرو مالڪ آئي جاگتا ڏيڪي. هون اوهان نا سچ تو ڪهان ته مالڪ آپ سندرو ٻڌي روٽي ڪاراڻ سارُون اوٿان نوڪران نا پيسارسي، آن آپ اوٿان ري شيوا ڪرسي. ③8 جي مالڪ آڏي يا اسور رو آئي، آن آئي ڏيڪي ته او جاگتا پينا

أهين، تو او نوڪر ڪڏا پاڳواڙا آهين.

③9 پڻ اي وات ياد رڪو ته جي گهر ري ڏٺي نا اُوئي ٿاڻي ري خبر هونت ته چور ڪڏهين آسي، تو او جاگتو هونت آن آڀري گهر نا کات لڳڻ نه ڏنو هونت.

④0 اِئي ڪري اوهين پڻ تيار رهو، ڪي ته اُوئي ٿاڻي ري خبر اوهان نا ڪو آهي جيڪي ۾ مُنش پُتر آسي.

ايماندار آن بي ايماندار نوڪران رو مثال

(متي 24:45-51، لُوقا 12:41-48)

④1 پڇي پطرس ڪهيو ته، 'اي پريو، او مثال اوهين رڳو آسان سارون تا سنڀرائو، يا سجان ماڙهوڻان سارون؟'

④2 تڏهين پريو يسوع ڪهيو ته، 'ايماندار آن عقل واڙو نوڪر ڪوڻ آهي؟ او نوڪر اي آهي جيڪي نا اُوئي رو مالڪ پيجان نوڪران مٿي رکي تو، ته جيڻ اي اُوڻان نا ٿاڻي تي روڻي پاڻي ڏي. ④3 پاڳواڙو او نوڪر آهي جيڪي نا مالڪ آڀري آن ري ٿاڻي اين شيوا ڪرتو ڏيڪي. ④4 هون اوهان نا سچ تو ڪهان ته او آڀري سڄي ملڪيت اُوئي ري حوالي ڪري ڇڏسي.

④5 پڻ فرض ڪرو ته او نوڪر دل ۾ سمجهي، ته مانهجو مالڪ آن ۾ گهڻي دير لڳائي تو، آن پڇي او پيجان نوڪران آن نوڪرياڻيان نا ڪٿڻ شروع ڪري تو، آن آپ ڪائي پيئي نشو ڪرڻ لڳي تو. ④6 تو اُوئي رو مالڪ اُوئي ڏينھ آسي جيڪي ڏينھ ري خبر نوڪر نا ڪنھي هون، آن اُوئي ٿاڻي آسي جيڪي ٿاڻي ري اُميد نوڪر نا ڪنھي هون. پڇي مالڪ آئي اُوئي نا ٽڪرا ٽڪرا ڪري ايهڙي سزا ڏيسي جيھڙي بي ايمان ماڙهوڻان نا جڙي تي.

47) او نوڪر جيڪي نا آپري مالڪ ري مرضي ري خبر آهي، پڻ اُوئي ري تيارِي ڪو تو ڪري، نڪو ئي اُوئي ري مرضي تي هلي تو، اُوئي نا ڏاڍي مار جڙسي. 48) پڻ او جيڪي نا آپري مالڪ ري مرضي ري خبر ڪو آهي آن سزا جيهڙو ڪم ڪري تو، اُوئي نا ٿوڙهي مار جڙسي. جيڪي نا گهڻو ڏنو گيو آهي، اُوئي وٽا گهڻو منگيو پڻ جاسي، آن جيڪي نا گهڻو سونپيو گيو آهي، اُوئي وٽا گهڻو وڌيڪ منگيو پڻ جاسي.

يسوع ري ڪري ماڙهوٿان رو آيت ۾ وڙهن

(متي 10:34-36، لُوقا 12:49-53)

49) هُون ڌرتي تي جوت ڏين آيو آهان، آن ڪيهڙي سُنِي وات ٿي هونت جي او اڳي لگل هونت. 50) پڻ مِنا هيڪ پويتر سِنان ليٿو آهي، آن جتي تائين اي وات پوري نه ٿي، اُتي تائين هُون ڏاڍو پریشان آهان. 51) ڪي اوهين اين سمجهو تا ته هُون ڌرتي تي سنپ ڪراڻ آيو آهان؟ هُون اوهان نا سنپڙائون تو ته سنپ ڪراڻ نه، پڻ آيت ۾ وڙهان آيو آهان. 52) ڪي ته اڄ سين لي، جي هيڪي گهر ۾ پنج پاتي هوسين، تو اوتان مان ٽن پيان سين وڙهيل هوسين، آن ٻه تنهان سين وڙهيل هوسين. 53) ٻاپ ڏڪري سين وڙهيل هوسي، آن ڏڪرو ٻاپ سين. ما ڏڪري سين وڙهيل هوسي، آن ڏڪري ما سين. ساسو بئوهاري سين وڙهيل هوسي، آن بئوهاري ساسو سين.

زماني ري خبر رکن

(متي 16:2-3، لُوقا 12:54-56)

54) پچي يسوع سجان ماڙهوٿان نا ڪهيو ته، 'جڏهن اوهين آنتولي پاسي ڪر ٿيتو ڏيکو تا، تڏهن جهت ۾ اين ڪهو تا ته

ميھ آسي. آن اين رو اين ٿي تو. (55) پڻ جڏھين ڪاچي ھوا لڳي ٿي، تڏھين اين ڪھو تا ته لُو لڳسي، آن اين رو اين ٿي تو. (56) اي ڪوڙان ماڙھوٿان، اوهين ڌرتي آن آڪاس ري نشانين ري ته خبر رکي سگھو تا، پڻ اي ٿاڻو ڪي ڪو تا اوڙڪو؟

دُشمنان سين ٺاھ ڪرڻ

(متي 5:25-26، لُوقا 57:12-59)

(57) اوهين آپ اي فيصلو ڪي ڪو تا ڪرو ته اسان نا ڪي ڪرڻ ڪي؟ (58) جي ڪوئي فريادي اوهان تي ڪيس ڪري اوهان نا ڪورٽ ۾ لي جائي، تو ڪوشش ڪري اوهي سين واٽ ۾ ئي ٺاھ ڪرو، متان او اوهان نا جج وٽ تيزي نه جائي، آن جج اوهان نا پوليس ري حوالي نه ڪري، آن پوليس وڙي اوهان نا جيل ۾ بند نه ڪري ڇڏي. (59) هون اوهان نا سنيڙائون تو ته جتي تائين قرض ري پائي پائي پري ڪو تا ڏيو، اتي تائين اوهانجي جند ڪنهي ڇڏي.

پاپان سين توپان نه ڪرڻ رو نتيجو

13 ① اوهي ٿاڻي ڪينهڪ ماڙھوٿان يسوع نا آئي اي وات سنيڙائي ته گليل صوبي ري ڪينهڪ ماڙھوٿان قرباني پي چاڙهي ته اوٿان نا راج ڪرڻ واڙي پيلاطس مارائي ڇڏيا.

② ايئي تي يسوع اوٿان نا ڪهيو ته، ڪي اوهين اين سمجهو تا ته اوٿان ماڙھوٿان سين اي ظلم ايئي ڪري ٿيو تو، جو او پيجان سجان گليل ري ماڙھوٿان سين وڌيڪ پاپي هتا؟ ③ نه. اين ڪو آهي.

پڻ جي اوهين آپري پاپان سين توپان نه ڪرو، تو اوهين پڻ سجا ئي اوٿان ري جين ختم ٿي جاسو. ④ پيجو ته او اڍاري ماڙھو جڪان تي

شيلوخ نان ري پاڙي ۾ ٿنڀو ڪريو تو ان او مري گيا تا، ڪي اوهين اين تا سمجهو ته او پيجان سجان يروشلم ۾ رهڻ وازان سين وڌيڪ پاپي هتا؟ ⑤ نه. اين ڪو آهي. پڻ جي اوهين آپري پاپان سين توپان نه ڪرسو، تو اوهين پڻ سجا ئي اوتان ري جين ختم ٿي جاسو.

ميوو نه ڏيڻ واري وڻ رو مثال

⑥ پڇي يسوع اوتان نا اي مثال ڏنو ته، 'هيڪي ماڙهو رو انگوران رو باغ هتو، جڪي ۾ هيڪ انجير رو وڻ پوڪيل هتو. هيڪ ڏينھ او اوئي وڻ ۾ ميوو جوڻ سارون آيو، پڻ هيڪ ئي ڪو ڏنو. ⑦ تڏهين اوئي مالھي نا ڪهيو ته، 'تنھان سالان سين هون ايئي وڻ ۾ ميوو جوڻ سارون ائون تو. پڻ مين ڪڏهي پڻ ڪينھ ڪو ڏنو آهي. ايئي نا وڌي چڏ. اونهين زمين ڪي روڪي پيئو آهي؟'

⑧ تڏهين مالھي ڪهيو ته، 'سائين، ايئي نا اجان هيڪ سال چڏي ڏيو ته هون ايئي ري چاري پاسي چلهو ڪوتري پاڻ ڏيئان. ⑨ پڇي جي او پيجي سال ميوو ڏي، تو نڪ آهي. نتاڻي پلين وڌائي چڏيا.'

يسوع رو پويتر ڏينھ تي هيڪي گڪي ڏوسي نا سجي ڪرڻ

⑩ هيڪي پويتر ڏينھ تي يسوع هيڪي مندر ۾ سڪايو پي. ⑪ اٺ هيڪ ڏوسي هتي جڪي نا اڍاران سالان سين پوت لگل هتو. اوئي پوت لگڻ ري ڪري او ڪمزور ٿي گڪي ٿي گئي تي، ان سڌي بلڪل ڪو ٿي سگهتي.

⑫ يسوع جڏهين اوئي نا ڏني، تڏهين اوئي نا آپ وٽ سڏ ڪري ڪهيانتي ته، 'ٻائي، هي تاهجي بيماري سين جند چڻي گئي آهي.' ⑬ اين ڪهي يسوع آپرا هت اوئي تي رکيا، ان او جهت پت سڌي

تي پيٽي، آن ايشور ري واکاڻ ڪرڻ لڳي.

⑭ ائيني تي مندر ري اڳواڻ نا ڪاوڙ لڳي، ڪي ته يسوع پويتر ڏينھ تي سڄو سارو ڪرڻ رو ڪم ڪريو تو. اُوئي ماڙهونان نا ڪهيو ته، 'هفتي ۾ ڇھ ڏينھ آهين جڪان ۾ اوهين ڪم ڪري سگهو تا. ائيني ڪري اُوٿان ئيج ڏينھان ۾ سجاڻيڻ سارون آيا ڪرو، پڻ پويتر ڏينھ تي نه.'

⑮ تڏهين پريو يسوع اُوئي نا ڪهيو ته، 'اي ڪوڙان ماڙهونان، پويتر ڏينھ تي اوهان مان هرڪو آڀرو آڀرو گڏھ گابو وٿاڻ مان چوڙهي پيٽارڻ ڪو تو جائي ڪي؟' ⑯ اي ابراهيم ري اولاد مان هيڪ ٻائي آهي، جڪي نا اڍاران سالان سين شيطان قابو ڪري پينو تو. تو پڇي ائيني نا پويتر ڏينھ تي ائيني بيماري سين ڇڏاڻ ضروري ڪو هتو ڪي؟'

⑰ يَسُوعَ رِي اِي وات سِنِيڙِي جِڪو ماڙهُو اُوئي رِي خِلاف هِتا، او ڏاڍا ڦِڪا ٿيا. پڻ پيڄا سجا ئي ماڙهُو يَسُوعَ رِي ڪرِيَل وڌان وڌان ڪمان تي خوش ٿيا.

ٿوريئي رِي بچِ رو مثال

(متي 31:13-32، مرقس 30:4-32، لُوقا 18:13-19)

⑱ پڇي يَسُوعَ ڪهيو ته، 'هي هُون اوهان نا سنيڙائون تو ته ايشور رو راج ڪي جيهڙو آهي، آن اُوئي رِي ڪي سين پيٽ ڪران. ⑲ او ٿوريئي رِي بچِ رِي جين آهي، جڪي نا ڪيهي ماڙهُو لي آپري باغ ۾ پوکيو. پڇي او وڌي وڻ ٿيو، آن اُوئي رِي تازيان ۾ پڪيان ڪنيل ٺاهيا.'

گوهيل ڪتي اتي رو مثال

(متي 33:13، لُوقا 20:13-21)

⑳ پڇي يَسُوعَ وڙي ڪهيو ته، 'هون ايشور رِي راج رِي ڪي سين پيٽ ڪران؟ ㉑ او گوهيل ڪتي اتي رِي جين آهي، جڪي نا ڪيهي ڏوسي لي آڌ مڻ اتي ۾ ملايو، تو نيٺ اُوئي رو اثر سجي اتي ۾ پڪڙجي گيو.'

سوڙي دروازي رو مثال

(متي 13:7-14، 21-23، لُوقا 22:13-30)

㉒ يَسُوعَ شهران آن گامان مان ٿيتو ماڙهُوٿان نا سڪاتو يروشلم شهر سمهون گيو پي.

㉓ تو ڪيهي ماڙهُو اُوئي نا پُچيو ته، 'سادو جي، ڪي ايهڙا

ماڙهو بلڪل ٿوڙها آهن جڪان نا چوتڪارو جڙسي؟

تو يسوع ماڙهوٿان نا كهيو ته، ⁽²⁴⁾ سوڙي دروازي وچيا متڻ سارون پوري پوري ڪوشش ڪرو، ڪي ته هون اوهان نا ڪهان تو ته گهڻا ماڙهو اندر جاڻ ري ڪوشش ڪرسين، پڻ جائي ڪنهي سگهين. ⁽²⁵⁾ جڪو گهر رو ڏٺي آهي، او ائي دروازو بند ڪري ڇڏسي. تو پڇي اوهين ٻاهر پيچي در ڪڙڪائي ڪهسو ته، 'اي گهر را ڏٺي، اسان سارون در ڪولو.'

پڻ او اوهان نا ڪهسي ته، 'هون اوهان نا ڪو تو اوڙکان ته اوهين ڪها آيا آهو.'

⁽²⁶⁾ تڏهين اوهين ڪهسو ته، 'اسان اوهان پيڙو ڪاڏو پيئو آهي، آن اوهان اسانجي پاڙي ۾ واتين سڪائين آهن.'

⁽²⁷⁾ پڻ او اوهان نا وڙي ڪهسي ته، 'هون اوهان نا ڪو تو اوڙکان ته اوهين ڪها آيا آهو. بچڙان ماڙهوٿان، اوهين سجا ئي مانهجي انڪيان سين تڙي جائو.'

⁽²⁸⁾ جڏهين اوهين آپ نا ٻاهر ڪڍيل ڏيڪسو، آن ابراهيم، اِضحاق، يعقوب آن سجان ايشور رو نياپو ڏيڻ واڙان نا ايشور ري راج ۾ ڏيڪسو، تڏهين اوهين ڏنت ڪرتي روسو. ⁽²⁹⁾ پڻ چاران ڏسان سين ماڙهو ائي ايشور ري راج ۾ دعوت ڪاسين. ⁽³⁰⁾ وات سنپرو. ڪي ايهڙا آهن جڪو هيٺا پُنيا آهن، او اگ ۾ ٿيسين. آن ڪي ايهڙا آهن جڪو هيٺا اگ ۾ آهن، او پُنيا ٿيسين.'

يسوع رو يروشلم شهر سين پريم ڪرڻ

(متي 23:37-39، لُوقا 13:31-35)

⁽³¹⁾ اوئي ئيج ٿاڻي فريسي تولي ري ڪينهڪ ماڙهوٿان ائي يسوع

نا ڪهيو ته، 'اوهين ايها نسري پيڄڻ هليا جاتو، ڪي ته راج ڪرڻ
 واڙو هيروديس اوهان نا مارڻ چاهي تو.'
 ③2 تڏهين يسوع اوتان نا ڪهيو ته، 'اوهين جائي اوئي گدڙ نا
 ڪهو ته، 'آج آن سوارِي هون ماڙهوٿان سين پوت ڪڍتو رهيس آن
 ماڙهوٿان نا سجا سارا ڪرتو رهيس. پچي ٿيڃي ڏينھ آڀرو ڪم پورو
 ڪريس.' ③3 توئي پڻ آج، سوارِي آن پرين مينا پنڌ ڪرڻو آهي. ڪي ته
 اي نيڪ ڪو آهي ته ڪوئي ايشور رو نياپو ڏيڻ واڙو يروشلم سين
 ٻاهر ماريو جائي.

③4 اي يروشلم واڙان، اي يروشلم واڙان، اوهين ايشور رو نياپو
 ڏيڻ وڙان را خوني آهو. آن جڪان نا ايشور اوهان وٽ ميلهي تو،
 اوتان نا اوهين پٿران سين ماري تا چڏو. جيھڙي نموني ڪڪڙي آڀري
 ٻچيان نا آڀري پنڪان هيٺا پيڙا ڪري تي، ايھڙي نموني هون پڻ
 ڪٽائي دفعا اوهان نا پيڙا ڪرڻ سارون سڪيو، پڻ اوهان ڪو مڃيو.
 ③5 هي ايشور اوهانجو گهر اوهان سارون چڏي ڏيسي. هيڪ ڏينھ
 اوهين اين ڪهسو ته، 'ايشور ري آسيس اوئي تي هوئي، جڪو پريو
 ايشور ري نان سين آئي تو.' پڻ هون اوهان نا ڪهان تو ته اوئي
 ڏينھ تائين اوهين مينا ڪنهي ڏيڪو.'

يسوع پويتر ڏينھ رو هيڪي سوجي ري بيمار نا سجو ڪري تو

① هيڪي گهوئي يسوع پويتر ڏينھ رو فريسي تولي ري
 14 هيڪي اگوان ري گهري روٽي ڪاڻ گيو تو. اٺ ماڙهوٿان
 اوئي نا چٽائي جويو پي.

② اوئي هند هيڪ ماڙهو يسوع سمهون پيتو تو، جڪي نا سوجي

- ري پيماري هتي. ③ ايئي تي يسوع پندتان آن فريسيان نا پڇيو ته، شاستر ري جين پويتر ڏينه رو سجو ڪرڻ نڪ آهي يا نه؟
- ④ پڻ او سجا ئي ماڻ رهيا. تڏهين يسوع اوتئي ماڙهو مٿي هت رڪي اوتئي نا سجو سارو ڪريو، آن اوتئي نا روانو ڪريو.
- ⑤ پڇي يسوع اوتان نا ڪهيو ته، 'جي اوهان مان ڪيهي رو ڏڪرو يا ڍگو پويتر ڏينه رو تڙهي ۾ ڪري جائي، تو اوهين ضرور اوتئي نا اوتئي ئيج ٿاڻي ٻاهر ڪيسو.'
- ⑥ پڻ او ايئي وات ري ڪوئي وڙتي ڏي ڪو سگهيا.

دعوتان را مثال

- ⑦ جڏهين يسوع اي ڏنو ته دعوتو پيسڻ سارون عزت واري جگها چندين تا، تڏهين اوتئي اوتان نا اي مثال ڏنو ته، ⑧ 'جڏهين ڪوئي اوهان نا ويهان ري دعوت ڏي تو، تڏهين اوهين عزت واري ماڙهو نا دعوت م پيسو. ٿي سگهي ته اوهان سين وڏي عزت واري ماڙهو نا دعوت ڏنل هوئي. ⑨ پڇي جڪي اوهان بيان نا دعوت ڏني آهي، او اوهان وٽ ائي اين ڪهي ته، 'اوهين ايئي ماڙهو نا جگها ڏيو.' تو پڇي اوهان نا ڪتو ڪو ٿي سفا گهت عزت واري جگها تي پيسڻو پاسي.
- ⑩ پڻ جڏهين اوهان نا دعوت جڙي تي، تڏهين سجان سين گهت عزت واري جگها تي جائي پيسو، ته جين دعوت ڏيڻ وارو آپ اوهان نا ائي اين ڪهي ته، 'پائي، مٿي هلي پيسو.' تو پڇي جڪان پيڙا اوهين پينا آهو، اوتان ۾ اوهانجي ڪتي عزت ٿي جاسي. ⑪ ڪي ته جڪو ماڙهو آڀرو آپ نا وڏو سمجهي تو، اوتئي نا گهت ڪريو جاسي. آن جڪو آپ نا گهت سمجهي تو، اوتئي نا وڏو ڪريو جاسي.'
- ⑫ پڇي يسوع دعوت ڪرڻ واري نا ڪهيو ته، 'جڏهين اوهين

ڏينھن ري يا رات ري دعوت ڪرو تا، تڏھين آڀري دوستان، پايان، عزيزان آن شاھوڪار پاڙي واڙان نا مَ منگائو، متان او پڻ اوهانجي دعوت ڪري اوهان نا آڀري دعوت پڇي نه ڏي ڇڏين. ⑬ پڻ جڏھين پڻ اوهين دعوت ڪرو تا، تڏھين غريبان، پنڳران، انڌان مندان نا منگائو. ⑭ ايهڙي نموني اوهان نا آسيس جڙسي، ڪي ته اوتان وٽ اوهانجي دعوت پڇي ڏيڻ سارون ڪينھ ڪو آهي. پڻ اوتئي دعوت رو بدلو اوتئي ڏينھ اوهان نا جڙسي جڪي ڏينھ نيڪ ماڙھو جيتا ڪري اٺاريا جاسين.

وڏي دعوت رو مثال

(متي 1:22-10، لُوقا 14:15-24)

⑮ تڏھين دعوتوٺان مان هيڪي ماڙھو او واتين سنڀري يسوع نا ڪهيو ته، 'پاڳواڙو او ماڙھو آهي جڪو ايشور ري راج ۾ دعوت

کاسي.

16 ایئي تي يسوع اُوي نا ڪهيو ته، 'هيك ماڙهو هتو. اُوي

هيك وڏي دعوت ڪري، جيڪي ۾ گهٽان ماڙهوٿان نا منگايا.

17 روتي ري ٿاڻي اُوي آپري نوڪر نا ميلهيو ته تون دعوتوٿان

نا جائي ڪهي آ ته، 'هلو، هي روتي تيار آهي.' 18 پڻ او سجا ئي

ساگي نموني باهنا ڪرڻ لگا. پهلڪي ڪهيو ته، 'مين ڪيتر ليو

آهي، جيڪي نا جوڻ سارون مينا ضرور جاڻو آهي. مهرباني ڪري، مين

سارون معافي منگي.'

19 پيجي ڪهيو ته، 'مين ڍگان را پنج جوڙا ليا آهن، ان اوٿان نا

آزماڻ سارون جائون پيو. مهرباني ڪري، مين سارون معافي منگي.'

20 ٽيجي ڪهيو ته، 'هون نوو پرڻيو آهان. ايئي ڪري هون هلي

ڪو تو سگهان.'

21 نوڪر وڙي آئي او سجين واتين آپري مالڪ نا سنڀرائين. ايئي

تي مالڪ نا ڪاوڙ لڳي، ان ڪهياتي ته، 'چيڪو ٿي. شهر ري گهڻي

گهٽي مان جائي غريب، پنگرا، انڌا آن منڊا سجا ئي اٿ تيڙي آ. 22) پڇي نوڪر آئي ڪهيو ته، 'سائين، جين اوهان ڪهيو تو، مين اين رو اين ڪريو آهي. پڻ اڃان جگها پئي آهي.' 23) تڏهين مالڪ نوڪر نا ڪهيو ته، 'پاهر نسري جا. رستان آن ٻاهراڙي ري واٽان تي جا، آن جڪو ئي ماڙهو هوئين، اوٿان نا منت ميڙ ڪري تيڙي آ، ته مانهجو گهر پرڃي جائي. 24) ڪي ته هون اوهان نا سنپڙائون تو ته جڪان نا مين دعوت ڏني تي، اوٿان مان ڪوئي پڻ مانهجي دعوت ڪنهي ڪائي.'

يسوع رو چيلوئين سارون ڪي ڪرڻو آهي

(متي 37:10-38، لُوقا 25:14-33)

(متي 5:13، مرقس 9:50، لُوقا 14:34-35)

25) هيڪي گهوئي تمام گهڻا ماڙهو يسوع پڻيا پي آيا. تو يسوع اوٿان سمهون ڦري ڪهيو ته، 26) 'جي ڪوئي مين وٽ آئي تو، پڻ آپري ما ٻاپ سين، آپري ڏوسي سين، آپري ٻاڙان سين، آپري پايان پيهنان سين، آن آپري جيو سين پڻ گهڻو پريم تو ڪري، آن مين سين گهٽ تو ڪري، تو او مانهجو چيلو ڪو توڻي سگهي. 27) جڪو پڻ آپري سولي ڪئي مين پڻيا ڪو تو آئي، او مانهجو چيلو ٿي ڪو تو سگهي.'

28) مثال، جي اوهان مان ڪوئي وڏو گهر ٺاهراڻ چاهي تو، او پهڪيا پيسي خرچ رو اندازو ضرور لگاسي ته مين وٽ گهر ٺهراڻ سارون پڻيسا آهن يا نه؟ 29) اين نه ٿي، ته او گهر رو بنياد رکي، پڻ پورو نه ڪري سگهي، آن ڏيڪڻ واڙا اوڻي تي ٺولين ڪري اين ڪهن ته، 30) 'ايئي ماڙهو گهر ٺاهراڻ شروع ته ڪريو، پڻ پورو

ٺاهرائي ڪو سگهيو.

31 پيڄو مثال، جي ڪوئي راجا لٽائي ۾ پيڄي راجا سين وڙهڻ تو جائي، تو آگ ۾ اي وات ضرور سوچسي ته مانهجي ڏس هزار فوج اوئي سمهلي ويس هزار فوج سين کتي سگهسي يا نه؟ 32 جي او ڪنهي کتي سگهي، تو پيڄو راجا آجان آڙگو هوسي، تڏهين اوئي نا سرچاڻ رو عرض ڪرڻ سارون ماڙهو ميلهسي.

33 ايهڙي نموني جي اوهان مان ڪوئي آڀرو سڀ ڪجهه ڪو تو چڏي، تو او مانهجو چيلو ٿي ڪو تو سگهي.

34 لوڻ ته سٺو آهي. پڻ جي او پڻ موڙو ٿي جائي، تو او ڪين وڙي سواد واڙو ڪريو جاسي؟ 35 او نڪو زمين ري ڪم رو آهي، نڪو پاڻ ري ڪم رو. ماڙهو اوئي نا ٻاهر ڦگائي تا چڏين. جي ايشور اوهان نا ڪن ڏنا آهن، تو سنپڙو.

گونئيل ري رو مثال

(متي 12:14-14، لوقا 1:15-7)

15 1 هڪ ڏينهو تمام گهڻا ناڪو ليڻ واڙا آن پاپي ماڙهو يسوع رين واتين سنپڙڻ سارون اوئي وت آيا پي. 2 تڏهين فريسي تولي را ماڙهو آن پندت آيت ۾ سس پُس ڪرڻ لگا ته، اي ماڙهو پاپيان نا آپ وت آڻ ڏي تو، آن اوڻان پيڙي روٽي ڪائي تو. 3 ايئي تي يسوع اوڻان نا اي مثال سنپڙايو. 4 فرض ڪرو ته اوهان مان ڪيهي وت سو ريدان هوئين، آن اوڻان مان هڪ گونئاجي جائي، تو اوئي نا جوڻ سارون او ماڙهو ڪي ڪرسي؟ اوڻان نوانوي ريدان نا سيم ۾ چڏي او گونئيل ري نا اتي تائين ضرور جوتو رهسي، جتي تائين اوئي نا هت نه آئي. 5 پچي جڏهين او هت ڪري تو،

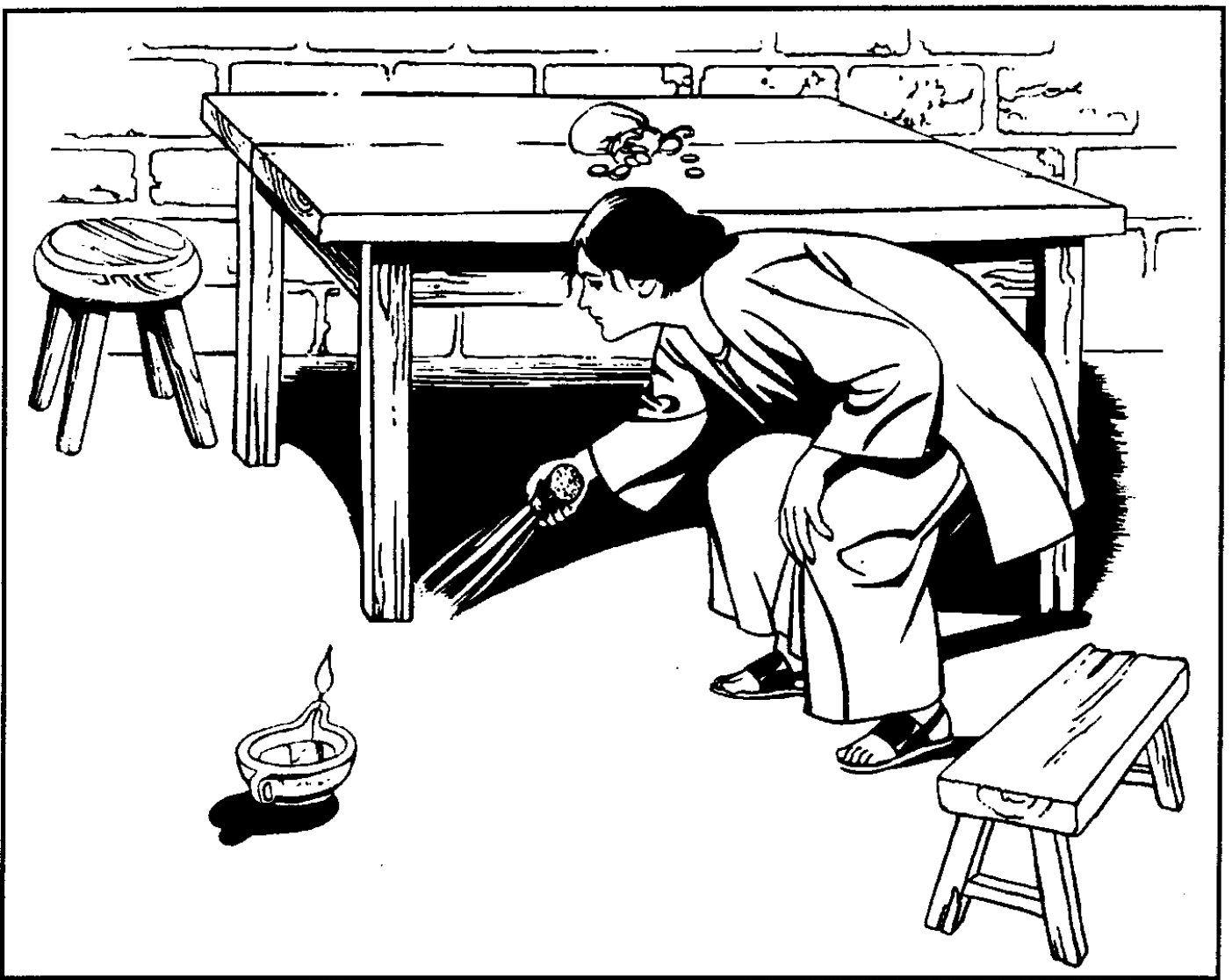

تڏهين خوش ٿي اُوئي نا ڪلهان تي ڪٿي ⑥ گهري آئي تو. پڇي آپري دوستان آن پاڙي واڙان نا منگائي ڪهي تو ته، 'مين پيڙا ٿي خوشي ڪرو، ڪي ته جڪو ريڊ گونڻاجي گئي ٿي، او مين هت ڪري آهي.'

⑦ تو هون اوهان نا ڪهان تو ته ايهڙي نموني نوانوي نيك ماڙهو جڪان نا آپري پاپان سين توپان ڪرڻ ري ضرورت ڪو آهي، اوٿان وٽا هيڪ پاپي ماڙهو جڪو توپان ڪري تو، اُوئي سارون آڪاس ۾ وڌيڪ خوشي ٿيسي.'

گونڻيل سڪي رو مثال

⑧ 'يا وڙي فرض ڪرو ته هيڪي ڏوسي وٽ ڏس چاندي را سڪا آهن، آن اوٿان مان هيڪ سڪو گونڻي ٿي، تو او ڪي ڪرسي؟ او ضرور ڏيئو پاڙي گهر پوهاري اُوئي سڪي نا نه لپڻ تائين ڏيان سين

جوٽي رهسي. ⑨ پڇي جڏهين او سِڪو لپي ٿي، تڏهين آپري جيڏلان
 آن پاڙي واڙيان نا آپ وٽ منگائي ڪهي ٿي ته، 'مين پيڙين ٿي
 خوشي ڪرو، ڪي ته مين جِڪو سِڪو گونيو تو، او مِنا جُڙيو آهي.'
 ⑩ تو هُون اوهان نا ڪهان تو ته ايهڙي نموني جڏهين هيڪ پاپي
 ماڙهو توپان ڪري تو، تڏهين ايشور ري فرشتان نا خوشي ٿي ٿي.'

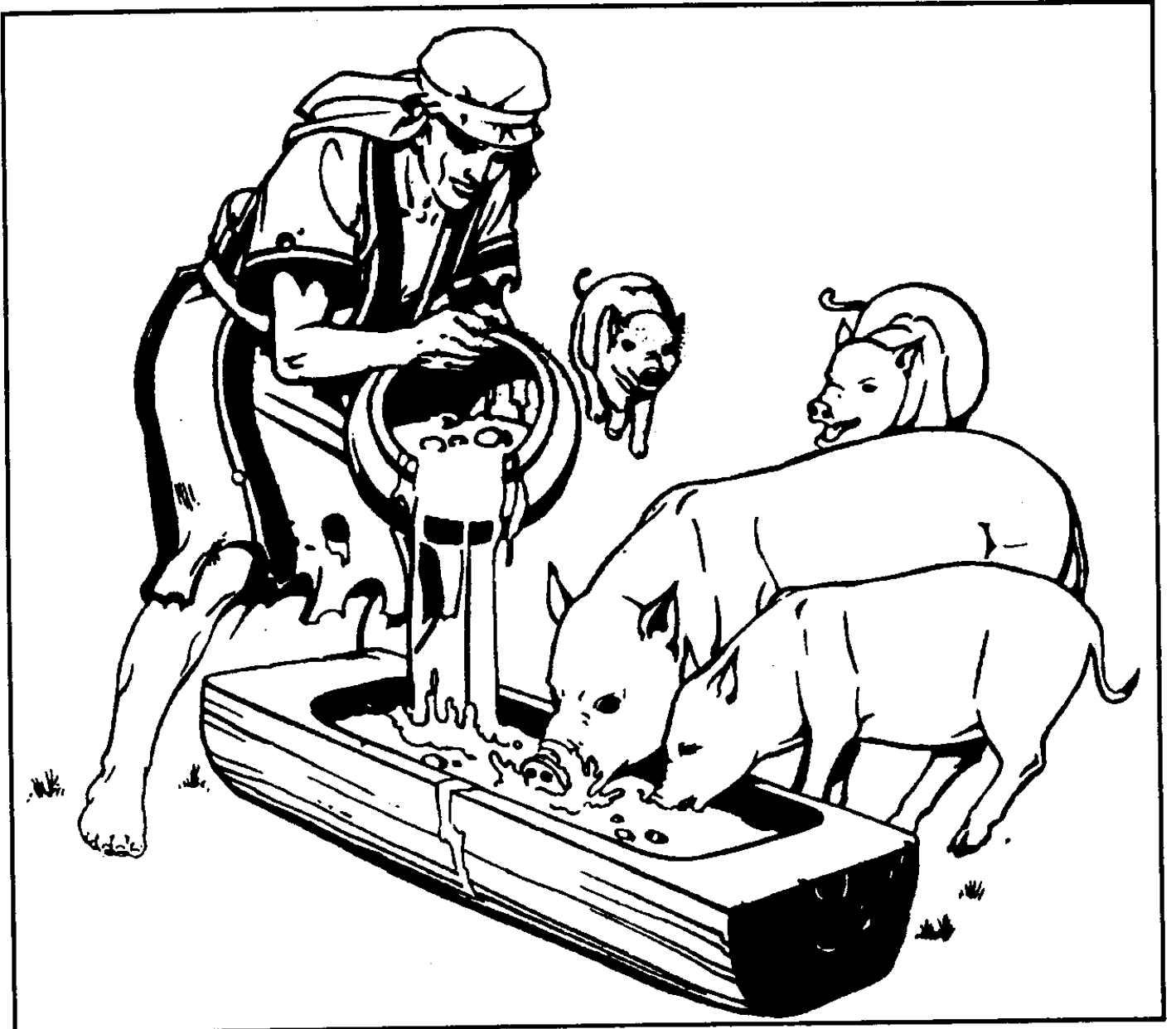
گونئيل ڏڪري رو مثال

⑪ پڇي يسوع اين پڻ ڪهيو ته، 'هيڪي ماڙهو را به ڏڪرا هتا.
 ⑫ هيڪ ڏينھو ننڍي ڏڪري آپري پاپ نا ڪهيو ته، 'آبا، ملڪيت مان
 جِڪو مانهجو حصو ٿي تو، او هيٺا ئي مِنا ڏيو.' تڏهين اُوئي آپري
 ملڪيت پيان نا وڙهائي ڏني.
 ⑬ توڙهان ڏينهان سين پڇي ننڍو ڏڪرو آپرو حصو ويچي پئسا

کٽي ڪيھي اڙگي مُلڪ گيو هليو. اُت جائي اُوئي اُجايو خرچ ڪري
آپري سڄي ملڪيت اُڏائي ڇڏي.

⑭ جڏھين او سڄي ملڪيت ڪپائي رھيو، تڏھين پوري مُلڪ ۾
ايھڙو ڏڪار آئي پيو جو او بڪ مرڻ لڳو. ⑮ تو او جائي اُوئي مُلڪ
ري هيڪي ماڙھو وٽ مزوري تي پيتو. اُوئي ماڙھو اُوئي نا آپري
ڪيتران ۾ سوئر چارڻ رو ڪم ڏنو. ⑯ پڇي اُوئي ري دل گھڻو ئي
ڪھڻ لڳي ته جڪو کاڌو سوئر ڪائين تا، او پڻ هون ڪائون. پڻ
اُوئي نا ڪيھي وٽا ڪينھ ڪو جڙيو.

⑰ نيٺ جڏھين اُوئي رو دماغ ٺڪائي آيو، تڏھين اُوئي سوچيو
ته، 'مانھجي ٻاپ وٽ ڪٿا ئي مزور پيا ڍاپين. پڻ هون ته اِت بڪ
پيو مران. ⑱ هون هيٺا ئي مانھجي ٻاپ وٽ نچو جائون، آن اُوئي نا

ڪهان ته، 'آبا، مين ايشور رو آن اوهانجو ڏوه ڪريو آهي. ①9 هي هون ايئي ري لائق ڪو آهان جو اوهانجو ڏڪرو سڏائون. هي منا آپري مزوران ۾ هيڪ مزور ڪري پيچاڙو.' ②0 اين سوچي پچي او سڌو آپري ٻاپ وٽ هليو گيو.

اڃان او گهران سين ازگو هتو، ته اوئي ري ٻاپ اوئي نا آتي ڏنو. آپري ڏڪري نا ڏيڪي ٻاپ ري دل ۾ قياس آيو، آن ڊوڙي جائي اوئي نا پاڪر گهتي، آن چمين ڏناتي. ②1 تڏهين ڏڪري ڪهيو ته، 'آبا، مين ايشور رو آن اوهانجو ڏوه ڪريو آهي. هي هون ايئي ري لائق ڪو آهان جو اوهانجو ڏڪرو سڏائون.'

②2 پڻ ٻاپ آپري نوڪران نا ڪهيو ته، 'چيڪا ٿيو. سني ۾ سنا گيا لي آئي ايئي نا پھرائو، آن هٿ ۾ وينتي آن پگان ۾ جتي پڻ پھرائو. ②3 آن جڪو متارو گابو آهي، اوئي نا لي آئي ڪوهو. آئو ته آپين ڪائون آن خوشي ڪران. ②4 ڪي ته مين اين سمجهيو تو ته اي

مانهجو ڏڪرو مري گيو تو، پڻ هي وڙي جيتو ٿيو آهي. او گونئاجي گيو تو، آن وڙي جڙيو آهي. پڇي او خوشي ملهائڻ لگا.

25) پڻ اوئي ٿاڻي وڏو ڏڪرو ڪيتر گيل هتو. پڇو آتي جڏهين او گهران نا نيڙو آيو، تڏهين اوئي گاڻ وڃاڻ آن نچڻ رو آواز سنڀريو.

26) تو اوئي هيڪي نوڪر نا سڌ ڪري پڇيو ته، 'اي ڪي پيو ٿي؟'

27) تڏهين نوڪر ڪهيو ته، 'اوهانجو ڀائي پڇو آيو آهي. آن

اوهانجي ڀاپ متارو گابو ڪوهرايو آهي، ڪي ته او سجو سارو پڇو

آيو آهي.' 28) اي وات سنڀري وڏو ڀائي ڪاوڙجي پيو، آن گهري ڪو

گيو. تو ڀاپ ٻاهر آيو، آن اوئي نا سمجهاڻ لگو. 29) پڻ اوئي آڀري

ڀاپ نا ڪهيو ته، 'جوئو، اٿا سال مين اوهانجو نوڪر ري جين ڪم

ڪريو آهي. هون ڪڏهي پڻ اوهانجي ڪهڻ سين ٻاهر ڪو گيو آهان.

پڻ اوهان منا ڪڏهي پڻ هيڪ پڪريو ٿي ڪو ڏنو، جڪو هون مانهجي

دوستان پيڙي خوشي ڪران. 30) پڻ ايئي اوهانجي ڏڪري اوهانجي

سجي ملڪيت بريان ڏوسيان تي اڏائي ڇڏي. جڏهين اي گهري آيو

آهي، تڏهين اوهان ايئي سارون متارو گابو ڪوهرائي ڇڏيو.

31) ايئي تي ڀاپ ڪهيو ته، 'ڏڪرا، تون ته هميشه مين پيڙو

آهين، آن جڪين مين وٽ آهي، او سجو ٿي تاهجو آهي. 32) پڻ آسان

نا ته خوشي ڪرڻي هتي آن خوش ٿيڻو هتو، ڪي ته اي تاهجو ڀائي

آپان سمجهيو تو ته مري گيو، پڻ اي ته وڙي جيتو ٿيو آهي. اي

گونئاجي گيو تو، پڻ وڙي جڙيو آهي.'

هوشيار مڻجي رو مثال

16 ① پڇي يسوع آڀري چيلان نا ڪهيو ته، 'هيڪ شاهوڪار ماڙهو هتو. اوئي وٽ هيڪ مڻجي رکيل هتو. هيڪ ڏينھ

ماڙهوٿان اُوئي مالڪ نا آئي سنڀڙايو ته، 'مُنڇي اوهانجو ڌن اڏائي پيو.'

② اِئي تي مالڪ مُنڇي نا آپ وت منگائي پُڇيو ته، 'هُون تاهجي باري ۾ اي ڪي پيو سنڀڙان؟ تُون آپرو حساب ڪتاب ڏي، ڪي ته هي هُون تِنَا آپ وت مُنڇي رکي ڪو تو سگهان.'

③ تڏهين مُنڇي دل ۾ سوچيو ته، 'هي هُون ڪي ڪران؟ ڪي ته مانهجو مالڪ مِنا نوڪري مان ڪڍي پيو. ڪوڏار هٿن جتي مين ۾ طاقت ڪو آهي، آن جي هُون پنان، تو ڦڪو تو ٿيئان. ④ هان، هي مِنا وات سمجه ۾ آئي گئي ته هُون ڪي ڪران جو نوڪري مان نِسڙن سين پڇي ماڙهو مِنا آپري گهران ۾ خوشي سين جگها ڏيئين.' ⑤ تڏهين اُوئي آپري مالڪ ري هيڪوڪي قرضي نا سڏ ڪريو. پهلڪي نا اُوئي پُڇيو ته، 'تين تي مانهجي مالڪ رو ڪتو قرض آهي؟'

⑥ اُوئي ڪهيو ته، 'سو مڻ تيل.' تڏهين مُنڇي اُوئي نا ڪهيو ته، 'اي لي، آپري رسيد. آن جهت ڪر، هينو پيس، اِئي تي لڪ پنجاه مڻ.'

⑦ پڇي پڇي نا اُوئي پُڇيو ته، 'تين تي ڪتو قرض آهي؟' اُوئي ڪهيو ته، 'پنچ سو مڻ ڪڪ.' تڏهين مُنڇي اُوئي نا ڪهيو ته، 'اي لي، آپري رسيد. آن اِئي تي لڪ چار سو مڻ.'

⑧ پڇي مالڪ اُوئي بي ايمان مُنڇي ري واکاڻ ڪري، جڪي هوشيارِي سين اي ڪم ڪريو تو، ڪي ته اِئي زماني را ماڙهو آپري مسئلان ۾ روشني وازان ماڙهوٿان وٽا وڌيڪ هوشيار آهن.

⑨ تو پڇي هُون اوهان نا ڪهان تو ته اوهين اِئي دنيا ري ڌن

مان آپ سارون دوست ناهو، ته جڏهين اوهان وٽ اي دن کٽي جائي، تڏهين هميشه وازان گهران ۾ اوهان نا خوشي سين ان ڏيئين.

⑩ جڪو توڙهي ۾ ايماندار هوسي، او گهڻي ۾ پڻ ايماندار هوسي. ان جڪو توڙهي ۾ بي ايمان هوسي، او گهڻي ۾ پڻ بي ايمان هوسي. ⑪ ايئي ڪري جي اوهين ايئي ڪوڙي دنيا ري دن ۾ ايماندار ڪو اهو، تو سچي دنيا رو دن اوهان نا ڪوڻ سونپسي؟ ⑫ ان جي اوهين پرائي دن ۾ ايماندار ڪو اهو، تو پڇي اوهانجو آڀرو دن اوهان نا ڪوڻ ڏيسي؟

⑬ ڪوئي پڻ نوڪر بيان مالڪان ري شيوا ڪري ڪو تو سگهي. او هيڪي سين پريم ڪرسي، ان پڇي سين وير، يا هيڪي سين وفاداري ڪرسي ته پڇي سين بي وفائي ڪرسي. اوهين ايشور ان دن بيان ري شيوا ڪو تا ڪري سگهو.

يسوع فريسيان ري غلط سوچ ري خلاف ٻولي تو

(متي 12:11-13، 31:5-32، مرقس 11:10-12، لُوقا 14:16-18)

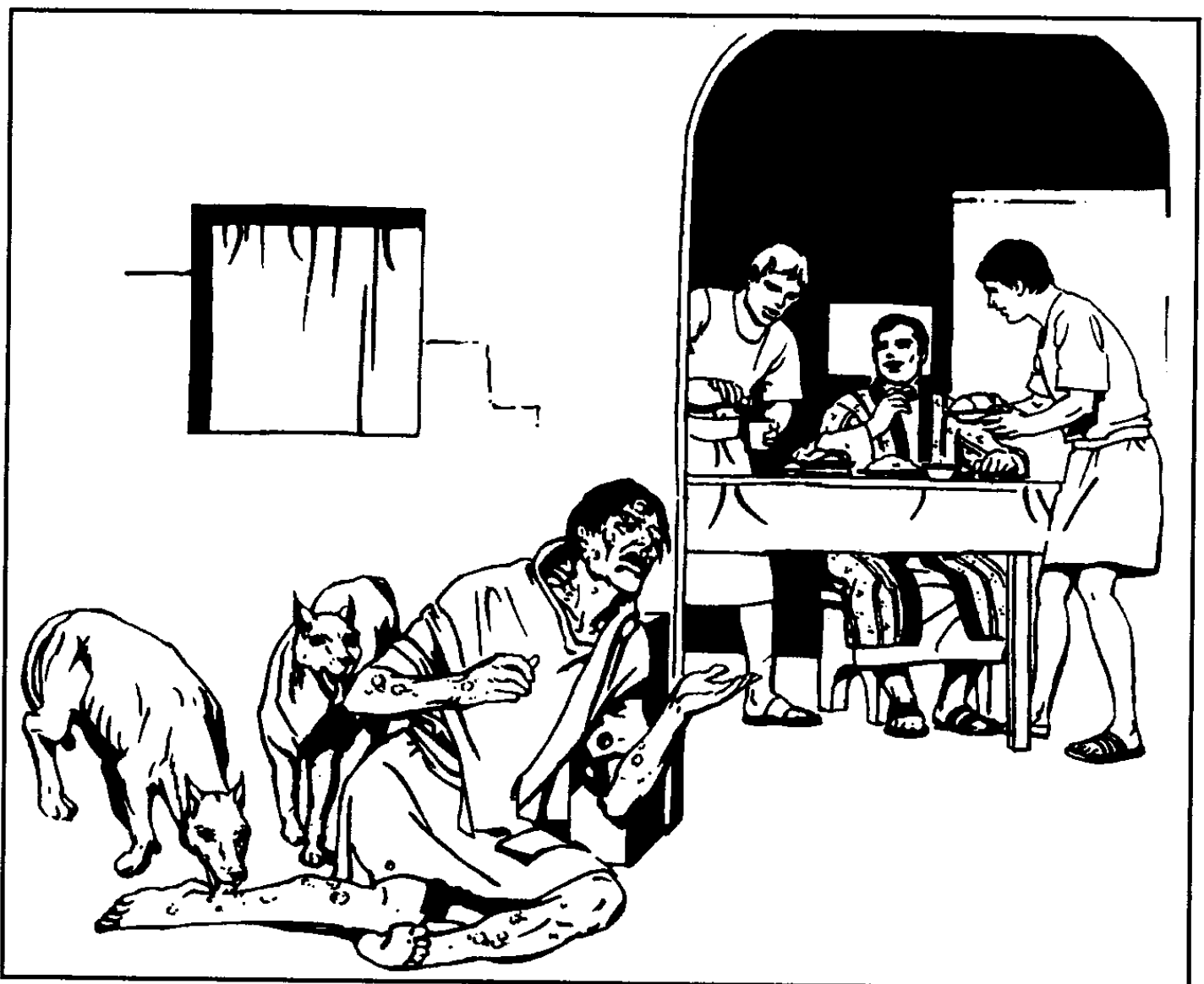
⑭ اي سجين واتين سنڀري فريسي ٽولي ري ماڙهوٿان يسوع تي ٺولين ڪرين، ڪي ته او ملڪيت ري لالچ رکتا. ⑮ تو يسوع اوٿان نا ڪهيو ته، اوهين ايهڙا ماڙهو اهو جڪو آپ نا ماڙهوٿان ري آڱ ۾ سٺا ڪهراڻو تا. پڻ ايشور نا اوهانجي دلان ري خبر آهي، ڪي ته جڪي وات رو ماڙهو گهڻو قدر ڪرين تا، اوئي سين ايشور نا سوگ ٿي تي. ⑯ موسي را لڪيل شاستر ان ايشور رو نياپو ڏيڻ وازان را لڪيل شاستر يوحنا ري وقت تائين هلتا، پڻ اوئي ٿاڻي سين لي ايشور ري راج ري خوشخبري سنڀرائي جائي پئي، ان سجا ئي ماڙهو اوئي راج ۾ داخل ٿيڻ ري گهڻي ڪوشش پيا ڪرين. ⑰ آڪاس ان ڌرتي

ختم ٿيڻ ڏکي وات آهي، پڻ شاستر رو هيڪ نُقطو ختم ٿيڻ اُوئي
سين پڻ ڏکي وات آهي.

⑱ جي ڪوئي ماڙهو آپري ڏوسي نا چڙي پيجي ڏوسي سين
پرڻجي تو، او بُرو ڪم ڪري تو. آن جڪو پيجي ري چڙيل ڏوسي
سين پرڻجي تو، او پڻ بُرو ڪم ڪري تو.

شاهوڪار آن غريب ماڙهو رو مثال

⑲ پيجي يسوع ڪهيو ته، 'هيڪ شاهوڪار ماڙهو هتو. او اُونچي
۾ اُونچا گيا پهتو، آن روز سنا سنا کاڌا کاتو. ⑳ اُت هيڪ غريب
ماڙهو پڻ هتو، جڪي رو نان لعزر هتو. اُوئي ري سجي بدن تي ڦوڙا
هتا. او اُوئي شاهوڪار ري در تي پيو هتو. ㉑ لعزر ري دل اين
ڪهتي ته هون اُوئي شاهوڪار را اوباريل نُڪر کائي آپرو پيت پيران.

ڪُتا پڻ آئي اُوئي را ڦوڙا چتتا.

②2 هيڪ ڏينھ او غريب ماڙھو مري گيو، آن فرشتان اُوئي نا ڪئي ابراهيم ري پاسي ۾ پيساريو. پچي شاهوڪار ماڙھو پڻ مري گيو، آن ماڙھوئان اُوئي نا بُوري چڏيو. ②3 نرگ ۾ او شاهوڪار ماڙھو روپان رو هتو. پچي او اُونچو جوئي ته پيريا ابراهيم ڏيڪڻ ۾ آيو، آن اُوئي وٽ لعزر پينل هتو. ②4 تڏھين اُوئي سڏ ڪري ڪھيو ته، 'ڏاڏا ابراهيم، مين تي ديا ڪرو. لعزر نا مين وٽ ميلھو ته او آپري انگري پاڻي ۾ بوڙي مانھجي جپ ٺيڍي ڪري، ڪي ته هون اٿ جوت ري سخت تڪليف ۾ اهان.'

②5 پڻ ابراهيم اُوئي نا ڪھيو ته، 'ڏڪرا، ياد ڪر. تاهجي حياتي ۾ تاهجي حالت سٺي هتي، پڻ لعزر ري حالت خراب هتي. هي او اٿ سڪ ۾ آهي، آن تون تڪليف ۾ آھين. ②6 پيجو ته اسانجي آن اوهانجي وچ ۾ هيڪ وڏي ڪڏ ڪوتريل آهي. ايئي ڪري جي ڪوئي ايها اوهان وٽ جاڻ چاهي تو، تو جائي ڪنھي سگھي، نڪو ئي اوهان مان ڪوئي اسان وٽ آئي سگھي.'

②7 پچي شاهوڪار ماڙھو ڪھيو ته، 'ڏاڏا، تو پچي هون اوهان نا منٿ تو ڪران ته لعزر نا مانھجي پاپ ري گھري ميلھو، ②8 ڪي ته مانھجا پنج پائي آھين، لعزر اُت جائي اُوئان نا خبردار ڪري. اين نه ٿي ته او پڻ ايئي سوزان ري جگھا ۾ آھين.'

②9 ايئي تي ابراهيم ڪھيو ته، 'موسيٰ آن پيجان ايشور رو نياپو ڏيڻ وازان را لڪيل شاستر اُوئان وٽ آھين. پلين اُوئان ري وات مچين.' ③0 تڏھين شاهوڪار ماڙھو ابراهيم نا ڪھيو ته، 'ڏاڏا ابراهيم، اين ڪنھي ٿي. پڻ جي مُٿلان مان ڪوئي اُوئان وٽ جاسي، تو او آپري پاپان سين توپان ڪرسين.'

③1 پڻ ابراهيم ڪهيو ته، 'جي او موسيٰ آن ايشور رو نياپو ڏيڻ وازان ري وات ڪنهي مچين، تو مٿان مان ڪوئي جيتو ٿي اٿي، توئي پڻ اوئي ري وات او ڪنهي مچين.'

پاپ آن ڏوه ڪرڻ ري باري ۾

(متي 6:18-7، 21-22، مرقس 9:42، لوقا 1:17-4)

17 ① پڇي يسوع آڀري چيلان نا ڪهيو ته، 'ايهڙين واتين ضرور ٿيسين جڪان ري ڪري ماڙهو پاپ ڪرسين. پڻ ڏک اوئي سارون اهي جيڪي ري هئا ايهڙين واتين ٿيئين تين. ② جي ايهڙو ماڙهو ايئن غريبان مان ڪهڻي نا پاپ ۾ ڦاسائي تو، تو اوئي سارون سٺو اين ٿيو هونت ته اوئي سين اڱ ۾ گهڙي رو پتر ڪند ۾ ٻڌي اوئي نا سمنڊ ۾ ڦڳايو گيو هونت. ③ ايئي ڪري هوشيار رهو. جي اوهانجو ڪوئي ڀائي ڏوه ڪري تو، تو اوئي نا سمجهائو. آن جي او ڏوه ڪرڻ سين توپان ڪري تو، تو اوئي نا معافي ڏيو. ④ جي او ڏينھ ۾ گهڙي گهڙي اوهانجو ڏوه ڪري تو، آن هر گهڙي اوهان وٽ آئي ڪهي تو ته، 'هون توپان تو ڪران، تو اوئي نا معافي ڏيئا رهو.'

ويساه رڪن ري باري ۾

⑤ پڇي خاص چيلان پريو يسوع نا ڪهيو ته، 'اسانجو ويساه وڌائو.'

⑥ تو پريو يسوع اوٿان نا ڪهيو ته، 'جي اوهانجو ٿوريئي ري ڀج جڏو ويساه هونت، تو اوهين ايئي ٿوت ري وڻ نا اين ڪهي سگهيا هونت ته، 'ايها اڪڙي سمنڊ ۾ جائي اڱ، تو اوئي اوهانجو

ڪهن مڃيو هونت.

مالڪ آن غلام رو مثال

⑦ 'فرض ڪرو ته اوهان مان ڪيھي رو غلام آھي جڪو ڪيترو ڪيڙي تو يا ريدان چاري تو. جڏھين او ڪيترو سين پڇو آئي تو، تڏھين ڪي اوهين اوئي نا اين ڪھسو ته، 'اُرهو آ، پيس. روئي ڪا.' ⑧ بلڪل نه. پڻ اوهين غلام نا اين ڪھسو ته، 'مانھجي روئي تيار ڪر. جتي تائين هون ڪائي پيئي رھان، اتي تائين سنبري مانھجي شيوا ڪر. پڇي تون پلين جائي ڪا.' ⑨ جڏھين غلام اوهانجو ڪھيل ڪم پورو ڪري تو، تو اوهين اوئي را ٿورا پڻ ڪنھي مڃو. ⑩ ايهڙي نموني اوهان پڻ جڏھين آپ نا ڪھيل سجا ڪم پورا ڪريا هون، تو اين ڪھيا ته، 'اسين ته رگو غلام آھان. جڪو ڪم اسان نا ڪرڻو هتو، او اسان ڪري ڇڏيو آھي.'

يسوع رو ڏسان ڪوڙھيل ماڙھوٿان نا سجا ڪرڻ

⑪ هڪ ڏينھن يسوع يروشلم شهر سمھون جاتي سامريه آن گليل علائقن ري دنگ وٽا گيو پي. ⑫ او هڪي گان ۾ پڄڻ وازو هتو، تڏھين ڏس ڪوڙھيل ماڙھو اوئي نا سمھان آيا. او آئي يسوع سين ارگا پيچي ⑬ وڏي سڏا ڪھڻ لگا ته، 'اي يسوع، اي گرو جي، اسان تي ڏيا ڪرو.' ⑭ تڏھين يسوع اوٿان نا ڏيڪي ڪھيو ته، 'اوهين جائي آپري طبيعت پوجاريان نا ڏيڪارو.' پڇي ڪي ٿيو ته جاتي جاتي او ڪوڙھ مان آجا ٿي صاف ٿي ڪيا. ⑮ اوٿان مان هڪي جتي جڏھين ڏنو ته هون سجو ٿي گيو آھان،

تڏهين او وڏي آواز سين ايشور ري واکاڻ ڪرتو پڇو وڙيو. ①6 اُوئي آئي يسوع ري پگان تي ڪري اُوئي را ٿورا مڃيا. او سامري قوم رو هتو. ①7 تڏهين يسوع ڪهيو ته، 'ڏس ئي ماڙهو صاف ڪو ٿيا ڪي؟ تو پڇا نو جئا ڪت آهن؟ ①8 ايئي هيڪي ڌارين قوم واڙي سوا پڇو ڪوئي ايشور ري واکاڻ ڪرڻ سارون پڇو ڪو آيو ڪي؟' ①9 پڇي يسوع اُوئي نا ڪهيو ته، 'اُئي جا. تاهجي ويساه تڻا سڄو ڪريو آهي.'

ايشور ري راج رو آن

(متي 24:23-28، 37-41، لُوقا 17:20-37)

②0 پڇي فريسي ٽولي ري ڪينهڪ ماڙهوٿان يسوع نا پڇيو ته، 'ايشور رو راج ڪڏهين آسي؟' تڏهين يسوع وڙتي ڏني ته، 'ايهڙي ڪوئي نشاني ڪو آهي جڪي سين ايشور ري راج ري آن ري ٿاڻي ري خبر پئي. ②1 ماڙهو اين

ڪنهي ڪهين ته، 'جوئو، ايشور رو راج اٿ آهي يا اٿ آهي، ڪي ته حقيقت ۾ او راج اوهانجي وچ ۾ آهي.'

22) پڇي يسوع آڀري چيلان نا ڪهيو ته، 'ايهڙا پڻ ڏينھ آسين جڏھين اوهين منس پتر ري ڏينھان مان هيڪي ڏينھ سارون پيا سڪسو، پڻ ڏيڪي ڪنهي سگهو. 23) ماڙهو اوهان نا اين ڪهسين ته، 'اٿ جوئو، يا اٿ جوئو، پڻ اوهين جوڻ سارون متان جايا، نڪو ئي اوتان پنيا هليا. 24) ڪي ته جين ڪوڻ ٿين ري ٿاڻي او آڪاس ري هيڪي دنگ سين پيجي دنگ تائين چمڪي تي، تين منس پتر آڀري اڻ ري ڏينھ ساگي نموني پدرو ٿيسي. 25) پڻ اوئي سين اگ ۾ اين ٿين ڪي ته او تمام گهڻا ڏک سهي، ان ايئي زماني را ماڙهو اوئي نا رد ڪري ڇڏين.

26) منس پتر ري ڏينھان ۾ اين رو اين ٿيسي، جين اگي نوح ري ڏينھان ۾ ٿيو تو. 27) اوتان ڏينھان ۾ ماڙهو کاتا پيتا رهيا، ان آڀرا چوڪرا ان نينگرين پرڻاتا رهيا. نيٺ او ڏينھ آيو جڏھين نوح پيڙي ۾ جائي پينو، ان پڇي هوڏ آئي، جيڪي پيجان سجان نا ناس ڪري ڇڏيا. 28) لوٽ ري ڏينھان ۾ پڻ ساگي نمونو ٿيو تو. او ماڙهو کاتا پيتا، واپار ڪرتا، فصل پوڪتا، ان گهر ناھتا رهيا. 29) پڻ جيڪي ڏينھ لوٽ سدوم شهر مان ٻاهر نيسريو، اوئي ڏينھ آڪاس مان جوت ان پرتل پتر وسيا، جڪان اٿلان سجان ماڙهوٿان نا ناس ڪري ڇڏيا. 30) ساگي نموني جيڪي ڏينھ منس پتر پدرو ٿيسي، اوئي ڏينھ اين رو اين ٿيسي.

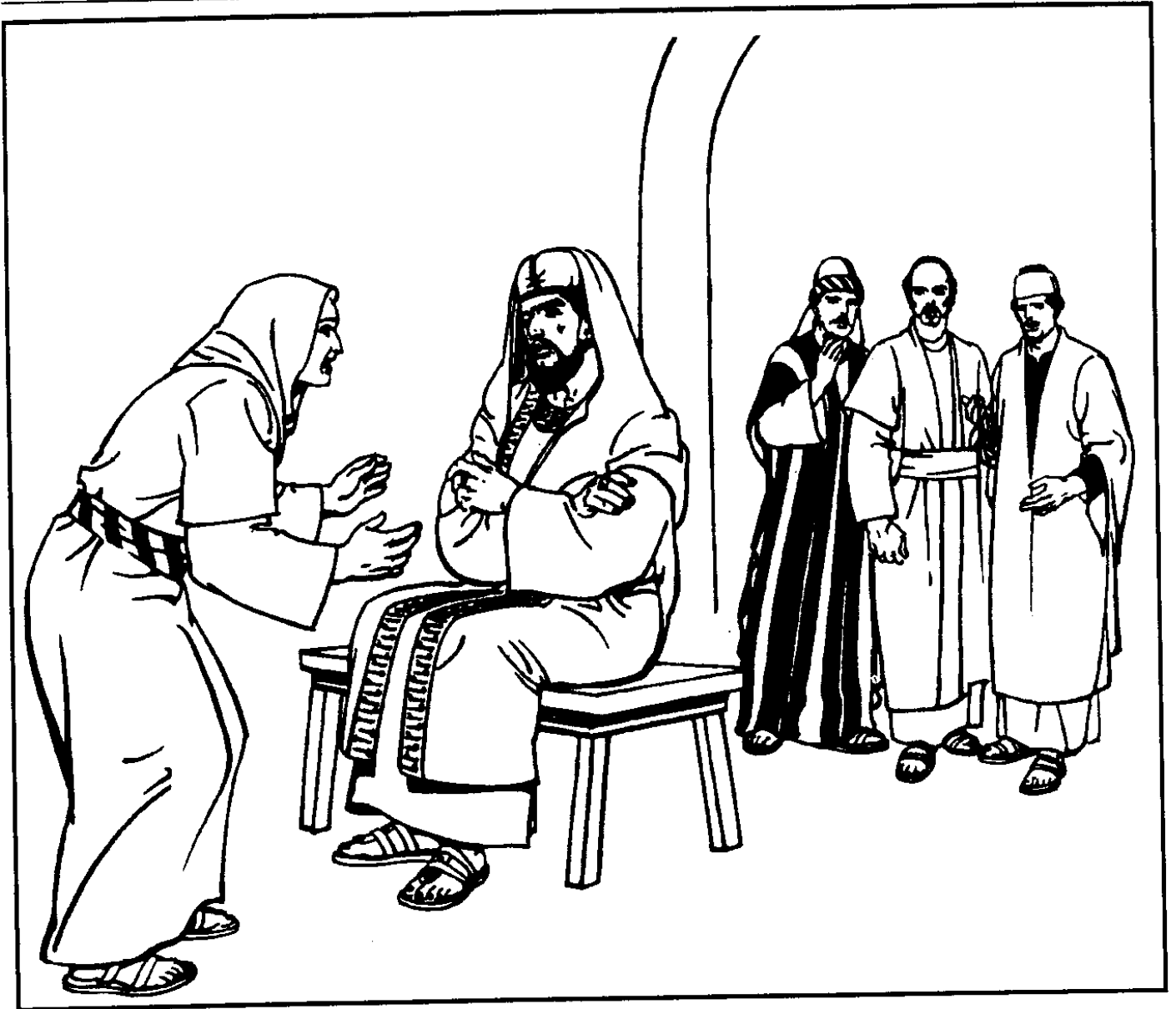
31) اوئي ڏينھ جي ڪوئي ماڙهو آڀري ڪڏ ري ڇت تي آهي، ان اوئي رو سامان گهر ۾ آهي، تو اوئي نا آڀرو سامان ڪڻ سارون هيٺو اترڻ نه ڪي. ساگي نموني جي ڪوئي آڀري ڪيتر ۾ آهي، تو اوئي

نا پڇو گهري اڻ نه ڪپي. ③② جڪو لُوط ري ڏوسِي سين ٿيو تو، او
 ياد ڪرو. ③③ جڪو آپري حَيَاتِي بچاڻ چاهي تو، او اُوئي نا گونسي.
 پڻ جڪو آپري حَيَاتِي گونئي تو، او اُوئي نا بچاسي.
 ③④ هُون اوهان نا سنڀرائُون تو ته اُوئي رات به جڻا هيڪي ڪت
 تي سَتل هوسين، تو هيڪي نا تيڙيو جاسي، اَن پيجي نا چڏيو جاسي.
 ③⑤ به ڏوسين پيڙين گهڙي پيستن هوسين، تو هيڪي نا تيڙي جاسي،
 اَن پيجي نا چڏي جاسي. ③⑥ (ڪيتر ۾ به ماڙهو هوسين، تو هيڪي نا
 تيڙيو جاسي، اَن پيجي نا چڏيو جاسي.)
 ③⑦ تڏهين چيلان پُچيو ته، 'پرڻو، اي واٽين ڪٿ ٿيسين؟'
 تو يسوع ڪهيو ته، 'جَت ڏُونڊِي هوسي، اُت گرجهان پڻ آئي
 پيڙين ٿيسين.'

رندول ڏوسِي اَن جج رو مثال

18 ① پڇي يسوع آپري چيلان نا هميشه دُعا منگڻ اَن همت
 نه هارڻ ري سِڪيا ڏيڻ لگو. اُوئي اي مثال ڏي ڪهيو ته،
 ② 'هيڪي شهر ۾ هيڪ جج هتو. اُوئي نا نڪو ايشور رو پيه هتو،
 نڪو ئي ماڙهوٿان ري پرواه هتي. ③ اُوئي ئيج شهر ۾ هيڪ رندول
 ڏوسِي پڻ رهتي. او گهڙي گهڙي اُوئي جج وٽ آئي ڪهتي ته،
 'هيڪ ماڙهو مانهجي خلاف ٿيو آهي. اوهين مانهجو انصاف ڪرو.'
 ④ گهٽان ڏينهان تائين جج اُوئي ري وات ڪو سنڀري. پڻ نيٺ اُوئي
 آپري دل ۾ ڪهيو ته، مِنا نڪو ايشور رو پيه آهي، نڪو ئي ماڙهوٿان
 ري پرواه آهي. ⑤ توئي پڻ اي رندول مِنا اِتا روپا ڏي تي جو هون
 ايئي رو انصاف ڪريس، نتاڻي اي گهڙي گهڙي آئي مِنا تپائي
 چڏسي.'

⑥ تڏهين پريو يسوع ڪهيو ته، 'سنپڙو. اي بي انصاف جج ڪي تو ڪهي. ⑦ تو پڇي ايشور آپري چنڊيل ماڙهوٿان رو انصاف ڪنهي ڪري ڪي؟ جڪو ڏينھ رات اوئي وٽا مدد سارون دُعا منگين تا. او مدد ڪرڻ ۾ دير ڪري ڪي؟ ⑧ هون آوهان نا ڪهان تو ته او چيڪو اوٿان رو انصاف ڪري. پڻ جڏهين منس پتر پڇو آسي، تڏهين ڪي دنيا ۾ ايهڙا ويساه رکڻ وارا ماڙهو ڏيکسي، يا نه؟'

فريسي آن ناڪو لين واڙي رو مثال

⑨ پڇي جڪان ماڙهوٿان نا آپري نيك هون ري پڪ هتي آن پيجان نا آپ سين گهٽ سمجھتا، اوٿان نا يسوع اي مثال ڏي ڪهيو ته، ⑩ به ماڙهو وڏي مندر ۾ دُعا منگڻ سارون ڪيا. هيڪ فريسي

تولي رو ماڙهو هتو، آن پيڄو ناڪو ليڻ واڙو. ⑪ فريسي اُت جائي پيتو، آن آپري من ۾ اين دُعا منگڻ لگو ته، 'اي ايشور، هُون تاهجا تورا ميجان تو ته هُون پيجان ري جين نڳي، بي ايماني آن بُرو ڪم ڪو تو ڪران، آن نڪو ئي ايئي ناڪو ليڻ واڙي جيھڙو آهان. ⑫ هُون هفتي ۾ ٻه ڏينھ ورت رڪان تو، آن آپري سڄي ڪمائي رو ڏسون حصو تاهجي نان تي ڏيئان تو.'

⑬ پڻ ناڪو ليڻ واڙي اڙگو پيچي آڪاس سمهون انڪين ڪڻڻ پسند ڪو ڪرين. پڻ ڏک وچيا آپري چاتي ڪڻتي ڪهن لگو ته، 'اي ايشور، مين پاپي تي ديا ڪر.'

⑭ پچي يسوع ڪهيو ته، 'هُون آوهان نا ڪهان تو ته فريسي نه، پڻ اي ناڪو ليڻ واڙو ايشور ري نظر ۾ نيڪ ٿي گهري گيو. ڪي ته جڪو آپ نا وڏو سمجهي تو، اُوئي نا گهت ڪريو جاسي، آن جڪو آپ نا گهت سمجهي تو، اُوئي نا وڏو ڪريو جاسي.'

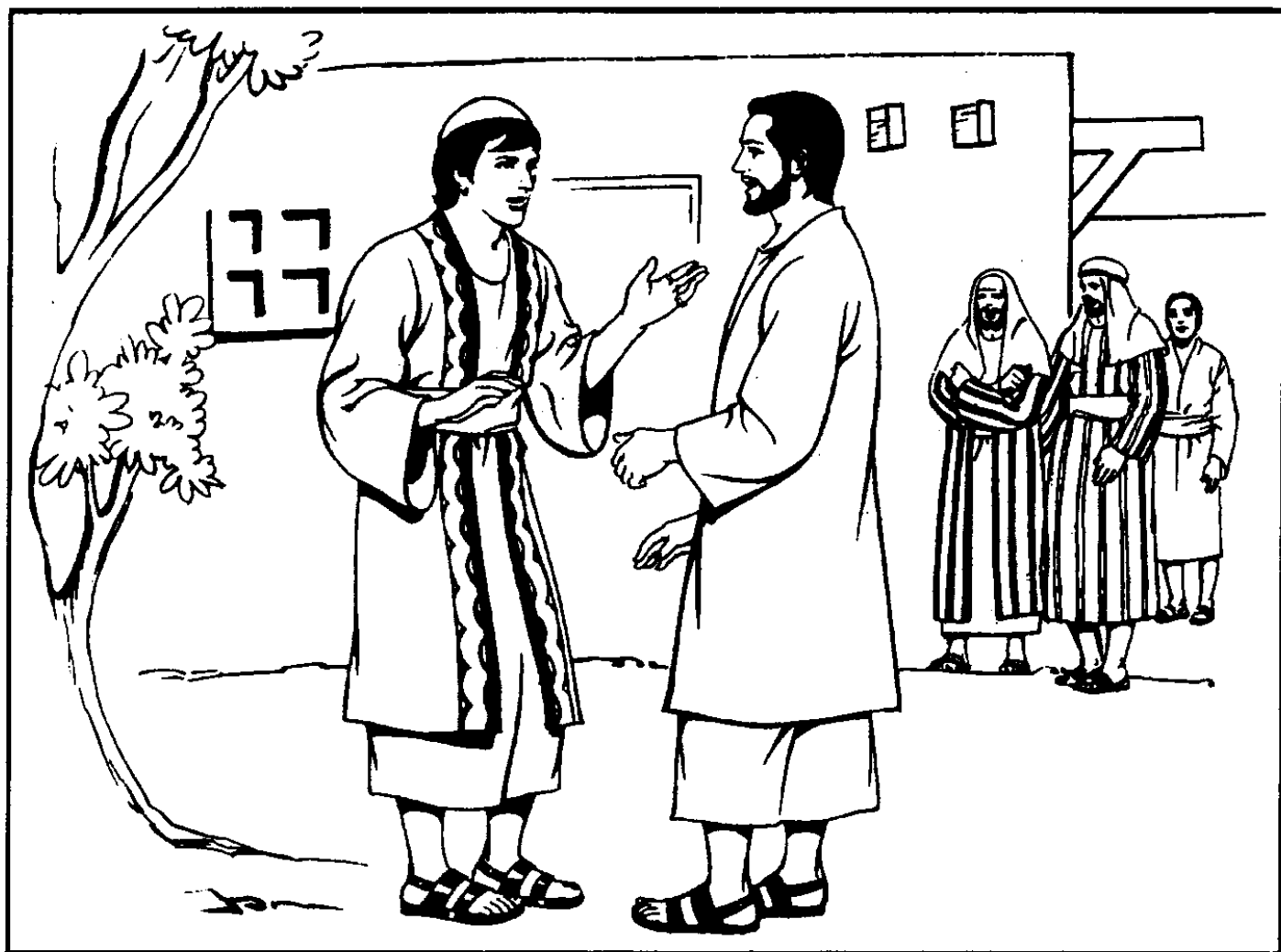

يسوع رو ننڊيان ٻاڙيان سين پريم ڪرڻ

(متي 15-13:19، مرقس 16-13:10، لُوقا 17-15:18)

⑮ هڪ ڏينھ ڪينھڪ ماڙھو آپرا ننڊيا ٻاڙيا پڻ يسوع وٽ دُعا رو هٿ رکڻ سارون تيڙي آيا. پڻ چيلان جڏھين اوڻان نا ڏنا، تڏھين روڪڻ لگا. ⑯ تو يسوع ٻاڙيان نا آپ وٽ سڏ ڪريو، آن چيلان نا ڪھيانتي ته، 'ٻاڙيان نا مين وٽ آڻ ڏيو. ايئن نا مَ روڪو. ڪي ته ايشور رو راج اوڻان ماڙھوڻان سارون آھي جڪو ايئن ٻاڙيان جيھڙا آھين. ⑰ هون اوھان نا سچ تو ڪھان ته جڪو ماڙھو هيڪي ٻاڙيئي ري جين ايشور ري راج نا قبول ڪو تو ڪري، او اوئي ۾ ڪڏھي پڻ ڪنھي آئي سگھي.'

شاهوڪار ماڙهو آن ايشور رو راج

(متي 16:19-30، مرقس 10:17-31، لُوقا 18:18-30)

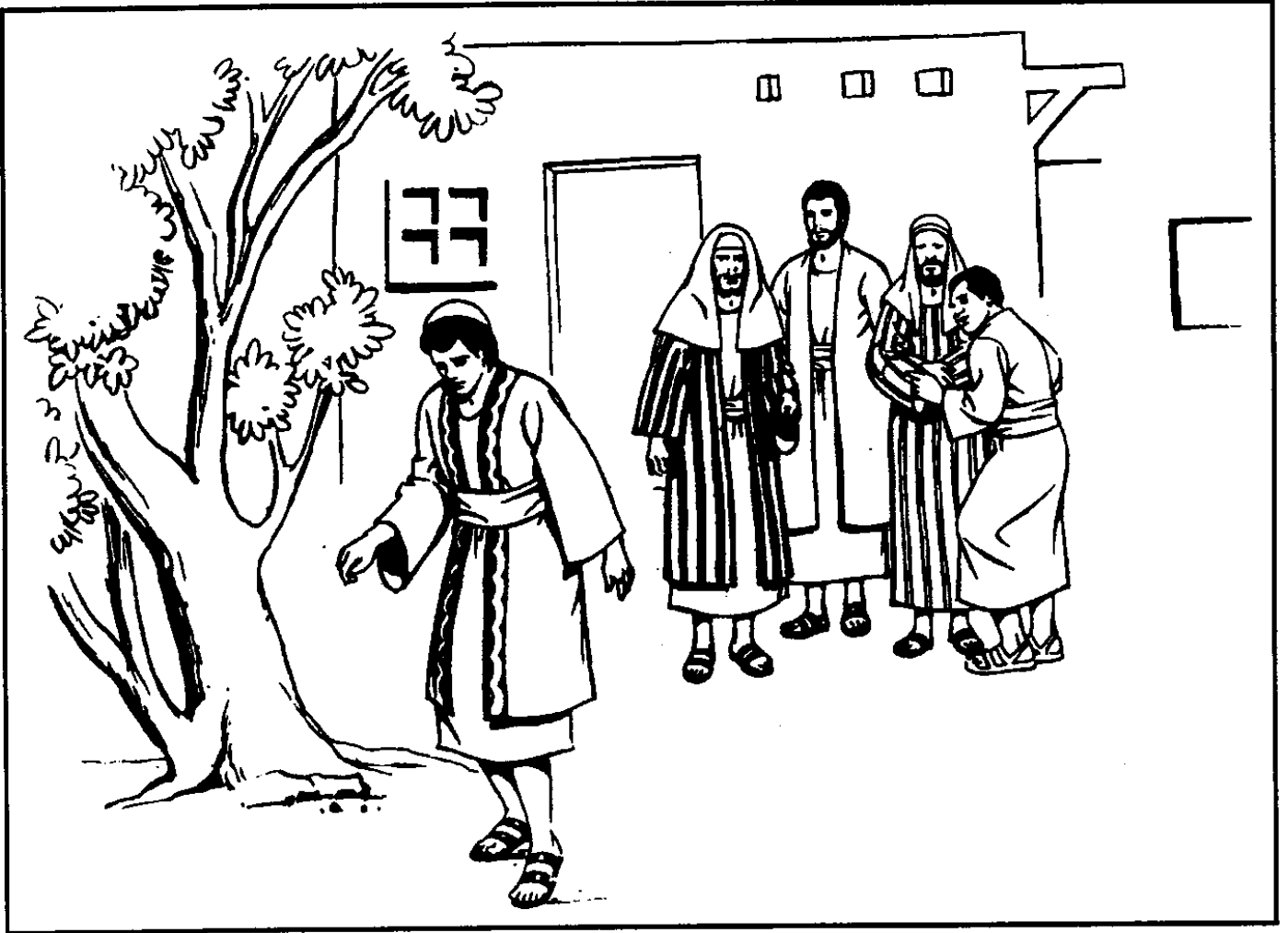
⑱ پڇي هيڪي اڳواڻ يسوع نا پڇيو ته، 'نيڪ گرو، هون ڪي ڪران جو منا هميشه رو جيون جڙي؟'

⑲ تڏهين يسوع ڪهيو ته، 'اوهين منا نيڪ ڪي ري ڪري ڪهو تا؟ ايشور بنا پيجو ڪوئي نيڪ ڪو آهي. ⑳ اوهان نا ايشور ري حڪمان ري ته خبر آهي ته برو ڪم م ڪر، خون م ڪر، چوري م ڪر، ڪوڙي شاهدي م ڏي، آن آپري ما باپ ري عزت ڪر.*'

㉑ اوئي ڪهيو ته، 'ايئن سجان حڪمان تي هون ننڍي ٿڪي سين هلنو پيو ائون.'

㉒ يسوع جڏهين اي وات سنڀري، تڏهين اوئي نا ڪهيانتي ته،

* خروج 20:12-16 آن استشنا 5:16-20 پڙهو

’اوهان ۾ اڃان هيڪي وات ري ڪوٽ آهي. اوهان وٽ جڪين آهي، او سڄو ئي ويڇي غريبان ۾ وڙهائي ڇڏو، تو اوهان نا آڪاس ۾ خزانو جڙسي. پڇي آئي مين پُنيا هلو.’⁽²³⁾ اي وات سنڀري اڳواڻ گتتي ۾ پئي گيو، ڪي ته او تمام شاهوڪار ماڙهو هتو.

⁽²⁴⁾ يسوع اُوئي نا گتتي ۾ ڏيڪي ڪهيو ته، ’شاهوڪار ماڙهوٿان سارون ايشور ري راج ۾ جاڻ تمام ڏڪيو آهي.’⁽²⁵⁾ اُٺ رو سوئي ري پاڪي مان متڻ ڏڪيو آهي. پڻ شاهوڪار ماڙهوٿان سارون ايشور ري راج ۾ جاڻ اُوئي سين پڻ ڏڪيو آهي.

⁽²⁶⁾ ايئي تي جڪان اي وات سنڀري، اوٿان پُڇيو، ’تو پڇي ايهڙو ڪوڻ هوسي جڪي نا چوٽڪارو جڙسي؟‘

⁽²⁷⁾ تڏهين يسوع وڙتي ڏني ته، ’جڪو ڪم ماڙهوٿان سين تي ڪو تا سگهين، او ڪم ايشور ڪري سگهي تو.’

⁽²⁸⁾ پڇي پطرس ڪهيو ته، ’جوئو، اسپين ته آڀرا گهر گهات ڇڏي

اوهان پُنيا هلڻ لگا اهان.

②9 تڏهين يسوع اوتان نا ڪهيو ته، 'هُون اوهان نا سچ تو ڪهان ته جڪي ماڙهو ايشور ري راج سارون آڀرو گهر، آڀري گهر واري، آڀرا پائي، آڀرا ما پاپ يا آڀرا پاڙيا ڇڏيا آهن، ③0 اُوئي نا ايئي دنيا ۾ گهڻو وڌيڪ جڙسي، ان آن واري دنيا ۾ هميشه رو جيون جڙسي.'

يسوع رو آڀري موت ري باري ۾ وڙي سنڀڙاڻ

(متي 17:20-19، مرقس 10:32-34، لوقا 18:31-34)

③1 پڇي يسوع آڀري ٻارهان چنڊيل چيلان نا هيڪي پاسي تيڙي جائي ڪهيو ته، 'جوڻو، آڀين يروشلم شهر سمهان هلان پيا. اُت او سجين ئي واتين پورين ٿيسين جڪو منش پتر ري باري ۾ ايشور رو نياپو ڏيڻ وارا لڪي گيا آهن. ③2 اُوئي نا ڌارين قوم ري ماڙهوٿان ري حوالي ڪريو جاسي، جڪو اُوئي تي نٿولين ڪرسين، اُوئي ري بي عزتي ڪرسين ان اُوئي تي ٿڪسين. ③3 او اُوئي نا قنڪا هٿسين ان ماري ڇڏسين. پڇي ٽيجي ڏينھ او جيتو ٿي اُنسي.'

③4 پڻ چيلا اوتان واتيان مان ڪوئي وات سمجهي ڪو سگهيا. او واتين اوتان سين لڪيل رهين، ان اوتان نا خبر ڪو پئي ته يسوع ڪي پيو ڪهي.

يسوع رو هيڪي انڌي فقير نا سجو ڪرڻ

(متي 20:29-34، مرقس 10:46-52، لوقا 18:35-43)

③5 جڏهين يسوع يريخو شهر نا نيڙو پڳو، تو اُت رستي تي هيڪي انڌي ماڙهو پيسي پنيو پي. ③6 اُوئي جڏهين ماڙهوٿان ري ميڙ مٿ رو هل سنڀڙيو، تڏهين پڇيانتني ته، 'اي ڪي آهي؟'

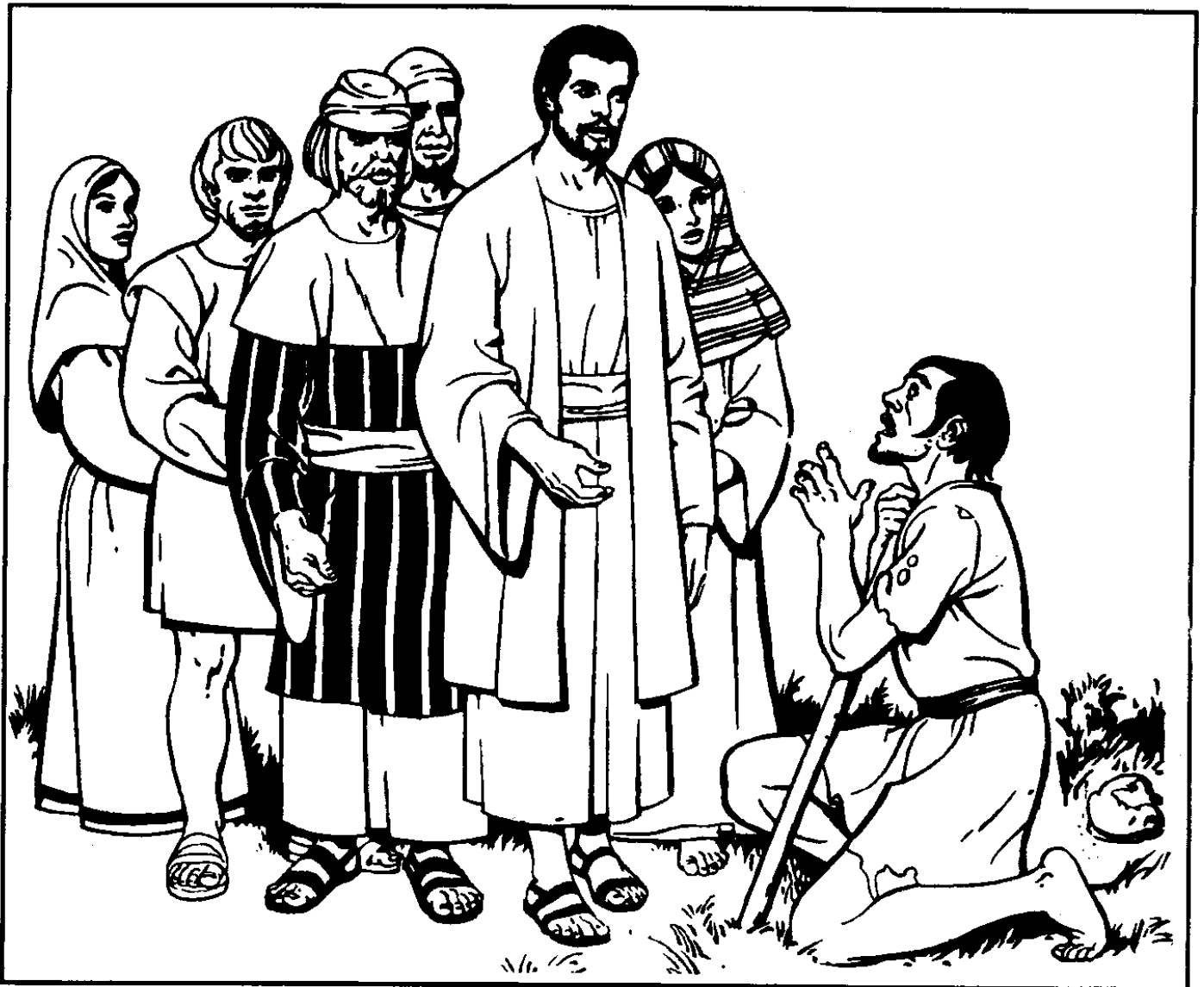
37) ماڙهوٿان اُوئي نا سنڀڙايو ته، 'يسوع ناصرت شهر واڙو آئي پيو.'

38) تڏهين اُوئي وڏي سڌا ڪهيو ته، 'اي يسوع، دائود را اولاد، مين تي ديا ڪرو.'

39) تڏهين جڪو ماڙهو اڳ ۾ ڳيا پي، اُوٿان دڙڪو ڏي ڪهيو ته، 'مان ڪر.'

پڻ او وڌيڪ زور سين ڪهڻ لگو ته، 'دائود را اولاد، مين تي ديا ڪرو.'

40) تڏهين يسوع پيچي رهيو، ان ماڙهوٿان نا حڪم ڏنانتا ته، 'ايئي نا مين وٽ تيڙي آڻو.' جڏهين او نيڙو آيو، تڏهين يسوع اُوئي نا پڇيو ته، 41) 'تاهجي مرضي ڪي آهي ته هون تين سارون ڪي ڪران؟'

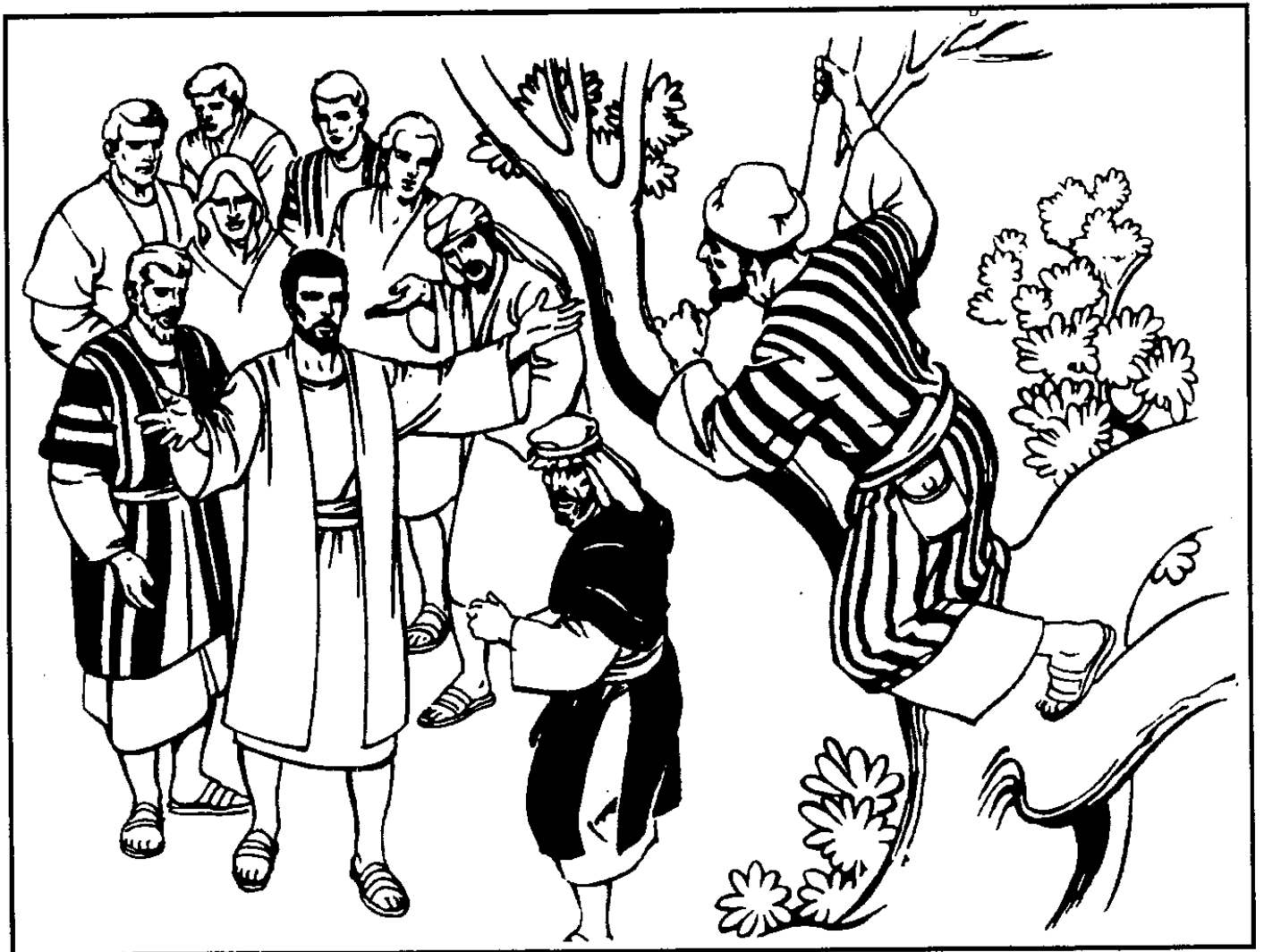
تڏهين اُوئي ورتي ڏني ته، 'سادو جي، هون وڙي ڏيڪڻ چاهون تو.'

42) يسوع ڪهيو، 'تو پڇي ڏيڪ. تاهجي ويساه تڻا سجو ڪريو آهي.' 43) اُوئي ئيج ٿاڻي او وڙي ڏيڪڻ لگو، آن ايشور ري واکاڻ ڪرتو يسوع پُنيا هلڻ لگو.

جڏهين ماڙهوٿان اي رنگ ڏنو، تڏهين سجان ئي ايشور ري واکاڻ ڪري.

يسوع رو زڪائي ري گهري جان

19 ① پڇي يسوع يريحو شهر ۾ آئي اُوئي وچيا مٿيو پي. ② اُت هيڪ ماڙهو هتو جڪي رو نان زڪائي هتو. او ناکو ليڻ وازان رو نيكيدار آن شاهوڪار ماڙهو هتو. ③ اُوئي اي جوڻ ري ڪوشش پي ڪري ته يسوع ڪهو آهي. پڻ ماڙهو گهاتا هتا،

آن اُوئي رو قد نِنديو هتو، ايئي ڪري ڏيکي ڪو تي سگهيو. ④ تو
 يسوع نا جوڻ سارون او اگهو ڊوڙي جائي هيڪي انجيز ري وڻ مٿي
 چڙهي پيسي رهيو، ڪي ته اُوئي وڊي سين يسوع مٿن واڙو هتو.
 ⑤ يسوع جڏهن اُوئي جگها پُگو، تڏهن اونچو جوئي ڪهيانتي
 ته، 'زڪائي، اوهين چيڪا هينا اُتري آئو، ڪي ته آج منا اوهانجي
 گهري ٽڪڻو آهي.' ⑥ او جهت ۾ هينو اُتري آيو، آن يسوع نا خوشي
 سين آپري گهري تيڙي گيو. ⑦ اي ڏيکي سجا ئي ماڙهو سس پُس
 ڪرڻ لگا ته، 'جوئو، اي هيڪي پاپي ري گهري تو ٽڪي.'
 ⑧ پچي زڪائي اُئي پرپو يسوع نا ڪهيو ته، 'اي پرپو، جوئو.
 هون آپري سجي ملڪيت رو آڌ حصو غريبان نا وڙهائي تو ڏيئان. آن
 مين جڪي سين پڻ نڱي ڪري آهي، اُوئي نا چئوڻو پري تو ڏيئان.'
 ⑨ تڏهن يسوع ڪهيو ته، 'آج ايئي گهر نا چوتڪارو جڙي گيو
 آهي، ڪي ته اي ماڙهو پڻ ابراهيم ري اولاد مان آهي، ⑩ آن منش
 پتر اوتان نا جوڻ آن بچاڻ سارون آيو آهي جڪو پُلجي گيا آهن.'

سونان سِڪان رو مثال

(متي 14:25-30، لوقا 11:19-27)

⑪ جڏهن ماڙهوٿان اي واتين پي سنڀرين، تڏهن يسوع اوتان نا
 هيڪ مثال پڻ سنڀرايو، ڪي ته او يروشلم شهر ۾ پُجڻ واڙو هتو، آن
 ماڙهوٿان اين پي سمجهيو ته ايشور رو راج ايئي گهڙي پڌرو ٿيڻ
 واڙو آهي. ⑫ يسوع ڪهيو ته، 'هيڪ وڏو ماڙهو هتو. او آپري علائقي
 رو راجا ٿيڻ رو حق لي اڻ سارون پيڄي ڪهي اڙگي ملڪ سمهون
 روانو ٿيو. ⑬ روانو ٿيڻ سين اڱ ۾ اُوئي آپري نوڪران مان ڏسان

نا سڏ ڪري هر هڪ نا هڪ هڪ سونو سڪو* ڏنو، ان ڪهياتي ته، 'جتي تائين هون وڙي پڇو نه آئون، اتي تائين ايتان سين واپار هلايا.' (14) پڻ اُوئي ري علائقي را ماڙهو اُوئي سين وير رکتا. ايئي ڪري اُوٿان اُوئي پُنيا آپرا ماڙهو ميلهيا ته آسانجي مرضي ڪو آهي ته اي ماڙهو آسانجو راجا ٿي.

(15) جڏهين او ماڙهو راجا ٿيڻ رو حق لي پڇو آيو، تڏهين اُوئي حُڪم ڏنو ته جڪان نوڪران نا هون سونا سڪا ڏي گيو تو، اُوٿان نا مين وٽ تيڙي آئو، ته جين هون جوٿان ته اُوٿان واپار مان ڪتو ڪتو ڪمايو آهي. (16) پهلي آئي ڪهيو ته، 'سائين، اوهانجي ڏنل سڪي مان ڏس سڪا ڪمايا آهن.'

(17) تڏهين اُوئي ڪهيو ته، 'شاباس. اي سنا نوڪر، تون توڙهي ۾ ايماندار آهن. ايئي ڪري هون تڻا ڏسان شهران رو راج ڏيٿان تو.' (18) پيڄي نوڪر آئي ڪهيو ته، 'سائين، اوهانجي ڏنل سڪي مان پنج سڪا ڪمايا آهن.'

(19) تڏهين راجا اُوئي نا پڻ ڪهيو ته، 'هون تڻا پنچان شهران رو راج ڏيٿان تو.'

(20) ٽيڄي نوڪر آئي ڪهيو ته، 'سائين، اي پيو آهي اوهانجو ڏنل سڪو. ايئي نا مين رومال ۾ ٻڌي رکيو تو. (21) ڪي ته هون اوهان سين پهاڄيو پي جو اوهين ڏکيا ماڙهو آهو. جڪين اوهان پيڙو ئي ڪو ڪريو آهي، او اوهين ڪٿو تا. ان جڪين اوهان پوڪيو ئي ڪو آهي، او اوهين لٿو تا.'

(22) تڏهين راجا ڪهيو ته، 'اي بيڪار نوڪر، تاهجي آپري واتيان سين هون تڻا ڏوهاري ڪريس. جڏهين تين اين سمجهيو تي ته هون

* هڪ سون رو سڪو تنهان مهينان ري مزوري هتي.

ڏکيو ماڙهو آهان، آن جڪين مين پيڙو ڪو ڪريو آهي، او هون ڪٿان تو، آن جڪين مين پوڪيو ئي ڪو آهي، او هون لٿان تو، (23) تو پڇي مانهجا پئسا بئنڪ ۾ ڪي ڪو رکيا؟ اين ڪرڻ سين منا وڙي آن ري ٿاڻي وياج ته جڙيو هونت. (24) پڇي جڪو اٿ پپتل هتا، اوٿان نا راجا ڪهيو ته، 'ايئي وٽا او هيڪ سڪو ڦڙي ليو، آن اوئي ڏسان سڪان واري نا ڏي ڇڏو.'

(25) تڏهين اوٿان ڪهيو ته، 'سائين، اوئي وٽ ته ڏس سڪا آگي آهين.'

(26) تو راجا ڪهيو ته، 'هون آوهان نا ڪهان تو ته جڪي وٽ ڪينهڪ آهي، اوئي نا وڌيڪ ڏنو جاسي. پڻ جڪي وٽ ڪينهڪ آهي، اوئي وٽا او پڻ ليو جاسي جڪين اوئي وٽ آهي.'

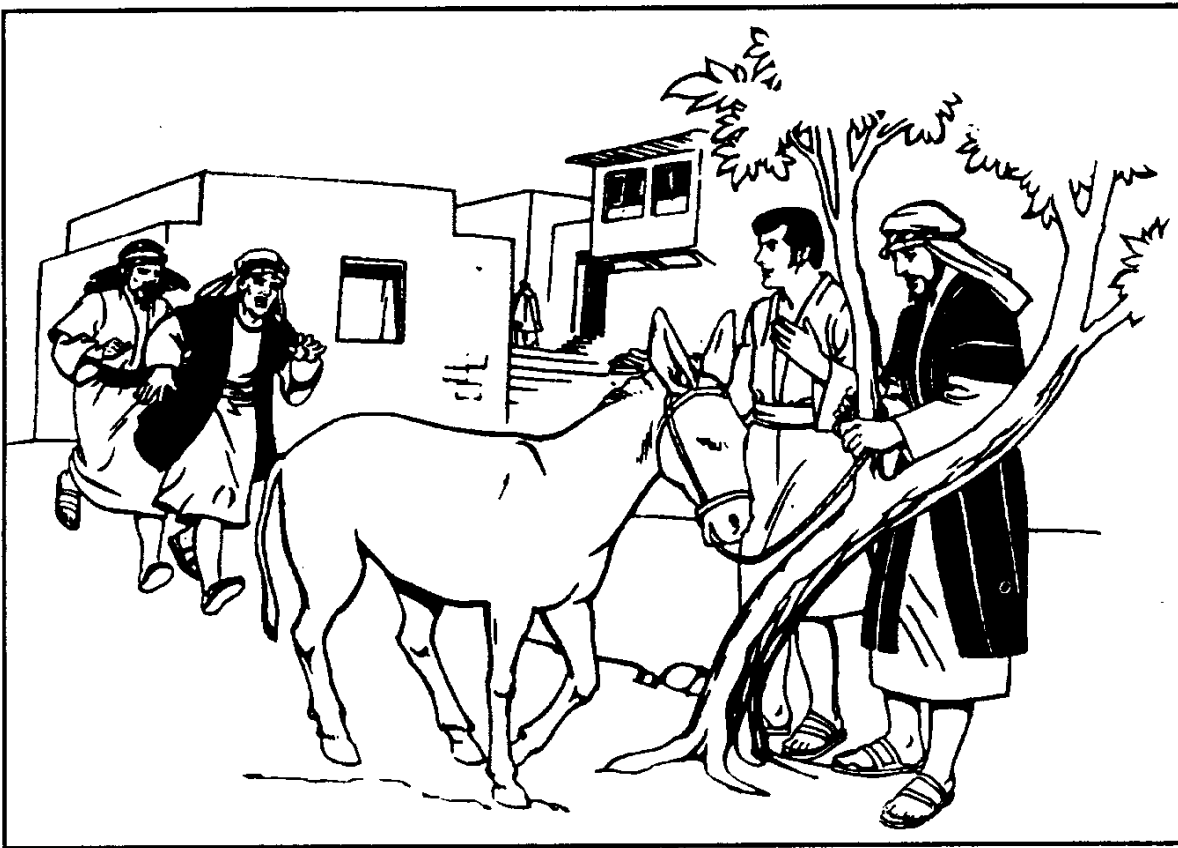
(27) پڻ مانهجا او دشمن جڪان ري مرضي ڪو هتي ته هون اوٿان تي راج ڪران، اوٿان نا اٿ تيڙي آئو، آن مانهجي انڪيان آگيا قتل ڪرو.'

يروشل شهر ۾ يسوع رو پڇاڙي وارو هفتو

يسوع رو يروشلم شهر نا نيڙو عزت سين پڄڻ

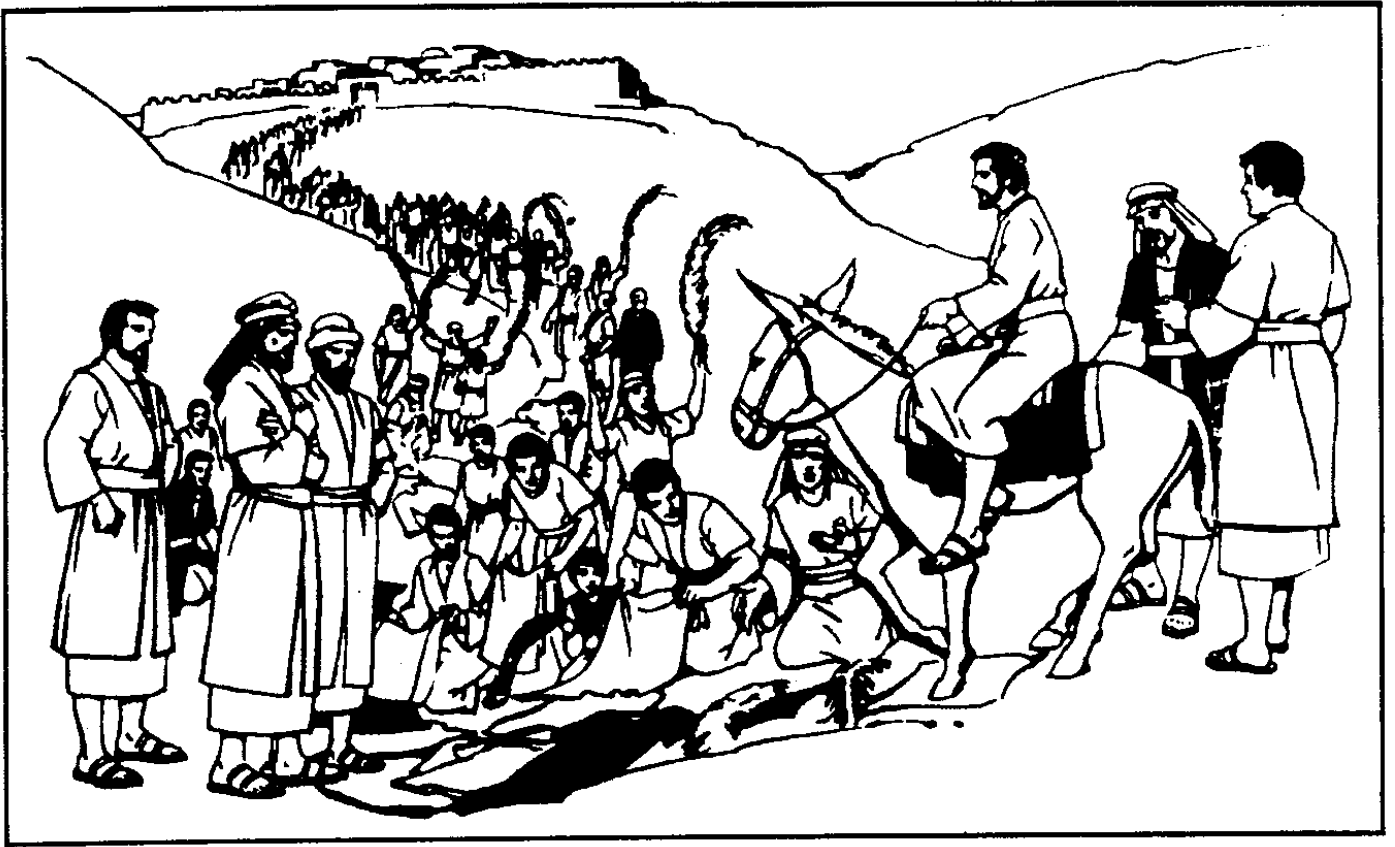
(متي 21:1-11، مرقس 11:1-11، لوقا 19:28-40، يوحنا 12:12-19)

(28) پڇي يسوع اي واتين ڪري آگهو وڌي يروشلم شهر سمهون هلڻ لگو. (29) جڏهين او جيتون نان ري جبل وٽ بيت فگي آن بيت عنياه گامان نا نيڙو آيو، تڏهين آپري چيلان مان پيان نا اين ڪهي ميلهيا ته، (30) 'سمهلي گان جائو، آن جين اوهين اٿ پڄسو، تو هيڪ ڪودو ٻڌل ڏيڪسو، جڪي تي اڃان ڪوئي ماڙهو ڪو چڙهيو آهي.'

او چوڙهي اُرھو لي اٿو. ③۱ جي اوهان نا ڪوئي پڇي، ته 'ايئي نا ڪي تا چوڙهو؟'، تو اوهين ڪهيا ته، 'اي پريو نا ڪي تو.' ③۲ پڇي ميلهيل چيلان اُت جائي ڏٺو ته يسوع جين ڪهيو تو، اين رو اين آهي. ③۳ جڏهين اوٿان ڪودو چوڙهيو پي، تڏهين اوئي ري ڏٺيان پڇيو ته، 'ايئي نا ڪي تا چوڙهو؟' ③۴ اوٿان ڪهيو ته، 'اي پريو نا ڪي تو.' ③۵ پڇي او ڪودو يسوع وٽ لي آيا، ان اوئي تي آپرا توٿال رڪي يسوع نا مٿي چاڙهيانتي. ③۶ جڏهين يسوع چڙهي روانو ٿيو، تڏهين ماڙهو آپرا توٿال وڍي تي وڇاتا پي ڪيا.

③۷ پڇي يسوع اوئي جگها نا نيڙو آئي پڳو جٽ وڍو جيتون نان ري جبل وٽا هيٺو جائي تو. اُت چيلان رو سجو ميڙ خوش ٿي وڏي آواز سين ايشور ري واکاڻ ڪرڻ لڳو، ڪي ته اوٿان يسوع را وڏا ڪم ڏنا تا. ③۸ اوٿان ڪهيو پي ته،

ايشور ري آسيس ايئي راجا تي هوئي،
جڪو پريو ايشور ري نان سين آئي تو.
آكاس ۾ سڪ ٿي،
آن سرگ ۾ ايشور ري واکاڻ.*

39) اُوئي ميٽر مان فريسي ٽولي ري ڪينهڪ ماڙهوٿان يسوع نا
ڪهيو ته، 'گرو جي، اوهانجي چيلان نا ماڻ ڪرائو.'
40) تڏهين يسوع ڪهيو ته، 'هُون اوهان نا يقين سين ڪهان تو
ته جي اي ماڻ ٿيا، تو جڪو پتر آهين، او پڻ زور سين پولسين.'

يسوع رو يروشلم شهر سارون روڻ

41) جڏهين يسوع يروشلم نا نيڙو آيو، تڏهين شهر نا ڏيکي اُوئي
سارون گهڻو روڻ لگو، 42) آن ڪهيانتي ته، 'اي يروشلم واڙان، جي
اوهان رگو آجوڪي ڏينھ او واتين اوڙڪين هونت جڪو سڪ ڏيئين تين،
تو تمام سٺو ٿيو هونت. پڻ هي او واتين اوهانجي سمجھ سين ٻاهر آهين.'

④3 ڪي ته ايهڙا ڏينھن اوهان تي آسڻ، جڏھين اوهانجا دشمن اوهانجي چاري پاسي گھيرو ڏي مورچا ٺاھڻ، ان اوهان نا سجان پاسان سين سوڙا ڪرسين. ④4 اوهين جڪو شهر ۾ رهو تا، اوهانجا دشمن اوهان نا پت سين هڻي ماري ڇڏسين، ان اوهانجي شهر نا اين ناس ڪرسين جو ڪوئي پٿر آپري جگها تي ڪنھي رهي. ڪي ته اوهان او ٿاڻو ڪو اوڙڪيو جڏھين ايشور اوهان نا بچاڻ سارون آيو تو.

يسوع رو وڏي مندر ۾ جان

(متي 17-12:21، مرقس 15:11-19، لُوقا 19-45:48، يوحنا 2-13:22)

④5 اوئي سين پڇي يسوع وڏي مندر ۾ گيو، ان اُت جڪو ڏيٿي لٿي ڪرتا، اوٿان نا ٻاهر ڪڍڻ لگو، ④6 ان ڪھيانتي ته، 'شاستر ۾ لڪيل آهي ته

'مانھجو گھر دُعا منگڻ رو گھر ٿيسي.*'

پڻ اوهان ايئي نا ڌاڙيلان رو آڏو ناھي ڇڏيو آھي.'

④7 پڇي يسوع هر روز وڏي مندر ۾ جائي سڪاڻ لگو. پڻ جڪو وڏا پوجاري، پنبت ان اسرائيلي قوم را وڏا ماڙهو هتا، او يسوع نا مارڻ ري ڪوشش ڪرتا رھيا. ④8 پڻ اوٿان نا اين ڪرڻ رو وجه ڪو تي جڙيو، ڪي ته سجا ئي ماڙهو يسوع رين واتين ڪن ڏي سنڀرتا.

يسوع ري ڪم ڪرڻ ري حق ري باري ۾ سوال

(متي 27-23:21، مرقس 27-11:33، لُوقا 1-20:8)

① اوٿان ئيج ڏينھان ۾ هيڪ ڏينھن يسوع وڏي مندر ۾ ماڙهوٿان نا سڪايو پي، ان خوشخبري پي سنڀرايانتي.

20

تڏهين ڪي ٿيو ته وڏا پُوجاري، پنڊت، آن اسرائيلي قوم را اڳواڻ
 اوئي وٽ آئي پيٽا، ② آن پُچيائتي ته، 'اوهان نا اي ڪم ڪرڻ رو
 ڪيهڙو حق آهي؟ آن اوهان نا اي حق ڪي ڏنو آهي؟'
 ③ ايئي تي يسوع اوتان نا ڪهيو ته، 'هون پڻ اوهان نا هيڪ
 وات پُچان تو. اوهين منا اي سنڀرائو، ④ ته يوحنا ايشور ري طرف
 سين پويتر سنان ڏيتو، يا ماڙهوٿان ري طرف سين؟'
 ⑤ تو او آيت ۾ ڪهڻ لگا ته، جي آپين اين ڪهسان ته 'ايشور
 ري طرف سين، تو اي آپان نا ڪهسي' تو پچي اوهان اوئي ري وات
 ڪي ڪو مڃي؟' ⑥ آن جي آپين اين ڪهسان ته 'ماڙهوٿان ري طرف
 سين، تو سجا ماڙهو آپان نا پتر هڻي ماري ڇڏسين. ڪي ته اوتان
 نا پڪ آهي ته يوحنا ايشور رو نياپو ڏيڻ واڙو هتو.' ⑦ تو اوتان
 ڪهيو ته، 'اسان نا خبر ڪو آهي ته ڪي ري طرف سين ڏيتو.'
 ⑧ تڏهين يسوع اوتان نا ڪهيو، 'تو پچي هون پڻ اوهان نا ڪنهي
 سنڀرائون ته منا اي ڪم ڪرڻ رو ڪيهڙو حق آهي.'

ظلمي هازيان رو مثال

(متي 21:33-44، مرقس 12:1-11، لُوقا 20:9-18)

⑨ پچي يسوع ماڙهوٿان نا اي مثال ڏي ڪهڻ لگو ته، 'هيڪ
 ماڙهو هتو. اوئي هيڪ انگوران رو باغ پوکايو. پچي او باغ هازيان
 نا ٺيڪي تي ڏي آپ گهڻا ڏينھ ڪيھي پيچي ملڪ هليو گيو.
 ⑩ جڏهين انگور توڙڻ را ڏينھ آيا، تڏهين ڏي هيڪ نوڪر
 ميلهيو ته او هازيان وٽا انگوران رو حصو لي آئي. پڻ هازيان اوئي
 نا ڪٿي نلي هتي پچو روانو ڪري ڇڏيو. ⑪ پچي ڏي هيڪ پيچو
 نوڪر ميلهيو. پڻ اوتان ايئي نا پڻ ڪٿي بي عزتي ڪري نلو پچو

روانو ڪري ڇڏيو. ⑫ پڇي ڌڻي وڙي ٿيڃو نوڪر ميلهيو. پڻ اُوٿان
 اِيئي نا پڻ ڪُٿيو، اَن لوهيئاڙو ڪري ڌڪي باغ مان ٻاهر ڪڍي ڇڏيو.
 ⑬ اِيئي تي باغ ري ڌڻي ڪهيو ته، 'هي هُون ڪي ڪران؟ آڀرو
 پريمي ڏڪرو ميلهان. هاڙي پڪ سين اوئي ري عزت ڪرسين.'
 ⑭ پڻ جڏهين هاڙيان ڌڻي ري ڏڪري نا آتي ڏٺو، تڏهين او آيت
 ۾ ڪهڻ لگا ته، 'اي ته باغ رو وارث آهي. آئو ته اِيئي نا ماري
 ڇڏان، پڇي ملڪيت آڀي ٿيسي.' ⑮ پڇي اُوٿان اوئي نا باغ مان
 ٻاهر ڪڍي ماري ڇڏيو.

هي باغ رو ڌڻي هاڙيان نا ڪي ڪرسي؟ ⑯ او آپ آسي، اَن
 ايٿان هاڙيان نا ماري ڇڏسي. پڇي آڀري باغ ۾ پيجا ماڙهو سنپالڻ
 سارون پيچارسي.'

اي سنڀڙي ماڙهوٿان ڪهيو ته، 'اين نه ٿي.'
 ⑰ پڻ يسوع اُوٿان سمهون جوئي ڪهيو ته، 'جي اين نه ٿينت،
 تو پڇي اِيئي شاستر ري وات رو ڪيهڙو مطلب آهي؟
 'جڪو پتر مستريان رد ڪري ڇڏيو تو،
 او ساگي پتر گهر ري ڪنڊ ۾ سجان سين
 ضرورت واڙو ٿيو آهي.*'

⑱ جڪو اوئي پتر مٿي ڪرسي، او ٽڪرا ٽڪرا ٿي جاسي. اَن جڪي
 مٿي او پتر ڪرسي، اوئي نا چورا چورا ڪري ڇڏسي.'

ٽيڪس پرن ري باري ۾ سوال

(مٿي 45:21-46، 22:15-22، مرقس 12:12-17، لُوقا 19:20-26)

⑲ اُت جڪو پنڊت اَن وڏا پوجاري هتا، او سمجھي ڪيا ته

يسوع اي مثال آسانجي باري ۾ ڏنو آهي. ائيني ڪري اوتان يسوع نا اوتئي ئيج تائي جهلاڻ ري ڪوشش ڪري. پڻ او ماڙهوٿان سين پيهاجيا پي.

②0 پچي اوتان يسوع نا انڪ ۾ رکيو، آن اوتئي پنيا آپرا چاڙتا ميلهياتي ته جين او آپ نا ڌرمي ماڙهو سڏائي يسوع نا آپري وات ۾ قاسائين، آن پچي رومي راج ڪرڻ واري ري حوالي ڪرين.

②1 اوتان چاڙتان يسوع نا ڪهيو ته، 'گرو جي، آسان نا خبر آهي ته جڪين اوهين ڪهو تا آن سڪائو تا او سجو ئي صحيح آهي، آن اوهين ڪهه رو پاسو ڪو تا ڪڻو. پڻ اوهين سچ سين ايشور ري وات ڏيکارو تا. ②2 هي اي سنپڙائو ته شاستر ري جين آسان نا رومي راجا نا ٽيڪس ڏيڻ ڪپي، يا نه؟'

②3 يسوع اوتان ري چالاڪي سمجهي گيو، آن اوتان نا ڪهياتي ته، ②4 'چاندي رو هيڪ سڪو منا ڏيکارو. ائيني تي ڪي رو ڦوٽو آهي، آن ڪي رو نان لڪيل آهي؟'

②5 تڏهين اوتان ڪهيو ته، رومي ملڪ ري راجا رو. ائيني تي يسوع اوتان نا ڪهيو، 'تو پچي جڪو راجا رو آهي، او راجا نا ڏيو، آن جڪو ايشور رو آهي، او ايشور نا ڏيو.'

②6 او چاڙتا ماڙهوٿان اگيا يسوع نا آپري وات ۾ قاسائي ڪو سگهيا. پڻ اوتئي ري وڙتي تي حيران ٿي ماٺ ٿي گيا.

جيتو ٿي اٺن ري باري ۾ سوال

(متي 23:22-33، مرقس 12:18-27، لُوقا 27:20-40)

②7 پچي صدوقي ٽولي را ڪينهڪ ماڙهو يسوع وٽ آيا. اوتان رو پڪو ويساه هتو ته مرڻ سين پچي ماڙهو وڙي جيتو ڪو تو ٿي.

اُوٿان يسوع نا پُچيو ته، (28) گرو جي، موسي اپان سارون لکيو آهي ته جي ڪوئي پرٿيل ماڙهو بنا اولاد مري جائي تو، تو اُوئي رو پائي آپري باپي نا گهر ۾ پيساڙي، ته جين آپري پائي سارون اولاد ٿي.

(29) تو ست پائي هتا. وڏي پائي شادي ڪري، آن بنا اولاد مري گيو. (30) تو پيچي پائي آپري پائي نا گهر ۾ پيساڙي، آن او پڻ بنا اولاد مري گيو. (31) پچي ٿيچي پائي سين پڻ اين رو اين ٿيو. ايئي نموني ست ئي پائي اُوئي ساگي ڏوسي نا آپري گهر ۾ پيساڙي بنا اولاد مري گيا. (32) نيٺ او ڏوسي پڻ مري گئي.

(33) هي جڏهين ايشور ماڙهوٿان نا جيتا ڪري انازسي، تو اُوٿان پايان مان او ڏوسي ڪي ري ٿيسي؟ ڪي ته ستان ئي پايان اُوئي نا گهر ۾ پيساڙي ٿي.

(34) تڏهين يسوع اُوٿان نا ڪهيو ته، ايئي دنيا را ماڙهو پرٿجين تا، آن آپرين نينگرين پرٿائين تا. (35) پڻ او ماڙهو جڪان نا ايشور مٿان مان جيتا ڪرڻ جيھڙا آن پيچي دنيا ۾ رهڻ جيھڙا سمجھي تو، او اُت نڪو پرٿجين تا نڪو ئي آپرين نينگرين پرٿائين تا، (36) ڪي ته او فرشتان جيھڙا آھين، آن ڪڏھي پرٿجي ڪو تا سگھين. او ايشور را اولاد آھين، ڪي ته ايشور اُوٿان نا مٿان مان جيتا ڪريا آھين.

(37) هي مٿان رو جيتا ٿي اُنڻ ري باري ۾ اي وات موسي آپ ثابت ڪري سنڀڙائي آهي. شاستر ۾ جت ٻڙتل ٻوٽي ري باري ۾ لکيل آهي، اُوئي جگھا موسي پرپو ايشور نا ابراهيم، اِضحاق آن يعقوب رو ايشور* ڪهي تو. (38) تو ايشور مٿان رو نه، پڻ جيتان رو آهي، ڪي ته ايشور ري نظر ۾ او سجا ئي جيتا آھين.

(39) اي سنڀڙي ڪينھڪ پنڊتان ڪهيو ته، 'گرو جي، اوھين نيڪ

تا ڪهو.

④۰ پڇي اُوٿان ۾ يسوع وٽا وڌيڪ وائين پڇڻ ري همت ڪو رهي.

ايشور ري چنڊيل مسيح ري باري ۾ سوال

(متي 41:22-46، مرقس 35:12-37، لُوقا 41:20-44)

④۱ تڏهين يسوع اُوٿان نا پڇيو ته، 'ماڙهو اين ڪين ڪهي سگهين تا ته ايشور رو چنڊيل مسيح دائود راجا رو اولاد آهي؟

④۲ ڪي ته دائود آپ آپري پُجنان ري ڪتاب زبور ۾ لکيو آهي ته،

'پريو ايشور مانهجي پريو نا ڪهيو ته،

مانهجي سبتي پاسي اتي تائين پيس،

④۳ جتي تائين هون تاهجي دشمنان نا

تاهجي پگان ۾ نه ناکان.*

④۴ جڏهين دائود آپ مسيح نا پريو ڪهي تو، تو پڇي مسيح

اوتي رو اولاد ڪين ٿيو؟

يسوع رو پنڊتان سين هوشيار رهڻ رو ڪهن

(متي 1:23-36، مرقس 38:12-40، لُوقا 45:20-47)

④۵ تڏهين سجان ماڙهوٿان ري روبرو يسوع آپري چيلان نا ڪهيو

ته، ④۶ 'پنڊتان سين هوشيار رهو. اُوٿان نا ڊگها گگها پھري

ماڙهوٿان ۾ گهمڻ رو شونق آهي. اُوٿان نا اي پڻ شونق آهي ته

ماڙهو اُوٿان سين بازاران ۾ عزت سين نمسڪار ڪرين. پيجو ته

او مندران ۾ خاص جگهايان تي پيسڻ، آن دعوتان ۾ عزت واريان

جگهايان تي پيسڻ پسند ڪرين تا. ④۷ او اين پڻ ڪرين تا جو رنڊول

ڏوسيان را گهر ڦرين تا، آن آپ نا سنا ثابت ڪرڻ سارون وڌين وڌين
دُعائين منگين تا. ايهڙان ماڙهوڻان نا تمام گهڻي سزا جڙسي.

هيڪي رنڌول ڏوسي رو ڌرم دان

(مرقس 41:12-44، لُوقا 4-1:21)

21 ① پڇي يسوع مٿي جويو ته اُوئي ڪينهڪ شاهوڪار
ماڙهوڻان نا وڏي مندر ۾ ڏنا جڪان ڌرم دان واريان پيتيان
۾ دان پي ناکيو. ② اُوئي هيڪي غريب رنڌول نا پڻ به آنا ناکتي
ڏني. ③ تڏهين يسوع چيلان نا ڪهيو ته، 'هُون اوهان نا سچ تو
ڪهان ته ايئي غريب رنڌول ڏوسي سجان سين گهڻو دان ڏنو آهي.
④ ڪي ته اوڻان سجان آپري بچت مان دان ڏنو آهي. پڻ ايئي رنڌول
ڏوسي غريبي ۾ جڪو پڻ ايئي وٽ هتو، او دان ڏي ڇڏيو.'

يسوع رو وڏو مندر ناس ٿيڻ ري باري ۾ سنڀڙاڻ

(متي 2-1:24، مرقس 2-1:13، لُوقا 6-5:21)

⑤ ڪينھڪ ماڙھوڻان وڏي مندر ري باري ۾ واتين پي ڪرين تہ،
'ڪيھڙا سنا پتر آن ايشور ري نان تي ڏنل شئين اھين جڪان سين
اي سينگاريل اھي.'

تڏھين يسوع ڪھيو تہ، ⑥ 'اي جڪو اوهين ھيٺا ڏيکو پيا، ڪو
ايھڙو وقت آسي جڏھين اي سجو ئي جھوريو جاسي. ڪوئي پتر
آپري جگھا تي ڪنھي رھي.'

دُنيا ري پڇاڙي واڙي ٿاڻي سين اڱ ۾ نشانين

(متي 14-3:24، مرقس 13-3:13، لُوقا 19-7:21)

⑦ تڏھين اوڻان ماڙھوڻان يسوع نا پُچيو تہ، 'گرو جي، او وات
ڪڏھين ٿيسي؟ آن ڪيھڙي نشاني پڌري ٿيسي، جڪي سين خبر پاسي
تہ او وات ٿيڻ واڙي اھي؟'

⑧ تڏھين يسوع ڪھيو تہ، 'ھوشيار رھو، متان اوهين ٺڳجي
نہ جائو. ڪي تہ گھڻا ماڙھو مانھجو نان لي آسين. او ڪھسين
تہ، 'ايشور رو چُنڊيل بچاڻ واڙو ھون اھان، آن 'پڇاڙي واڙو ٿاڻو
آئي پُگو اھي.' پڻ اوڻان پُنيا متان جايا. ⑨ جڏھين اوهين جھيڙان
آن جھڳڙان ري باري ۾ سنڀرو، تڏھين پيھاجيا متان، ڪي تہ اڱ
۾ اي سجين واتين ٿيڻ ڪپين. تڏھين پڻ يڪدم دُنيا ري پڇاڙي
ڪنھي ٿي.'

⑩ پڇي يسوع اگتي ڪھيو تہ، 'قوم قوم سين وڙھسي، آن
مُلك مُلك سين وڙھسي. ⑪ زمين گھڻي ڏپسي، آن گھڻان ھندان

تي پيمارين ٿيسين ان ڏڪار پاسين. آڪاس ۾ ايهڙين وڏين نشانين پڌرين ٿيسين جڪان سين ماڙهو پيهاجي جاسين.

⑫ پڻ اي سجين واتين ٿيڻ سين اڳ ۾ ماڙهو اوهان نا مانهجي ڪري آئي جهلسين ان ستاسين. او اوهان نا مندران ري پنچائتان ري حوالي ڪرسين، ان جبلان ۾ بند ڪرسين. ماڙهو اوهان نا راجا ان راج ڪرڻ وازان وٽ تيڙي جاسين. ⑬ اُوئي ٿاڻي اوهان نا مانهجي شاهدي ڏيڻ رو موقعو جڙسي. ⑭ ايئي ڪري آپري من ۾ اي پڪو فيصلو ڪري چڏو ته اوهين وڙتي ڏيڻ سارون اڳ ۾ ڪوئي گڏي ڪنهي ڪرو، ⑮ ڪي ته هون آپ اوهان نا ايهڙي عقل واري ٻولي ڏيئس جو اوهانجو ڪوئي دشمن اوهانجو مقابلو ڪري ڪنهي سگهي، نڪو ئي اوهانجي وات نا ڪوڙي ڪري سگهي.

⑯ اوهانجا آپرا ما پاپ، پائي، عزيز ان دوست پڻ اوهان نا جهلسين، ان او اوهان مان ڪينهڪ مارائي چڏسين. ⑰ مانهجي ڪري سجا ئي ماڙهو اوهان سين وير رکسين. ⑱ توئي پڻ اوهانجو وار ئي ونگو ڪنهي ٿي. ⑲ اي سجو ئي صبر سين سهيا، تو اوهان نا هميشه رو جيون جڙسي.

يسوع رو يروشلم شهر ختم ٿيڻ ري باري ۾ سنڀڙاڻ

(متي 24:15-21، مرقس 13:14-19، لوقا 21:20-24)

⑳ جڏهن اوهين ڏيکو ته يروشلم شهر ري چاري پاسي فوج گهرو پئي ڪري، تڏهن اين سمجهيا ته او ختم ٿيڻ وازو آهي. ㉑ پچي جڪو ماڙهو يهوديه صوبي ۾ هوئين، او جبلان سمهان پچي جائين، جڪو يروشلم ۾ هوئين، او ٻاهر هليا جائين،

آن جِڪو ٻاهراڙي ۾ هوئين، او شهر مهين نه آئين. ②② ڪي ته اي ڏينھ او هوسين جڏهين ايشور ڏوهاريان نا سزا ڏيسي. ايهڙي نموني جِڪو واتين شاستر ۾ لڪيل آهين، او سجين پورين ٿيسين.

②③ ڏک اوتان ڏوسيان رو آهي جِڪو اوتان ڏينھان ۾ اُميد سين هوسين يا ننڍيا ٻاريا اوتان ري بٻان تي هوسين، ڪي ته ايئي مُلڪ تي وڏي مُصِيبَت آسي، آن ايئي قوم تي ايشور ري سزا آسي. ②④ ايئن مان ڪينھڪ تلوار سين ماريا جاسين، آن ڪينھڪ قيدي ڪري پيجان مُلڪان سمھان ميلھيا جاسين، آن يروشلم شهر نا ڌارين قومان اُتي تائين چپلتين رهسين، جتي تائين اوتان رو راج ختم نه ٿيسي.

يسوع رو آپرو پچو آن ري باري ۾ سنيڙاڻ

(متي 29:24-31، مرقس 24:13-27، لُوقا 25:21-28)

②⑤ پچي ڏينھ، چندر آن تاران ۾ نشانين پڌرين ٿيسين، آن ڌرتي متي قومان سمنڊ ري چوليان رو گوڙ سنيڙي پيھ آن گتتيان ۾ پئي جاسين. ②⑥ ماڙهوٿان رو ساس ايئي وات ري اوسيڙي آن پيھ ۾ سُڪي جاسي ته هي ڌرتي متي ڪي ٿيڻ وارو آهي، ڪي ته جڪين آڪاس ۾ آهي، او ڏٻي جاسي.

②⑦ پچي ماڙهو مُنش پتر نا ڪڪر ۾ گهڻي طاقت سين آن گهڻي سوجهري سين آتو ڏيڪسين.

②⑧ جڏهين او واتين ٿيڻ لگين، تڏهين اوهين اُئي خوشي سين وات جوياء، ڪي ته اوهانجي چوٽڪاري رو ٿاڻو نيڙو آيل هوسي.

انجیر ری وٺ رو مثال

(متی 32:24-35، مرقس 13:28-31، لوقا 21:29-33)

29) پچی یسوع اوتان نا ای مثال ڏی کھیو ته، انجیر ری وٺ آن پیجان سجان وٺان نا جوئو. 30) جڏھین او پن ڦٽین تا، تڏھین اوهان آپ نا خبر پئی تی ته هی اونھاڙو آڻ واڙو آھی. 31) ساگی نمونی جڏھین اوهین ای واتین ٿیتین ڏیکو، تڏھین این سمجھیا ته ایشور رو راج آڻ واڙو آھی. 32) هون اوهان نا سچ کھان تو ته جتی تائین ای سجين واتین نه ٿيسين، اتي تائين ائي زماني را ماڙهو ختم ڪنهي ٿين. 33) آکاس آن ڌرتي ختم ٿي جاسين، پڻ مانھجين ڪھیل واتین ڪڏھی پڻ ختم ڪنهي ٿين.

یسوع ری پچو آڻ ری ڏينھ سارون هوشيار رهو

34) هوشيار رهو ته اوهين گھڻو ڪاڻ پيئڻ، نشي، آن حياتي ري گٽيان ۾ قاسجي نه جائو، متان او ڏينھ اوهان نا ڦندي ري جين اوچتو آئي نه قاسائي. 35) ڪي ته او ڏينھ پوري دنيا ري سجان ماڙهوٺان تي آسي.

36) هر وقت تيار رهو، آن دُعا منگتا رهو ته اوهان نا ايهڙي همت جڙي، جو اي سجين ٿيڻ واڙين واتين سھي اوهين بچي جائو، آن منش پتر سمھان پچي سگھو.

37) اوتان ڏينھان ۾ يسوع ڏينھ رو وڏي مندر ۾ ماڙهوٺان نا سڪاتو، آن رات رو شهر سين نسري جيتون نان ري جبل تي ٽڪي رھتو. 38) سجائي ماڙهو صبح را ويھلا ائي وڏي مندر ۾ يسوع رين واتين سنپڙ سارون جاتا.

يسوع نا ماراڻ سارون رت

(متي 5-1:26، 14-16، مرقس 2-1:14، 10-11، لوقا 6-1:22، يوحنا 11:45-53)

22 ① هي فطير نان رو پرپ نيڙو آيو جڪي نا پاسڪا پرپ پڻ ڪهين تا. ② وڏا پوجاري ان پنبت اي وجه پيا جوتا ته يسوع نا ڪيهڙي نموني مارائون، ڪي ته او ماڙهوٿان سين پيهاجتا. ③ پڇي يهوداه ري دل ۾ شيطان آيو. يهوداه نا اسڪريوتي پڻ ڪهتا، ان او يسوع ري چنديل ٻارهان چيلان مان هتو. ④ تڏهين اوئي وڏان پوجاريان ان وڏي مندر ري سپاهيان ري آفيسران سين جائي صلاح ڪري ته، 'هون يسوع نا ڪيهڙي نموني اوهانجي حوالي ڪران؟' ⑤ ايئي تي او ڏاڍا خوش ٿيا، ان يهوداه نا پئسا ڏيڻ رو واعدو ڪريانتي. ⑥ اي واعدو اوئي قبول ڪريو، ان ايهڙو وجه جوڻ

لگو ته جڏهين ماڙهو گهڻا نه هوئين، تڏهين هون يسوع نا اوٿان ري حوالي ڪران.

يسوع رو پاسڪا پرپ ري تياري ڪران

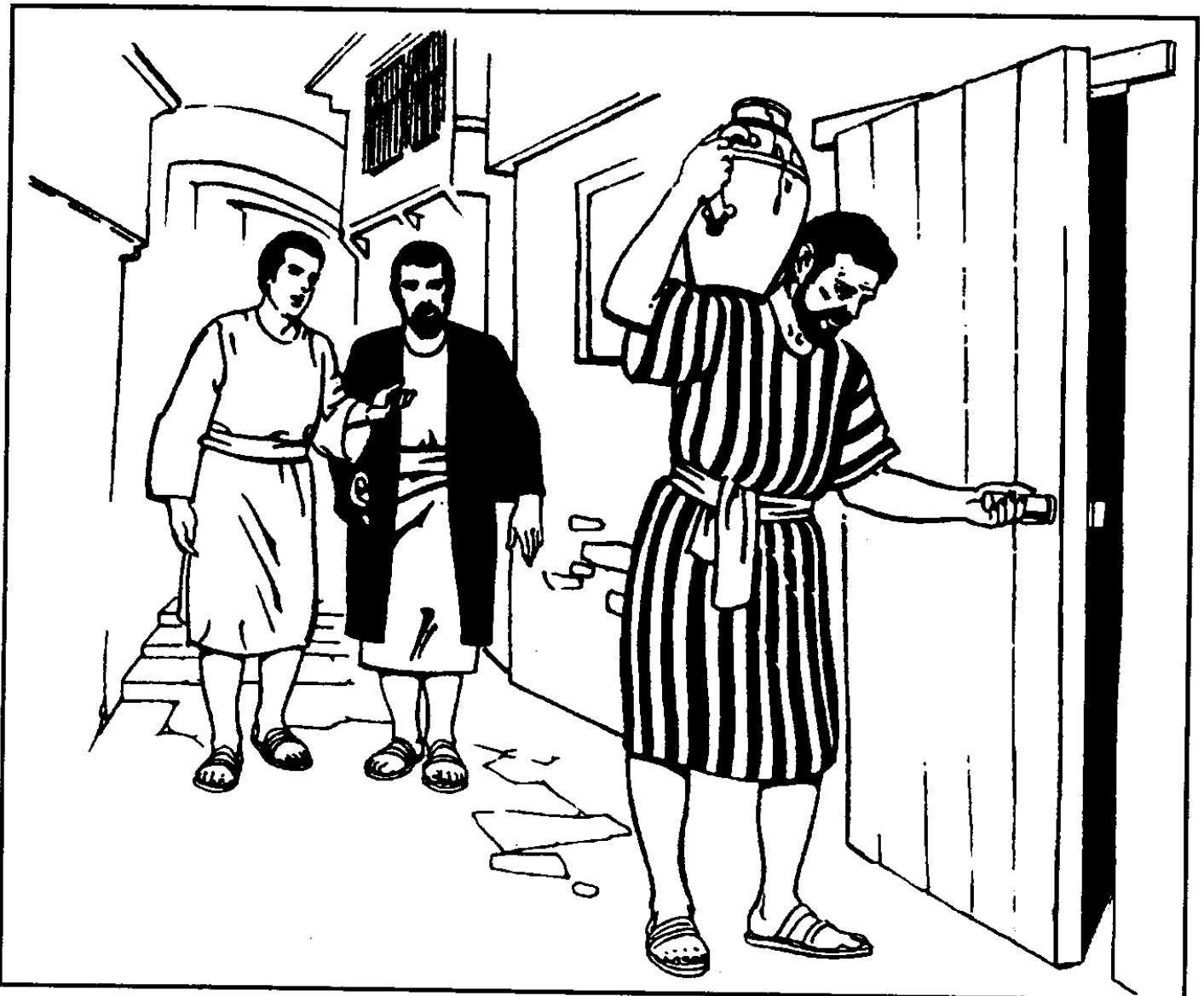
(متي 17:26-19، مرقس 12:14-16، لوقا 7:22-13)

⑦ پڇي فطير نان ري پرپ رو او ڏينھ آيو، جڪي تي پاسڪا پرپ سارون گهٽان ري قرباني چاڙهڻي هتي. ⑧ تڏهين يسوع پطرس ان يوحنا نا اين ڪهي ميلهيا ته، 'اوهين جائي اپان سارون پاسڪا پرپ ري تياري ڪرو ته اپين ڪائون.'

⑨ اُوٺان پُڇيو ته، 'اوهانجي ڪيهرِي مرضِي آهي ته اسين ڪٿ تيارِي ڪران؟'

⑩ تڏهين يسوع ڪهيو ته، 'جوئو، جڏهين اوهين شهر ۾ جاسو، تو اوهان نا هڪ ماڙهو پيڙو ٿيسي، جڪو پاڻي رو گهڙو کڻي جاتو هوسي. اُوئي پُنيا هليا جايا، آن جڪي گهر ۾ او جائي، اُوئي ۾ اوهين پڻ هليا جايا. ⑪ اُت اُوئي گهر ري ڏيئي نا جائي ڪهيا ته، 'گرو جي اوهان نا اين ڪهيو آهي ته او اوطاق ڪٿ آهي، جڪي ۾ هون آپري چيلان پيڙو پاسڪا پرڻ ڪائون؟' ⑫ تڏهين او اوهان نا ماڙي تي هڪ وڏي ڪوئي تيار ڪريل ڏيکارسي. اُت اوهين پرڻ ڪاڻ سارون تيارِي ڪريا.'

⑬ او ٻئي چيلا روانا ٿيا، آن جين يسوع اُوٺان نا ڪهيو تو، اين رو اين جائي ڏنانتِي. پڇي اُت اُوٺان پاسڪا پرڻ ري تيارِي ڪري.

يسوع رو آپري چيلان پيڙو آخري گهوئي روئي ڪاڻ

(متي 20:26-30، مرقس 14:22-26، لُوقا 23-14:22، 1 ڪرنتيان 11:23-25)

⑭ جڏهين روئي رو ٿاڻو آيو، تڏهين يسوع آپري خاص چيلان پيڙو ڪاڻ سارون پيڻو، ⑮ آن اوٿان نا ڪهيانتي ته، 'مانهجي اي ڏاڍي آس هتي ته هون ڏک سهڻ سين آگ ۾ اوهان پيڙي پاسڪا پرپ ري روئي ڪاڻون. ⑯ ڪي ته هون اوهان نا سنپڙائون تو ته جتي تائين ايشور ري راج ۾ ايئي پرپ رو مطلب پورو نه ٿيسي، اُتي تائين هون اي پرپ وڙي ڪنهي ڪاڻون.'

⑰ پچي يسوع پيئالو لي ايشور وٽا دُعا منگي، آن اوٿان نا ڪهيانتي ته، 'اي ليو آن سجا ئي ايئي مان پيئو. ⑱ ڪي ته هون اوهان نا ڪهان تو ته جتي تائين ايشور رو راج نه آسي، اُتي تائين هون انگوران رو رس وڙي ڪنهي پيئان.'

⑲ پچي اوئي روئي لي ايشور را ٿورا مچي توڙيانتي، آن اين ڪهي اوٿان نا ڏنانتِي ته، 'اي مانهجو بدن آهي، جڪو هون اوهان سارون ڏيئان تو. منا ياد ڪرڻ سارون اين ڪرتا رهيا.'

⑳ ساگي نموني روئي ڪاڻ سين پچي يسوع پيئالو لي اين ڪهي اوٿان نا ڏنو ته، 'اي پيئالو ايشور رو نوو پڪو وچن آهي، جڪو اوهان سارون مانهجي واهيل لوهي سين ٻڌل آهي.'

㉑ پڻ جوئو. جڪو منا جهلائي تو، او پڻ مين پيڙو پيڻو روئي ڪائي. ㉒ ڪي ته جيهرِي نموني ايشور فيصلو ڪريو آهي، ساگي نموني منس پتر ايئي دنيا مان جائي پيو. تڏهين پڻ ڏک اوئي سارون آهي جڪو منا جهلائي تو.'

㉓ ايئي تي چيلا آيت ۾ واتين ڪرڻ لگا ته آپان ۾ ڪوڻ آهي

جڪو ايهڙو ڪم ڪري؟

خاص چيلان ري آبت ۾ عزت واڙي وات تي ڏنت اوٽل

- ②4 پڇي چيلان ري آبت ۾ ائي وات تي ڏنت اوٽل پڻ ٿي گئي ته ماڙهو آڀان مان ڪي نا وڏو سمجهين تا؟
- ②5 تڏهين يسوع اوتان نا ڪهيو ته، ڌاريان قومان را راجا آپري ماڙهوٿان تي حڪم هلائين تا، آن اوتان تي راج ڪرڻ واڙا آپ نا پلائي ڪرڻ واڙا سڏائين تا ②6 پڻ اوهين اوتان ري جين متان ڪريا. اوهان مان وڏي نا ننڍي ري جين ٿيڻ ڪي، آن اگوان نا شيوا ڪرڻ واڙي ري جين ٿيڻ ڪي. ②7 وڏو ڪوڻ آهي؟ او جڪو ڪاڻ تو پيسي؟ يا او جڪو شيوا تو ڪري؟ بيشڪ او وڏو آهي جڪو ڪاڻ تو پيسي. پڻ هون ته اوهان ۾ شيوا ڪرڻ واڙي ري جين آهان.
- ②8 اوهين ته او آهو جڪان مانهجي سجان آزمتان ۾ ساڻ ڏنو آهي. ②9 ائي ڪري جين مانهجي پتا منا راج ڪرڻ ڏنو آهي، تين هون پڻ اوهان نا راج ڪرڻ ڏيئان تو، ③0 ته جين اوهين مانهجي راج ۾ مين پيڙا پيسي کائو پيئو، آن گاديان تي پيسي اسرائيلي قوم ري بارهان پيڙهيان را فيصللا ڪرو.

يسوع رو شمعون پطرس نا اين ڪهڻ ته

تُون مانهجو چيلو هون رو انڪار ڪريس

(متي 31:26-35، مرقس 14:27-31، لوقا 22:31-34، يوحنا 13:36-38)

- ③1 پڇي يسوع شمعون پطرس نا ڪهيو ته، 'شمعون، او شمعون، مانهجي وات سنڀر. شيطان اوهان سجان نا ڪڪ ري جين اونڌڻ ري موڪل لئي آهي. ③2 پڻ مين تين سارون دُعا منگي آهي ته تون آڀرو

ويساه نه چڏين. پڇي جڏهين تون
پڇو وڙي مين وٽ آئين، تڏهين
آپري ڌرمي پايان نا ويساه رڪڻ
ري همت ڏيئي.

33 تڏهين پطرس ڪهيو ته،
'پريو، هون اوهان پيڙو جيل ۾ هلڻ
آن مرڻ سارون پڻ تيار اهان.'

34 پڻ يسوع ڪهيو ته،
'پطرس، هون تڻا ڪهان تو ته
آجوڪي رات ڪڪڙ ري ٻانگ
سين آگ ۾ تون مانهجو ٽن دفعا

انڪار ڪري ڪهيس ته هون يسوع نا اوڙکان ئي ڪو تو.'

يسوع رو آڻ واڙي خطري ري باري ۾ سنيڙاڻ

35 پڇي يسوع آپري چيلان نا پڇيو ته، 'جڏهين مين اوهان نا بنا
پئون، بنا جهوڙي، آن بنا پڇي جتي ڪم تي ميلهيا تا، تڏهين ڪي
اوهان نا ڪيهي شئي ري ضرورت هتي يا نه؟'

اوتان ڪهيو ته، 'ڪيهي ري پڻ ضرورت ڪو هتي.'

36 تڏهين يسوع ڪهيو ته، 'پڻ هي جڪي وٽ پئيسا آهن، او
پيڙا ڪڍي، جڪي وٽ جهوڙي آهي، او پڻ پيڙي ڪڍي، آن جڪي وٽ
آپري تلوار ڪو آهي، او آپرو توتال ويچي پڻ لي آئي، 37 ڪي ته
هون اوهان نا ڪهان تو ته شاستر ري اي وات مين سارون پوري
ٿيڻ ڪي، ته 'ماڙهوٿان اوئي نا ڏوهاريان جيهرڙو سمجهيو،* ڪي ته

جڪين مانهجي باري ۾ ٿيڻ ڪپي، او هيٺا پورو ٿي پيو.
 (38) ائين تي چيلان ڪهيو ته، 'پريو، اي جوئو، اسان وٽ به تلواران
 آهن.'

تڏهين يسوع ڪهيو ته، 'بس، هي نهيو.'

يسوع رو جيئون نان ري جبل تي دُعا منگڻ

(متي 26:36-46، مرقس 14:32-42، لُوقا 22:39-46)

(39) پڇي يسوع اُها نسري اڳي ري جين جيئون نان ري جبل تي
 ڪيو. اُئي را چيلا پڻ اُئي پيڙا ڪيا. (40) او جڏهين اُئي جگها پُگو،
 تڏهين آپري چيلان نا ڪهيانتي ته، 'دُعا منگو ته اوهين آزمتي ۾
 نه پئو.'

(41) پڇي يسوع آپ اُٿان سين ٿوڙهو اڙگو جائي گوڏا ڪوئي اين
 دُعا منگڻ لگو ته، (42) 'اي پتا، جي تاهجي مرضي هئي، تو مين تا
 اي ڏکان رو پيئالو تاري چڏ. توئي پڻ مانهجي مرضي نه، پڻ تاهجي
 مرضي پوري ٿي.' (43) اُئي ئيج ٿاڻي آڪاس مان هيڪي فرشتي اُئي
 نا همت ڏيڻ سارون آئي درشن ڏنو. (44) پڇي يسوع ڏاڍو ڏکي ٿي
 ڪيو، آن وڌيڪ جوش سين دُعا منگڻ لگو. اُئي رو پگهر لوهي ري
 ٽيپڪان ري جين زمين تي ڪريو پي.

(45) دُعا منگڻ سين پڇي جڏهين او اُئي چيلان وٽ آيو، تڏهين
 آئي ڏناتي ته او ڏک ري ڪري اُونگهاڻا پيا آهن. (46) تڏهين يسوع
 اُٿان نا ڪهيو ته، 'اوهين سٽا ڪي پيا اهو؟ ائو آن دُعا منگو ته
 اوهين آزمتي ۾ نه پئو.'

يسوع رو جهلجن

(متي 26:47-56، مرقس 14:43-50، لُوقا 22:47-53، يوحنا 18:3-11)

④7 يسوع ايجان بوليو پي، تذهين كي تيو ته هيك وڏو ٽولو آئي پڳو. ٻارهان چنڊيل چيلان مان او چيلو جڪي رو نان يهوداه هتو، او پڻ اوئي ٽولي ري اگ ۾ پي آيو. او چمي ڏين سارون يسوع نا نيٽو آيو. ④8 تذهين يسوع اوئي نا ڪهيو ته، 'يهوداه، تون منس پتر نا چمي ڏي جهلائين تو ڪي؟'

④9 يسوع پيڙا جڪو چيلا هتا، اوٿان جذهين سمجهيو ته ڪي ٿين وازو آهي، تو پڇيانتني ته، 'پريو، ڪي اسين تلواران هلائون؟' ⑤0 تذهين چيلان مان هيڪي جڻي مڪ پوجاري ري نوڪر نا ڌڪ هڻيو آن اوئي رو سبتو ڪن وڊي چڏيو.

⑤1 ايئي تي يسوع ڪهيو ته، 'بس، اتو گهڻو ئي آهي.' پچي ڪن نا هت لگائي اوئي نا سجو ڪريانتني.

⑤2 پچي وڏا پوجاري، وڏي مندر ري سپاهيان را آفيسر، آن اسرائيلي قوم را اگواڻ جڪو يسوع نا جهلڻ آيا تا، اوٿان نا يسوع ڪهيو ته، 'ڪي اوهان منا ڪوئي ڌاڙيل سمجهيو آهي؟ جڪو مين تي تلواران آن ڌڪا ڪئي آيا آهو. ⑤3 هون ته روز وڏي مندر ۾ اوهان پيڙو هوتو. پڻ اٿ ته اوهان مانهجو نان ئي ڪو ليو. پڻ هيٺا اوهانجو وقت آهي، آن شيطان ري اٽاري رو راج آهي.'

پطرس يسوع رو چيلو هوڻ رو انڪار ڪري تو

(متي 26:57-58، 69-75، مرقس 14:53-54،

72-66، لُوقا 22:54-62، يوحنا 18:15-18، 25-27)

54) پڇي او ماڙهو يسوع نا جهلي مڪ پوجاري ري گهري لي آيا، آن پطرس گهڻي چيڻي سين اوڻان پُنيا پي آيو. 55) جڏهين او اوتي ري وچ ۾ جوت ٻاڙي بيٺا، تڏهين پطرس پڻ آئي اوڻان پيڙو پيسي رهيو. 56) هيڪي نوڪرياڻي جڏهين اوئي نا جوت ري ساھي ۾ بيٺل ڏٺو، تڏهين اوئي نا چٽائي جوئي ڪهيانتي ته، اي ماڙهو پڻ

يسوع پيڙو هتو.

57) پڻ پطرس انڪار ڪري ڪهيو ته، 'پاڻي، هون ايئي نا اوڙڪان ئي ڪو تو.'

58) توڙهي دير سين پڇي پڇي ڪيهي اوئي نا ڪهيو ته، 'تون پڻ اوٿان مان آهين.'

پڻ پطرس ڪهيو ته، 'پاڻي، هون ڪو آهان.'

59) ڪلاڪ کن سين پڇي هيڪي پڇي ماڙهو يقين سين ڪهيو ته، 'اي ماڙهو پڻ پڪ سين اوئي پيڙو هتو، ڪي ته اي پڻ گليل صوبي رو رهڻ واڙو آهي.'

60) پڻ پطرس ڪهيو ته، 'اوهين جڪو واتين ڪرو پيا، او هون ته سمجهان ئي ڪو تو.' اي آجان ٻوليو پي، تو اوئي ٿاڻي ڪڪڙ ٻانگ ڏني. 61) تڏهين پريو يسوع لوڻو ڦيري پطرس سمهون جويو. ايئي تي پطرس نا پريو را اي ٻول ياد آيا ته، 'اجوڪي رات ڪڪڙ ري ٻانگ سين آگ ۾ تون منا اوڙڪڻ رو تن گهوئي انڪار ڪريس.'

62) پڇي پطرس ٻاهر نسري جائي زارو زار روڻ لگو.

يسوع نا مار ڏين ان اوئي تي نٿولين ڪرڻ

(متي 67:26-68، مرقس 65:14، لُوقا 63:22-65)

63) پڇي جڪان ماڙهوٿان يسوع تي چوڪي پي ڏني، او اوئي نا مار ڏين ان نٿولين ڪرڻ لگا. 64) او اوئي رين انڪين ٻڌي پڇڻ لگا ته، 'ايشور رو نياپو ڏين واڙا، هي سنپڙا. تن ڪي ڌڪ هٿيو آهي؟'

65) اوٿان پڇين پڻ گهڻين واتين ڪري يسوع ري بي عزتي پي ڪري.

يسوع نا ترمي پنچائت سمهون لي جان

(متي 66-59:26، مرقس 64-55:14، لُوقا 66:22-71)

66 جڏهين ڏينھ اُگو، تڏهين اسرائيلي قوم را اگوڻ، وڏا پوجاري
 آن پنبت آئي پيڙا ٿيا، آن يسوع نا اوڻان ري پنچائت ۾ لي آيا.
 67 پڇي اوڻان يسوع نا پڇيو ته، 'جي تون ايشور رو چنڊيل
 مسيح آهين، تو اسان نا سنيڙا.'
 پڻ اوئي ڪهيو ته، 'جي هون اوهان نا ڪهيس، تو اوهين اعتبار
 ڪنهي ڪرو، 68 آن جي هون اوهان نا سوال پڇيس، تو اوهين وڙتي
 ڪنهي ڏيو. 69 پڻ آج سين لي منش پتر طاقت واري ايشور ري
 سبتي پاسي بيٺل هوسي.'

70) تڏهين اُوٿان سجان پُچيو، 'تو پڇي ڪي تون ايشور رو پُتر
اهين؟'

يسوع وڙتي ڏني ته، 'اي ته اوهين آپ پيا ڪهو ته هون اهان.'
71) ايئي تي اُوٿان ڪهيو ته، 'هي ايئي سين مٿي پڇي شاهدي
ري ڪهڙي ضرورت آهي؟ ڪي ته آپان آپ ايئي ري مونها سنڀريو
اهي.'

يسوع نا راج ڪرڻ واڙي پيلاطس وت لي جان

(مٿي 2-1:27، 11-14، مرقس 5-1:15، لُوقا 5-1:23، يوحنا 18:28-38)

23 ① پڇي سڄي پنچائت اُئي پيئي، آن يسوع نا راج ڪرڻ واڙي
پيلاطس وت لي آيا. ② اُت اُئي او يسوع تي ڏوه ڏي ڪهڻ
لگا ته، 'اسان ڏٺو آهي ته اي ماڙهو اسانجي قوم ري ماڙهوٿان نا
قيرائي تو، آن جڪو ماڙهو رومي مُلڪ ري راجا نا تڪس ڏيئين
تا، اُوٿان نا روڪي تو. پڇو ته او آپ نا ايشور رو چُنڊيل مسيح
ڪهي راجا سڏائي تو.'
③ تڏهين پيلاطس يسوع نا پُچيو ته، 'ڪي تون يهوديان رو راجا
اهين؟'

ايئي تي يسوع وڙتي ڏني ته، 'اي ته اوهين آپ پيا ڪهو.'
④ تڏهين پيلاطس وڏان پوجاريان آن سجان ماڙهوٿان نا ڪهيو
ته، 'ايئي ۾ منا ڪوئي ڏوه ڏيڪڻ ۾ ڪو تو آئي.'
⑤ پڻ او وڌيڪ زور پري ڪهڻ لگا ته، 'اي آپري سڪيا سين
سڄي يهوديه ري ماڙهوٿان ۾ گوڙ گهتي تو، جڪو گليل صوبي
وتا شروع ٿي اتي تائين پڇي گيو آهي.'

يسوع نا راج ڪرڻ واڙي هيروديس وت لي جاڻ

- ⑥ پيلاطس اي وات سنڀڙي پڇيو ته، 'ڪي اي گليل صوبي رو اهي؟' ⑦ جڏهين اوئي نا خبر پئي ته يسوع هيروديس ري حد رو اهي، تڏهين اوئي يسوع نا هيروديس سمهون ميلهيانتي، ڪي ته او پڻ اوٿان ڏينهان ۾ يروشلم شهر ۾ آيل هتو.
- ⑧ هيروديس يسوع نا ڏيڪي ڏاڍو خوش ٿيو. اوئي اڳي يسوع ري باري ۾ سنڀڙيو تو، ايئي ڪري اوئي نا گهڻي وقت سين يسوع سين ملڻ ري سڪ هتي، آن اوئي ري مرضي هتي ته يسوع رو ڪوئي پرچو ڏيڪان. ⑨ او يسوع وٽا گهڻا سوال پڇڻ لگو، پڻ اوئي ڪوئي وڙتي ڪو ڏني. ⑩ اُت جڪو وڏا پوجاري آن پندت پيٽا تا، او زور پري يسوع تي ڏوه ڏيڻ لگا.
- ⑪ پڇي هيروديس آپري سپاهيان پيڙو يسوع تي نٿولين ڪري اوئي ري بي عزتي ڪرڻ لگو، آن اوئي نا قيمتي گيو اودائي پڇو پيلاطس سمهون ميلهيانتي.
- ⑫ اوئي ئيج ڏينه پيلاطس آن هيروديس ري آيت ۾ دوستي تي گئي، جڪو اڳي وڙهيل هتا.

يسوع نا موت ري سزا جڙڻ

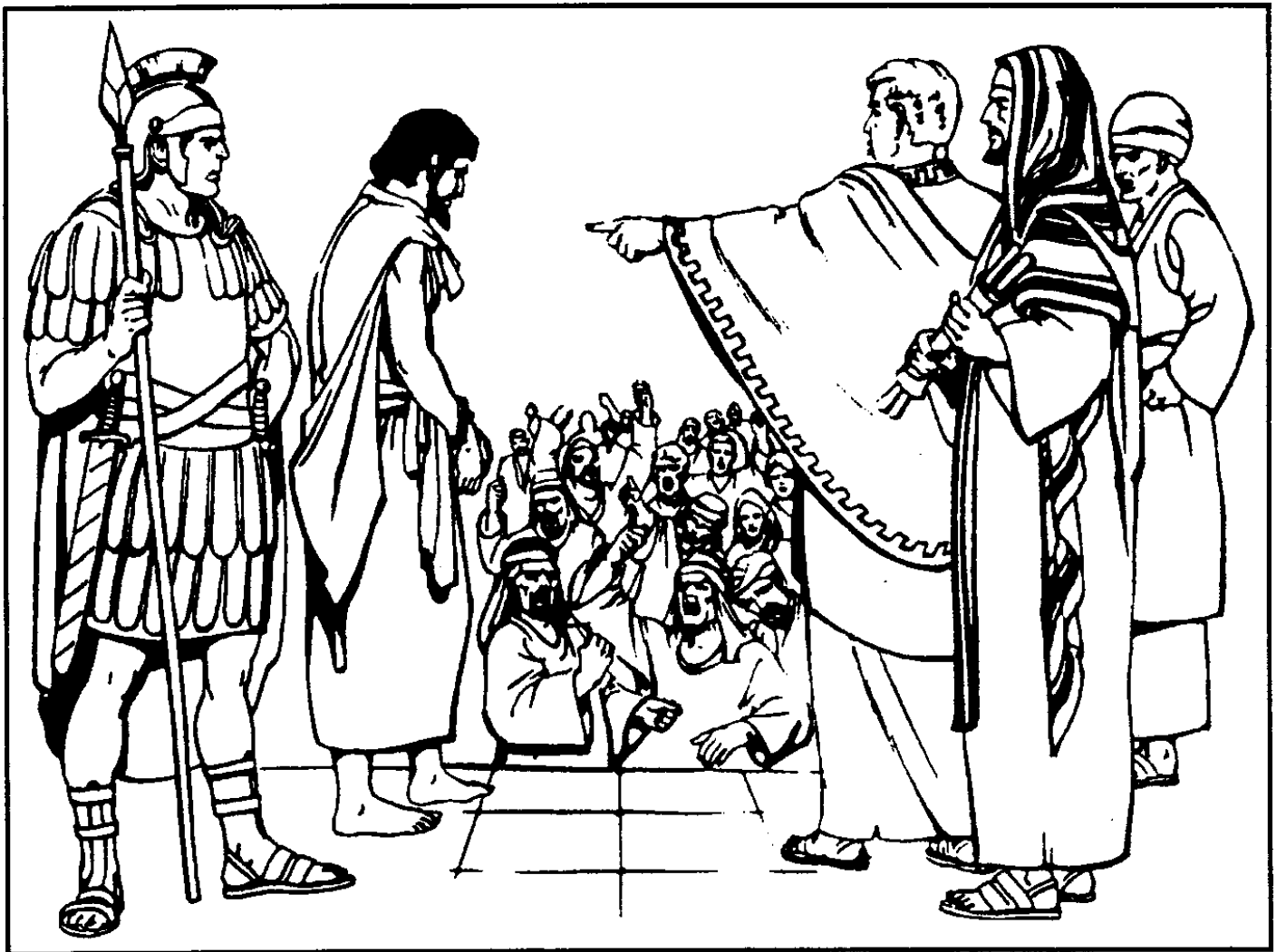
(متي 26-15:27، مرقس 6:15-15، لوقا 13:23-25، يوحنا 18:39-16:19)

- ⑬ پڇي پيلاطس وڏان پوجاريان، اڳواٿان آن سجان ماڙهوٿان نا سڌ ڪرائي آپ وت پيڙا ڪريا، ⑭ آن اوٿان نا ڪهيانتي ته، 'اوهين ايئي ماڙهو نا مين وت اي ڏوه ڏي لي آيا اهو ته اي اوهانجي قوم نا ڦيرائي تو.

جوئو. مين اوهانجي روبرو ايئي ري جانچ ڪري آهي، ان جڪو
 ڏوه اوهين ايئي تي هڻو پيا، اوتان مان مينا ڪوئي ڏيڪڻ ۾ ڪو
 تو آئي. (15) نڪو ئي هيروديس نا ايئي ۾ ڪوئي ڏوه ڏيڪڻ ۾ آيو،
 ڪي ته اوئي ايئي نا پڇو اسان وٽ ميلهيو آهي. جوئو. ايئي ايهڙو
 ڪوئي ڏوه ڪو ڪريو آهي جڪي سين ايئي نا موت ري سزا ڏني
 جائي. (16) ايئي ڪري هون ايئي نا چاڪ هڻائي ڇڏي تو ڏيئان.
 (17) هر پاسڪا پرڀ تي پيلاطس نا اوتان سارون هيڪ قيدي ڇڏو
 پاتو.)

(18) پڻ او سجا ئي ماڙهو رڙين ڪري ڪهن لگا ته، 'ايئي نا
 ماري ڇڏو ان اسان سارون برابر نا ڇڏي ڏيو.'
 (19) برابر نا شهر ۾ فساد ان خون ڪرڻ ري ڪري جيل ۾ هڻيو
 گيو تو.

(20) پيلاطس ري مرضي هتي ته هون يسوع نا ڇڏي ڏيئان. ايئي

ڪري اُوئي هيڪي گهوئي وڙي ماڙهوٿان نا سمجهايو: (21) پڻ او رڙين ڪري ڪهتا رهيا ته، 'ايئي نا سُولي تي چاڙهي ماري چڏو. ايئي نا سُولي تي چاڙهي ماري چڏو.'

(22) تڏهين پيلاطس تيجي گهوئي اوٿان نا ڪهيو ته، 'ڪي؟ ايئي ڪيهڙو ڏوه ڪريو آهي؟ مين ايئي ۾ ايهڙو ڪوئي ڏوه ڪو ڏنو آهي، جڪي تي ايئي نا موت ري سزا ڏني جائي. ايئي ڪري هون ايئي نا چاڙهه هڻائي چڏي تو ڏيئان.'

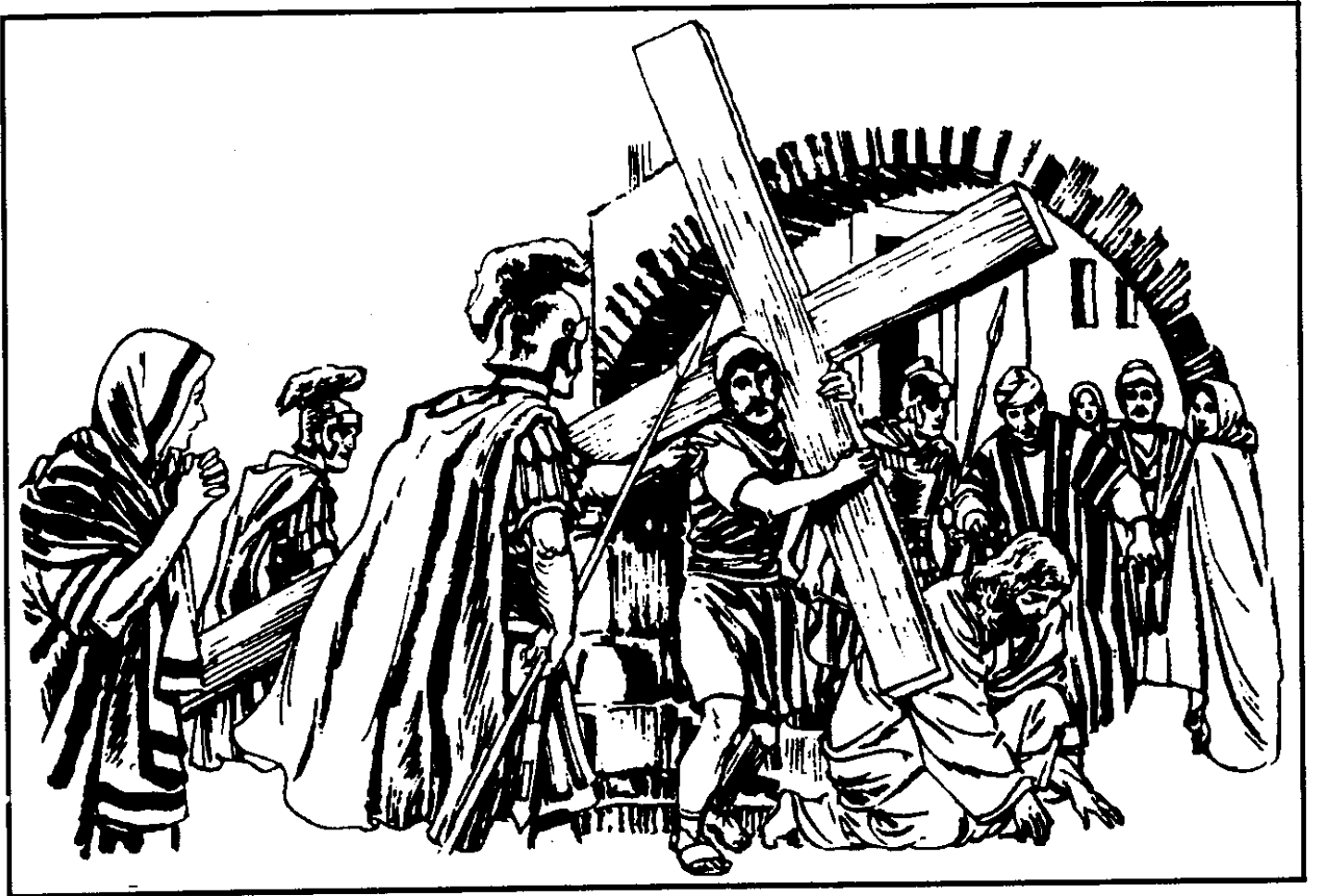
(23) پڻ او زور سين رڙين ڪري ڪهتا رهيا ته، 'ايئي نا سُولي تي چاڙهي ماري چڏو، آن او گوڙ ڪري آپري وات مچائي ڳيا. (24) تڏهين پيلاطس فيصلو ڏنو ته ايٿان ري مرضي پوري ڪري جائي. (25) او ماڙهو جڪو فساد آن خون ڪرڻ ري ڪري جيل ۾ بند ڪريو ڳيو تو، آن ماڙهوٿان ري جڪي نا چڏاڻ ري مرضي هتي، اُوئي نا پيلاطس چڏي ڏنو. پڻ يسوع نا اوٿان ري مرضي تي فوجيان ري حوالي ڪريانتي.

يسوع نا سُولي تي چاڙهن

(متي 27:32-44، مرقس 15:21-32، لُوقا 23:26-43، يوحنا 19:17-27)

(26) جڏهين فوجي يسوع نا تيڙي پي ڳيا، تڏهين اوٿان نا هيڪ ماڙهو پيڙو ٿيو، جڪو ٻاهراڙي سين آيو پي. اُوئي رو نان شمعون هتو، آن او ڪريني شهر رو هتو. فوجيان اُوئي نا بيگر ۾ جهلي سُولي ڪٽائي، ته او يسوع پُنيا ڪٽي هلي.

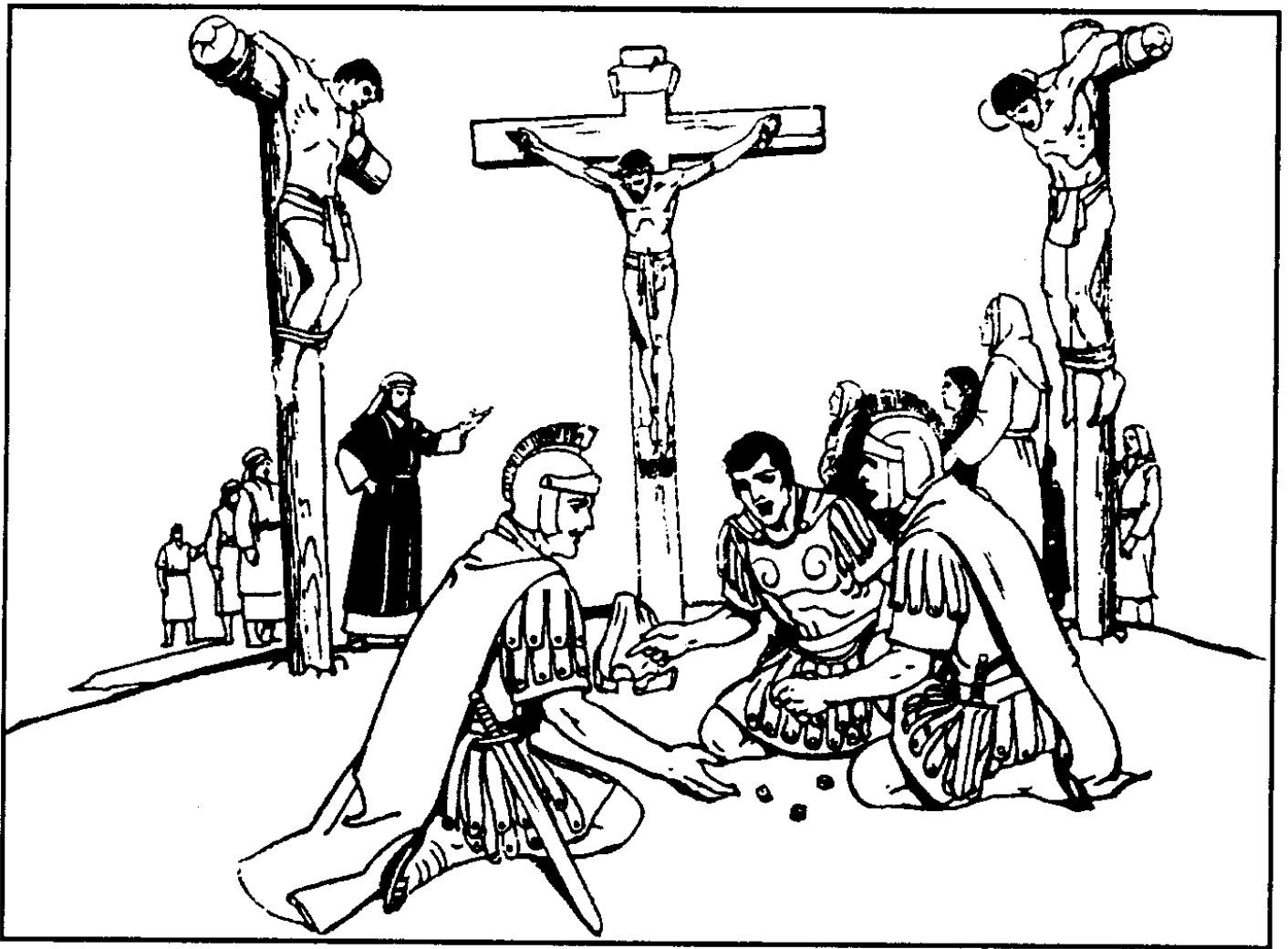
(27) يسوع پُنيا گهڻا ماڙهو پي آيا. اوٿان ۾ ڏوسين پڻ هتئين، جڪو اُوئي را پار ڪٽي روتين پي آئين. (28) تڏهين يسوع اوٿان سمهون ڦري ڪهيو ته، 'اي يروشلم رين ٻائين، مين سارون مَ روئو، پڻ آپ آن

آپري پاڙيان سارون روئو. ②9 ڪي ته ايهڙا ڏينھن آڻ وارا آھين، جڏھين ماڙھو اين ڪھسين ته، 'پاڳواڙين آھين او پائين جڪو وانجھيائين آھين، جڪان نڪو پاڙ جڻيو، آن نڪو ئي اوئي نا بيو ڏنو.' ③0 اوئي ٿاڻي ماڙھو جبلان نا ڪھسين ته، 'آسان مٿي ڪرو، آن ٽڪران نا ڪھسين ته، 'آسان نا پوري چڏو.' ③1 ڪي ته جي ماڙھو سائي وڻ سين اين پيا ڪرين، تو پچي سڪل سين ڪي نه ڪرسين؟

③2 فوجي پيجان پيان ماڙھوٿان نا پڻ يسوع پيڙو مارڻ سارون تيڙي پي ڪيا، جڪو ڏوهاري هتا.

③3 جڏھين او سجا ئي اوئي جگھا تي پڳا جڪي نا 'ڪوپري' ڪھين تا، تڏھين اوٿان يسوع آن پيان ڏوهاريان نا آپري آپري سولي تي چاڙھيا، هيڪي نا يسوع ري سبتي پاسي آن پيجي نا يسوع ري اُبتي پاسي. ③4 پڻ يسوع دُعا منگي اين پي ڪھيو ته، 'اي پتا، ايٿان نا معاف ڪر، ڪي ته اي ڪو تا سمجھين ته اي ڪي پيا ڪرين. پچي فوجي يسوع را ڪيا آبت ۾ وڙھاڻ سارون پاڳ آزماڻ لگا.

35) اُت ماڙهونان پيچي جويو پي، آن جڪو اڳواڻ هتا، او نٿولين ڪري اين ڪهڻ لگا ته، 'اي ته پيڄان نا بچاتو. جي اي ايشور رو مسيح آن اوئي رو خاص چُنڊيل آهي، تو هي آپ نا ڪي ڪو تو بچائي؟'

36) فوجيان پڻ اوئي تي نٿولين ڪرين. اوٿان يسوع وٽ آئي اوئي نا انگوران ري ڪتي رس ري صلاح ڪري، 37) آن ڪهيانتي ته، 'جي تون يهوديان رو راجا آهين، تو آپ نا ڪي ڪو تو بچائين؟' 38) يسوع ري مثلي پاسي هيڪ پٽي لگل هتي جيڪي تي لڪيل هتو ته، 'اي يهوديان رو راجا آهي.'

39) جڪو ڏوهاري يسوع پيڙا تنگيل هتا، اوٿان مان هيڪ جڻو ميهڻو ڏي ڪهڻ لگو ته، 'تون ته ايشور رو چُنڊيل مسيح آهين. تو پچي اسان آن آپ نا ڪي ڪو تو بچائين؟'

40) ايئي تي پيچي ڏوهاري اوئي نا دڙڪو ڏي ڪهيو ته، 'ڪي

تُون ايشور سين پڻ ڪو تو پيهاجين؟ جڏهين ته تِنا پڻ ساڳي سزا جڙيل آهي. (41) آپان نا ته حقي واجبي سزا جڙي آهي، ڪي ته جڪو آپان ڏوه ڪريا آهين، اوتان رو بدلو آپان نا جڙي پيو. پڻ ايتي ته ڪوئي ڏوه ڪو ڪريو آهي. (42) پچي اوئي ڪهيو ته، 'اي يسوع، جڏهين اوهين راجا ٿي آئو، تڏهين منا ياد ڪريا.' (43) تڏهين يسوع اوئي نا ڪهيو ته، 'هون تِنا سچ تو سنڀرائون ته اڄ ئي تون مين پيڙو آڪاس ۾ هوئيس.'

يسوع رو موت

(متي 27:45-56، مرقس 15:33-41، لُوقا 23:44-49، يوحنا 19:28-30)

(44)-(45) هي ڏينھن زا اٽڪل ٻارهي ٿيا تا ته ڏينھن ري روشني ختم ٿي گئي آن تنھان بجان تائين سجي ملڪ ۾ اندارو ٿي گيو. تڏهين وڏي مندر ري پويتر جگھا ۾ جڪو پڙدو هتو، او پيان ٽڪران ۾ قاتي گيو.

46) پڇي يسوع وڌي آواز سين رڙ ڪري ڪهيو ته، 'اي پتا، هون
 آڀرو جيو تاهجي حوالي تو ڪران.' اين ڪهي اوئي دم ڏنو.

47) اُت جڪو فوجي آفيسر هتو، او اي سجين واتين ڏيڪي ايشور
 ري واکاڻ ڪري ڪهن لگو ته، 'سچئين اي هيڪ نيڪ ماڙهو هتو.'

48) پڇي جڪو گهڻا ماڙهو اي واقعو جوڻ سارون آئي پيڙا ٿيا تا،
 جڏهين اوٿان اي واتين ڏئين، تڏهين سجا ئي آڀرين چاتين ڪٿتا ڪٿتا
 پڇا ڪيا. 49) پڻ او سجا ئي ماڙهو جڪو يسوع نا اوڙڪتا، آن جڪو
 ڏوسين گليل صوبي سين اوئي پيڙين آئين تين، اوٿان آرگا پيچي اي
 سجين واتين جوئين پي.

يسوع نا دفن ڪرڻ

(متي 27:57-61، مرقس 15:42-47، لُوقا 23:50-56، يوحنا 19:38-42)

50) هيڪ يوسف نان رو ماڙهو هتو. او ڌرمي پنچائت رو ميمبر هتو. او سٺو آن نيڪ ماڙهو هتو، 51) آن جڪو فيصلو آن ڪم پنچائت ڪريو تو، اوئي تي او خوش ڪو هتو. او اڳي يهوديان ري شهر ارمثيا رو هتو، آن ايشور ري راج ري وات پي جويانتي.

52) اوئي پيلاطس وت جائي يسوع رو لاش منگيو. 53) پچي اوئي لاش نا سولي تا هينو اتارائي اوئي نا قيمتي سوتي ڪڍڻ ۾ ويڙهي هيڪي قبر ۾ رکيائتي، جڪو جبل ۾ ڪوتريل هتي. اوئي قبر ۾ اڳي ڪوئي لاش رکيل ڪو هتو.

⑤4 او تيارِي رو ڏينھ * جمعو هتو، آن پويتر ڏينھ شروع ٿيڻ وازو هتو. ** ⑤5 تڏهين او ڏوسين جڪو گليل صوبي سين يسوع پيڙين آئين تين، او پڻ پُنيا گئين. اُوٿان قبر جوئي اين ڏنو ته لاش ڪيهڙي نموني رکيل آهي. ⑤6 پڇي اُوٿان گهري جائي لاش سارون خوشبو وارين شئين آن عنطر تيار ڪريو. پڇي پويتر ڏينھ تي ايشور ري حُڪم موجب اُوٿان آرام ڪريو.

يسوع رو جيتو ٿي اُنڻ، درشن ڏين، آن آڪاس تي ڪجي جان

يسوع رو موت سين جيتو ٿي اُنڻ

(متي 10-1:28، مرقس 8-1:16، لوقا 12-1:24، يوحنا 10-1:20)

24 ① پڇي آچر ري ڏينھ سوجهائي رو او ڏوسين آپرين خوشبو وارين شئين ڪٿي قبر تي آئين، جڪو اُوٿان آگ ۾ تيار ڪري رکين تين. ② او آئي جوئين ته جڪو وڏو پتر قبر ري مونه آڏو ڏنل هتو، او پرھو گڙگڙايو پيو آهي. ③ پڇي جڏهين او قبر مهين گئين، تڏهين جوئين ته پريو يسوع رو لاش ته آهي ئي ڪونهي. ④ اُجان او ايئي وات تي واٽرين ٿي پيئين تين ته چمڪدار گپان سين به ماڙهو اُوٿان وٽ آئي پيٽا. ⑤ ايئي تي او گهڻين پيهاجڻ لگين، آن هيٺين نيم گئين. اُوٿان ماڙهوٿان ڪهيو ته،

* يهودي قوم وازان رو پويتر ڏينھ چنچر هتو، جڪي ڏينھ تي شاستر ري جين اُوٿان نا ڪوئي بنا ضرورت وازو ڪم ڪو ڪرڻو هتو. تو اُوئي سين آگلي جمعي ري ڏينھ او ايهڙا سجا ئي ڪم پويتر ڏينھ ري تيارِي سارون ڪرتا. ايئي ڪري او جمعي ري ڏينھ نا تيارِي رو ڏينھ پڻ ڪهتا.

** يهوديان سارون ڏينھ شام رو ڇھ بجي بدلتو.

جڪو جيتو آهي، اُوئي نا اوهين مُٺلان ۾ ڪي تين جوئو؟ ⑥ او اٿ ڪو آهي، پڻ جيتو ٿي اُئي گيو آهي. ياد ڪرو ته جڏهين او اڃان گليل صوبي ۾ هتو، تڏهين اُوئي اوهان نا ڪهيو تو ته ⑦ ائين ٿيڻ ڪپي ته منس پتر نا پاپيان ري حوالي ڪريو جائي، ان سولي تي چاڙهي ماريو جائي، پڇي ٿيڃي ڏينھ وڙي جيتو ٿي اُئي.

⑧ تڏهين ڏوسيان نا يسوع را ٻول ياد آيا، ⑨ ان قبر سين پڇين آئي اوٿان اي واتين اڳياران چُنڊيل چيلان ان پيجان سجان نا جائي سنپرائين. ⑩ جڪان ڏوسيان چُنڊيل چيلان نا اي واتين سنپرائين پي، او مريم مگدلينِي، يوٿانه ان يعقوب ري ما مريم هتين. اوٿان پيڙين پيجين ڏوسين پڻ هتين. ⑪ پڻ چيلان نا اي واتين اڃائين لگين، ان اوٿان اعتبار ڪو ڪريو.

⑫ پڻ پطرس اُئي قبر سمهون ڊوڙيو. اُت جائي اُوئي ننگڙي جويو

ته رڱو ڪڻڻ پيو آهي. پڇي جڪين ٿيو تو، اُوئي تي حيران ٿيتو گهري ڪيو.

يسوع رو بيان چيلان نا وات ۾ درشن ڏين

(مرقس 12:16-13، لوقا 13:24-35)

- ⑬ اُوئي ساڳي ڏينھن يسوع ري چيلان مان ٻه جڻا امائوس گان سمھان ڪيا پي، جڪو يروشلم شهر سين اٽڪل چار ڪائو اڙڪو هتو.
- ⑭ او سجان ٿيل واقعان ري باري ۾ واتين ڪرتا پي ڪيا.
- ⑮ جڏھين او آت ۾ اين واتين ڪرتا پي ڪيا، تڏھين ڪي ٿيو ته يسوع آپ آئي اوٿان پيڙو هلڻ لڳو. ⑯ پڻ اوٿان ۾ يسوع نا اوڙڪڻ ري سمجھ ڪو آئي. ⑰ تڏھين يسوع اوٿان نا پڇيو ته، ’اوهين آت ۾ ڪيھڙين واتين ڪرتا پيا ڪائو؟’ ايئي تي او مونھ اُتاري پيچي رهيا.
- ⑱ اوٿان مان هيڪي رو نان ڪليٽوپاس هتو. اُوئي ڪھيو ته، ’ڪي يروشلم ۾ آيل ماڙھوٿان مان اوهين هيڪ ٿيڃ اهو جڪي نا اي خبر ڪو آهي ته ايئن ڏينھان ۾ اُت ڪي ٿيو آهي؟’

①9 تڏهين يسوع ڪهيو ته، 'ڪي ٿيو آهي؟'

تو اوثان ڪهيو ته، 'ناصرت شهر واري يسوع رو واقعو، جڪو هيڪ ايشور رو نياپو ڏيڻ وارو هتو، آن ايشور آن سجان ماڙهوٿان ري نظر ۾ آپري وچن آن ڪم ۾ طاقت وارو هتو. ②0 آڀي وڏان پوجاريان آن اگواٿان اوئي نا موت ري سزا ڏيڻ سارون جهلايو، آن اوئي نا سولي تي چاڙهائي مارائي چڏيو. ②1 پڻ اسان نا اي اميد هتي ته اي او رو او آهي جڪو اسرائيلي قوم نا ازاد ڪرسي. پيجو ڪي آهي ته ايتان واتيان نا آج ٿيجو ڏينھ ٿيو آهي.

②2 اوئي سوا اسان مان ڪينھڪ ڏوسيان اسان نا عجب ۾ گهتي چڏيا. او سوجهڪي رين قبر تي گئين تين، ②3 پڻ اوثان اٿ يسوع رو لاش ڪو ڏنو. اوثان وڙي آئي سنڀرايو ته اسان نا فرشتان درشن ڏي ڪهيو آهي ته، 'يسوع جيتو آهي.' ②4 پڇي اسان مان ڪينھڪ ماڙهو قبر تي ڪيا، آن اوثان اين ئيج ڏنو جين ڏوسيان ڪهيو تو. پڻ اوثان يسوع آپ نا ڪو ڏنو.

②5 تڏهين يسوع اوثان نا ڪهيو ته، 'اي بي وقوفان، اوھين ايشور رو نياپو ڏيڻ وارن ري سڃيان واتيان تي ويساه ڪرڻ ۾ ڪي ري ڪري دير لگائو تا؟' ②6 اي بلڪل ضروري هتو ته ايشور رو چنڊيل مسيح اين ڏک سھي مري، آن پڇي آڪاس ۾ جائي آڀرو مان لي. ②7 پڇي يسوع اوثان نا موسي ري شاستر آن پيجان ايشور رو نياپو ڏيڻ وارن ري ڪتابان سين لي سجان پويتر شاستران ۾ آڀري باري ۾ لڪيل واتين سمجھائين.

②8 جڏهين او اوئي گان نا نيڙا آيا جت چيلا ڪيا پي، تڏهين يسوع اين هلڻ لگو جين اوئي نا اڃان اگهو جاڻو هوئي. ②9 پڻ اوثان زور پري ڪهيو ته، 'اسان وٽ ٽڪي پڻو، ڪي ته هي شام ٿي گئي آهي،

آن ڏينھو آنتون وازو آھي. تڏھين او اوٿان وٽ ٽڪڻ سارون اوٿان ري گھري ڳيو.

30) پڇي يسوع جڏھين اوٿان پيڙو روٽي ڪاڻ پيٺو، تڏھين روٽي ڪٿي ايشور را ٿورا مڃيائڻي ان پڇي روٽي جهوري اوٿان نا وڙھائي ڏيڻ لڳو. 31) ايئي تي اوٿان نا ايهڙي سمجھ آئي ڳئي، جو يسوع نا اوڙڪي ڳيا. پڻ او اوٿان ري انڪيان سين الپ ٿي ڳيو. 32) تڏھين او هيڪي پيڇي نا ڪھڻ لڳا ته، 'وات ۾ جڏھين او آپان سين ٻوليو پي، ان پويتر شاستر رين واتين پي سمجھيائڻي، تڏھين آپي دل ۾ ڪٿي ئي خوشي ٿي پي.'

33) اوئي ئيڇ ٿاڻي او ائي پڇا يروشلم آيا. اٺ آئي اوٿان ڏٺو ته اڳياري چنڊيل چيلا ان پيڇا ماڙھو پيڙا ٿي 34) اين پيا ڪھين ته، 'پريو يسوع سچ پچ جيتو ٿي اٺيو آھي، ان اوئي شمعون نا درشن ڏٺو آھي.'

35) تڏھين ايٿان پيان جٿان اوٿان نا سجا سماچار ڏٺا ته وات ۾ ڪي ٿيو، ان پيڇو ته روٽي جهورڻ ري ٿاڻي اسان يسوع نا اوڙڪي ليو.

يسوع رو يروشلم شهر ۾ آپري چيلان نا درشن ڏيڻ

(مرقس 14:16، لوقا 24:36-43، يوحنا 19:20-23)

36) اڃان اوٿان اي واتين پي ڪرين، ته يسوع آپ اوٿان ري وچ ۾ آئي پيٽو، ان ڪھيائڻي ته، 'اوهين سڪي رهو.' 37) ايئي تي او تمام گھڻا پيهاجن لڳا، ان اين سمجھيائڻي ته ڪو پوت پيا ڏيگان.

38) تڏھين يسوع اوٿان نا ڪھيو ته، 'واٽڙا ڪي ٿيا آھو؟ اوهين آپري دل ۾ شڪ ڪي تا ڪرو؟ 39) مانھجا هٿ جوئو، مانھجا پڳ جوئو، ته هون او ئيڇ آھان. منا هٿ لڳائي جوئو ته جيھڙا هڏا ان

مانس مين ۾ آهين، ايهڙا پُوت ۾ ڪو تا هونين. ④① اين ڪهي اُوئي
آپرا هت پگ اوٿان نا ڏيڪاريا.

④① او خوش ٿيا، توئي پڻ اِجان اِعتبار ڪو تي ڪريو، آن حيران
هتا. اِئي ڪري يسوع اوٿان نا پُچيو ته، 'اوهان وٽ ڪاڻ سارون ڪينه
اهي؟' ④② تڏهين اوٿان پُونجِيل مِچي رو تُڪرو آئي ڏنو، ④③ جِڪو
يسوع لي اوٿان ري روبرو ڪاڏو.

يسوع رو آپري چيلان نا پڇاڙي وارين واتين
سنڀڙان، آن پچي آڪاس تي ڪجي جان

(مرقس 19:16-20، لُوقا 44:24-53، خاص چيلان را ڪم 1:4-11)

④④ پچي يسوع اوٿان نا ڪهيو ته، 'جڏهين هون اِجان اوهان پيڙو
هتو، تڏهين مين اوهان نا اي سنڀڙايو تو ته مانهجي باري ۾ لڪيل

اي سجين واتين ضرور پورين ٿيسين، جڪو موسيٰ ري شاستر، ايشور ري پيجان نياپو ڏيڻ وازان ري ڪتابان آن پُجنان ري ڪتاب زبور ۾ لڪيل آهين.

④5 پڇي يسوع اوثان را دماغ ڪوليا، ته جين او شاستر رين واتين سمجھي سگھين، ④6 آن اوثان نا ڪھيانتني ته، شاستر ۾ لڪيل آهي ته ايشور رو چنڊيل مسيح ڏک سھي مرسي آن ٿيجي ڏينھ مئلان مان جيتو ٿي اُنسي، ④7 پيجو ته يروشلم شهر سين لي سجين قومان نا اي سنڀرايو جائي ته، يسوع ري نان ۾ آڀري پاپان سين توپان ڪرو، تو اوهان نا پاپان ري معافي جڙسي. ④8 اوهين ايئن واتيان را شاھد آھو. ④9 آن سنڀرو. جڪي ري باري مانھجي پتا واعدو ڪريو آهي، او اوهان نا هون ميلھيس. پڻ جتي تائين اوهان نا آڪاس سين طاقت نه جڙي، اتي تائين ايئي شهر ۾ رھو.

⑤0 اوتي سين پڇي يسوع اوثان نا شهر سين ٻاھر بيت عنياھ گان نا نيڙا تيڙي گيو، آن اُت آڀرا هت اونچا ڪٿي اوثان نا آسيس ڏنانتني. ⑤1 جڏھين اوتي آسيس ڏني پي، تڏھين ڪي ٿيو ته او اوثان سين ڌار ٿي آڪاس مٿي ڪجي گيو.

⑤2 پڇي اوثان گوڏا ڪوئي سيس نمائي، آن خوشي سين پر جي پڇا يروشلم شهر آيا. ⑤3 پڇي اُت او هميشه وڏي مندر ۾ ايشور ري واکاڻ ڪرتا رھيا.